

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany

Obsah

1	Identifikační údaje.....	4	3.2	Naplňování cílů základního vzdělávání, výchovné a vzdělávací strategie.....	17
2	Charakteristika školy.....	5	3.2.1	Strategie systémového řešení prevence rizikového chování školy.....	20
2.1	Úplnost a velikost školy, součásti školy, umístění školy.....	5	3.2.2	Klíčové kompetence.....	22
2.2	Vybavení školy.....	5	3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	25
2.2.1	Prostorové vybavení.....	5	3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	27
2.2.2	Technické a materiální vybavení.....	6	3.5	Zařazení průřezových témat.....	28
2.2.3	Pedagogické a provozní zázemí.....	6	3.5.1	Zařazení průřezových témat na 1. stupni.....	28
2.2.4	Hygienické zázemí, pitný režim, zdraví a bezpečnost.....	7	3.5.2	Zařazení průřezových témat na 2. stupni.....	34
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	7	3.5.3	Standardy pro základní vzdělávání (od 1. 9. 2013).....	35
2.4	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	7	4	Učební plán.....	36
2.5	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	7	5	Učební osnovy (charakteristika, vzdělávací obsah).....	38
2.5.1	Spolek rodičů a přátel školy, Školská rada.....	8	5.1	Jazyk a jazyková komunikace.....	38
2.5.2	Komunikace s rodiči, informační bulletin, třídní schůzky.....	8	5.1.1	Český jazyk a literatura.....	38
2.5.3	Spolupráce s dalšími partnery školy.....	8	5.1.2	Anglický jazyk.....	72
2.6	Autoevaluace školy.....	9	5.1.3	Německý jazyk.....	87
2.6.1	Hodnocení žáků.....	9	5.1.4	Ruský jazyk.....	91
2.6.2	Klima školy.....	9	5.1.5	Mediální výchova.....	95
2.6.3	Materiálně-technické podmínky.....	10	5.2	Matematika a její aplikace.....	98
2.6.4	Průběh vzdělávání.....	11	5.3	Informatika - ŠVP.....	130
2.6.5	Řízení školy, pedagogičtí pracovníci, DVPP.....	11	5.4	Člověk a společnost.....	143
2.6.6	Prezentace školy.....	12	5.4.1	Dějepis.....	143
2.6.7	Spolupráce s rodinou.....	14	5.4.2	Výchova k občanství.....	154
3	Charakteristika ŠVP.....	15	5.5	Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda).....	164
3.1	Zaměření školy.....	15	5.6	Člověk a příroda.....	185

5.6.1 Fyzika.....	185	5.10.9 Komunikační dovednosti Čj.....	318
5.6.2 Chemie.....	199	5.10.10 Komunikační dovednosti Aj.....	321
5.6.3 Přírodopis.....	211	5.10.11 Přírodovědné dovednosti.....	324
5.6.4 Zeměpis.....	221	5.10.12 Badatelství.....	326
5.7 Umění a kultura.....	244	5.10.13 FIE.....	328
5.7.1 Hudební výchova.....	244	5.10.14 Čtenářství v praxi.....	329
5.7.2 Výtvarná výchova.....	254	5.10.15 Taneční a pohybová výchova.....	330
5.8 Člověk a zdraví.....	269	5.10.16 Čtenářství v přírodovědných předmětech.....	331
5.8.1 Výchova ke zdraví.....	269	5.11 Nepovinné předměty.....	333
5.8.2 Tělesná výchova.....	274	5.11.1 Náboženství.....	333
5.9 Člověk a svět práce.....	286	5.12 Doplnkové vzdělávací obory.....	346
5.9.1 Pracovní činnosti.....	286	5.12.1 Etická výchova.....	346
5.9.2 Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály.....	292	6 Školní a mimoškolní aktivity a projekty.....	349
5.9.3 Pracovní činnosti – Příprava pokrmů.....	293	6.1 OČMS.....	349
5.9.4 Pracovní činnosti – Svět práce.....	297	6.2 Dopravní výchova.....	350
5.10 Volitelné předměty.....	301	6.3 Plavání.....	351
5.10.1 Konverzace v Aj.....	301	6.4 Toulky Prahou.....	352
5.10.2 Přírodovědná praktika.....	307	6.5 Projektové učení v přírodě Častoboř.....	354
5.10.3 Domácnost - šití.....	308	6.6 Řetězové provádění Vrchotovy Janovice.....	355
5.10.4 Technické práce.....	310	7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	357
5.10.5 Informatika.....	312	7.1 Základní východiska pro hodnocení výsledků vzdělávání a klasifikaci.....	357
5.10.6 Praktický zeměpis.....	313	7.2 Pravidla hodnocení a klasifikace.....	359
5.10.7 Seminář z Čj.....	314	8 Seznam použitých zkratk.....	362
5.10.8 Objevujeme svět a přírodu.....	316		

1 Identifikační údaje

NÁZEV VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

ŠKOLA PROPOJENÍ

PŘEDKLADATEL:

Název školy: 2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany, Příkrá 67

Adresa školy: Příkrá 67, 264 01 Sedlčany

IČO: 48954004

Identifikátor právnické osoby: 600 054 632

Ředitel školy: PaedDr. Jaroslav Nádvorník

Koordinátor ŠVP: PaedDr. Jitka Jandová

Kontakty: web: www.propojeni.cz; telefon: +420 318 822 403; e-mail: zs@propojeni.cz, jaroslav.nadvornik@propojeni.cz

ZŘIZOVATEL:

Název: Městský úřad Sedlčany

Adresa: náměstí TGM 32, 264 01 Sedlčany

Kontakty: web: www.sedlcany.cz; telefon: +420 318 822 742; e-mail: mu@sedlcany.cz

PLATNOST DOKUMENTU:

Od: 1. 9. 2022

Projednáno školskou radou bez připomínek dne: 14. 6. 2022

.....
PaedDr. Jaroslav Nádvorník, ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy, součásti školy, umístění školy

2. ZŠ Propojení Sedlčany je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky zpravidla po dvou paralelních třídách v ročníku. Její součástí kromě samotné školy je školní družina a školní klub. Školní jídelna, která se nachází v budově školy a zabezpečuje stravování pro žáky a zaměstnance školy, je samostatná organizace.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA	IZO	114 002 029	kapacita	480 žáků
ŠKOLNÍ DRUŽINA	IZO	114 002 037	kapacita	180 žáků
ŠKOLNÍ KLUB	IZO	150 009 755	kapacita	220 žáků

Do budoucna se počítá se zachováním dvou paralelních tříd v ročníku s přibližným počtem žáků okolo 400. Velká část našich žáků je dojíždějících z okolních obcí.

Škola je umístěna v klidné části Sedlčan mezi ulicí Na Potůčku a tzv. jižním sídlištěm. Ze školy je blízko do centra města i do přírody na venkovní aktivity.

2.2 Vybavení školy

2.2.1 Prostorové vybavení

Škola se nachází ve dvou stavebně spojených budovách. Starší část, kde se převážně nacházejí třídy 1. stupně, je z 50. let 20. století, nová část je přistavěna v roce 1996 a 2006.

Každá z 18 tříd školy má svoji kmenovou učebnu a disponuje těmito odbornými učebnami a prostory:

Mediatéka – velká učebna spojující funkce knihovny, studovny, učebny mediální výchovy, projektové učebny, učebny odborných předmětů s využitím interaktivní tabule a přednáškové místnosti. Je vybavena interaktivní tabulí, kopírovacím zařízením, skenerem, počítačem s napojením na internet, tiskárnou, televizí a audio a videopřehrávačem. Nábytek je snadno přemístitelný a je přizpůsoben skupinovému práci.

Učebna přírodovědných předmětů a laboratoř – učebna sloužící k výuce chemie, fyziky a přírodopisu (vybavená kromě jiného mikroskopem s kamerou) se samostatnou laboratoří vybavenou na fyzikálně chemické pokusy pro běžnou výuku nebo při volitelných předmětech přírodovědného zaměření.

Učebny jazyků – dvě učebny vybavené na výuku cizích jazyků

Učebna jazyků (počítačová) – učebna vybavená 14 pracovišti s PC napojenými na internet na výuku jazyků pomocí výukových programů

- Pracovna informační techniky** – počítačová učebna na výuku informatiky s 25 pracovišti s PC a dalším technickým zázemím.
- Cvičná kuchyně** - cvičná kuchyně vybavená třemi kompletními kuchyňskými linkami a stoly s možností prostírání a konzumací uvařených jídel. Součástí kuchyňky je 5 šicích strojů na výuku volitelného předmětu šití.
- Učebna hudební výchovy** – učebna určená k výuce hudební výchovy a nepovinného předmětu sborový zpěv, vybavena klavírem a audiopřehrávačem.
- Keramická dílna** – učebna sloužící k výuce výtvarné výchovy a kroužkům školního klubu a družiny.
- Sauna** – využívána v hodinách tělesné výchovy, pro školní družinu, školní klub a pro individuální saunování skupin žáků.
- Školní družina** – samostatná učebna sloužící pro jedno oddělení školní družiny – vždy pro nejmladší žáky.
- Školní dílna** – učebna sloužící k výuce pracovních činností a k volitelnému předmětu technické práce.
- Školní klub** – dvě spojené učebny, ve kterých mají zázemí žáci přihlášení do školního klubu. Je vybaven stolem na stolní tenis, stolním fotbalem, velkým kulečnickem, elektronickými šípkami, dvěma počítači napojenými na internet, stoly se židlemi a odpočinkovým nábytkem.
- Školní hřiště** – univerzální relaxační plocha s umělým povrchem v areálu školy, vybavená basketbalovými koši, florbalovými brankami a sítí na volejbal, nohejbal nebo badminton; využívána o přestávkách a v odpoledních hodinách
- Návštěvní místnost** – prostor pro jednání pedagogických komisí, jednání vedení školy, jednání s rodiči, úřední jednání.
- Garsoniéra** – slouží k ubytování učitele.
- Atelier** – učebna pro Vv, iPady, vybavena malířskými stojany, grafickým lisem a vodorovnými stoly

2.2.2 Technické a materiální vybavení

Škola celkově disponuje více než 60 počítači napojenými na internet, dvěma počítačovými učebnami, projekční technikou (dataprojektory, zpětnými projektory), videotechnikou (kamery, televize), audiopřehrávací technikou, interaktivní tabulí, dostatečným množstvím učebnic a učebních textů, výukových pomůcek, výukových počítačových programů, tělocvičným a jiným náčiním. Ve škole jsou zasílány všechny učebny, ve většině kmenových tříd je pro žáky k dispozici interaktivní tabule. Veškeré materiální a technické vybavení se průběžně doplňuje a obměňuje.

2.2.3 Pedagogické a provozní zázemí

Ve škole se nachází celkem sedm kabinetů s dvěma až čtyřmi místy pro učitele, sborovna s pěti místy, ředitelna pro ředitele a zástupce. Všechny kabinety a sborovna jsou vybaveny počítači napojenými na internet. Pracovnice administrativy (ekonomie, personalistika, účetnictví) má vlastní provozní zázemí stejně jako školník a uklízečky.

2.2.4 Hygienické zázemí, pitný režim, zdraví a bezpečnost

Škola je vybavena dostatečným počtem toalet, umyváren a sprchou. Všechny umyvárny a umyvadla ve třídách jsou vybavena mýdlem a papírovými ručníky, většina umyvadel je vybavena rozvodem teplé a studené vody. Žáci mají oděv a obuv uložené v šatních skříňkách (jedna skříňka pro dva žáky). Každoročně probíhá průběžná obměna školního nábytku. Chodby jsou vybaveny sedacím nábytkem. Režim školy je zajištěn s ohledem na psychické a fyzické zdraví žáků. Během dopoledního vyučování jsou v nové i staré budově zajištěny nádoby s čaji nebo vitamínovými nápoji. Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků organizačními opatřeními (dozory a uzamykáním školy). V nové budově je umístěn výtah, jsme bezbariérová škola, kromě prostor 1. stupně.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Odborná a pedagogická kvalifikace je 100%. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je dlouhodobě orientováno na inovační procesy ve školství, jazykovou přípravu a odbornou přípravu formou celoškolního vzdělávání (RWCT), celoškolním nebo individuálním vzděláváním nebo kurzy (PAU, TOŠ, DOKÁŽU TO, PŠU aj.). Většina učitelů prošla kurzy RWCT, 1. stupeň kurzy Hejného matematiky.

Učitelé spolupracují nejen při vytváření výchovných a vzdělávacích strategií a tvorbě pravidel hodnocení a autoevaluace a v jiných oblastech školního života, ale mají možnost se ovlivňovat vzájemnými hospitacemi.

Věková struktura sboru je vyvážená, ve škole pracuje přibližně 30 pedagogických pracovníků.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je jednou ze tří pilotních škol projektu financovaného z fondů EU „Kruh spolupracujících škol“, tři roky jsme pracovali v mezinárodním projektu Sokrates se všemi pravidly mezinárodní spolupráce – studijní pobyty učitelů mezi naší školou a školami v Polsku, Rumunsku, Irsku a Německu - a chystáme jeho pokračování. Jsme příjemci grantu ESF: tříleté vedení dalších pěti spolupracujících škol, DUM, nové šablony. Dva roky jsme pořádali výměnné pobyty žáků mezi naší školou a školami v Holandsku a v Rakousku,

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči je jeden ze základních pilířů školy. Rodiče mohou po domluvě s učitelem kdykoli vstoupit do vyučování a vidět své dítě v jiné sociální roli. Tato otevřenost školy je všeobecně známá. Rodiče zveme na akce rodinné zábavy, které pro ně a jejich děti pořádáme (Drakiáda, Setkání při svíčkách, Rodinné klání, Zahradní slavnost, Dny otevřených dveří, Hrajeme si na školáka...). Jsme rádi, pokud nám s organizací různých akcí nabídnou pomoc. Často je využíváme jako doprovod, případně se starají o dopravu nebo samotnou organizaci akce (ples školy, prodej občerstvení při Setkání při svíčkách). O většině akcí informujeme v místním tisku a na webových stránkách školy.

2.5.1 Spolek rodičů a přátel školy, Školská rada

Výbor občanského Spolku rodičů a přátel školy dlouhodobě dobře spolupracuje s vedením školy. Kromě každoročního schvalování rozpočtu Spolek organizuje plesy školy, z jejichž výtěžku se podařilo financovat nebo spolufinancovat řadu aktivit, např. výstavba školního hřiště, sauny, zakoupení kompletního běžkařského vybavení na lyžařské výcviky, nákup počítačů nebo nábytku učebny informatiky, vybavení školního klubu.

Školská rada funguje na základě platné legislativy. Svolává ji ředitel školy a jejími členy jsou dva zástupci učitelů, dva zástupci rodičů a dva zástupci zřizovatele. Předsedou rady je zástupce ředitele.

2.5.2 Komunikace s rodiči, informační bulletin, třídní schůzky

Chápeme, že oboustranný tok informací mezi rodinou a školou je pro školní úspěšnost žáka nesmírně důležitý. Snažíme se hledat takové způsoby komunikace, aby o všech důležitých věcech týkajících se výchovy a vzdělání byl rodič v co nejkratší době a prokazatelně informován. Pravidelně vydáváme INFORMAČNÍ BULLETIN, ve kterém zpravujeme nejen rodičovskou veřejnost o školních i mimoškolních aktivitách a o všem, co se týká školního života. Vydáváme 2 – 4 čísla za školní rok a pomocí žáků je distribuován do každé rodiny.

Dvakrát do roka se konají schůzky TRIO; toto setkání učitele, žáka a rodiče je velmi efektivní forma schůzek. Otevřeně na základě pravidel partnerských vztahů si učitelé a rodiče vyměňují názory a informace k jednotlivým žákům. V intimnějším prostředí schůzky se snáze vyjadřují vlastní stanoviska, přání a postřehy. V termínu blízkém termínu TRIO schůzek se uskutečňuje ještě KONZULTAČNÍ DEN, při kterém se schází rodiče s vyučujícími jednotlivých předmětů. Dále zavádíme rodičovské kavárny, setkání rodičů se svým třídním učitelem v příjemném prostředí „školní kavárny“.

2.5.3 Spolupráce s dalšími partnery školy

Se zřizovatelem školy, Městským úřadem Sedlčany, je dlouhodobá pravidelná a dobrá spolupráce. Jednáme se starostou města zejména v projednávání rozpočtu školy a jejího stavebního rozvoje nebo oprav. S pracovníky odboru školství a kultury jednáme zejména po stránce tvorby mzdového rozpočtu školy a výkaznictví. S Městským úřadem Sedlčany úzce spolupracujeme při slavnostních okamžicích života školy – zahájení nového školního roku nebo slavnostním vyřazení žáků, případně při návštěvách zahraničních partnerů. Kromě toho existuje dlouhodobá a dobrá spolupráce při školních i mimoškolních akcích školy s dalšími subjekty, které zřizuje město. Jedná se o Městské muzeum, Kulturní dům Josefa Suka, Městskou knihovnu, Základní uměleckou školu Sedlčany a městskou policii. Dále spolupracujeme s Nadací patronát Sedlčansko, od které jsme získali prostředky na některé školní projekty – Obnova křížové cesty v Počepicích, Vystěhování Sedlčanska, Období komunistického útlaku, Osudy Židů nebo návštěva Evropského parlamentu ve Štrasburku. Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Příbrami je průměrná a se Střediskem výchovné péče v Příbrami je vynikající. Pravidelná spolupráce existuje se zámek Vrchatovy Janovice, ve kterém žáci 9. (popř. 5.) ročníků absolvují každoroční vícedenní tzv. Řetězové provádění.

2.6 Autoevaluace školy

2.6.1 Hodnocení žáků

V naší škole sledujeme, měříme a hodnotíme podle vlastních následujících kritérií:

KRITÉRIUM	INDIKÁTOR	NÁSTROJE	ČAS
škola uznává rozdíly v tempu, myšlení, sociálních dovednostech a kulturních vlivech u jednotlivých žáků	učitel podporuje růst každého dítěte s ohledem na jeho vývojovou úroveň	pozorování (hospitace)	průběžně
	škola s úctou, ohledem a rovnoprávně jedná s dětmi různých ras, etnického původu, kultur a socioekonomické úrovně	Dotazník	dle potřeby
škola uznává individuální potřeby dětí a vychází jim vstříc uzpůsobením vzdělávacích procesů	na základě spolupráce s poradenským zařízením vytváří škola IVP pro integrované žáky a všichni učitelé je respektují	IVP, zprávy z kontroly poraden. zařízení	1x ročně
	dětem s SPU škola nabízí individuální a podle finančních možností skupinovou reedukační péči	dokumentace reeduk.péče (tř.knihy)	1x ročně

2.6.2 Klima školy

KRITÉRIUM	INDIKÁTOR	NÁSTROJE	ČAS
pracovníci školy, žáci a rodiče se společně podílí na řízení školy a ovlivňují cestu jejího dalšího rozvoje	1x měsíčně se schází Školní parlament a dává podněty vedení školy	zápisy z jednání Školního parlamentu	1x měs.
	minimálně 2x ročně se schází Výbor SRPŠ a minimálně 1 x ročně Školská rada, které navrhuji změny a dávají podněty ke zlepšení chodu školy	zápisy z jednání Výboru SRPŠ a Školské rady	2x ročně
	rodiče, žáci a pedagogičtí pracovníci se mají možnost vyjádřit k práci školy a možným plánovaným změnám	dotazník, rozhovor, diskuse	dle potřeby

členové společenství respektují pravidla školy	žáci ve Školním parlamentu vytvářejí Pravidla slušného chování, jednotliví třídní učitelé, vedoucí ŠD a ŠK si mohou pravidla dané skupiny konkretizovat	existence Pravidel slušného chování a jejich zakomponování do školního řádu, třídní pravidla	
pedagogičtí pracovníci jdou dětem příkladem vzájemným respektem, spoluprací a komunikací	vzájemná pomoc, důvěra, aktivní naslouchání	pozorování	průběžně
žák má prostor ke komunikaci s pedagogickými pracovníky i mimo vyučování	učitel je po vyučování v prostorách školy dětem k dispozici	Pozorování	průběžně

2.6.3 Materiálně-technické podmínky

KRITÉRIUM	INDIKÁTOR	NÁSTROJE	ČAS
žáci a učitelé v max. míře využívají didaktickou techniku a pomůcky, které jsou ve škole k dispozici	počítačové učebny a multimediální učebna se běžně využívají ve vyuč.předmětech	záznam v rezervačním archu	4x ročně
	děti v rámci studijních potřeb využívají počítačovou učebnu mimo vyučování	záznam v počítač.učebně	2x ročně
	škola průběžně doplňuje knihy do školní knihovny dle požadavků vyuč.	záznam v seznamu knih knihovny	průběžně
	Učitelé a žáci využívají k práci digitální fotoaparát, DVD přehrávač, CD přehrávač, interaktivní tabuli, tablety apod.	pozorování (hospitace)	průběžně

2.6.4 Průběh vzdělávání

KRITÉRIUM	INDIKÁTOR	NÁSTROJE	ČAS
učitel zavádí moderní vyučovací metody a formy vyučování	učitelé průběžně používají metody problémového vyučování, kritického myšlení, využívají aktivity kooperativního učení	pozorování (hospitace)	průběžně
žáci jsou stylem výuky vedeni ke vzájemné spolupráci	využití skupinové práce	pozorování (hospitace)	průběžně
	práce na předmětových, skupinových nebo třídních projektech	prezentace, dokumentace	průběžně
	Zpravidla 1x ročně žáci spolupracují na celoškolském projektu	různé formy prezentace, dokumentace	1x ročně
učitelé vytvářejí příležitosti k neformálnímu učení, k upevnění sociálních vazeb	školské a mimoškolské aktivity	zápisy z porad, zápisy v třídní knize	průběžně

2.6.5 Řízení školy, pedagogičtí pracovníci, DVPP

KRITÉRIUM	INDIKÁTOR	NÁSTROJE	ČAS
pedagogičtí pracovníci se vzájemně respektují a poznávají styly práce, tím vytvářejí pozitivní klima školy	učitelé jednotlivých stupňů a také mezi I. a II.st. vzájemně spolupracují na jednotlivých projektech učitelé mají možnost vzájemných hospitací	třídní kniha, hospitace, dokumentace, zápis v třídní knize	průběžně
všichni pedagogičtí pracovníci školy vytvářejí pozitivní obraz školy, podílejí se na jejím rozvoji a směřování	pedagogičtí pracovníci jsou průběžně seznamováni s plány vedení školy a mají prostor se k nim vyjádřit	zápisy z pedagogických rad nebo porad	4x ročně
	vedení školy podporuje inovativní přístupy ke vzdělávání	kritéria odměňování učitelů	průběžně
	učitelé jsou ke škole loajální	pozorování	průběžně
učitelé zlepšují kvalitu své práce dalším vzděláváním	vedení školy podporuje DVPP a zavádění poznatků z nich do života školy	plán DVPP, kritéria odměňování učitelů	1x ročně

	učitelé se účastní dalšího vzdělávání podle individuálního výběru	potvrzení účasti na vzdělávání	průběžně
	učitelé se účastní dalšího vzdělávání při společných seminářích nebo kurzech	prezenční listina	průběžně
vedení školy pravidelnou kontrolní činností směřuje ke zlepšování kvality výukového procesu	ředitel školy na začátku školního roku seznámí pedagogické a provozní zaměstnance školy s plánem kontrol a hospitací	plán kontrol a hospitací, zápisy z hospitací	1x ročně
	vedení školy ve spolupráci se Školskou radou a zřizovatelem pravidelnými konzultacemi udržuje směr vývoje školy	zápis ze ŠR a výboru SRPŠ	min. 1x ročně
	Provozní porady se konají dle potřeby	zápisy z porad	Aktuálně
	Zpravidla 1x měsíčně se konají porady vedení	zápisy z porad	1x měsíčně
	ve všech kabinetech se týdně obměňuje Program týdne, který obsahuje plán činností školy na konkrétní týden a na týden následující	Program týdne	1x týdně
	další informace se předávají ústně, pomocí internetu nebo vyvěšením na hlavní nástěnce ve sborovně	ve výroční zprávě	průběžně
pedagogičtí a provozní pracovníci informují vedení školy o nápadech, postřehách o skutečných nebo latentních problémech týkajících se chodu školy, výchovy a vzdělání žáků, komunikace s rodiči aj.	vedení školy zajišťuje finanční prostředky k chodu školy ze státní dotace, grantů a sponzorských darů	zápisy z porad	průběžně

2.6.6 Prezentace školy

KRITÉRIUM	INDIKÁTOR	NÁSTROJE	ČAS
škola prezentuje výsledky žákovských prací	vystavení prací žáků na chodbách školy, při Setkání při svíčkách a koledě, Zahradní slavnosti	obměna žák. prací	průběžně
	vystavení prací žáků na veřejnosti- KDJS, muzeum	samostatná výstava	příležitostně
	škola vydává šk. časopis	časopis	min. 2x ročně
	prezentace projektů na veřejnosti – KDJS,	uskutečnění a zveřejnění prezentace	průběžně

	Zahradní slavnost, náměstí, místní tisk, informační bulletin, www stránky školy		
škola informuje veřejnost o své činnosti	Vlastní webové stránky, které jsou aktualizovány dle potřeby	www stránky	1x týdně
	vedoucí konkrétní školní nebo mimoškolní aktivity k ní umístí anotaci a fotografie na stránky školy, případně zašle do regionálního tisku	www stránky a články v tisku	průběžně
	vedoucí konkrétní školní nebo mimoškolní aktivity k ní umístí anotaci a fotografie na stránky školy, případně zašle do regionálního tisku	www stránky a články v tisku	průběžně
žáci přímo oslovují veřejnost	charitativní akce	prodej artefaktů Nadace Život dětem	2x ročně
	podklady pro dotazníky, ankety a výzkumy v rámci školních nebo třídních projektů	zpracované projekty	průběžně
škola pořádá akce pro žáky z okolních škol	florbalový turnaj, recitační soutěž Carmína, Borec Sedlčan	záznam z akce, fotografie, video	1x ročně
žáci se zúčastňují studijních, sportovních, uměleckých soutěží	předmětové olympiády sportovní soutěže výtvarné, recitační a pěvecké soutěže	umístění žáků	průběžně
škola pořádá akce pro veřejnost a žáky školy	Setkání se zajímavými osobnostmi, Setkání při svíčkách a koledě, Den otevřených dveří, Řetězové provádění, Rodinné klání, Zahradní slavnost, Slavnostní vyřazení, Drakiáda, Hrajeme si na školu, Budu prvňáčkem I-III	záznam z akce, fotografie, video, výsledková listina	min. 1x ročně
škola vytváří pro veřejnost informační a prezentační materiály	informace o škole – prezentační materiál	propagační materiál	průběžně
	školní kalendáře	kalendář	zpravidla 1x ročně
	škola vytváří novoročenky	novoročenka	1x ročně
škola informuje rodiče o prospěchu a chování žáků	třídní schůzky	pozvánka	min.2 x ročně

2.6.7 Spolupráce s rodinou

KRITÉRIUM	INDIKÁTOR	NÁSTROJE	ČAS
škola nabízí rodičům zhlédnout formy a metody práce běžně užívané ve vyučování	škola 1x ročně uspořádá pro rodiče den otevřených dveří	pozvánka, foto	1x ročně
škola nabízí rodičům návštěvu vyučovacích hodin	návštěva rodičů	domluva	po domluvě
škola zve rodiče na akce pořádané školou	Setkání se zajímavými osobnostmi, Setkání při svíčkách a koledě, Den otevřených dveří, Řetězové provádění, Rodinné klání, Zahradní slavnost, Slavnostní vyřazení, Drakiáda, Hrajeme si na školu, Budu prvňáčkem I-III	Fotodokumentace, prezenční listina	Zpravidla 1x ročně
	Setkání při svíčkách a koledě	Fotodokumentace, prezenční listina	průběžně
škola dostatečně informuje rodiče o organizačních záležitostech a změnách v jejím životě	Den otevřených dveří	Informační bulletin	Zpravidla 1x za 2 měsíce
	Řetězové provádění	www stránky	1x týdně
	Rodinné klání	informační letáky	dle potřeby
škola informuje rodiče o prospěchu a chování žáků	Zahradní slavnost	pozvánka	min.2 x ročně

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Od školního roku 2007/08 probíhá výuka podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ŠKOLA PROPOJENÍ, vytvořeného podle RVP ZV pedagogickým sborem 2. základní školy Propojení, Příkrá 67, Sedlčany. Je zaváděna postupně, nejdříve v 1. a 6. ročníku, v dalších letech se rozšíří do ostatních ročníků.

Školní vzdělávací program ŠKOLA PROPOJENÍ reflektuje dosavadní tradici školy, která je založena na pěti pilířích:

Propojení mezi mladšími a staršími žáky

Žák prvního ročníku si začátkem září vybere z nejstarších dětí svého nového kamaráda, ochránce a pomocníka, který mu pomáhá v počátečním poznávání školního života. Může se pochlubit se svými školními úspěchy, zběžně poznává, co všechno se "velké" děti učí. Díky tomuto vztahu, který se většinou mění na obecnější přátelství mezi mladšími a staršími dětmi, a dále například díky rozmístění učeben - starší děti vedle nejmladších - jsme se zatím neseťkali s agresivními prvky šikany. Nejstarší děti se tak kromě jiného nenásilně připravují na svoje další životní role. Vytváříme tedy bezpečné prostředí a příznivé sociální klima, které je základní podmínkou kvalitního učení. Toto pravidlo se uplatňuje v dalším pilíři školy.

Propojení mezi rodiči, učiteli a žáky

Škola se snaží o naplňování ideálního vztahu, ve kterém by rodina a škola měly směřovat ke vzájemné úctě a oboustranné výměně informací. Základem vztahu je partnerský přístup mezi žáky a učiteli, mezi rodiči a učiteli založený na vzájemném respektu. Tyto vztahové interakce ovlivňují zásadním způsobem celkové působení učitelů na žáky a volbu výukových metod a postupů k hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání. Na škole nemá místo autoritativní ponižování žáků. Vytváříme takové prostředí, ve kterém žáci mohou sdělovat své názory a v relevantních situacích se podílet na spolořozhodování a spoluvytváření pravidel školního života s akceptací stanovení hranic a limitů.

Rodiče, pokud mají zájem, mohou navštěvovat hodiny výuky, kde mohou dítě poznat v jiném než rodinném prostředí. Snáze pak mohou pochopit postup vyučujícího, vztah ostatních dětí a samotné postavení svého dítěte uvnitř kolektivu. Učitel školy si po vzájemné domluvě s rodičem žáka vždy najde čas na setkání i mimo stanovené třídní schůzky. Mnohdy taková setkání sám vyvolává.

Od počátku školy se snažíme vtáhnout rodiče do školního dění buď institucionalizovaně, pomocí SRPŠ a Školské rady, nebo volně pomocí různých školních a mimoškolních aktivit, na jejichž organizaci se buď podílejí, nebo ji vedou či se aktivně zúčastní (Rodinné klání, Zahradní slavnost, Slavnostní vyřazení žáků, Setkání při svíčkách a koledě, Drakiáda, Ples školy, Setkání se zajímavými osobnostmi, semináře, přednášky).

Propojení mezi školou a životem

Role školy se za poslední roky zásadně proměnila. Jedním z nejdůležitějších úkolů školy je její socializační funkce. Sociální gramotnost podle výzkumů rozhoduje o úspěchu a uplatnění žáka minimálně stejně jako tradiční cíle výuky – vědomosti a dovednosti. Škola vytváří množství aktivit, ve kterých se výuka neodehrává jenom ve školní budově. Intenzivněji se při nich rozvíjejí a upevňují žákovské kompetence. Učíme pomocí PROJEKTŮ s různorodým zařazováním a výběrem témat, forem jejich prezentace, získáváním, tříděním a hodnocením informací. Žáci vycházejí do ulic, knihoven, muzeí, úřadů, a jiných institucí, vytváří a zpracovávají ankety, hovoří s pamětníky, vyhledají exponáty, vizualizují výstupy, vytváří grafy. U těchto projektů se často využívá prvek vnitřního prožitku, který je v klasické výuce těžko dosažitelný. Využíváme tedy prvek vnitřní motivace k efektivnějšímu učení a porozumění. Projekty nevnímáme jako ztrátu času, ale jako jedinečnou příležitost sociálně připravit žáky na reálný život.

Na financování mnohých projektů získáváme prostředky od jiných institucí – např. Nadace patronát Sedlčanska – realizace projektu Obnova křížové cesty, Vystěhování Sedlčanska, Osudy Židů.

K vytvoření specifických dovedností a upevnění získávaných kompetencí slouží dlouhodobé pravidelné aktivity školy, kterými jsou celoškolské čtyřdenní Učení v přírodě, Sportovní kurz pro žáky 9. ročníků, Lyžařský výcvikový kurz pro žáky 7. ročníků a Ozdravné pobyty na horách pro žáky dalších ročníků (i na 1. stupni).

Do této oblasti patří i aktivity CHARITATIVNÍCH AKCÍ, jako je Adopce na dálku, organizování tzv. Srdíčkových dní, případně jiné charitativní akce, jejichž existenci si vynutí mimořádné události (organizování pomoci zničeným Tatrám, oblastem postiženým povodněmi, vlnou tsunami). Školní klub spolupracuje s organizací Člověk v tísni.

Žáci školy se seznamují s realitou života i pomocí aktivit, při kterých se dostávají do různých prostředí a mnohdy na sebe berou role dospělých – např. Toulky Prahou, Řetězové provádění. Nezanedbatelnou součástí výuky a výchovy jsou návštěvy a exkurze zajímavých institucí nebo lokalit.

Propojení mezi domovem a světem

Jedním z předpokladů pro kvalitní profesní uplatnění je kromě jiného jazyková komunikace a počítačová gramotnost. Výuce jazyků je věnována dlouhodobá pozornost. Angličtina se učí od 1. ročníku a ve většině ročníků čtyři hodiny týdně. Od 8. a 9. ročníku pak pro zájemce přibývají dvě hodiny konverzace, od 7. do 9. ročníku učíme druhý cizí jazyk – němčinu po dvou hodinách týdně. V některých ročnících se daří do výuky zapojit rodilého mluvčího v tandemové výuce.

Informační výuka a následná počítačová gramotnost je založena také na smysluplném využívání počítačů ve výuce – nejen při hodinách informatiky.

Žáci školy se podle možností zúčastňují jazykových a poznávacích zahraničních výletů a exkurzí.

Propojení mezi učiteli 1. a 2. stupně

Žák procházející celým základním vzděláváním musí pocítovat jednotnost a sepatost výchovných strategií a postupů mezi učiteli na 1. a 2. stupni. Předpokladem propojení je kvalitní týmová spolupráce mezi učiteli. Jedním z jejích prvků jsou formy vzdělávání pro všechny pedagogické pracovníky školy, ať se jedná o dlouhodobé vzdělání (Čtením a psaním ke kritickému myšlení – RWCT), nebo krátkodobé semináře a kurzy. Dále to jsou vzájemné hospitace mezi učiteli jednotlivého stupně nebo mezi vyučujícími jednotlivých stupňů.

Klima školy je příznivé, demokratické s jasně vymezenými pravidly chování žáků k sobě navzájem a k učitelům. Jsou dané Pravidly chování, která jsou součástí školního řádu. S jejich tvorbou pomáhal ŠKOLNÍ PARLAMENT, který spolupracuje i v jiných oblastech. Jeho členy jsou zvoleni zástupci 4. –9. ročníků a jednou měsíčně se schází s vedením školy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a jasnými kompetencemi. Dlouhodobě vyvíjíme pocit sounáležitosti se školou, vytváříme partnerské vztahy, které napomůžou žákům v řešení jejich možných výchovných nebo vzdělávacích problémů. Snáze se pak otevřeně komunikuje s vyučujícím. Vytváříme pocit hrdosti na školu (školní trika, vlajka školy, kalendáře, školní bivaky).

3.2 Naplňování cílů základního vzdělávání, výchovné a vzdělávací strategie

V průběhu povinné školní docházky rozvíjíme klíčové kompetence, tvoříme tak základ pro celoživotní učení, orientaci v praktickém životě, uplatnění na trhu práce. Motivujeme k učení, učíme žáky sebehodnocení. Ve výuce využíváme různých forem a metod práce, vyučujeme jak frontálně, tak i používáme práci ve dvojicích, skupinách. Vyučující zařazují do svých hodin prvky kritického myšlení (např. brainstorming, myšlenkové mapy, Vennovy diagramy, klíčová slova, čtení s předvídáním, pětilístek, diamant, skládkové učení, srovnávací tabulky), vždy s ohledem na vhodnost a četnost použití. Rozvíjí se tandemová výuka.

Aby byly naplněny cíle základního vzdělávání, jejichž smyslem je vyžrálá osobnost žáka na základě jeho individuálních dispozic, vedeme ho na naší škole k tomu, aby:

- v případě konfliktu argumentoval a hledal kompromis
 - neprosazoval jen sebe, dával prostor ostatním, aby se vyjádřili
 - toleroval názor druhého a nevnucoval mu svůj
 - promýšlel sdělení, myšlenky zformuloval jasně, srozumitelně, stručně
 - byl slušný, tolerantní
 - byl empatický vůči svému okolí
 - nedělal ukvapené názory, uměl si porovnat pro a proti při vytváření svého názoru
 - vyslechl okolí, teprve pak vyjádřil svůj názor, za kterým by měl stát, pokud je přesvědčen o jeho správnosti
 - věcně argumentoval k tématu
 - poznal základní gesta, postoje a prvky neverbální komunikace
-
- volil vhodné způsoby a metody k učení
 - organizoval a řídil vlastní učení

- vyhledával a třídil informace, využíval dřívějších znalostí a vědomostí jako základny k přijímání nových poznatků a vkládal je do již známých situací
- vyslovoval domněnky
- uváděl věci do souvislostí, propojoval do širších celků
- experimentoval
- využíval různé informační zdroje

- poznával smysl a cíl učení
- kriticky hodnotil výsledky svého učení a diskutoval o nich
- plánoval, jak učení zdokonalovat

- využíval metod kritického myšlení, se kterými byl seznámen při vyučování
- využíval metod logických, matematických a empirických
- v případě pochybností ověřoval správnost svého řešení u jiného zdroje (spolužák, učitel, kniha)
- objektivně zhodnotil svůj výkon (nepodceňoval se, nepřeceňoval se)
- sebekriticky porovnal svůj výkon s ostatními
- sledoval vlastní pokrok při zdolávání problémů a dokázal ho slovně vyjádřit :„(ne)povedlo se mi to, protože...“
- předvídal následky svého jednání a předcházel vzniku problému
- nenechal se odradit nezdarem a vytrvale hledal konečné řešení

- aktivně spolupracoval ve skupině
- nabízel své a zároveň respektoval názory druhých
- spoluvytvářel a respektoval pravidla
- přispíval k budování motivujícího a pohodového prostředí ve skupině, aby se sám ani ostatní spolužáci nestyděli a nebáli prezentovat názor
- poznal šikanu (i v začátcích), zaujal stanovisko, zastal se šikanovaného, byl schopen oznámit věc učiteli
- vědomě slovně ani fyzicky neublížoval
- vyslechl názor, a přemýšlel, jak jej využít ve prospěch svůj a celku
- upevňoval své sebevědomí, sebedůvěru a sebeúctu

- formuloval své myšlenky
- pracoval podle svých možností na svém rozvoji

- respektoval práva a kulturní rozdíly spolužáků
- choval se slušně a ohleduplně k druhým, nepoužíval násilí
- si byl vědom svých práv a povinností, plnil své povinnosti

- rozhodoval o svém konání s vědomím možných následků
- jednal zodpovědně
- poskytl podle svých možností první pomoc, chránil zdraví své i ostatních
- zapojil se dle svých možností do kulturních a sportovních aktivit
- chránil životní prostředí a dodržoval pravidla s tím související
- respektoval a chránil naše kulturní a historické památky

- udržoval pořádek na pracovním místě
- používal nástroje a vybavení specializovaných učeben
- zbytečně neplýtlv materiálem
- šetřil zařízení učeben, školní prostory
- dodržoval při práci všechna pravidla a řády
- pracoval podle návodu a zadaných instrukcí
- volil efektivní pracovní postup
- se nebál vytvářet nové pracovní postupy vedoucí k cíli
- byl schopen odvést dobrý pracovní výkon v různých situacích a podmínkách
- prováděl běžné pracovní úkony
- pracoval tak, aby neohrozil zdraví své ani ostatních
- zhodnotil své pracovní výsledky a podle nich volil typ dalšího vzdělávání
- se zodpovědnou a kvalitní prací připravoval na uplatnění ve světě práce

3.2.1 Strategie systémového řešení prevence rizikového chování školy

Aktivita zaměřená na prevenci rizikového chování 1. a 2. stupeň dle ŠVP

ročník	předmět	učivo	Forma, metoda práce
1.-3.	Člověk a jeho svět	Zdravý životní styl, zdravá strava	Práce s textem, diskuse, výtvarné techniky
	Člověk a jeho svět	Bydliště, Cesty domů	Slohová cvičení, práce s mapou
	Český jazyk	Prevence šikany, násilí	Práce s textem v čítankách - pohádky
	Třídnická hodina	Tvorba pravidel spolužití ve třídě	Řízená diskuse
	Matematika	Zdravá strava	Text, čtení, diskuse
	Tělesná výchova	Zdravý životní styl, hra fair play, dodržování pravidel	Ústní sdělení, následované praxí (sport, hry...)
4.-5.	Přírodopis	Člověk a jeho zdraví – účinky návykových látek	Řízená diskuse, výtvarné techniky, modelové situace – způsoby odmítání, beseda s policií ČR – téma: návykové látky
	Český jazyk	Prevence násilí a šikany ve společnosti	Práce s textem v čítankách nebo příslušné literatuře
	Tělesná výchova	Zdravý životní styl, hra fair play, dodržování pravidel	Ústní sdělení, následované praxí (sport, hry...)
	Třídnická hodina	Tvorba pravidel spolužití ve třídě	Řízená diskuse
6.	Výchova ke zdraví	Nebezpečí zneužívání NL, základní rozdělení a vliv na organismus	Sdělení základních informací, výtvarné techniky, diskuse
		Odolávání tlaku vrstevnické skupiny, řešení problému, asertivita	Modelové situace – odmítání, odolání tlaku, řešení problému
		Zdravý životní styl, nebezpečí poruch příjmu potravy (anorexie, bulimie)	
		Osobní bezpečí	Modelové situace
		OČMS	DVD, práce ve skupinách, diskuse
	Zeměpis	Rasy, rasismus, lokální války, zbraně v rukou dětí, drogy ve školách	Jeden svět nestačí – DVD - dětmi komentované spoty
	Angličtina	Zdravé stravování	Vyhledávání info o stravování ve Velké Británii, čtení a vyhledávání v textu, porovnání strav. návyků, diskuse nad tématem zdravá strava
7.	Výchova ke zdraví	Nebezpečí zneužívání NL, vznik závislosti, vliv na organismus	Sdělení základních informací, výtvarné techniky (postava – vliv drog na jednotlivce), diskuse, skupinové práce (co mi droga dává a co mi bere?), DVD

		Asertivita, citové vydírání...	Modelové situace
		Zdravý životní styl – civilizační nemoci a jak se jim bránit, tělesné a duševní zdraví	Výtvarné techniky, diskuse, beseda na téma postižení mezi námi
		Osobní bezpečí	Diskuse
		OČMS	DVD, práce ve skupinách, diskuse
	Výchova k občanství	Osobní kázeň - Co se mi líbí na nelíbí na chování druhých lidí? Jaká pravidla by měla platit u nás ve třídě?	Tvorba pravidel třídy – skup. práce, diskuse, vyvěšení, práce s pravidly během roku (pravidla, která se nám daří plnit postupně nahrazujeme novými)
		Vandalství	Práce s textem (vyhledávání článků o vandalství), fotky ze školy, okolí školy, místa bydliště, která ukazují na vandalství, diskuse
		Lidská solidarita	Simulační hry (hendikepovaní lidé, pomoc lidem v nouzi)
	Zeměpis	Tibet – lidská práva, Čína, Japonsko	Projektová práce
	Angličtina	Formulace životních cílů, očekávání a žebříčku hodnot	Dotazník, porovnání, diskuse, dialog
8.	Výchova ke zdraví	Závislosti	Diskuse
		Vliv zneužívání NL na organismus – přenosné a pohlavní choroby	Vyhledávání informací, referáty, diskuse
		Volný čas – prevence rizikového chování	Jak se bráním nudě – diskuse, výtvarná technika „Můj koníček“
		Osobní bezpečí, násilí ve společnosti, rasismus	Diskuse, DVD – násilí na ženách
		OČMS	DVD, práce ve skupinách, diskuse
		Rovnost pohlaví - prosazování feminismu, boj za práva žen	Diskuse
		Zodpovědné chování v sexuálním životě	Beseda – prevence HIV/AIDS
	Výchova k občanství	Zásady lidského soužití	Tvorba Charty třídy
		Stereotypy v posuzování druhých lidí	Hra s obrázky různých lidí (jaké pocity ve vás lidé vyvolávají), diskuse (podle čeho posuzovat neznámé lidi, jak se správně chovat při kontaktu s neznámými lidmi)
		Národn. menšiny a etnika	Hra (Cesta vlakem), referáty
		Rasismus, xenofobie, extrémismus	Práce s textem (úryvky z Malého prince), zprávy z tisku, diskuse
	Angličtina	Řešení problému	Skupinová práce, hledání alternativních řešení
	Český jazyk	Sloh na témata drogových i jiných závislostí (např. gamblerství), mezilidských vztahů (prevence šikany)	Úvahy, výklady či diskuse

9.	Výchova k občanství	Komunikace a konflikt	Myšlenková mapa, simulační hry
	Výtvarná výchova	Vliv užívání NL na lidský organismus	Diskuse, koláže, jiné výtvarné techniky
		Rovnost pohlaví - prosazování feminizmu, boj za práva žen	Diskuse
	Český jazyk	Sloh na témata drogových i jiných závislostí (např. gamblerství), mezilidských vztahů (prevence šikany)	Úvahy, výklady či diskuse
	Zeměpis	Globalizace Ek. globalizace: ČR - výroba a vývoz zbraní globální problémy lidstva (hlad, chudoba, AIDS, náboženská nesnášenlivost, xenofobie)	Psaní a prezentace úvah dětí
		DVD Jeden svět nestačí - nášlapné miny a další spoty	Zážitková hodina, dětmi komentované spoty
		Kulturní odlišnosti - Austrálie	Práce s textem, diskuse

3.2.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot nezbytných pro rozvoj osobnosti a začlenění do společnosti. Naším cílem je vybavit každého žáka souborem těchto kompetencí tak, aby měl kvalitní základ pro svůj další rozvoj po opuštění základní školy, aby se dokázal dobře orientovat v životě, uplatnit se na trhu práce a byl motivován k celoživotnímu učení.

Kompetence k učení

Je důležitou kompetencí pro další vzdělávání a celoživotní učení. Vedeme žáka k tomu, aby:

- vyhledával a třídil informace, využíval dřívějších znalostí a vědomostí jako základny k přijímání nových poznatků a vkládal je do již známých situací
- propojoval informace, volně domýšlel
- vyslovoval domněnky
- aplikoval naučené v praxi
- uváděl věci do souvislostí, propojoval do širších celků
- samostatně pozoroval
- experimentoval

- využíval různé informační zdroje
- poznával smysl a cíl učení
- plánoval si, jak své učení zdokonalovat
- kriticky hodnotil výsledky svého učení a diskutoval o nich

Kompetence k řešení problémů

Využitím projektů ve výuce, na různých zážitkových akcích školy vytváříme podmínky k tomu, aby se žák učil rozvíjet tuto kompetenci. Naším cílem je vést ho k tomu, aby:

- hledal různá řešení problémů v různých situacích, jak ve vyučovacím procesu, tak v životě
- využíval metod logických, matematických a empirických
- předvídal následky svého jednání, předcházel tím vzniku problému
- nenechal se odradit nezdarem a vytrvale hledal konečné řešení
- osvědčené postupy užíval v podobných situacích
- pracoval s PC (výukové programy, internet)
- poznal šikanu (i v začátcích), zaujal stanovisko, zastal se šikanovaného, byl schopen oznámit věc učiteli
- vyhledával informace z knih a časopisů
- pracoval s cizojazyčným slovníkem, s různými atlasy
- využíval metod kritického myšlení, se kterými byl seznámen při vyučování

Při sebehodnocení vedeme žáka k tomu, aby:

- objektivně zhodnotil svůj výkon (nepodceňoval se, nepřeceňoval se)
- sebekriticky porovnával svůj výkon s ostatními
- sledoval vlastní pokrok při zdolávání problémů a dokázal ho slovně vyjádřit: „(ne)povedlo se mi to, protože...“

Kompetence komunikativní

Je nezbytná pro úspěšné začlenění jedince do společnosti. Naším cílem je, aby žák:

- dokázal účinně a všestranně komunikovat v různých situacích, s různými lidmi. Využíváme v hodinách skupinové práce, kde se žák učí nejen komunikovat s vrstevníky, ale i toleranci a empatii.
- promýšlel sdělení, myšlenky formuloval jasně, srozumitelně, stručně
- byl při komunikaci slušný při jednání s dospělými
- nedělal ukvapené názory, uměl si porovnat pro a proti při vytváření svého názoru
- vyslechl jiné názory a diskutoval o nich

Kompetence sociální a personální

Je založena na mezilidských vztazích, schopnosti fungovat úspěšně v kolektivu. Klademe důraz na respektování a spoluvytváření pravidel, rozvoj aktivní spolupráce ve skupině, vedeme žáka k tomu, aby:

- přispíval k budování motivujícího a pohodového prostředí ve skupině, aby se sám ani ostatní spolužáci nestyděli a nebáli vyjádřit svůj názor
- uměl požádat o pomoc a také ji poskytnout potřebnému
- vědomě neubližoval ani slovně
- upevňoval své sebevědomí, sebedůvěru a sebeúctu
- dokázal být dobrým „týmovým hráčem“

Kompetence občanské

Rozvíjejí vztah jedince ke společnosti, právům, povinnostem a k druhým lidem. Vedeme žáka k tomu, aby:

- se projevoval jako svobodná osobnost, které si je vědoma svých práv, ale také povinností
- respektoval práva a kulturní rozdíly spolužáků
- se choval slušně a ohleduplně k druhým, nepoužíval násilí
- rozhodoval o svém konání s vědomím možných následků
- jednal zodpovědně
- chránil zdraví své i ostatních
- chránil životní prostředí a dodržoval pravidla s tím související

Kompetence pracovní

Zakládají jednu z možností, jak se uplatnit na trhu práce. Vedeme žáka k tomu, aby:

- rozvíjel své schopnosti a prakticky využil nabytých vědomostí tak, aby se v budoucnu dobře uplatnil na trhu práce
- zhodnotil své pracovní výsledky a podle nich volil typ dalšího vzdělávání
- se zodpovědně a kvalitně prací připravoval na uplatnění ve světě práce
- udržoval pořádek na pracovním místě
- dodržoval při práci všechna pravidla a řády
- se nebál vytvářet nové pracovní postupy vedoucí k cíli
- byl schopen odvést dobrý pracovní výkon v různých situacích a podmínkách
- pracoval tak, aby neohrozil zdraví své ani ostatních

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňujeme i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Účelem podpory vzdělávání žáků s SVP je maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Podpůrná opatření 1. stupně

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností. Obtíže žáka jsou dále vyvolané zejména aktuálně nepříznivým zdravotním nebo psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity.

Úpravy ve vzdělávání žáka navrhují pedagogičtí pracovníci, přitom spolupracují s pedagogickým pracovníkem poskytujícím poradenskou službu ve škole (výchovný poradce, metodik prevence) a zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka. Škola zohledňuje sociální status, vztahovou síť žáka a jeho sociální a rodinné prostředí.

Podmínky k zajištění podpůrných opatření

- Zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP)
- Pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a vyhodnocování zvolených postupů
- Materiální podpora se poskytuje podle podmínek školy
- V případě potřeby žák může navštěvovat na prvním stupni v rámci výuky českého jazyka třídu individuální péče, a to jedenkrát týdně 1 vyučovací hodinu, se souhlasem zákonných zástupců žáka

Poskytování poradenské pomoci ve škole zajišťují zejména poradenští pracovníci školy: školní metodik prevence se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci rizikového chování, výchovný poradce se věnuje podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření. Poradenský pracovník školy spolupracuje s dalšími pedagogickými pracovníky,

zejména s třídními učiteli, a zajišťuje pravidelnou komunikaci se zákonným zástupcem žáka. Pravidelně komunikuje se školskými poradenskými zařízeními, která zajišťují návrhy podpůrných opatření a podílejí se na jejich realizaci ve školách.

Klade se důraz na individualizaci výuky (zahrnuje zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.).

Volí se taková forma práce, která umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby, respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů.

Plán pedagogické podpory

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

PLPP obsahuje popis obtíží žáka, podpůrná opatření a cíle podpory. S PLPP seznámí třídní učitel zákonného zástupce. Třídní učitel společně s ostatními vyučujícími daného žáka a výchovným poradcem nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda PLPP vede k daným cílům, případně doporučí zákonným zástupcům žáka návštěvu poradenského zařízení.

Individuální vzdělávací plán

Zařazení žáků do 2. a vyššího stupně pedagogické podpory se děje na základě vyšetření v poradenském zařízení. Podle vyšetření a doporučení poradny je těmto žákům vypracován IVP. Na jeho tvorbě se podílí výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů. V IVP uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v ŠPZ, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termíny reedukační péče. Dále je přesně definováno, v jakých předmětech se upravuje obsah, rozsah učiva a způsob hodnocení žáka. Učitelé těchto žáků jsou seznámeni s IVP, který respektuje žákovské potřeby na vzdělávání, a konzultují další záležitosti s výchovným poradcem.

IVP je vyhodnocován 2x ročně. Vyučující zhodnotí, jak jsou naplňovány cíle podpory, a třídní učitel poté konzultuje se zákonným zástupcem na schůzce Trio. 1x ročně vyhodnocuje IVP výchovný poradce s pracovníkem ŠPZ.

Žákům zařazeným do 2. a vyššího stupně podpůrných opatření na základě doporučení ŠPZ poskytujeme pedagogickou intervenci v rozsahu definovaném v tomto doporučení.

Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Při vzdělávání žáků s LMP zohledníme jejich problémy v učení. Mezi podpůrná opatření, která kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením používáme, zařadíme posilování kognitivních schopností, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů, pravidelné a systematické doučování ve škole, podporu přípravy na školu v rodině, podporu osvojování jazykových dovedností, podporu poskytovanou v součinnosti asistenta pedagoga.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy). V naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti, technické novinky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin či přípravou soutěží do vyučovacích hodin.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň. Na 1. stupni žáci reprezentují školu na pěvecké soutěži Dublovický slavík. Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Žáci nadaní spíše technicky a manuálně zruční jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy, nebo mimo ni. Reprezentují školu ve školní lize a úspěšní žáci jsou odměněni na Zahradní slavnosti.

Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším a spolupracovat s nimi. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP nebo SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do

jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

3.5 Zařazení průřezových témat

Průřezová témata

- *Výchova demokratického občana,*
- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,*
- *Multikulturní výchova,*
- *Enviromentální výchova,*

jsou začleněna do našeho školního vzdělávacího programu formou integrace do výuky. Osobnostní a sociální výchova je také integrována, její prvky však prostupují celým školním životem, od běžných hodin po různé školní a mimoškolní akce. Mediální výchova se vyučuje v devátém ročníku jako samostatný povinný předmět.

3.5.1 Zařazení průřezových témat na 1. stupni

PT musí projít každý žák za celou docházku, pořadí je libovolné. Existují 3 formy realizace PT:

1. SP - samostatný předmět,
2. INT - integrace do předmětu/ za lomítkem je název vzdělávacího obsahu,
3. PROjekt.

Možná je i kombinace – např. INT/PRO.

Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Osobnostní rozvoj	INT/Čj - Naslouchání, porozumění pokynům	INT/Čj - Význam slov Čtení, přednes	INT/Čj - Výrazné čtení, vyprávění, ilustrace	INT/Čj - Naslouchání, mluvený projev, komunikace	INT/Čj - Mluvený projev, vyprávění, tvorba vlastního textu

	Seznamování s písmeny	M - Řešení slovních úloh	M - Řešení slovních úloh	M - Řešení slovních úloh	M - Slovní úlohy s netradičními postupy
	Čtení a přednes			Čjs - Režim dne, osobní bezpečí	Čjs - Lidské tělo, péče o zdraví, chování v krizových situacích
	M - Čísla, číselná osa			Hv - Rytmus, melodie	Hv - Rytmus, melodie
	Hv - Rytmus, melodie	Hv - Rytmus, melodie	Hv - Rytmus, melodie		
Sociální rozvoj	Čj - Mluvený projev	Čj - Komunikační situace, dramatizace	Čj - Komunikace - písemné, mluvené pokyny	Čj - Vyprávění, dramatizace, volná reprodukce	Čj -Komunikace - základy mluveného projevu, pravidla dialogu
	Čjs - Pravidla chování mezi lidmi	Čjs - Krizové situace	Čj - Pravidla dialogu	Čjs - Návykové látky - prevence	Čjs - Sexuální výchova
Morální rozvoj	Čjs - Vztahy mezi lidmi	Čjs - Vztahy mezi lidmi, základní společenská pravidla chování	Čjs - Vztahy mezi lidmi, pravidla chování Osobní bezpečí	Čjs - Mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	Čjs - Mezilidské vztahy, pravidla slušného chování
Projekty, akce školy	Učení v přírodě	Učení v přírodě	Učení v přírodě	Učení v přírodě	Učení v přírodě
	Rodinné klání	Rodinné klání	Rodinné klání	Rodinné klání	Rodinné klání

Výchova demokratického občana

Tematický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Občanská společnost a škola	INT/Čjs - Školní řád, pravidla třídy	INT/Čjs - Školní řád, pravidla třídy	INT/Čjs -Školní řád Naše město	INT/Čjs - Školní řád Náš kraj Školní parlament	INT/Čjs - Školní parlament Školní řád
Občan, občanská společnost a stát				Čjs - Práva a povinnosti občanů	Čjs - Práva a povinnosti občanů

Formy participace občanů v politickém životě				Čjs - Obec, samospráva, volby	Čjs - Orgány státní moci, státní zřízení
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Čjs- Vztahy v rodině		Čjs - Principy demokracie	Čjs - Lidská práva a práva dítěte
Projekty					

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Evropa a svět nás zajímá					Čjs - Evropa - sousední státy
Objevujeme Evropu a svět					Čjs - Evropa a naše vlast, evropské krajiny
Jsme Evropané					Čjs - Evropa - Evropská unie
Projekty					Čjs - Cestovní kancelář - sousedí naši republiky

Multikulturní výchova

Tematický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kulturní diference	Čjs - Vztahy mezi lidmi	Čjs - Vztahy mezi lidmi	Čjs - Vztahy mezi lidmi - vzájemná tolerance	Čjs - Lidské vztahy - pravidla soužití	Čjs - Evropa - zkušenosti z cest
					Čjs - Vývoj člověka
				Hv - Hudební styly	Hv - Hudební styly
Lidské vztahy	Čjs - Vztahy mezi lidmi, Rodina	Čjs - Vztahy mezi lidmi, Rodina	Čjs - Rodina, rodinné soužití	Čjs - Lidé kolem nás - rozdíly mezi jednotlivci	Čjs - Lidé kolem nás - rozdíly mezi jednotlivci
Etnický původ			Čjs - Vztahy mezi lidmi - vzájemná tolerance		Čjs - Evropa - obyvatelstvo
Multikulturalita			Cj - Cizí jazyk jako nástroj dorozumění	Cj - Cizí jazyk jako nástroj dorozumění	Cj - Cizí jazyk jako nástroj dorozumění
Princip sociálního smíru a solidarity				Čjs - Lidská práva, práva dítěte	Čjs - Lidská práva, vzájemná solidarita
Projekty					

Enviromentální výchova

Tematický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Ekosystémy	INT/Čjs - Les	INT/Čjs - Les, voda	INT/Čjs - Rozmanitost přírody - Přírodní společenstva (les, rybník)	INT/Čjs - Rozmanitost přírody - Přírodní společenstva (les, pole, vodní zdroje, lidská sídla)	INT/Čjs - Rozmanitost přírody - Podnebné pásy

Základní podmínky života	Čjs - Roční období	Čjs - Rozmanitost přírody	Čjs - Živá, neživá příroda Koloběh života	Čjs - Rozmanitost přírody - Základní podmínky života	Čjs - Rozmanitost přírody - Základní podmínky života Energetické zdroje
					Organismy
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země Parky, zahrady, CHKO	Den Země Ochrana přírody, ekologické katastrofy Odpady
					Botanické zahrady, ZOO
Vztah člověka k prostředí	Čjs - Co nepatří do přírody	Čjs - Co nepatří do přírody	Čjs - Místo, kde žijeme - Zásahy člověka do přírody	Čjs - Rozmanitost přírody - Člověk a příroda Odpady	Čjs - Rozmanitost přírody - Životní prostředí Zásahy člověka do přírody
					Šetření energií
					Odpady
Projekty	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země	Den Země
				Výlov Musíka	Výlov Musíka
	Učení v přírodě	Učení v přírodě	Učení v přírodě	Učení v přírodě	Učení v přírodě
				Čistička odpadních vod	Čistička odpadních vod

Mediální výchova

Tematický okruh	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj - Práce s textem - vlastní pocity	Čj - Práce s textem - vlastní pocity, úplnost a neúplnost sdělení, podstatné a okrajové informace	Čj - Práce s textem - vlastní pocity, úplnost a neúplnost sdělení, podstatné a okrajové informace

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj - Reklama - rozdíl mezi reklamou a zprávou, obsah reklamy
Stavba mediálních sdělení		Čj - Jednoduchá sdělení - jejich stavba	Čj - Jednoduchá sdělení - jejich stavba	Čj - Jednoduchá sdělení - jejich stavba	Čj - Jednoduchá sdělení - jejich stavba
Vnímání autora mediálních sdělení		Čj - Rozšiřování slovní zásoby, jazykové a mimojazykové prostředky	Čj - Výstižné výrazové prostředky	Čj - Výstižné výrazové prostředky	Čj - Výstižné výrazové prostředky
Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj - Reklama - vliv médií na kulturu života
Tvorba mediálního sdělení a práce v týmu				Čj - Jednoduchá sdělení - jejich stavba, formální úprava	Čj - Jednoduchá sdělení - jejich stavba, formální úprava
Projekty				Osobnosti - setkání se známými osobnostmi	Volby - představení stran a kandidátů ... Volby - mediální volební kampaň
	Spolupráce s knihovnou	Spolupráce s knihovnou	Spolupráce s knihovnou	Spolupráce s knihovnou	Spolupráce s knihovnou

3.5.2 Zařazení průřezových témat na 2. stupni

<i>Tematické okruhy průřezových témat</i>	<i>6.ročník</i>	<i>7.ročník</i>	<i>8.ročník</i>	<i>9.ročník</i>
Osobnostní a sociální výchova k 1.9.2016				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Poznávání	VZ,Aj,VV	Aj,VV,Vz	AJ,VV	AJ,VV
Sebepoznání	VZ,TV	VZ,TV	VZ,VO,TV	TV
Seberegulace	VO,TV,Vz	VO,TV,Vz	TV	TV
Psychohygienu	VZ			
Kreativita	Čj,Aj,VV	Čj,Aj,VV	Čj,Aj,VV	Čj,Aj,VV
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	Aj,VZ,Nj,VV	VZ,Aj, Nj,VV	VZ,Aj,Nj,VV	Nj,VV
Mezilidské vztahy	VZ,TV	VZ,TV, VO	VO,Vz,TV	TV
Komunikace	VO,Aj,VZ,Nj	VZ,VO,Aj,Nj,	VO,VZ,Aj,Nj	VO,Aj,VP,Nj,VV
Kooperace a kompetice	VZ,TV,Aj,VO,Nj,VV	VZ,TV,VO,Aj,Nj	VO,VZ,TV,Aj,Nj,VV	Aj,Nj,TV,VV
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů	Aj,M,VV,Vz	VO,VZ,M,Aj,VV	Aj,VZ,M,VV	Aj,M, VV
Hodnoty a postoje	VO,VZ,TV,VV	VO,VZ,VV	VO,VZ,TV,VV	TV,VV
Výchova demokratického občana k 1.9.2016				
Občanská společnost a škola	VO	VO,	VO	VO
Občan, společnost, stát	D,VO	VO	D, VO	VO
Formy participace v polit. životě	VO	VO	VO	VO
Principy demokracie	D, VO	VO	D, VO	VO, ČJ
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech od 1.9.2016				
Evropa a svět nás zajímá	VO, Z,Aj,Nj	VO	Z,VO	Z,VO
Objevujeme Evropu a svět	Z, Nj	D,Nj	Z,D,Nj	Z,VO,Př, NJ
Jsme Evropané	D,VO,VV	HV,D,VV	Z,VV,HV	Z,VV,HV,VV

Multikulturní výchova od 1.9.2016				
Kulturní diference	AJ, VO,VV	AJ, D,VV	AJ,VV	AJ,VV
Lidské vztahy	TV	TV	TV, ČJ	TV
Etnický původ	D	D	VO, D	
Multikulturalita	VO, D		ČJ	
Princip soc. smíru, solidarity		VO	VO, D	

Environmentální výchova od 1.9.2016				
Ekosystémy	Př	Př		Př
Základní podmínky života	Př	Př	Ch	Př
Lidské aktivity, problémy životního prostředí	Př	Př	Z	F
Vztah člověka a prostředí	Př		Př	Ch
Mediální výchova, vyuč.předmět, k 1.9.2016				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ
Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality				ČJ
Stavba mediálních sdělení				ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení				
Fungování a vliv médií ve společnosti			Nj	
Tvorba mediálních sdělení				ČJ
Práce v realizačním týmu				

3.5.3 Standardy pro základní vzdělávání (od 1. 9. 2013)

MŠMT. 2011. Standardy pro základní vzdělávání [online]. [cit. 12.6. 2013]. Dostupné z www <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/standardy-pro-zakladni-vzdelavani-1>>.

4 Učební plán

Vzdělávací oblasti	Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem 1. st.	disponibilní	6.	7.	8.	9.	Celkem 2. st.	disponibilní
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	8	9	9	8	7	41	8	5	4	4	4	17	2
	anglický jazyk	1	1	3	4	4	13	4	4	3	3	3	13	1
	německý jazyk	x	x	x	x	x	x		x	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	matematika	4	5	5	5	5	24	4	4	4	4	5	17	2
Inform.a komun.technologie	informatika	x	x	x	1	1	1		1	x	x	x	1	
Člověk a jeho svět	člověk a jeho svět	2	2	2	x	x	6		x	x	x	x	x	
	vlastivěda	x	x	x	1	2	4		x	x	x	x	x	
	přírodověda	x	x	x	1	1	2		x	x	x	x	x	
Člověk a společnost	dějepis	x	x	x	x	x	x		2	2	2	2	8	
	výchova k občanství	x	x	x	x	x	x		1	1	1	1	4	1
Člověk a příroda	fyzika	x	x	x	x	x	x		1	2	2	2	7	1
	chemie	x	x	x	x	x	x		x	x	2	2	4	1
	přírodopis	x	x	x	x	x	x		2	2	2	1	7	1
	zeměpis	x	x	x	x	x	x		2	1	2	2	7	1
Umění a kultura	hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
	výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	výchova ke zdraví	x	x	x	x	x	x		1	1	1	x	3	1
	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	pracovní činn.	1	1	1	1	1	5		1	x	1	1	3	
Průřezová témata	mediální výchova	x	x	x	x	x	x		x	x	x	1	1	1
Volitelné předměty		x	x	x	x	x	x		x	2	2	2	6	6
Celková povin. časová dotace		20	22	24	26	26	118	16	29	29	32	32	122	18

Poznámky:

Pracovní činnosti:

- 6. ročník: Práce s materiály (dílky)
- 8. ročník: Domácnost, příprava pokrmů
- 9. ročník: Základy ekonomie a účetnictví, finanční gramotnost

Volitelné předměty:

- Nabízíme v 7., 8. a 9. ročníku – viz kap. 5.10 Volitelné předměty.

Povinně volitelné předměty pro 7.-9.ročník:

- Seminář z Čj
- Konverzace v Aj
- Čtenářství v zeměpise
- Komunikační dovednosti Čj
- Přírodovědné dovednosti
- Přírodovědná praktika
- Badatelství
- Praktický zeměpis
- Informatika
- Technické práce
- FIE
- Domácnost- šití

Nepovinný předmět:

- Náboženství

5 Učební osnovy (charakteristika, vzdělávací obsah)

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován na 1. stupni s touto časovou dotací:

- 1. a 2. ročník - 10 hodin týdně
- 3. ročník - 8 hodin týdně
- 4. a 5. ročník - 7 hodin týdně

Český jazyk a literatura je na 1. stupni stěžejním předmětem, protože žáci si osvojují dovednosti, které jim umožňují získávání poznatků ve všech dalších předmětech.

Cílem předmětu Český jazyk a literatura je rozvíjet u žáků dovednosti číst, psát a komunikovat. Snažíme se obohacovat slovní zásobu žáků, seznamujeme je se spisovnou podobou českého jazyka a vedeme je tak ke kultivovanému psaní a mluvení.

V hodinách českého jazyka a literatury se prolínají tyto složky:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

V komunikační a slohové výchově učíme žáky vnímat a porozumět různým sdělením, vyjadřovat vlastní názory vhodným způsobem s využitím elementárních pravidel stylistiky a pravidel spisovného jazyka, vystupovat před lidmi, číst texty s porozuměním.

V jazykové výchově si žáci osvojují základní pravidla spisovné češtiny. Díky tomu si rozvíjí i logické myšlení, které je předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování.

V literární výchově seznamujeme žáky prostřednictvím četby se zákl. literárními druhy, učíme je formulovat vlastní názory o přečteném textu.

K tomu, abychom rozvíjeli klíčové kompetence žáků, uplatňujeme tyto postupy:

- Vyučovací metody, při kterých vedeme žáky k samostatnému řešení problémů
- Skupinová práce, práce ve dvojicích
- Projekty, miniprojekty
- Práce se slovníkem, s naučnými texty, využívání výpočetní techniky
- Návštěvy knihovny, besedy se spisovatelem
- Využití dětských časopisů
- Prezentace vlastní četby
- Tvorba vlastních textů
- Návštěvy divadelních představení
- Recitační soutěže

Výchovné a vzdělávací postupy, které pomáhají rozvíjet klíčové kompetence

Kompetence k učení – učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování si pravidel spisovného jazyka
- využívá osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané
- mluvnické jevy
- vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chybu v textu a dokázali odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní – učitel:

- rozšiřuje pomocí učiva, čtení textů slovní zásobu žáků
- vede žáky ke správné stavbě větných celků
- podporuje žáky v jejich ústním projevu, vede je k vyprávění
- dává žákům dostatek příležitostí k dotazům, které směřují k pochopení obsahu různých sdělení
- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vytváří příležitosti, aby žáci mohli diskutovat ve dvojici, ve skupinách i v rámci celé třídy
- vede žáky, aby dokázali požádat o radu, o pomoc

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k respektování jiných názorů
- podporuje pozitivní postoj k literárním dílům
- vede žáky ke vnímání kulturního dění

Kompetence pracovní – učitel:

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vede žáky k přípravě a udržování učebního prostoru

Kompetence digitální – učitel:

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- učí žáky využití navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a na klávesnici, vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- umožňuje žákům využití online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět:

- v 6. ročníku - 5 hodin týdně
- v 7., 8. a 9. ročníku - 4 hodiny týdně

Součástí hodin literární výchovy ve všech ročnících je čtenářská dílna.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je spjat s *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, období národního obrození, obraz války v literatuře, období totality...), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, písničkáři, ...).

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,...
- VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,...)
- EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,...)
- EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,...
- MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, cenzura, manipulace a propaganda
- MKV – Češi a národní obrození, světová literatura

Kompetence k učení – učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence k učení – žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence řešení problémů – žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní – učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence komunikativní – žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence sociální a personální – žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- věcně argumentují

Kompetence občanské – učitel:

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence občanské – žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní – učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Kompetence pracovní – žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Český jazyk a literatura 1. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte s porozuměním jednoduché texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Recituje říkanky, rozpočítadla Orientuje se v textu slabikáře Řekne jednoduchou větu o ilustraci	Texty slabikáře, technika čtení	
Porozumí písemným nebo mluveným	Naslouchá pokynům	Naslouchání	Osobnostní a sociální

pokynům přiměřené náročnosti	Porozumí mluveným pokynům - splní zadaný přiměřený úkol Vyřídí vzkaz, omluvu, požádá o radu, pomoc		výchova - osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Vyslechne druhého Začíná respektovat základní pravidla rozhovoru Zdraví dospělého	Zdvořilostní obraty	
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	V případě potřeby napravuje vady řeči (logopedie) Dodržuje délky samohlásek	Dlouhé, krátké samohlásky Jazykolamy	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Správně dýchá při čtení Nacvičuje vhodné tempo řeči	Technika čtení, mluvní cvičení, dechová cvičení	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Osloví vhodným způsobem dospělého Zvolí vhodnou sílu hlasu ve svém projevu v dané situaci	Mluvený projev	Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj - komunikace
Na základě vlastních prožitků tvoří krátký mluvený projev	Vypráví na základě vlastních prožitků	Souvislý jazykový projev	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Správně sedí a drží psací náčiní při psaní	Psaní - základní hygienické návyky	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Nacvičuje správné tvary písmen i číslic Správně spojuje písmena i slabiky Vyhledá nesprávně napsané písmeno	Psaní - tvary písmen, číslic	
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypráví jednoduchý příběh podle obrázkové osnovy Spojuje obrázek se správným textem Užívá přiměřených výrazových prostředků	Pohádky - ilustrace	

Český jazyk - jazyková výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozezná hlásky podle sluchu i podoby Rozliší jednotlivé hlásky ve slově Odlišuje dlouhé a krátké samohlásky Vyhledá a čte slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě mě	Hlásky, písmena	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, paměti, soustředění

Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Přiradí slova podřazená k nadřazeným (jednoduché případy) Vyhledá slova opačného významu	Slova nadřazená, podřazená, opačného významu	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Rozliší slova označující věc a děj Čte správně předložku se slovem	Slova - slovní význam	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Tvoří jednoduché věty Odpovídá v celých větách Rozliší správný tvar slovesa a podstatného jména pro označení jedné nebo více věcí	Mluvený projev	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Čte věty se správnou intonací Rozezná věty v textu Na začátku jednoduché věty píše velké písmeno Na konci věty píše správné znaménko	Čtení věty	

Český jazyk - literární výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte literární texty přiměřené věku Přednáší z paměti říkadla, říkanky, kratší básně Říká jednoduché říkanky se správnou rytmizací Zapojí se do sborové recitace Poslouchá vnímavě texty a reaguje na otázky k textu	Texty v učebnicích Literatura přiměřená věku	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Řeší jednoduché hádanky, rébusy Vyjádří jednoduchou větou pocity z textu Vyhledá v pohádce hlavní pohádkové postavy Zhodnotí vlastnosti postav Seznámí spolužáky s oblíbenou knihou	Pohádky pro nejmenší čtenáře	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozliší text psaný v próze a ve verších na ukázkách textů v učebnici, pozná pohádku Rozliší a vysvětlí pojmy spisovatel, čtenář, divadelní představení	Texty v učebnici Pojmy: spisovatel, čtenář, divadelní představení	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vytvoří výtvarný doprovod k pohádce (ilustraci) Zúčastní se dramatizace pohádky, vyhledá v pohádce hlavní pohádkové postavy	Pohádky pro nejmenší čtenáře	

Český jazyk a literatura 2. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte plynule s porozuměním Orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti Recituje básně Domýšlí jednoduché příběhy Převypráví krátký příběh	Texty čítanky, literatura pro děti - technika čtení	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti	Porozumí jednoduchým písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti Porozumí významu běžných slov (hry se slovy) Vyřídí vzkaz, omluví se, požádá	Komunikační situace (omluva, žádost, vzkaz)	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Vybere vhodný komunikační výraz v dané situaci Užívá přijatelné mimojazykové prostředky řeči	Pravidla dialogu	Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Opravuje případnou nedbalou výslovnost (pod vedením učitele) Používá slovní přízvuk Dodržuje délky samohlásek Vyslovuje se správnou intonací	Výslovnost hlásek Jazykolamy Mluvní cvičení	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Nacvičuje přiměřené tempo řeči Správně dýchá při ústním projevu	Technika čtení, mluvní cvičení, dechová cvičení	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Užívá vhodné mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika) v běžných situacích Volí vhodnou sílu hlasu	Dramatizace Mluvený projev	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
Na základě vlastních prožitků tvoří krátký mluvený projev	Vypráví souvisle vlastní zážitky Člení svůj projev na jednotlivé větné celky (klesá hlasem na konci věty) Nepoužívá vulgarismy	Mluvený projev	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržuje hygienické návyky správného psaní Vhodně využívá grafický materiál	Psaní - základní hygienické návyky	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary malých i velkých písmen abecedy Docvičí méně častá písmena (q,w,x,Q,W,X,Y) Píše čitelně Kontroluje vlastní písemný projev	Psaní všech písmen abecedy	

Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Napiše (opíše) adresu, blahopřání, pozvánku, pozdrav Ústně formuluje omluvu Jednoduše popíše předmět, osobu	Žánry písemného projevu - formální úprava textu	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Vypravuje příběh podle obrázkové osnovy Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti Přirazuje k obrázku příslušný text	Vyprávění pohádky, příběhu Obrázková osnova	

Český jazyk - jazyková výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Odliší dlouhé a krátké samohlásky Rozliší samohlásky a souhlásky Pozná dvojhlásku Pozná slabikotvorné r,l Rozdělí slova na slabiky, rozdělí slovo na konci řádku Rozliší ú,ů na začátku nebo uvnitř a na konci slova Zná dvojice párových souhlásek Zdůvodní pravopis při stejné výslovnosti Odříká abecedu Seřadí slova podle abecedy	Hlásky - samohlásky, souhlásky Slabiky	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Vyhledá slova podle významového okruhu Pozná slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, (seznamuje se s pojmy: slova souznačná, mnohoznačná, citově zabarvená, spisovná, nespisovná)	Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Porovnává a roztřídí slova podle významu - děj, věc	Význam slova	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Vyhledá v textu podstatná jména, slovesa, předložky Čte správně předložky se slovem Píše předložky zvlášť	Podstatná jména Slovesa Předložky	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Tvoří jednoduché i rozvíte věty Odpovídá celou větou	Mluvený projev	

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Spojí dvě věty do souvětí s danou spojkou Rozliší větu jednoduchou a souvětí se spojkou (a, ale, protože) Pozná spojky a, i, ale, protože	Věta jednoduchá a souvětí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozezná druhy vět podle postoje mluvčího - větu oznamovací, rozkazovací, otázku a práci, píše správná znaménka za větami, velké písmeno na začátku vět Správně intonuje věty dle obsahu, postoje mluvčího postoje mluvčího Píše správná znaménka za jednotlivými druhy vět Píše velké písmeno na začátku věty	Druhy vět podle postoje mluvčího	
Odůvodňuje a píše: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhl. ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Rozliší měkkou a tvrdou souhlásku a v psaném projevu. Správně používá i/y po tvrdých i měkkých souhláskách Píše správně u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování velké písmeno Odůvodní psaní ú/ů Píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ve známých slovech	Měkké, tvrdé souhlásky Velká písmena	

Český jazyk - literární výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte literární texty přiměřené věku Přednáší z paměti básně přiměřené věku Zapojí se do sborové recitace Naslouchá vnímavě textům (poezie i próza) Odpovídá na otázky k textu Řeší hádanky, rébusy, slovní hříčky	Texty v čítance, První čtení	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Seznámí spolužáky s oblíbenou knihou Poznává postavy pohádky, zhodnotí jednání a vlastnosti postav, vyjádří svůj postoj k nim Domýšlí jednoduché příběhy Vyhledá úryvek v textu, který se mu líbí	Literární texty přiměřené věku	

Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozpozná text psaný v próze a ve verších Vyhledá rýmy Odliší pohádku od ostatních vyprávění Vysvětlí základní literární pojmy: spisovatel, básník, ilustrátor, divadelní představení, herec	Literární texty přiměřené věku Základní literární pojmy	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vytváří výtvarný doprovod k textu (pohádce, povídky) Reprodukuje jednoduchý text Dramatizuje pohádku Čte literární text podle rolí	Tvořivé činnosti s literárním textem	

Český jazyk a literatura 3. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Plynule čte souvětí a věty nahlas a potichu Člení text, užívá větný přízvuk Odpoví na otázky k obsahu textu Recituje básnický text Domýšlí příběhy Orientuje se v čítankových textech i v textech knih pro děti Rozliší umělecký a naučný text	Praktické čtení - technika čtení Texty v čítance Četba knih určených pro děti	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti	Porozumí pokynům a provede je Omluví se, vyřídí vzkaz, předá zprávu, požádá vhodně, poprosí, oznámí	Komunikační situace	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Dodržuje (většinou) základní komunikační pravidla v rozhovoru Vybere vhodný komunikační prostředek Používá vhodné zdvořilostní obraty Respektuje střídání rolí mluvčího a posluchače	Pravidla dialogu (oslovení, zahájení, ukončení)	Osobnostní a sociální výchova - kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu

Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost Čte správně předložky Odliší čtení přímé řeči a uvozovacích částí věty Používá správně slovní přízvuk a vhodnou intonaci	Výslovnost hlásek Předložky Čtení přímé řeči	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	V mluvených projevech správně dýchá Volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Využívá vhodné mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Volí správnou sílu hlasu Odliší užití vhodných výrazů v komunikaci se spolužáky a s dospělými	Mluvený projev	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
Na základě vlastních prožitků tvoří krátký mluvený projev	Utvoří mluvní projev na základě vlastních zážitků nebo dle vlastní fantazie Jednoduše popíše pracovní postup, cestu, předmět, činnost, situaci Vypráví na dané téma Užívá výstižné výrazové prostředky Přednese souvislý projev Užívá spisovné tvary při projevu ve škole	Souvislý jazykový projev	Osobnostní a sociální výchova - komunikace Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržuje základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) Vhodně využívá grafický materiál	Hygienické návyky při psaní	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary písmen a číslic Píše úhledně a čitelně Kontroluje vlastní písemný projev Automatizuje psací pohyb	Technika psaní	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Sestaví a správně napíše adresu, pozvánku, přání, dopis, jednoduchý popis, pozdrav, vzkaz	Žánry písemného projevu	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Srovná do správného pořadí obrázky z obrázkové osnovy Vypravuje příběh podle obrázků nebo na dané téma Užívá přiměřených výrazových prostředků Spojuje obrázek se správným textem	Vyprávění Text a ilustrace	Osobnostní a sociální výchova - kreativita

Český jazyk - jazyková výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Dodržuje délku samohlásek Rozdělí slovo na slabiky Rozliší ú/ů na začátku či uvnitř slova Pozná ú po předponě Pozná slabikotvorné r,l	Hlásky - souhlásky, samohlásky Stavba slova	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Vyhledá a utvoří slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená i podřazená Vyhledá slova příbuzná Najde u slova kořen, část předponovou a příponovou (jednoduché případy) Přiřadí příbuzné slovo k vyjmenovanému slovu	Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu Vyjmenovaná slova	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Porovná a třídí slova podle významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Druhy slov	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Pozná základní tvar podstatných jmen, sloves Rozliší slova ohebná a neohebná Rozliší slovní druhy v základním tvaru U pod. jmen určí rod, číslo Seznámí se s pádovými otázkami	Slovní druhy	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Tvoří rozvitě věty Odpovídá celou větou Používá správný slovesný tvar podle příslušného času Rozliší spisovnou a nespisovnou koncovku podstatných a přídavných jmen v mluveném projevu	Souvislý mluvený projev Tvary slov	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Rozliší větu jednoduchou a souvětí Najde spojky a některé spojovací výrazy (který, kdo, kde, kdy) Spojuje jednoduché věty do souvětí Utvoří souvětí podle daného vzorce a zapíše ho Určí počet vět v souvětí Určí základní skladební dvojici, zeptá se na oba členy	Věta a souvětí Spojky, spojovací výrazy	

Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího Poznává správný slovosled ve větě Čte, říká věty se správnou intonací	Druhy vět podle postoje mluvčího	
Odůvodňuje a píše: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhl. ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Odůvodní a správně napíše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách Rozliší psaní ú/ů na začátku či uvnitř slova Napíše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, Vyjmenuje řady vyjmenovaných slov Zdůvodní a píše správně y ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech a ve slovech příbuzných Píše velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Měkké, tvrdé souhlásky Velká písmena Vyjmenovaná slova, jejich tvary	

Český jazyk - literární výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte plynule, výrazně ve vhodném frázování a tempu Čte s porozuměním Přednáší z paměti báseň nebo část jednoduchého prozaického textu	Texty - Čítanka, četba pro děti Recitace	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Seznámí spolužáky s přečtenou knihou Vyjádří pocity a názory na přečtenou knihu Vyhledá hlavní postavy v pohádce i povídce Charakterizuje hlavní postavy Domýšlí příběhy Vybere úryvek, který se mu líbí, a objasní proč	Literární texty - příběhy - hlavní postavy	Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišuje texty psané v próze a ve verších Vyhledá rýmy, verše, přirovnání Utvoří rýmy Odliší pohádku od ostatních vyprávění, od pověsti Vysvětlí základní literární pojmy: spisovatel, básník, ilustrátor, divadelní představení, herec, režisér	Próza, poezie Základní literární pojmy	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Vytvoří ilustraci k přečtenému textu Podle svých schopností jednoduše reprodukuje krátký přečtený text Čte podle rolí a dramatizuje po dějových částech	Tvořivé činnosti s literárním textem Dramatizace	

Český jazyk a literatura 4. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte plynule potichu i nahlas Čte se správným přízvukem Vyjádří jednoduše obsah vlastními slovy Orientuje se v textu Chápe četbu jako zdroj informací Rozumí textu a vyjádří obsah vlastními slovy	Čtení textů v čítance, společné četby, vlastních knih, encyklopedií, učebnic	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace	Vyhledá podstatné informace Vnímá i ostatní okrajové informace Zaznamená klíčová slova	Texty v učebnicích, naučná literatura, encyklopedie	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Orientuje se v textu jednoduchého sdělení Vyhledá a doplní chybějící informace Dokončí závěr příběhu	Čtení - vyhledávání informací	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vyjádří obsah jednoduchého sdělení vlastními slovy Vybere podstatné informace Vytvoří stručný zápis nejdůležitějších dat	Práce s naučným textem	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vyslechne druhého, neskáče do řeči Požádá o informaci Podá srozumitelnou informaci Vede stručný, výstižný, jasný telefonický rozhovor Zanechá krátký vzkaz na záznamníku	Naslouchání, mluvený projev - základy mluveného projevu	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Volí náležitou informaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikačního záměru	Čte výrazně přímou řeč Zúčastní se dramatizace pohádky nebo jednoduchého příběhu Frázuje mluvený projev Vystoupí před spolužáky s referátem	Komunikační žánry - pozdrav, oslovení, vzkaz, dialog, mimojazykové prostředky	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Posoudí situaci a dle toho volí výslovnost Nepoužívá vulgární výrazy Vystupuje slušně a zdvořile Používá vhodné oslovení	Základní komunikační pravidla	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační	Popíše stručně pracovní postup, předmět, osobu Sestaví jednoduchou pozvánku	Popis, pozvánka, zpráva, oznámení, dopis, inzerát,	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení, tvorba

záměry	Vyjádří blahopřání, pozdrav Sestaví inzerát, vzkaz, SMS, e-mail Napíše dopis	formální úprava textu	mediálních sdělení
Sestaví osnovu vyprávění, vytváří krátký mluvený či písemný projev	Utvoří nadpis vyprávění Rozčlení projev na úvod, vlastní vyprávění a závěr Používá vhodné výrazové prostředky	Vypravování, osnova	Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení

Český jazyk - jazyková výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Porovnává významy slov	Porozumí významu Vysvětlí význam slova Vybere slova podobného významu Nahradí slovo slovem podobného významu Určí různé významy slov stejně znějících Pozná slova citově zbarvená	Slovní význam	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Vyhledá kořen u jednoduchých případů (když není změna hlásek) Určí předponovou a příponovou část u jednoduchých případů Rozliší předpony a předložky Porovná tvar podstatného jména se vzorem Odůvodní si pravopis koncovky podstatných jmen	Stavba slova	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	Rozliší slova ohebná a neohebná Určí slovní druh plnovýznamových slov Používá gramaticky správné tvary podstatných jmen, sloves v oznamovacím způsobu v mluveném projevu Skloňuje podstatná jména Rozliší pod. jména životná a neživotná Časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím v oznamovacím způsobu Rozlišuje určité a neurčité tvary slovesa (infinitiv), tvary jednoduché a složené Najde zvrtná slovesa	Druhy slov Podstatná jména Skloňování Slovesa Časování	

Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozliší spisovná slova a jejich nespisovné tvary Pozná slova vulgární Používá spisovné tvary Volí vhodná slova v určité dané situaci	Slova spisovná, nespisovná	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty	Zeptá se na podmět Rozliší holý a rozvitý podmět a přísudek Najde sloveso (přísudek) k podmětu Pozná podmět a přísudek - základní skladební dvojici Ví, že se přísudek shoduje s podmětem v rodě a čísle Seznámí se s psaním koncovek přičestí minulého Pozná nevyjádřený podmět a vybere vhodné zájmeno nebo podmět z předcházející věty Pozná několikanásobný podmět v jasných případech	Stavba věty Základní skladební dvojice Shoda přísudku s podmětem	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	Pozná větu jednoduchou Rozliší větu jednoduchou a souvětí Vyhledá přísudek ve větách v souvětí Spojuje věty jednoduché v souvětí Zvolí vhodnou spojku při spojování vět	Věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Rozliší spojení slov a vět, určí počet vět v souvětí Vyhledá spojku a běžně užívaný spojovací výraz Použije vhodný spojovací výraz při spojování vět Uvědomí si časté opakování některých spojek (a, že, ..) při mluveném projevu spolužáků Zapíše souvětí pomocí větných vzorců	Souvětí Spojky, spojovací výrazy	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Určí slova vyjmenovaná, příbuzná - odůvodňuje i/y uvnitř slova Zařadí podstatné jméno ke vzoru a odůvodní tak psaní i/y v koncovce podstatných jmen	Vyjmenovaná slova Podstatná jména	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pozná podmět a přísudek Určí rod a životnost u podmětu Uvědomuje si shodu přísudku s podmětem a podle toho si odůvodní psaní i/y u sloves v minulém čase Pozná přítomný čas sloves, v něm píše í	Shoda přísudku s podmětem	

Český jazyk - literární výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Vede si čtenářské záznamy Vyjádří svůj názor na přečtenou knihu Uvědomuje si, jak je text knihy členěn - kapitoly nebo jednotlivé ukončené příběhy	Společná četba Vlastní četba	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Převypráví text vlastními slovy podle svých schopností Podílí se na dramatizaci textu Vytvoří vlastní výtvarný doprovod k textu	Próza, poezie Mluvený projev Vyprávění Obrázkové osnovy	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kreativita
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Pozná umělecký a naučný text Vyhledá informaci v naučných textech Pozná pohádku, bajku Navštíví Městskou knihovnu Vyjádří pocity z filmu, televizního pořadu pro děti	Naučná literatura Pohádka, bajka, povídka Lidová slovesnost	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Rozliší poezii a prózu Pozná hlavní postavy ve vyprávění Najde přirovnání Najde v básni sloku, verš, rým	Próza, poezie literární pojmy	

Český jazyk a literatura 5. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čte plynule potichu a nahlas Rozumí textu a vyjádří obsah vlastními slovy Orientuje se ve čteném textu Zeptá se na to, čemu nerozumí Odpoví na otázky, týkající se obsahu	Čtení čít. textů, vlastních knih, práce s encyklopedií, učebnicí	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace	Vyhledá podstatné informace Shrne podstatné informace a zaznamená je Vnímá i ostatní okrajové informace Vystihne a zaznamená klíčová slova	Odborná literatura, encyklopedie	

Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Orientuje se v textu jednoduchého sdělení Zváží, které informace jsou důležité a které chybí Vyhledá doplňující informace Pracuje se slovníky a encyklopediemi	Čtení - vyhledávání informací	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vyjádří obsah jednoduchého sdělení vlastními slovy Vybere podstatné informace Vytvoří stručný zápis nejdůležitějších dat Vyjádří obsah v logickém sledu	Práce s odborným textem	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Vyslechne druhého, neskáče do řeči Požádá o informaci Podá srozumitelnou informaci Vede stručný, výstižný, jasný telefonický rozhovor	Naslouchání, mluvený projev - základy mluveného projevu	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	Porovnává názory Srovnává na základě dostupných informací Pochopí smysl reklamy	Reklama	Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
Volí náležitou informaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikačního záměru	Čte výrazně přímou řeč Mluvený projev je dostatečně hlasitý Vystoupí před spolužáky s referátem	Komunikační žánry - pozdrav, oslovení, vzkaz, dialog, mimojazykové prostředky	Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Nepoužívá vulgární výrazy Vystupuje slušně, zdvořile Používá vhodné oslovení	Základní komunikační pravidla	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační záměry	Popíše stručně pracovní postup, předmět, osobu Sestaví jednoduchou pozvánku Vyjádří blahopřání, pozdrav Sestaví inzerát Sestaví vzkaz, SMS Napiše dopis	Popis, pozvánka, zpráva, oznámení, dopis, inzerát, formální úprava textu	Mediální výchova - stavba mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení

Sestaví osnovu vyprávění, vytváří krátký mluvený či písemný projev	Utvoří nadpis vyprávění Rozčlení projev na úvod, vlastní vyprávění a závěr Člení text na odstavce Používá vhodná slovesa, přirovnání, krátké věty	Vypravování, osnova	
--	--	------------------------	--

Český jazyk - jazyková výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Porovnává významy slov	Vysvětlí význam slova a správně je užívá Vybere slova podobného významu Nahradí slovo slovem podobného významu Určí různé významy slov stejně znějících Pozná slova citově zbarvená Pracuje s Pravidly	Význam slova Slova jedno- a více- významová, antonyma, synonyma, homonyma	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Vyhledá kořen u jednoduchých případů Určí předponovou a příponovou část u jednoduchých případů Rozliší předpony a předložky Správně zapíše přídavná jména tvořená příponou ní, ný, ský Píše slova se skupinami bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně Rozlišuje předpony s, z, vz, v běžně používaných slovech Zkontroluje pravopis pomocí Pravidel	Stavba slova - kořen, předpona, přípona Skloňování pod. a příd. jmen Tvary slov	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	Rozliší slova ohebná a neohebná Určí slovní druh plnovýznamových slov Používá gramaticky správné tvary v mluveném projevu Skloňuje podstatná a přídavná jména ve spojení s podst. jménem a odůvodní pravopis koncovky Rozliší pod. jména životná a neživotná Časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím Rozliší slovesný způsob oznamovací, rozkazovací, podmínovací a tvoří je V textu určí zájmena Skloňuje osobní zájmena já, ty Zapisuje tvary zájmen já, my - mi Rozliší druhy číslovek Zapíše číslovky slovy i číslicí	Slovní druhy Skloňování pod. a příd. jmen Časování sloves Zájmena Číslovky	

Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozliší spisovná slova a jejich nespisovné tvary Pozná slova vulgární Používá spisovné tvary Pozná tvary nářečí a slangu v literárním textu	Národopisné oblasti Mluvený projev Slova spisovná a nespisovná	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty	Zeptá se na podmět Najde sloveso (přísudek) k podmětu Rozlišuje psaní i/y v koncovce přičestí minulého Pozná podmět a přísudek Pozná nevyjádřený podmět a vybere vhodné zájmeno nebo podmět z předcházející věty Pozná několikanásobný podmět	Věta jednoduchá Základní skladební dvojice Podmět Přísudek	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Pozná větu jednoduchou Rozliší větu jednoduchou a souvětí Vyhledá přísudek ve větách v souvětí Spojuje věty jednoduché v souvětí Zvolí vhodnou spojku při spojování vět Zapiše větné vzorce souvětí	Věta jednoduchá Souvětí Spojovací výrazy	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Rozliší spojení slov a vět Vyhledá spojovací výraz Použije vhodný spojovací výraz při spojování vět	Spojovací výrazy Spojky Větné vzorce	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Určí slova vyjmenovaná, příbuzná - odůvodňuje i/y uvnitř slova Ovládá pravopis běžně užívaných cizích slov	Vyjmenovaná slova Skloňování pod. a příd. jmen Cizí slova	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pozná podmět a přísudek Určí rod a životnost u podmětu Uvědomuje si shodu přísudku s podmětem a podle toho si odůvodní psaní i/y u sloves v minulém čase Pozná přítomný čas sloves, v něm píše í Pozná větu s několikanásobným podmětem a uvědomí si psaní i/y v přísudku v minulém čase	Shoda podmětu s přísudkem Několikanás. podmět	

Český jazyk - literární výchova

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Vede si čtenářské záznamy Vyjádří svůj názor na přečtenou knihu Uvědomuje si časovou posloupnost děje	Společná četba Vlastní četba	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Převypráví text vlastními slovy podle svých schopností Podílí se na dramatizaci textu Utvoří vlastní krátký literární text podle svých schopností Vytvoří vlastní výtvarný doprovod k textu	Próza, poezie Mluvený projev Vyprávění Obrázkové osnovy	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Pozná umělecký a naučný text Vyhledá informaci v naučných textech Pozná pohádku, bajku, povídku, pověst Rozliší lyrické a epické dílo Rozliší lidovou slovesnost a autorská díla Navštíví Městskou knihovnu	Naučná literatura Pohádka, bajka, povídka Lidová slovesnost	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Rozliší poezii a prózu Pozná hlavní postavy ve vyprávění a charakterizuje je Najde přirovnání Pozná zastaralé výrazy Vysvětlí přenesené výrazy a básnické výrazy Najde v básni sloku, verš, rým	Próza, poezie literární pojmy	

Český jazyk a literatura 6. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Vypravuje ústně příběh, který zažil	Vypravování	ČJL-9-1-06	Osobnostní rozvoj – kreativita
Zpracuje vypravování zajímavého příběhu, epizody filmu nebo knihy		ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	
Sestaví osnovu vypravování		ČJL-9-1-09	
	Popis		
Popíše svůj oblíbený předmět		ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	
Popíše známou osobu		ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	
Sestaví popis jednoduchého pracovního postupu		ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	
	Zpráva a oznámení		
Porovná zprávu a oznámení a najde rozdíly.		ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03	
Sestaví zprávu o události, kterou zažil v posledních dnech		ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	
Sestaví oznámení o události, která se má uskutečnit		ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	
	Výpisky		
Vyhledá klíčová slova v textu		ČJL-9-1-08	
Sestaví výpisky z přečteného textu		ČJL-9-1-08	

	Dopis		
Sestaví dopis soukromého charakteru		ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	
Sestaví dopis úředního charakteru		ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	
Podílí se na hodnocení práce spolužáků			
Rozlišuje hodnocení subjektivní a objektivní			

Český jazyk – jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
	Úvod o ČJ		
Porovná ukázky spis. a nespis. jazyka a přiřadí k obecné češtině, nářečí nebo spis. jazyku		ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-08	
Pracuje s PČP, SSČ		ČJL-9-2-03	
	Zvuková stránka jazyka		
Roztřídí hlásky na samohlásky a souhlásky		ČJL-9-2-07	
Určí slovní přízvuk u daného slova		ČJL-9-2-01	
Přečte text a dodržuje větnou melodii, pauzy, tempo a důraz		ČJL-9-2-01	
Dbá na správnou výslovnost		ČJL-9-2-01	
	Tvarosloví		
Procvičuje pravopisné znalosti		ČJL-9-2-07	
Rozdělí slova podle slovních druhů		ČJL-9-2-04	
Najde rozdíl mezi podst. jménem obecným a vlastním		ČJL-9-2-04	
Rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná, hromadná a látková			
Doplní do textu vhodné tvary místních a		ČJL-9-2-04	

osobních jmen z regionu			
Uvědomuje si nepravdivosti při skloňování podst. jmen		ČJL-9-2-04	
Rozdělí do skupin příd. jména podle druhů, najde rozdíly		ČJL-9-2-04	
Určí tvary 2. a 3. stupně příd. jmen		ČJL-9-2-04	
Vyhledá v textu zájmena a určí jejich druh		ČJL-9-2-04	
Vyhledá v textu číslovky a rozdělí je podle druhu		ČJL-9-2-04	
Procvičuje pravopis jmen		ČJL-9-2-07	
Vypíše z textu slovesné tvary		ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	
Určí u sloves. tvarů osobu, číslo, čas a způsob		ČJL-9-2-07	
Pozná podm. způsob přítomný a minulý		ČJL-9-2-04	
	Skladba		
Určí ve větě zákl. sklad. dvojici		ČJL-9-2-06	
Určí rozvíjející větné členy		ČJL-9-2-06	
Najde rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím		ČJL-9-2-07	
Určí větu hlavní a vedlejší		ČJL-9-2-07	
Spojí věty pomocí vhodných výrazů do souvětí		ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-07	
Doplň čárky v souvětí		ČJL-9-2-07	

Český jazyk – literární výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Porovná ukázky a zařadí mezi poezii, prózu, drama		ČJL-9-3-06	

Přiradí ukázkou k žánrům (pohádka, pověst, báseň, bajka, báje, povídka, román)		ČJL-9-3-06	
Vyjádří vlastními slovy obsah ukázky		ČJL-9-3-01	
Přednese referát z vlastní četby		ČJL-9-3-03	
Vypravuje pověst, pohádku		ČJL-9-3-01	
Recituje báseň dle vlastního výběru		ČJL-9-3-01	
Vytvoří vlastní literární text		ČJL-9-3-04	
Sestaví křížovku s literárním tématem		ČJL-9-3-09	

Český jazyk a literatura 7. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
soustředí se na dodržení časového limitu, na srozumitelnost a spis. výslovnost, na udržení tématu, naváže kontakt s posluchači	Mluvní cvičení	ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06	Osobnostní rozvoj – kreativita
zdokonalí dovednosti z předchozího ročníku	Vypravování	ČJL-9-1-10	
užije odborné výrazy, dodrží správnou posloupnost při popisu složitějšího pracovního postupu	Popis	ČJL-9-1-09	
popíše vybrané i zadané umělecké dílo		ČJL-9-1-09	
popis obrazu rozvrhne na jednotlivé plány, určí hlavní motiv, posoudí využití barev, uvede vlastní hodnocení díla		ČJL-9-1-09	
vytvoří vnější i vnitřní charakteristiku osoby, použije vhodná přirovnání, využije synonyma, částečně zvládne nepřímou charakteristiku	Charakteristika	ČJL-9-1-05	
sestaví vlastní životopis, dbá na uspořádanost, popíše své	Životopis	ČJL-9-1-09	

plány do budoucna			
seznámí se s podobou strukturovaného životopisu			
připraví výtah z odborného textu, vyhledá důležité informace, rozpozná rozdíl mezi výtahem a výpisky	Výtah	ČJL-9-1-08	
vyhotoví písemnou žádost, dbá na výstižné, stručné a slušné vyjadřování, vyjádří žádost ústní formou	Žádost	ČJL-9-1-04	
napíše pozvánku, zpracuje ji výtvarně (popř. na PC)	Pozvánka	ČJL-9-1-09	

Český jazyk – jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
třídí slovní druhy, určí jejich mluvnické významy	Tvarosloví	ČJL-9-2-04	
vytvoří věty se slovy, která mohou být různými slovními druhy		ČJL-9-2-04	
skloňuje substantiva označující části těla (duál)		ČJL-9-2-04	
seznámí se se skloňováním a užíváním vztažných zájmen		ČJL-9-2-04	
rozezná slovesný rod činný a trpný		ČJL-9-2-04	
stupňuje příslovce		ČJL-9-2-04	
zvládá pravopis příslovečných spřežek		ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-07	
odliší spojky podřadící a souřadící, určí jejich funkci ve větách		ČJL-9-2-04	
s pomocí PČP i bez ní ovládá pravopis velkých písmen ve vlastních jménech	Pravopis	ČJL-9-2-03	
procvičuje si známá pravopisná pravidla		ČJL-9-2-03	
vyhledá významy slov, sousloví, rčení ve SSJČ	Význam slov	ČJL-9-2-08	
rozliší věcný a mluvnický význam slova		ČJL-9-2-08	

definuje slova jednoznačná, mnohoznačná, uvede příklady		ČJL-9-2-02	
vysvětlí pojmy synonymum, antonymum, homonymum, uvede příklady či přiřadí k nim zadaná slova		ČJL-9-2-02	
vybere odborná pojmenování, přiřadí je k oborům		ČJL-9-2-02	
sestaví přehled způsobů obohacování slovní zásoby	Slovní zásoba	ČJL-9-2-02	
vyjmenuje druhy vět podle postoje mluvčího, přiřadí příklady	Skladba	ČJL-9-2-06	
porovná věty jednočlenné a dvojčlenné, vyvodí závěr, vytvoří další příklady		ČJL-9-2-06	
rozezná větný člen holý, rozvitý, několikanásobný		ČJL-9-2-06	
rozliší přísudek slovesný a slovesně jmenný, jednoduchý a složený		ČJL-9-2-06	
určí druhy vedlejších vět		ČJL-9-2-06	
sestaví schéma souvětí		ČJL-9-2-06	
podle zadaného schématu vytvoří souvětí		ČJL-9-2-06	

Český jazyk – literární výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
definuje základní literární pojmy	Zákl. lit. pojmy	ČJL-9-3-06	
seznámí se s nejstaršími literárními památkami	Starověká literatura		
posoudí význam bible pro evropskou civilizaci		ČJL-9-3-08	
pracuje s ukázkami nejstarší české literatury	Počátky českého písemnictví	ČJL-9-3-07	
shrne základní představitele husitské literatury, informace zasadí do souvislostí s hist. vývojem	Husitství	ČJL-9-3-07	
uvede představitele evropské a české renesanční lit. a jejich hlavní díla	Renesance	ČJL-9-3-07	

zhodnotí význam J. A. Komenského	J.A. Komenský, baroko	ČJL-9-3-07	
určí hlavní znaky děl ústní lidové tvořivosti, zváží její význam v minulosti i pro současnost, doloží příklady		ČJL-9-3-06	

Český jazyk a literatura 8. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Vytvoří charakteristiku liter. postavy dle vlastního výběru, volí vhodné jazykové a stylistické prostředky	Charakteristika lit. postav	ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-10	Osobnostní rozvoj – kreativita
Při popisu využívá rozmanité prostředky	Subjektivně zabarvený popis	ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-02	
Uvědomuje si rozdíl mezi popisem subjektivním a objektivním		ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-02	
Připraví výklad na zvolené téma, vyhledá důležité informace, uvede prameny	Výklad	ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	
Rozpozná rozdíl mezi výtahem a výkladem	Výtah	ČJL-9-1-08	
Zamýšlí se na základě získaných poznatků nad zvoleným tématem, naznačí řešení problému	Úvaha	ČJL-9-1-01, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-09, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-10	
Užívá řečnických otázek		ČJL-9-1-06	
Rozezná a charakterizuje základní styly	Shrnutí o slohu	ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-10	
Popíše rozdíly mezi mluveným a psaným projevem		ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-10	

Český jazyk – jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné výklady o českém jazyce	ČJL-9-2-08	
Vyjmenuje skupiny slovanských jazyků		ČJL-9-2-08	
Vyjmenuje a rozezná různé způsoby tvoření slov	Nauka o slovní zásobě	ČJL-9-2-02	
Spisovně vyslovuje a píše běžně užívaná slova přejatá		ČJL-9-2-01	
Pracuje se SCS		ČJL-9-2-03	
Seznámí se se skloňováním obecných jmen přejatých, cizích vlastních jmen	Tvarosloví	ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-04	
Určí slovesný vid, rozezná slovesa dokonavá a nedokonavá, tvoří vidové dvojice		ČJL-9-2-07, ČJL-9-2-04	
s pomocí PČP doplní do vět obtížnější slovesné tvary (dvojí přípony)		ČJL-9-2-03	
Pozná větu dvojčlennou a jednočlennou i větný ekvivalent	Skladba	ČJL-9-2-06	
Vyhledá a určí ve větě základní větné členy		ČJL-9-2-06	
Vyhledá a rozliší rozvíjející větné členy od několikanásobných		ČJL-9-2-06	
Určí významové poměry v několikanásobném větném členu		ČJL-9-2-06	
Procvičuje tvoření vět s několikanásobnými větnými členy v různých významových poměrech		ČJL-9-2-06	
Rozliší větu hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné		ČJL-9-2-06	
Rozpozná věty hlavní v souvětí souřadném		ČJL-9-2-06	
Určí významové poměry mezi hlavními větami		ČJL-9-2-06	

Český jazyk – literární výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Uvede základní literární období a směry, jejich výz. představitele v české i světové literatuře	Klasicismus, osvícenství, romantismus, národní obrození, čes. literatura 2. pol. 19. stol., kritický realismus, literární moderna	ČJL-9-3-07	
Přednese vhodný literární text		ČJL-9-3-07, ČJL-9-3-05	

Český jazyk a literatura 9. ročník

Český jazyk - komunikační a slohová výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Orientuje se v základních slohových postupech, uvědomuje si jejich prolínání v konkrétních projevech	Opak. slohových postupů	ČJL-9-1-02	Osobnostní rozvoj – kreativita, Výchova dem. občana – principy demokracie
Sestaví vypravování, dodržuje časovou a logickou posloupnost děje, využívá přímou řeč, střídání časů	Vypravování	ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-09	
zdokonaluje se v tvoření již poznaných útvarů, umí je poznat a rozlišit	Popis a charakteristika, výklad, výtah	ČJL-9-1-02, ČJL-9-1-04, ČJL-9-1-05, ČJL-9-1-09	
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbální i neverbální prostředky řeči, udržuje přímý kontakt s posluchači	Proslov	ČJL-9-1-06	
Zapojí se do diskuse	Diskuse	ČJL-9-1-07	
Řídí ji		ČJL-9-1-07	
Využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		ČJL-9-1-07	
Rozpozná fakta od názorů a hodnocení	Publicistické útvary	ČJL-9-1-01, ČJL-9-1-02	
Rozliší subjektivní a objektivní sdělení		ČJL-9-1-01, ČJL-9-1-02	

Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj		ČJL-9-1-03	
Pozná základní publicistické útvary		ČJL-9-1-02	

Český jazyk – jazyková výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba a význam slova	ČJL-9-2-02	
Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh		ČJL-9-2-02	
Samostatně pracuje s Pravidly čes. pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a dalšími příručkami	Tvarosloví	ČJL-9-2-03	
Správně třídí slovní druhy		ČJL-9-2-04	
Tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci		ČJL-9-2-05	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jaz. projevů podle kom. situace		ČJL-9-2-05	
Vytvoří odpovídající slovesné tvary z kmene přítomného a minulého		ČJL-9-2-04	
Určí slovesnou třídu a slovesný vzor		ČJL-9-2-04	
Rozlišuje významové vztahy gram. jednotek ve větě a souvětí	Skladba	ČJL-9-2-06	
V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		ČJL-9-2-07	
Použije zápor větný, členský a slovní		ČJL-9-2-07	
Vytvoří větu s větným členem v přístavkovém vztahu		ČJL-9-2-06, ČJL-9-2-07	

Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jaz. projevů podle kom. situace	Procvičování pravopisu	ČJL-9-2-05	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální i slovotvorný ve větě jednoduché i souvětí		ČJL-9-2-07	
Zařadí češtinu do indoevropského jaz. systému	Obecné výklady o jazyce		
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, uvědomuje si rozdíly v jejich použití		ČJL-9-2-08	

Český jazyk - literární výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Reprodukuje přečtený text a vlastními slovy vyjádří smysl díla		ČJL-9-3-01, ČJL-9-3-03	
Popíše jazyk a stavbu literárního díla		ČJL-9-3-02	
Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Jaroslav Hašek, Vladislav Vančura, Karel Čapek, Bohumil Hrabal, Ota Pavel	ČJL-9-3-02	
Vytvoří podle svých schopností a na základě znalostí literární teorie vlastní literární text	Struktura a jazyk literárního díla	ČJL-9-3-04	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor doloží argumenty		ČJL-9-3-05	
Rozlišuje literární druhy a žánry, porovná je s jejich funkcemi	Poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické	ČJL-9-3-06	
Uvádí základní literární směry, významné představitele v české a světové literatuře	Hlavní vývojová období národní a světové literatury 20. stol.	ČJL-9-3-07	
Porovnává různé ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování		ČJL-9-3-08	
Vyhledává informace v katalogích, v knihovně a ostatních informačních zdrojích		ČJL-9-3-09	

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět anglický jazyk na 1. stupni. Hodinová dotace výuky anglického jazyka je definovaná aktuálním Školním učebním plánem (ŠUP). Od 3. ročníku jsou žáci rozděleni do skupin. Maximální počet žáků by ideálně neměl překročit počet 15. Výuka anglického jazyka probíhá buď v kmenových třídách, nebo ve vhodně vybavených jazykových učebnách. Výuka ve skupinách probíhá podle rozvrhu v rámci jednoho ročníku, vždy jednu vyučovací hodinu. Ve výuce je praktikován individuální přístup ke všem žákům.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce, které jsou formulované v ŠVP, vycházejí ze **Společného evropského referenčního rámce pro jazyky**. Předpokládá se dosažení úrovně **A1** po dokončení 1. stupně a úrovně **A2** po dokončení 2. stupně ZŠ.

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj jazykových znalostí a komunikačních dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na komunikaci a skupinovou práci žáků, na řešení problémů, didaktické hry a soutěže s důrazem na činnostní charakter učení. V hodinách jsou používány různé metody práce. Vyučované metody jsou volně kombinovatelné a učitel je volí na základě schopností žáků.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu anglický jazyk jsou začleněna průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova.

Žáci **se speciálními vzdělávacími potřebami** dostávají bezplatně podpůrná opatření, rozčleněná do pěti stupňů. Je uplatněn princip individualizace a diferenciacce.

Výuka žáků s **LMP** je ovlivněna mírou jejich postižení, žákům je dán potřebný čas pro pochopení látky, spojený s praktickou činností podle tématu. Při stanovování konkrétních cílů se vychází z žakových aktuálních možností (specifikováno v PLPP), tyto cíle a očekávané výstupy mají činnostní povahu. Žáci s LMP jsou motivováni k samostatnému myšlení a získávání informací. Prakticky zaměřený jazykový základ je předpokladem pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice, vede k toleranci a vytváří podmínky pro spolupráci i mobilitu žáků v jejich osobním životě i budoucím pracovním uplatnění. Metody, formy a tempo práce je přizpůsobeno žakovým aktuálním možnostem. Žáci jsou motivováni pochvalou a pozitivním hodnocením.

S žáky **nadanými a mimořádně nadanými** se pracuje podle plánu PLPP/ IVP.

Metody a strategie použité ve výuce:

- Poslech
- Doplnění informací získaných poslechem
- Dramatizace příběhu
- Rozhovor ve dvojici

- Popis místnosti, obrázku, spolužáka
- Hry
- Kartičky se slovy, větami, obrázky
- Písničky
- Doplnňovací cvičení
- Skupinová, párová práce
- Myšlenková mapa
- Práce s textem
- Práce s PC, popř. s i pady
- Pracovní list
- Brainstorming
- Pexeso
- Projekty
- Pětílístek
- Volné psaní
- Kmeny a kořeny
- Čtení s předvídáním a další práce s textem

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- střídáme různé metody, formy práce (viz metody použité ve výuce výše)
- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci (práce v pracovním sešitu, pracovní listy, projekty...) i práci ve skupinách (rozhovory, pracovní skupinové listy, didaktické hry....), vedeme žáky k zodpovědnosti
- seznamujeme žáky s různými zdroji informací (slovníky, cizojazyčná literatura, Pc - výukové programy, internet....)
- navozujeme praktické situace (simulace skutečných stavů - nákupy, restaurace, vaření, rozhovory....) a zařazujeme projektové vyučování

Kompetence pracovní:

- vhodně volíme strategie a zaměření činností
- zařazujeme projekty a aktivity vedoucí k aplikaci získaných znalostí (projekty o rodném městě, škole, rodině...)

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci, monitorujeme dodržování a respektování pravidel, kontrolujeme řešení
- umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme diskusi (audiovizuální technika, poslechy, práce se slovníky, PC - výukové programy, internet...)
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme, kriticky hodnotíme, pomáháme...

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně (ústní zkoušení, rozhovory, formování myšlenek, ústní cvičení, písničky...), tak i písemně (písemné kontrolní testy, domácí úkoly, pracovní sešit, projekty, popisy situací a věcí...), vedeme s žákem řízený rozhovor
- vedeme žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby (slovíčka z lekcí, texty písní, lidové zvyky a tradice...), dáváme žákovi příklad svým kultivovaným projevem, řídíme diskusi
- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů (články, pohádky, povídky, recepty, texty písní, dopisy...),
- vedeme žáky k porovnávání a formulaci vlastními slovy
- zařazujeme práci na PC-výukové programy, využíváme internetu (slovník...)
- na základě situačních rozhovorů vedeme žáka ke vhodné komunikaci v různých situacích běžného života (nákupy, restaurace, služby, kultura, sport, lékařství...)

Kompetence občanské:

- zařazujeme prvky dramatické výchovy, využíváme výukových programů a techniky, vedeme k toleranci, empatii pomocí situačních her, demonstrujeme ukázky z praxe

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme příznivou atmosféru pro práci ve skupině, zařazujeme různé druhy aktivit na nácvik spolupráce
- zadáváme úkoly, rozdělujeme role ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, monitorujeme práci ve skupině
- předkládáme rozmanitá témata, zařazujeme projektové vyučování
- vytváříme zdravé klima v kolektivu žáků, diagnostikujeme třídu

Anglický jazyk pro 1.-3. ročník

Řečové dovednosti			
Očekávaný výstup – Žák:	Žák dle svých schopností:	Výstupy RVP	Průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Reaguje na pokyny a otázky verbálně i neverbálně Přiřadí odpověď k otázce	CJ-3-1-01	
Zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal	Rozumí jednoduchým pokynům - vykoná je Používá základní slova a fráze (Jmenuji se..., To je ...) Sestaví jednoduchou větu z jednotlivých slov Počítá do deseti, dvaceti	CJ-3-1-02	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Napíše nejběžněji používaná slova Přiřadí napsané slovo k obrázku	CJ-3-1-03	Multikulturní výchova – kulturní diference
Rozumí obsahu jednoduchého, krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Reaguje na jednoduchou otázku Utvoří jednoduchou otázku k základním typům odpovědi Předvede jednoduchý rozhovor	CJ-3-1-04	
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Přiřadí vyslovený výraz k napsanému	CJ-3-1-05	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Opíše jednoduchá slova a věty	CJ-3-1-06	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka (dle výstupu RVP **CJ-3-1-01p**).

Učivo:

- Hláskování
- Slovní zásoba z témat. celků
- Jednoduché pokyny, věty
- Pozdrav, rozloučení
- Číslo do 20

- Grafická a mluvená podoba slova v rámci slovní zásoby
- Otázka, odpověď, souhlas, nesouhlas
- Jednoduché texty

Anglický jazyk pro 4.-5. ročník

<i>Poslech s porozuměním</i>			
Očekávaný výstup – Žák:	Žák dle svých schopností:	Výstupy RVP	Průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Reaguje na pokyny, udílí pokyny ostatním	CJ-5-1-01	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Přeloží známá slova Přiřadí slova k obrázkům Maluje podle diktátu Předvede činnost vyjádřenou slovně	CJ-5-1-02	Multikulturní výchova - multikulturalita
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Maluje podle diktátu Reaguje na otázky	CJ-5-1-03	
<i>Mluvení</i>			
Očekávaný výstup – Žák:	Žák dle svých schopností	Výstupy RVP	Průřezová témata
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Předvede jednoduchý rozhovor s kamarádem na základě vzoru Pozdraví, představí se, poděkuje, rozloučí se	CJ-5-2-01	Multikulturní výchova - multikulturalita
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Používá sloveso „be“ v jednoduchých větách v přítomném čase Utvoří věty se slovesem „have“ Používá tato slovesa v přítomném čase prostém a průběhovém (kladné a záporné věty)	CJ-5-2-02	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Tvoří otázky se slovesy „be, have, can“ v přítomném čase Utvoří krátkou odpověď	CJ-5-2-03	

Čtení s porozuměním			
Očekávaný výstup – Žák:	Žák dle svých schopností:	Výstupy RVP	Průřezová témata
Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Přečte správně jednoduché věty i krátký souvislý text Osvojuje si slovní zásobu probíraných témat	CJ-5-3-01	Multikulturní výchova – kulturní diference
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Vyhledá v textu k dané otázce odpověď Přiřadí odpověď k otázce Vyhledá a přiřadí k odpovědi správnou otázku	CJ-5-3-02	
Psaní			
Očekávaný výstup – Žák:	Žák dle svých schopností:	Výstupy RVP	Průřezová témata
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Používá slovesa „být, mít, moci“ a běžná významová slovesa z dané sl. zásoby v přítomném čase prostém a průběhovém (kladné a záporné věty, otázky) Rozliší jednotné i množné číslo podstatných jmen Používá vazbu „There is..., There are...“ při popisu místa Sestaví krátký text na dané téma	CJ-5-4-01	
Vyplní osobní údaje do formuláře	Vyplní jednoduchý formulář - jméno, adresa, tel. číslo, oblíbené předměty, volný čas	CJ-5-4-02	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka (dle výstupu **CJ-3-1-01p**).
- Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností (**CJ-5-1-01p**).
- Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal – zejména pokud má vizuální oporu (**CJ-5-1-02p**).
- Pozdraví a poděkuje (**CJ-5-2-01p**).
- Sdělí své jméno a věk (**CJ-5-2-02p**).
- Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky – zejména pokud má vizuální oporu (**CJ-5-2-03p**).
- Rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal – zejména pokud má vizuální oporu (**CJ-5-3-02p**).
- Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.

Učivo:

- Zvuková a grafická podoba jazyka
- Slovní zásoba z témat. celků (domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, zvířata, příroda, počasí)
- Základní osobní údaje
- Pokyny
- Čas prostý a průběhový – kladné i záporné věty, otázky, odpovědi
- Vazba „There is, are...“
- Předložky místa
- Číslo do 100
- Zájmena
- Četba textů v učebnici

Anglický jazyk pro 2. stupeň (podrobné informace viz ročníkové výstupy)

<i>Poslech s porozuměním</i>	
Očekávaný výstup – Žák:	Výstupy RVP
Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	CJ-9-1-01
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, které se týkají osvojovaných témat	CJ-9-1-02
<i>Mluvení</i>	
Očekávaný výstup - Žák:	Výstup RVP
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	CJ-9-2-01
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	CJ-9-2-02
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	CJ-9-2-03
<i>Čtení s porozuměním</i>	
Očekávaný výstup – Žák:	Výstup RVP
Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	CJ-9-3-01
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	CJ-9-3-02

Psaní	
Očekávaný výstup – Žák:	Výstup RVP
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	CJ-9-4-01
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	CJ-9-4-02
Reaguje na jednoduché písemné sdělení	CJ-9-4-03

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech, které se týkají osvojených tematických okruhů (dle výstupu **CJ-9-1-01p**).
- Rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby (**CJ-9-1-02p**).
- Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby (**CJ-9-2-01p**).
- Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů - zejména má-li k dispozici vizuální oporu (**CJ-9-3-01p**).
- Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby (**CJ-9-4-01p**).

Učivo:

- Zvuková a grafická podoba jazyka
- Slovní zásoba
- Tematické okruhy (domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, povolání, moderní technologie a média, cestování, realie příslušných jazykových oblastí)
- Mluvnice (rozvíjení gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka)

Anglický jazyk 6. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	Průřezová témata
Zjistí a sdělí inf. o sobě, rodině a kamarádech	Pozdravy, představení	CJ-9-1-01, CJ-9-1-02, CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	Multikulturní výchova,
Shrne tvorbu a použití přítomného času Použije vhodný přítomný čas v běžných, jednoduchých situacích	Přítomný čas prostý, průběhový	CJ-9-2-01	Osobnostní a sociální výchova

Vyjmenuje měsíce v roce Použije řadové číslovky ve větách, datumech	Řadové číslovky, datum, měsíce v roce	CJ-9-2-02	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Použije správně frekvenční příslovce ve větách	Frekvenční příslovce	CJ-9-2-02	
Popíše počasí, činnosti v jednotl. měsících, ročních obdobích Vypravuje spolužákům o své rodině, svých aktivitách	Můj život a moje rodina	CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	
Pojmenuje a popíše známá zvířata Vypravuje o svém oblíbeném zvířeti	Zvířata	CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	
Využije ve větách správná zájmena	Zájmena	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Použije modální sloveso muset ve větách	Modální sloveso muset	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Rozdělí pravidelná a nepravidelná slovesa Naučí se zpaměti tvary nepravidelných sloves Utvoří v minulém čase kladnou, zápornou větu i otázku Sdělí spolužákům, co dělal včera, minulý týden	Minulý čas prostý	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02 CJ-9-2-03	
Vyjmenuje dopravní prostředky Vypráví ostatním o svých minulých prázdninách	Cestování, prázdniny	CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	
Pojmenuje jídla a potraviny Objedná si jídlo v restauraci	Jídlo, potraviny	CJ-9-2-02 CJ-9-2-01	
Poznává počitatelná a nepočitatelná podst. jména Uvede pravidla a příklady použití a/an, the, some, any	Podstatná jména	CJ-9-3-02	
Přečte nahlas, plynule a správně text		CJ-9-3-01	
Pozná pravidelná a nepravidelná přídavná jména Vystupňuje uvedená přídavná jména Použije přídavná jména ve větách Porovná a popíše rozdíly různých věcí (as...as, than)	Stupňování přídavných jmen	CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-02, CJ-9-3-03	

Vyjmenuje druhy televizních pořadů	Televizní pořady	CJ-9-2-02	
Rozezná příslovce a přídavná jména	Příslovce	CJ-9-3-02	
Pohovoří se spolužáky na téma zábava, film, divadlo, volnočasové aktivity	Zábava	CJ-9-1-02, CJ-9-2-01	

Anglický jazyk 7. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	Průřezová témata
Hovoří o sobě a školních záležitostech Sám na otázky reaguje	Školní prostředí	CJ-9-2-02 CJ-9-1-02, CJ-9-2-01	Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova
Dokáže vyprávět o svém životě a rodině Pojmenuje všechny členy rozšířené rodiny	Životní etapy, rodina	CJ-9-2-03 CJ-9-2-02	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Rozliší použití prostého a průběhového přítomného času	Přítomný čas prostý, průběhový	CJ-9-3-02	
Používá minulý čas pravidelných, nepravidelných sloves	Minulý čas prostý	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Popíše své budoucí plány s použitím going to	Going to – blízká budoucnost	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Utvoří v budoucím čase kladnou a zápornou větu, otázku Sdělí spolužákovi, co bude dělat zítra, příští týden Je schopen vyjádřit představy o svém bud. životě Nabídne pomoc spolužákovi Vyjádří pomocí will své rozhodnutí	Budoucí čas – will	CJ-9-2-02 CJ-9-2-03, CJ-9-4-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02	
Utvoří v minulém čase kladnou a zápornou větu, otázku Použije minulý čas průběhový ve vhodné situaci Rozliší v kontextu použití minulého času prostého a průběhového	Minulý čas průběhový	CJ-9-4-03 CJ-9-2-02 CJ-9-1-01, CJ-9-2-02	
Podá základní informace o zemi a jejím hl. městě	Londýn a Velká Británie	CJ-9-2-03	

Zeptá se na cestu či místo v neznámém městě Sám tuto informaci poskytne	Orientace	CJ-9-2-01 CJ-9-2-01	
Přítomný čas průběhový použije k vyjádření svých blízkých plánů	Přítomný čas průběhový	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Utvoří v předpřítomném čase kladnou, zápornou větu, otázku	Předpřítomný čas	CJ-9-4-03	
Vybere z textu základní informace	Porozumění textu	CJ-9-3-01	
Pojmenuje běžné zdravotní problémy	Zdraví	CJ-9-2-02	
Použije v kladné, záporné větě, otázce modální slovesa v přít. čase - must, have to, can, should	Modální slovesa	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Naučí se z paměti zákl. frázová slovesa Použije frázová slovesa ve větách	Frázová slovesa	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	

Anglický jazyk 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	Průřezová témata
Používá prostý a průběhový přítomný čas ve větách	Přítomný čas prostý, průběhový	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	Multikulturní výchova
Používá will a going to ve větách	Budoucí čas	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	Osobnostní a sociální výchova
Použije used to v kladné, záporné větě a otázce	Used to	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Prohloubí svoji znalost předpřítomného času Nově použije časové předložky since, for Rozliší použití min. a předpřít. času Pozná rozdíl mezi been, gone	Předpřítomný čas	CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-3-02, CJ-9-4-02 CJ-9-3-02, CJ-9-4-02	
Rozšiřuje svou slovní zásobu týkající se oblečení	Oblékání	CJ-9-2-02	

Koupí si oblečení v obchodě		CJ-9-1-01, CJ-9-1-02, CJ-9-2-01	
Rozlišuje použití too, enough		CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Tvoří tázací dovětky	Tázací dovětky	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Běžně používá minulý čas ve větách	Minulý čas prostý, průběhový	CJ-9-2-02	
Použije modální slovesa v kladné, záporně větě a otázce - had to, could v min. čase - should, shouldn't, might	Modální slovesa	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Pojmenuje předměty běžné potřeby Pojmenuje materiál, ze kterého jsou předměty vyrobeny	Předměty každodenní potřeby	CJ-9-2-02 CJ-9-2-02	
Prohlubuje svou slovní zásobu týkající se částí těla, stravování Popíše své zdravotní problémy Porozumí pokynům lékaře	Zdraví	CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-1-01, CJ-9-1-02, CJ-9-2-01	
Přečte si text a porozumí jeho obsahu Přečte nahlas plynule a správně text	Čtení s porozuměním	CJ-9-3-01 CJ-9-3-01	
Rozlišuje použití -ing tvaru a infinitivu slov po slovesech	sloveso + -ing / infinitiv	CJ-9-3-02, CJ-9-4-03	
Používá vazbu existence v novém kontextu - there's someone - ing (gerundium)	Vazba existence	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Podle formy slova rozpozná podst. a příd. jm. od stejného základu a vhodně použije ve větě	Podstatná, přídavná jména	CJ-9-2-02, CJ-9-3-02	
Tvoří věty vložené Používá who, which a that ve větách	Věty vložené	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02 CJ-9-2-02	
Vyjádří krátký souhlas s kladnou, zápornou větou	Souhlas	CJ-9-2-01	
Rozšíří svou slovní zásobu o další frázová slovesa	Frázová slovesa		
Rozšíří si slovní zásobu v oblasti příroda	Příroda, počasí, zvířata	CJ-9-2-02	

Porozumí základním problémům životního prostředí		CJ-9-1-01, CJ-9-1-02	
Používá trpný rod ve větách	Trpný rod	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Tvoří podmínkové věty	První podmínka	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	

Anglický jazyk 9. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	Průřezová témata
Rozliší použití přítomných časů; časy používá v různých situacích	Přítomný čas prostý, průběhový	CJ-9-2-02, CJ-9-3-02	Multikulturní výchova
Stručně hovoří o svých koníčcích, co má a nemá rád	"Likes" a "dislikes"	CJ-9-2-03	Osobnostní a sociální výchova
Rozlišuje minulé časy a čas předpřítomný; časy používá v různých situacích	Čas minulý prostý a průběhový, předpřítomný	CJ-9-2-02, CJ-9-3-02	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Čte foneticky správně základní jednoduchý text	Čtení	CJ-9-3-01	
Rozumí základnímu textu, najde požadované informace		CJ-9-3-01	
Smysluplně pracuje se slovníkem	Práce se slovníkem		
Popíše problémy a závady u věcí	Každodenní angličtina	CJ-9-2-02	
Porozumí jednoduché promluvě		CJ-9-1-02	
Porozumí jednoduchému a zřetelnému poslechu		CJ-9-1-01	
Domluví si schůzku, popř. dovede změnit podmínky schůzky		CJ-9-2-01	
Poradí jinému a upozorní na základní rizika činností		CJ-9-2-02	
Požádá jiného o dovolení něco udělat, dostat apod.		CJ-9-2-01	
Zdvořile se zeptá		CJ-9-2-01	

Vyjádří se o budoucnosti	Will, going to, přítomný čas průběhový	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Používá první podmínku ve vhodných situacích	První podmínka	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Tvoří věty v podmiňovacím způsobu	Would	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Tvoří věty ve druhé podmínce	Druhá podmínka	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Použije první a druhou podmínku ve vhodných situacích		CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Ve větách použije vhodné zvrtné zájmeno	Zvrtná zájmena	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Vyplní jednoduchý dotazník	Dotazník	CJ-9-3-02, CJ-9-4-01	
Gramaticky správně tvoří otázky	Otázka	CJ-9-2-02	
Rozšíří svou slovní zásobu o další zaměstnání	Práce	CJ-9-2-02	
Porozumí jednoduchým inzerátům		CJ-9-3-02	
Napiše žádost o práci	Formální dopis	CJ-9-4-01	
Reaguje na odpověď na žádost o práci		CJ-9-4-03	
Rozšíří svou slovní zásobu o další frázová slovesa	Frázová slovesa		
Používá trpný rod ve větách a vhodných situacích	Trpný rod	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Rozšíří si slovní zásobu v dané oblasti	Cestování		
Koupí si jízdenku		CJ-9-1-02	

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazykové vyučování cizího jazyka vybavuje žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Osvojováním jazyka německého budou žáci vedeni k aktivnímu používání s cílem snižování jazykových bariér a zvyšování jejich mobility v rámci integrované Evropy.

Vyučovací předmět druhý cizí jazyk na 2. stupni pro žáky povinný. Od sedmého ročníku po dvou hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo ve vhodně vybavených jazykových učebnách. Ve výuce je praktikován individuální přístup ke všem žákům.

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj jazykových znalostí a komunikačních dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na komunikaci a skupinovou práci žáků, na řešení problémů, didaktické, pohybové hry s důrazem na procvičení slovní zásoby. V hodinách jsou používány různé metody práce. Vyučované metody jsou volně kombinovatelné a učitel je volí na základě schopností žáků. Výuka žáků s LMP je ovlivněna mírou jejich postižení, žákům je dán potřebný čas pro pochopení látky, spojený s praktickou činností podle tématu. S žáky nadanými a mimořádně nadanými se pracuje podle plánu PLPP/IVP. V hodinách jsou používány různé metody práce přizpůsobené žakovým aktuálním možnostem. Žáci jsou motivováni pochvalou a pozitivním hodnocením.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu druhý cizí jazyk jsou začleněna průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, mediální výchova.

V hodinách je využita interaktivní tabule, prezentace v power pointu, DUMky, PC, žáci pracují s I-pady (motivace, hledání informací, slovní zásoby, tvorba plakátů, pozvánek, koláží, projektů).

Klíčové kompetence a strategie učení:

Kompetence k učení:

- vytváříme prostor a organizujeme proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vedeme k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamujeme s různými zdroji informací – časopisy, letáky, noviny, encyklopedie
- střídáme různé metody a formy práce, poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, vedeme k zodpovědnosti, pomáháme žákům s procesem plánování, klademe důraz na sebehodnocení

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na aktivní osvojování jazyka, vedeme žáky k samostatnému vyjadřování a orientaci v základních životních situacích

- zařazujeme poslech jako nedílnou součást osvojování cizího jazyka
- předkládáme texty odpovídající úrovni žáků a přistupujeme individuálně k žákům s poruchami učení nebo žákům nadaným
- vedeme žáky k ústnímu i písemnému vyjadřování
- vedeme žáky k samostatné či týmové prezentaci výsledků

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, řídíme rozdělení rolí ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, oceňujeme vykonanou práci podle předem stanovených kritérií
- vedeme k sebehodnocení a k sebereflexi

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci, monitorujeme dodržování a respektování pravidel, kontrolujeme řešení
- umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme diskusi (audiovizuální technika, poslechy, práce se slovníky, PC - výukové programy, internet...)
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme, kriticky hodnotíme, pomáháme...

Seznam zkratk, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP)

- RVP – rámcový vzdělávací program
- PT – průřezová témata
- OSV – osobnostní a sociální výchova
- VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- VDO – výchova demokratického občana
- MDV – mediální výchova
- PC – výukové programy

Nj 2. stup.

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Zjistí a sdělí inf. o sobě, rodině a kamarádech	Pozdravy, představení, abeceda, hláskování, čísla, barvy, dny v týdnu	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-01p	Multikulturní výchova
Popis třídy a školy			OSV

Shrne tvorbu a použití přítomného času, koníčky a zájmy, e-mail	Přít. čas, min. čas slovesa mít a být, přivlast. zájmena, tázací zájmena, otázka, rozkaz, určitý a neurčitý člen	DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-01p	VMGS
Zvířata, vyjmenuje a popíše zvířata	přídavná jména, zápor		
Vaření podle receptu v kuchyňce	Neurčitá zájmena. Způsobová slovesa (výběr). Nepravdělná slovesa, minulý čas haben a sein v präteritu	DCJ-9-1-03 DCJ-9-1-03p	
Pohádka, vyprávění, poslech, popíše, co dělal včera			
Čas Charakteristika, můj kamarád	Přesné určování času Popis, osoby, povahové rysy	DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-01p	OSV
Evropa	Státy Evropy	DCJ-9-1-02	VMGS
Advent	Koledy, zvyky, přání	DCJ-9-1-03	Kultura
Advent v Evropě	Srovnání s jinými státy Evropy, zvyky a obyčeje	DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-02p	Tradiční oslava čes. Vánoc
Bydlení, orientace ve městě, práce s mapou	předložky		
Móda	oblečení, dle počasí, balení na cesty	DCJ-9-1-02	HV
Nakupování Masopust	Otázka, podmínovací věta ich möchte porozumění textu	DCJ-9-1-03 DCJ-9-1-03p	Masopust u nás a v Evropě VMGS
Cestování, dopravní prostředky	slovesa s odlučitelnou předponou, nepravdělná slovesa	DCJ-9-1-02	VMGS, zeměpis
Na nádraží, koupí si jízdenku, zeptá se na trasu	situacní rozhovory	DCJ-9-1-01	
Aktivity Sport	komunikační hra překlad textu letopočty	DCJ-9-1-01	OSV VMGS

Velikonoce, svátky v zemích Evropy	rozdíly v zemích Evropy	DCJ-9-1-03 DCJ-9-1-01p	Kultura, tradice
Předpověď počasí, měsíce, roční období			
Kultura Česká republika-Praha	Hudba Reálie		Zeměpis, dějepis, MV
Život ve městě a na vesnici	Spojky		OSV
Reálie	Reálie	DCJ-9-1-02	Zeměpis, dějepis, MV
Lidské tělo	Spojky		Přírodopis
U doktora, popíše svůj zdravotní stav, vyjmenuje nemoci	Zápor	DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03p	
Zdravá výživa, v restauraci			Rodinná výchova
Opakování			
Léto a prázdniny, volný čas, povolání	Budoucnost, budoucí čas – dle schopností a úrovně žáka	DCJ-9-1-03 DCJ-9-1-03p	

5.1.4 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazykové vyučování cizího jazyka vybavuje žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání. Osvojováním jazyka ruského budou žáci vedeni k aktivnímu používání s cílem snižování jazykových bariér a zvyšování jejich mobility v rámci integrované Evropy. Vyučovací předmět druhý cizí jazyk na 2. stupni pro žáky povinný. Od sedmého ročníku po dvou hodinách týdně. Celková časová dotace : 6 hodin od 7.-9. ročníku, po dvou hodinách za rok. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo ve vhodně vybavených jazykových učebnách. Ve výuce je praktikován individuální přístup ke všem žákům. Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj jazykových znalostí a komunikačních dovedností žáků. Vzhledem k odlišnému systému zápisu jazyka probíhá v 1. pololetí nácvik azbuky. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na poslech, komunikaci a skupinovou práci žáků, na řešení problémů, didaktické, pohybové hry s důrazem na procvičení slovní zásoby. V hodinách jsou používány různé metody práce. Vyučované metody jsou volně kombinovatelné a učitel je volí na základě schopností žáků. Výuka žáků s LMP je ovlivněna mírou jejich postižení, žákům je dán potřebný čas pro pochopení látky, spojený s praktickou činností podle tématu. S žáky nadanými a mimořádně nadanými se pracuje podle plánu PLPP/IVP. V hodinách jsou používány různé metody práce přizpůsobené žakovým aktuálním možnostem. Žáci jsou motivováni pochvalou a pozitivním hodnocením. Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu druhý cizí jazyk jsou začleněna průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, mediální výchova. V hodinách je využita interaktivní tabule, prezentace v power pointu, DUMky, PC, žáci pracují s I-pady (motivace, hledání informací, slovní zásoby, tvorba plakátů, pozvánek, koláží, projektů).

Klíčové kompetence a strategie učení:

Kompetence k učení:

- vytváříme prostor a organizujeme proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vedeme k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamujeme s různými zdroji informací – časopisy, letáky, noviny, encyklopedie
- střídáme různé metody a formy práce, poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, vedeme k zodpovědnosti, pomáháme žákům s procesem plánování, klademe důraz na sebehodnocení

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na aktivní osvojování jazyka, vedeme žáky k samostatnému vyjadřování a orientaci v základních životních situacích
- zařazujeme poslech jako nedílnou součást osvojování cizího jazyka

- předkládáme texty odpovídající úrovni žáků a přistupujeme individuálně k žákům s poruchami učení nebo žákům nadaným
- vedeme žáky k ústnímu i písemnému vyjadřování
- vedeme žáky k samostatné či týmové prezentaci výsledků

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, řídíme rozdělení rolí ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, oceňujeme vykonanou práci podle předem stanovených kritérií
- vedeme k sebehodnocení a k sebereflexi

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci, monitorujeme dodržování a respektování pravidel, kontrolujeme řešení
- umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme diskusi (audiovizuální technika, poslechy, práce se slovníky, PC - výukové programy, internet...)
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme, kriticky hodnotíme, pomáháme...

Seznam zkratek, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP):

- RVP – rámcový vzdělávací program
- PT – průřezová témata
- OSV – osobnostní a sociální výchova
- VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- VDO – výchova demokratického občana
- MDV – mediální výchova

Rj - 7. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Azbuka	Tiskací a psací písmo	Žák:	
Žák je schopen se představit	Pozdravy, věty bez sloves	DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	
Žák je schopen používat zdvořilostní fráze	Poděkování, omluva, oficiální a neoficiální oslovení, 1. pád substantiv v oslovení	DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	OSV, VMGES
Žák je schopen promluvit o sobě	1.p- číslovky 11-20, časování sloves v přítomném čase		

Žák je seznámen s frázemi při telefonování	1.p. číslovek 30-90 a 300-900, zahájení nácviku skloňování substantiv a pronomin	DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
Azбуka ve slyšené podobě Zdvořilostní fráze	Písničky na azbuku, pozdravy	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	

Rj – 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák je schopen představit svou rodinu	Opakování ze 7. ročníku	Žák: DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům m požadovanou informaci	
Žák je seznámen s frázemi ohledně koníčků a povolání	Časování sloves хотеть, názvy profesí, vazby se slovesy работать; играть	DCJ-9-2-02sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	OSV
Žák je schopen se seznámit	Slovesa se změnou kmenové souhlásky, slovesné vazby, skloňování zájmen	DCJ-9-4-02napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	OSV
Žák je schopen promluvit o škole	Řadové číslovky, předložkové vazby odlišné od češtiny	DCJ-9-1-02rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	OS, VDO

Je schopen sdělit své jméno a věk	Obrázky jaderné rodiny	DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)-rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)-rozumí jednoduchým pokynům učitele DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	
-----------------------------------	------------------------	--	--

Rj – 9. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák je schopen zeptat se na cestu	Časování sloves jechat', pomoč', infinitivní věty typu kuda popast', gdě vyjtí	DCJ-9-1-03rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
Žák je seznámen s frázemi týkající se nakupování	Časování sloves kupit', sprosít', vzjat', skloňování podstatných jmen v množném čísle	DCJ-9-2-03odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	OSV
Žák je schopen se seznámit	Slovesa se změnou kmenové souhlásky, slovesné vazby, skloňování zájmen	DCJ-9-3-03rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	OSV
Žák je schopen promluvit o reáliích Ruska či ruský mluvících zemí	Skloňování podstatných jmen mesto a zdanije v jed.čísle, nesklonná podst.jména	DCJ-9-4-03stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	OS, VDO
Žák je schopen promluvit o své zemi	1.a2.pád mn.č. podstatných jmen typu nedelja, fotografija, skloňování podst. Jmen místo, zdanije v mn.č.		
Žák je schopen sdělit strukturované údaje o své osobě, bydlišti či potřebách	Poslech textů na dané téma, obrázky	DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

5.1.5 Mediální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu Mediální výchova se učí na 2.ZŠ Propojení Sedlčany jako samostatný předmět v 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Mediální výchova se zaměřuje se na to, aby v žácích soustavně rozvíjela schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, využívat mediální nabídku a udržovat si od ní odstup. Nabízí tedy základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Koncepce mediální výchovy se opírá o představu mediální gramotnosti jako souboru dovedností a vědomostí nutných pro orientaci v neprůhledné a nepřehledně strukturované nabídce mediálních produktů, které vytvářejí celé prostředí, v němž se současný člověk pohybuje. Žáci by si měli osvojit některé základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií, získat dovednosti podporující poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Jedná se o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, orientovat se v mediovaných obsazích a získat schopnost zvolit odpovídající médium jako prostředek pro naplnění nejrůznějších potřeb (získávání informací, vzdělávání, naplnění volného času).

Mezioborové vztahy

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast *Člověk a společnost* (masová kultura, prostředky masové komunikace, přirozené sociální rozdíly mezi lidmi, morálka a mravnost, dělba práce a činností, výhody spolupráce...), *Informační a komunikační technologie* (metody a nástroje vyhledávání informací, internet, věcná správnost, přesnost sdělení, úpravy textu v textovém editoru...), *Matematika a její aplikace* (procenta, závislosti, data...), *Jazyk a jazyková komunikace* (vnímání mluveného a psaného projevu, jeho stavby, typů obsahů, uplatňování škály výrazových prostředků, osvojení zákl. pravidel veřejné komunikace, dialogu, argumentace...), *Umění a kultura* (vnímání specifické „řeči“ znakových kódů a jejich kombinací, nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku, vnímání, interpretace a kritické hodnocení artefaktů umělecké i běžné mediální produkce).

Klíčové kompetence a strategie učení:

Kompetence k učení:

- žák samostatně pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, vyhledává informace, třídí je

Kompetence komunikativní:

- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných inf. a kom. prostředků.

Kompetence sociální a personální:

- žák účinně spolupracuje ve skupině, účastní se diskuse, chápe potřebu efektivně spolupracovat

Kompetence k řešení problému:

- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, při řešení problému využívá logické, empirické a matematické postupy

Kompetence občanské:

- žák respektuje přesvědčení různých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

Kompetence pracovní:

- žák s jistotou používá materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

Mediální výchova 9. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
uvědomí si možnost zkrácení informace	Tichá pošta	KČ	
vyjmenuje základní typy masmédií a rozdělí je podle velikosti cílové skupiny	Úzké a široké publikum	F	
vysvětlí pojem komunikace, masová komunikace, masová média	Úvod do teorie mas. komunikace	F	
uvede nejdůležitější mezníky ve vývoji masmédií	Časová linka masmédií	F	
zjistí, kolik času týdně věnuje sledování urč. médií, spočítá průměr	Hodnocení masmédií	F	
kriticky uvažuje o funkcích a účelu masmédií	5 klíčových otázek	KČ	
porovná televizní zpravodajství ze stejného dne na jednotlivých TV programech	Rozbor TV programů	KČ, S	
sleduje jejich druh, délku, pořadí		KČ, S	

vybere 1 událost a porovná její prezentaci na více programech		KČ,S	
sleduje počet osob v šotu, slovník moderátorů a reportérů, hodnotící prvky, pořadí záběrů, domněnky		KČ, S	
sestaví komentář podložený informacemi zjištěnými z pozorování TV zpravodajství		TMS	
pozná vliv vlastního vnímání a vnímání názorů druhých na šíření informací	Pokus s fámou	I	
popíše mechanismus šíření neověřené informace		KČ, I	
vytvoří účelový plakát dle zadání	Protichůdné zprávy	S, VA, TMS	
sestaví komentář k dokumentárnímu filmu dle zadání	Jednostranné komentáře	S, VA, TMS	
vysvětlí pojmy stereotyp, předsudek		I	
popíše zkušenosti s TV reklamou	Televizní reklama		
popíše základní cíle reklamy, sleduje a kriticky hodnotí TV reklamu		KČ	
vyčíslí přibližnou cenu TV reklamy			
přemýšlí o možných negativních dopadech reklamy		KČ, I, VA	
roztřídí a porovná argumenty pro a proti	Úvod do tiskových sdělení	VA	
rozpozná argumenty v typické ukázce textového sdělení	Argumentace	VA	
hodnotí, co se v textu opravdu tvrdí		KČ, I, VA	
rozezná ukázky zpravodajství od publicistiky	Publicistika a zpravodajství	KČ, VA	
sestaví zprávu, komentář k danému titulku	Hra s titulky	I, S, TMS	
sleduje v tisku prezentaci vybraného tématu a hodnotí formy prezentace	Rozbor novinových článků	KČ, VA	
rozliší prvky „bulvárního“ a „seriózního“ sdělení		KČ	
podílí se na týmové práci při tvorbě mediálního sdělení v rámci školního média	Práce ve školním médiu	TMS, RT	
rozlišuje manipulační působení médií	Ochrana před manipulací, kritický přístup k působení médií, účinná obrana proti manipulaci médií	ETV-5	

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Vyučovací předmět matematika je vyučován na 1. stupni s touto časovou dotací:

- 1. ročník - 4 hodiny týdně
- 2., 3., 4. a 5. ročník - 5 hodin týdně

Vyučovací předmět matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Rozvíjí u žáků paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logicky uvažovat.

Vyučovací předmět matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V tematickém okruhu Čísla a početní operace učíme žáky provádět aritmetické operace a vedeme je k jejich porozumění a k propojení s reálnou situací. Učíme je měřit, odhadovat, zaokrouhlovat.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty poznáváme s žáky určité typy změn a závislostí, s kterými se mohou setkat v reálném světě. Učíme je číst z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru vedeme žáky k poznávání a znázorňování geometrických útvarů, geometrickému modelování reálných situací. Ve spojení s věcmi kolem nás se žáci učí měřit, odhadovat, porovnávat. Pomáháme jim při zdokonalování grafického projevu.

Tematický okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy je zařazen ve 4. a 5. ročníku. Žákům předkládáme k řešení problémové situace a úlohy z běžného života.

Při výuce matematiky bude také využívána metoda prof. Hejného. Tato metoda je založena na respektování principů, které vedou děti k tomu, aby objevovaly matematiku samy a s radostí. Základem těchto principů je porozumění. Žáci pracují v ovzduší vzájemné důvěry, tím je podporována jejich radost z práce a tvořivost. Jsou respektovány přiměřené možnosti každého žáka. Žáci jsou vedeni k samostatnému hledání řešení, mají hodně prostoru k diskusi mezi sebou. Žáci se stávají badateli, role učitele je motivační a organizační.

Metoda prof. Hejného přispívá k rozvíjení matematického myšlení, intelektuálních a komunikačních schopností a dovedností, tvořivosti a také sociálního rozvoje žáků. Žáci do světa matematiky vstupují tak, že procházejí různými prostředními, která jsou provázána s životními zkušenostmi žáků. Tato metoda splňuje všechny požadavky RVP a vede ke splnění cílů, k rozvoji kompetencí.

K tomu, abychom rozvíjeli klíčové kompetence, napomáhají i tyto postupy:

- Skupinová práce
- Projekty, miniprojekty
- Využívání prostředků výpočetní techniky (kalkulátory, počítače)

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Matematika směřují k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – učitel:

- nabízí vhodné způsoby a metody učení, které vzbudí u žáků chuť a zájem
- vede žáky k samostatnému porovnávání výsledků, k sebehodnocení
- vede žáky k pochopení smyslu osvojování si různých aritmetických operací (propojování s reálnou situací)

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vede žáky k samostatné práci
- vede žáky k vnímání problémových situací
- předkládá k řešení problémové situace, které umožňují volbu různých způsobů řešení
- vede žáky k ověřování správnosti řešení

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky ke vzájemné spolupráci (diskuse, argumentace, naslouchání)
- vede je k výstižnému a logickému vyjadřování

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, skupině
- vede je k dodržování pravidel spolupráce
- podporuje žáky tak, aby získávali sebedůvěru

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní – učitel:

- vede žáky k přesné práci při rýsování a modelování geometrických situací
- vede je k dodržování postupů při měření a porovnávání velikostí a vzdáleností

Kompetence digitální – učitel:

- učí žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky)
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty:

- FY – převody jednotek, rovnice
- Z - měřítko, výpočty
- CH - řešení rovnic, převody jednotek

Předmětem prolínají **průřezové téma OSV a téma finanční gramotnosti:**

- OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost (práce s mapou, slevy, využití poměru,...)

- FG – finanční gramotnost
- 6. ročník – dělitelnost (úlohy o bankovkách a mincích apod.)
- 7. ročník – procenta (úlohy na slevy, zdražení apod.)
- 8. ročník – statistika (úlohy vedoucí k určení průměrné ceny zboží apod.)
- 9. ročník – finanční matematika (úrok, jistina ...)

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Matematika směřují k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Kompetence k učení – učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů – žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní - žáci :

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy

- komunikují na odpovídající úrovni

•

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální – žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské – žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní – žáci:

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence pracovní – učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Používané metody:

- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce s počítačem (výukové programy...)
- práce na školních projektech

Seznam zkratk, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP)

- OSV
- FG

Matematika 1. ročník

Matematika - číslo a početní operace

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Spočítá předměty v daném souboru do 20 Vytvoří soubor s daným počtem prvků - do 20	Čísla 0 - 20 Manipulace s předměty	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává čísla do 20 Vytvoří soubor s větším nebo menším počtem prvků než je daný počet	Čísla 0 - 20 - čtení, zápis, vztahy větší, menší	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Vyhledá dané číslo na číselné ose Přečte ukázané číslo na číselné ose Vyhledá čísla, která jsou hned před, hned za daným číslem, jsou větší, menší než dané číslo	Číselná osa	Osobnostní a sociální rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá v oboru 0 - 20	Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 Utvoří jednoduché slovní úlohy k danému příkladu Znázorní jednoduchou slovní úlohu Používá mince v oboru do 20 a zahraje si na nakupování Řeší jednoduché slovní úlohy s námětem nakupování	Slovní úlohy Finanční gramotnost – mince	Osobnostní a sociální rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání

Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v čase - používá pojmy včera, dnes, zítra - časová posloupnost Rozliší části dne	Den, části dne	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplní tabulky Najde posloupnost čísel do 20	Čísla do 20	

Matematika - geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník	Základní rovinné útvary v okolí	
Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovná velikost útvarů - větší, menší Rozliší vztahy - kratší - delší, blíže - dále, užší - širší, vyšší - nižší	Porovnávání, třídění	

Matematika 2. ročník

Matematika - číslo a početní operace

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Spočítá předměty v daném souboru - do 100 Vytvoří soubor s daným počtem prvků 0 - 100 (počítadlo, peníze, čtvercová síť)	Čísla 0 - 100	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte čísla do 100 Zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 Utvoří soubor s větším nebo menším počtem prvků než je daný soubor Rozloží čísla na desítky a jednotky	Čísla 0 - 100 Zápis čísel Porovnávání	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Vyhledá dané číslo na číselné ose Přečte dané číslo na číselné ose Vyhledá čísla, která jsou větší, menší než dané číslo, leží mezi danými čísly, leží hned před, za daným číslem	Číselná osa - obor 0 - 100	

Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes desítku Sčítá a odčítá zpaměti dvě dvojciferná čísla v oboru do 100 Násobí a dělí v oboru malé násobilky (1 - 5)	Pamětné sčítání a odčítání do 100 Násobilka 1, 2, 3, 4, 5	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru násobilky 1 – 5 Řeší slovní úlohy zaměřené na nákup a prodej Používá bankovky a mince	Slovní úlohy Finanční gramotnost – bankovky a mince	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj -kreativita

Matematika - závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v čase - používá slova vyjadřující časovou posloupnost Čte hodiny a jejich části na ciferníku Vyjádří čas v hodinách a minutách	Čas - hodiny, minuty	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Uvede příklady jednoduchých závislostí z praktického života (počet kusů - cena zboží)	Závislosti	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel v oboru do 100 Pohybuje se ve čtvercové síti podle značek	Čísla do 100 - tabulky, čtvercová síť	

Matematika - geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	Vyhledá ve svém okolí základní rovinné útvary Pozná a ve čtvercové síti vyznačí čtverec, obdélník, trojúhelník Rozezná jednoduchá tělesa - krychle, kvádr, koule, válec	Základní rovinné útvary Tělesa - poznávání	
Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovná velikost základních rovinných útvarů Rozliší druhy čar - křivá, lomená, přímá Porovná pomocí proužku papíru délku úseček Vymodeluje úsečku Narýsuje úsečku dané délky Označí bod a úsečku Změří délku dané úsečky na cm Zapiše délku úsečky Odhadne délku dané úsečky na cm	Druhy čar Úsečka Délka úsečky	

Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Nakreslí jednoduché útvary souměrné podle osy souměrnosti ve čtvercové síti Rozezná osově souměrný útvar	Osově souměrné útvary	
--	---	-----------------------	--

Matematika - nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Najde logické nesmysly Pozná princip uspořádání	Logické řady	

Matematika 3. ročník

Matematika - číslo a početní operace

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Spočítá předměty v daném oboru 0 - 1 000 Vytvoří soubor s daným počtem prvků 0 - 1 000 (počítadlo, peníze, čtvercová síť)	Čísla 0 - 1 000	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 Utvoří soubor s větším nebo menším počtem prvků v daném oboru	Čísla 0 - 1 000	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Vyhledá dané číslo na číselné ose Přečte dané číslo na číselné ose Vyhledá skupiny čísel menší, větší než, hned před, hned za Určí pomocí číselné osy vztahy menší, větší než Rozloží čísla na jednotky, desítky, stovky	Číselná osa 0 - 1 000 Porovnávání čísel	

Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá zpaměti v oboru 0 - 1 000 (pouze čísla, která mají v řádu jednotek nulu) Sčítá, odčítá násobky 10, 100 Písemně sčítá, odčítá v oboru do 1000 Násobí a dělí v oboru malé násobilky Násobí, dělí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilky Vyhledá nejbližší menší násobek Dělí se zbytkem Řeší jednoduché příklady se závorkami Násobí a dělí 10 a násobky 10 Zaokrouhlí čísla na desítky a stovky	Pamětné sčítání a odčítání do 1 000 Násobilka 6, 7, 8, 9, 10 Dělení se zbytkem Zaokrouhlování	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení Řeší a tvoří složené slovní úlohy (max. se 2 početními operacemi) Užívá postup při řešení slovních úloh (přečte, porozumí, odhadne, vyřeší, odpoví) Řeší slovní úlohy zaměřené na nákup a prodej zboží Používá bankovky a mince, modeluje nakupování	Slovní úlohy - jednoduché i složené Finanční gramotnost – bankovky a mince	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita

Matematika - závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Používá jednotky času Převádí jednotky času (hodina, minuta, sekunda) Přečte čas na ciferníku i digitální čas	Čas - jednotky času	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Uvede příklady jednoduchých závislostí (počet kusů - cena zboží) Používá jednotky objemu a hmotnosti	Jednoduché závislosti	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 1 000 Pohybuje se ve čtvercové síti podle značek	Čísla 0 - 1 000 Čtvercová síť	

Matematika - geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary Popíše rovinné útvary - vrcholy, strany Najde příklady rovin. útvarů ve svém okolí Rozliší úsečku, přímku, polopřímku Narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti Určí vzájemnou polohu bodu, úsečky, přímky, polopřímky Vymodeluje jednoduchá tělesa - koule, válec, krychle, kvádr	Úsečka, přímka, polopřímka Čtverec Obdélník Trojúhelník Tělesa - koule, válec, krychle, kvádr	
Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovná délky úseček měřením Narýsuje úsečku dané délky s přesností na milimetry Změří délku úsečky v mm, cm, dm, m Rozliší úsečku, přímku	Úsečka, přímka, polopřímka Jednotky délky	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Nakreslí jednoduché útvary podle osy souměrnosti ve čtvercové síti	Útvary osově souměrné	

Matematika - Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Pozná princip uspořádání	Logické řady	

Matematika 4. ročník

Matematika - číslo a početní operace

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Volí výhodnější postup při výpočtu sčítání a násobení Sdružuje výhodně sčítance nebo činitele v oboru čísel do milionu	Komutativnost asociativnost sčítání, násobení	

Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Dodržuje zápis číslic podle řádů Používá písemné algoritmy sčítání, odčítání do milionu Sečte písemně tři sčítance v oboru čísel do milionu Násobí jednociferným a dvojciferným činitelem Dělí písemně jednociferným dělitelem	Písemné početní výkony v oboru čísel do milionu	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Přečte a zapíše číslo do milionu Porovnává čísla do milionu Orientuje se na číselné ose Zaokrouhluje až na statisíce Odhadne výsledek početní operace před samotným výpočtem Provádí kontrolu při sčítání, odčítání, násobení i dělení Využívá kalkulačku při kontrole složitějších příkladů	Čísla do milionu Číselná osa Zaokrouhlování	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel	Užívá postup při řešení slovních úloh: Přečte, porozumí, odhadne, vypočte, vyřeší, zkontroluje, odpoví Vyřeší úlohy jednoduché nebo se 2 početními operacemi Vymyslí úlohu k dané početní operaci (podle svých schopností)	Slovní úlohy s jednou nebo se dvěma početními operacemi	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě celku	Určí, na kolik částí je útvar rozdělen Rozdělí celek na části, pojmenuje je, zapíše zlomkem Rozezná zlomky v reálných situacích Pojmenuje zlomek a jeho části Přečte a zakreslí zlomek	Zlomky	

Matematika - závislosti, vztahy, práce s daty

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyhledává, sbírá a třídí data	Sbírá a třídí data z praktického života - - zaznamenává teplotu vzduchu - propočítává ceny zboží - propočítává vzdálenosti měst Orientuje se v čase Zapíše jednoduchá čísla a letopočty pomocí římských číslic Seznámí se se základními finančními pojmy – cena a nákup zboží, sleva-původní a nová cena, měna-bankovky a mince, rodinné finance Vytváří si představu čísla na základě ceny zboží	Teplota Cena zboží Vzdálenosti Finanční gramotnost	

Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Sestaví tabulku různých závislostí Vyhledá v tabulce, diagramu požadované údaje Sestaví jednoduchý sloupkový graf	Tabulky závislostí, diagramy, grafy	
---	---	-------------------------------------	--

Matematika - geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	Rozezná základní tělesa Pojmenuje jejich vlastnosti, pozná síť krychle a kvádrů Modeluje stavby z těles	Tělesa	
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Znázorní základní rovinné útvary Narýsuje čtverec, obdélník z daných úseček Narýsuje kružnici o daném poloměru Rozliší kružnici a kruh Rozliší poloměr, průměr	Čtverec Obdélník Trojúhelník Kružnice	
Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Přenesení úsečky na přímkou pomocí kružítka, pravítka s měřítkem Vyznačí graficky součet a rozdíl Změří délku jednotlivých úseček lomené čáry s přesností na mm Sečte délku úseček lomené čáry Sečte délku stran mnohoúhelníku a zjistí jeho obvod Vyjádří obvod v daných jednotkách Převede mm - cm - dm - m, m - km	Grafický součet, rozdíl úseček Mnohoúhelník Délka úsečky Jednotky délky a jejich převody	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vyhledá rovnoběžky, kolmice v realitě Ověří kolmost pomocí pravoúhlého trojúhelníku Sestrojí rovnoběžku k dané přímce procházející daným bodem Sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou Sestrojí kolmici procházející daným bodem	Kolmice Rovnoběžky	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Vyznačí čtverec, obdélník ve čtvercové síti Určí obsah čtverce, obdélníku pomocí čtvercové sítě, pomocí vzorce Vyznačí čtverec, obdélník ve čtvercové síti o daném obsahu Užívá základní jednotky obsahu	Obsah čtverce, obdélníku Jednotky obsahu	

Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Pozná osově souměrný útvar pomocí překládání papíru Určí osu souměrnosti překládáním papíru Dokreslí útvar, obrazec podle osy souměrnosti ve čtvercové síti	Osa souměrnosti	
---	---	-----------------	--

Matematika - Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Pozná princip uspořádání Navrhne řešení pomocí logiky	Aplikační úlohy	Osobnostní a sociální výchova- rozvoj schopnosti poznávání

Matematika 5. ročník

Matematika - číslo a početní operace

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Volí výhodnější postup při výpočtu sčítání a násobení Sdružuje výhodně sčítance nebo činitele v oboru přirozených čísel	Komutativnost asociativnost sčítání, násobení	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Dodržuje zápis číslic podle řádů Používá písemné algoritmy sčítání, odčítání v oboru přirozených čísel Sečte tři sčítance v oboru přirozených čísel Násobí jednociferným až trojciferným činitelem Dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem	Písemné početní výkony v oboru čísel do milionu	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Přečte a zapíše přirozené číslo Porovnává přirozená čísla Orientuje se na číselné ose Zaokrouhluje až na miliony Odhadne výsledek početní operace před samotným výpočtem Provádí kontrolu při sčítání, odčítání, násobení i dělení Využívá kalkulačku při kontrole složitějších příkladů	Čísla do milionu Číselná osa Zaokrouhlování	

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel	Užívá postup při řešení slovních úloh: Přečte, porozumí, odhadne, vypočte, vyřeší, zkontroluje, odpoví Vyřeší úlohy jednoduché nebo se 2 početními operacemi	Slovní úlohy s jednou nebo se dvěma početními operacemi	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě celku	Zapíše vyznačenou část celku pomocí zlomku Zapsaný zlomek znázorní jednoduchým nákresem Čte a zapíše zlomky	Zlomky	
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Porovnává části celku zapsané zlomkem pomocí nákresu Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	Sčítání a odčítání zlomků, porovnávání zlomků	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Zapíše desetinný zlomek desetinným číslem Přečte desetinná čísla, vyznačí je na číselné ose Provádí jednoduché početní výkony s desetinnými čísly	Desetinná čísla	
Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla	Rozumí znaku „-“ u čísla, vyznačí celé záporné číslo na číselné ose, přečte ho, zapíše ho, seznámí se s římskými číslicemi	Záporná čísla	

Matematika - závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyhledává, sbírá a třídí data	Řeší slovní úlohy z praktického života Převádí základní jednotky hmotnosti, objemu Řeší slovní úlohy s tématem nakupování – cena zboží po slevě	Měření teploty Objem, hmotnost Finanční gramotnost	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Vyhledá v tabulce, diagramu požadované údaje Sestaví jednoduchý graf v soustavě souřadnic	Diagramy grafy	

Matematika - geometrie v rovině a v prostoru

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Znázorní základní rovinné útvary Narýsuje čtverec, obdélník z daných úseček Narýsuje čtverec z daného obvodu Narýsuje trojúhelník z daných 3 stran pomocí kružítka Narýsuje rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník Narýsuje pravoúhlý trojúhelník z daných odvěsen Narýsuje kružnici o daném poloměru Rozliší poloměr, průměr	Čtverec Obdélník Trojúhelník Kružnice	

Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Vyznačí graficky součet a rozdíl Změří délku jednotlivých úseček lomené čáry s přesností na mm a sečte je Zjistí obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku z daných stran Vyjádří obvod v daných jednotkách Převede mm - cm - dm - m, m – km	Grafický součet, rozdíl úseček Mnohoúhelníky Délka úsečky Jednotky délky a jejich převody	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vyhledá rovnoběžky, kolmice v realitě Ověří kolmost pomocí pravouhlého trojúhelníku Sestrojí rovnoběžku k dané přímce procházející daným bodem Sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou	Kolmice Rovnoběžky	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Vyznačí čtverec, obdélník ve čtvercové síti Určí obsah čtverce, obdélníku pomocí vzorce Užívá základní jednotky obsahu	Obsah čtverce, obdélníku Jednotky obsahu	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Pozná osově souměrný útvar pomocí překládání papíru Určí osu úsečky pomocí kružítka Dokreslí útvar, obrazec podle osy souměrnosti ve čtvercové síti	Osa souměrnosti	
Pozná základní prostorová tělesa	Porovná tvary v realitě s modely těles a určí jejich tvar Pozná krychli, kvádr, válec, kužel, kouli Rozliší podle sítě krychli, kvádr	Základní tělesa - krychle, kvádr, válec, kužel, jehlan	

Matematika - nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Vyhledá vztah mezi čísly Řeší slovní úlohy s problémem	Slovní úlohy s netradičními postupy	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany
Příkrá 67, 264 01 Sedlčany, tel/fax 318 822 403, www.propojeni.cz

Matematika 6. ročník

Matematika – desetinná čísla

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád	Rozšíření pojmu desetinné číslo Znázorňování desetinných čísel na číselné ose Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel na desetiny, setiny	M-9-1-1,2	
žák násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000	Násobení a dělení desetinného čísla deseti, stem, tisícem	M-9-1-1,2	
žák převádí jednotky délky a hmotnosti	Převádění jednotek délky, obsahu, hmotnosti	M-9-1-1,2	
žák písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla	Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinného čísla desetinným číslem z paměti v jednoduchých případech např. 1,2 · 0,2; 0,4 : 0,1 apod. Písemné násobení desetinných čísel Písemné dělení přirozených čísel, kde dělenec je menší než dělitel Písemné dělení desetinných čísel	M-9-1-1,2,3	
žák počítá s kalkulačkou	Užití kalkulátoru při výpočtech s desetinnými čísly	M-9-1-2	
žák řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly (obvody, obsahy, povrchy – čtverec, obdélník, krychle, kvádr)	Řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s desetinnými čísly	M-9-1 1,2,3,4,5,9	
žák odhaduje a kontroluje výsledky řešení úloh	Řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s desetinnými čísly	M-9-1 1,2,3,4,5,9	

Matematika – dělitelnost přirozených čísel

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák rozliší prvočíslo a číslo složené	Násobek, dělitel Znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 Prvočísla	M-9-1-1,2,3	
žák rozloží přirozené číslo na prvočinitele	Rozklad čísla na prvočinitele	M-9-1-1,2,3	

žák určí, zda čísla jsou soudělná či nesoudělná	Čísla soudělná a nesoudělná	M-9-1-1,2,3	
žák určí největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel	Společný dělitel, největší společný dělitel (D)	M-9-1-1,2,3	
žák určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel	Společný násobek, nejmenší společný násobek (n)	M-9-1-1,2,3	
žák řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele 2 až 3 přirozených čísel	Řešení slovních úloh s využitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku 2 - 3 přirozených čísel	M-9-1 1,2,3,4,5,9	FG

Matematika – úhel a jeho velikost

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák narýsuje úhel dané velikosti ve stupních	Přenášení úhlu Konstrukce osy úhlu	M-9-3-3,6	
žák změří velikost úhlu pomocí úhломěru	Měření velikosti úhlu Užití úhломěru	M-9-3-3	
žák používá jednotky stupeň, minuta	Převody a užití jednotek velikosti úhlu	M-9-3-1,3,13	
žák odhadne velikost úhlu	Odhady velikosti úhlu	M-9-3-3	
žák graficky sčítá a odčítá úhly	Grafické sčítání a odčítání úhlů	M-9-3-3,6	
žák sčítá a odčítá velikosti úhlu udané ve stupních a minutách	Sčítání a odčítání velikosti úhlů	M-9-3-3,6	
žák násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma	Grafické násobení a dělení úhlů dvěma	M-9-3-3,6	
žák vyznačí úhly vrcholové, vedlejší a určí jejich velikost	Určování velikosti vedlejších a vrcholových úhlů	M-9-3-2,3,6	

Matematika – osová souměrnost

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
-------------------	-------	-------------	-----------------------

žák určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné	Shodnost rovinných obrazců - ověřování pomocí průsvítky	M-9-3-1,6,7	
žák sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti	Konstrukce obrazu v osově souměrnosti	M-9-3-8	
žák určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	Určování osy osově souměrných obrazců	M-9-3-8	
žák určí počet os souměrnosti daného rovinného obrazce	Určování osy osově souměrných obrazců	M-9-3-8	

Matematika – trojúhelník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák třídí a popisuje trojúhelníky	Popis různých trojúhelníků a jejich vlastnosti	M-9-3-1,2,6	
žák sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku	Výška trojúhelníku Těžnice trojúhelníku	M-9-3-1,2,6	
žák sestrojí kružnici opsanou i vepsanou trojúhelníku	Sestrojování kružnice opsané a vepsané trojúhelníku	M-9-3-1,2,6	
žák určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů	Určování velikostí vnitřních úhlů trojúhelníků	M-9-3-1,2,3	
žák užívá pojem těžiště trojúhelníku a jeho vlastnosti	Těžiště trojúhelníku	M-9-3-1,2,6	

Matematika – objem a povrch kvádrů, krychle

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák sestrojí obraz kvádrů, krychle ve volném rovnoběžném promítání	Zobrazování krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání	M-9-3-9,12	
žák vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle	Objem a povrch krychle a kvádrů	M-9-3-10	OSV
žák převádí jednotky objemu	Převádění jednotek objemu	M-9-3-1,13	

žák sestrojí síť kvádrů, krychle	Síť krychle a kvádrů	M-9-3-11	
žák řeší úlohy z praxe na výpočty objemu a povrchu kvádrů, krychle	Výpočty objemu kvádrů a krychle ve slovních úlohách Výpočet povrchu kvádrů a krychle ve slovních úlohách	M-9-3 9,10,11,12,13	

Matematika 7. ročník

Matematika – zlomky

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák uvádí daný zlomek na základní tvar	Zlomky	M-9-1-1,4	
žák porovná dva zlomky	Porovnávání zlomků	M-9-1-1,4	
žák zobrazí daný zlomek na číselné ose	Zobrazování zlomků na číselné ose	M-9-1-1,4	
žák určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků	Sčítání a odčítání zlomků (převádění na společného jmenovatele)	M-9-1-1,4	
žák sčítá a odčítá dva až tři zlomky	Sčítání a odčítání zlomků (převádění na společného jmenovatele)	M-9-1-1,4	
žák násobí a dělí dva zlomky	Násobení a dělení zlomků	M-9-1-1,4	
žák upraví smíšené číslo na zlomek	Převádění smíšených čísel na zlomky	M-9-1-1,4	
žák určí převrácené číslo k danému zlomku	Převrácený zlomek	M-9-1-1,4	
žák převede zlomek na desetinné číslo a naopak	Převádění zlomku na desetinné číslo a naopak	M-9-1-1,4	
žák užívá zlomky při řešení praktických situací	Řešení slovních úloh na využití početních výkonů se zlomky	M-9-1-9	
žák řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky	Řešení slovních úloh na využití početních výkonů se zlomky	M-9-1-9	

Matematika – celá a racionální čísla

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
-------------------	-------	-------------	-----------------------

žák запиše kladné a záporné číslo a zobrazí je na číselné ose	Užití záporných čísel v praxi Zápis záporného čísla Kladná čísla a jejich vztah k přirozeným číslům	M-9-1-1	
žák určí číslo opačné k danému číslu	Určování opačného čísla k danému číslu	M-9-1-1	
žák zobrazí dané racionální číslo na číselné ose	Zobrazení racionálních čísel na číselné ose	M-9-1-1	
žák porovná dvě racionální čísla	Porovnávání racionálních čísel	M-9-1-1	
žák určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy	Určování absolutní hodnoty daného čísla (geometrický model)	M-9-1-1	
žák sčítá a odčítá více celých čísel	Porovnávání celých čísel Sčítání a odčítání celých čísel	M-9-1-1	
žák sčítá a odčítá dvě racionální čísla	Početní operace s racionálními čísly	M-9-1-1	
žák násobí a dělí celá čísla	Násobení a dělení celých čísel	M-9-1-1	
žák násobí a dělí dvě racionální čísla	Početní operace s racionálními čísly	M-9-1-1	
žák užívá početní výkony s celými a racionálními čísly	Početní operace s racionálními čísly	M-9-1-1	
žák řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel	Řešení slovních úloh vedoucích na početní výkony s celými čísly Řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel	M-9-1-9	OSV

Matematika – poměr, přímá a nepřímá úměrnost

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák vyjádří dvě veličiny poměrem	Vyjádření poměru dělením, zlomkem	M-9-1-1,2,3,4,5	
žák zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru	Zvětšování a zmenšování v daném poměru	M-9-1-1,2,3,4,5	

žák rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru	Dělení celku na části v daném poměru	M-9-1-1,2,3,4,5	
žák daný poměr zjednoduší krácením	Krácení a rozšiřování poměru	M-9-1-1,2,3,4,5	
žák řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru	Řešení slovních úloh vedoucích k užití poměru	M-9-1 1,2,3,4,5,6,7,8,9	
žák využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map	Určování měřítka plánů a map Rýsování jednoduchých plánek	M-9-1-1,2,3,4,5	
žák запиše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti	Zápis vztahů přímé a nepřímé úměrnosti pomocí tabulek	M-9-2-3	
žák určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost	Určování, zda daný vztah je nebo není úměrnost	M-9-2-3	
žák zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravouhlé soustavě souřadnic	Užití soustavy souřadnic Zakreslování bodu s danými souřadnicemi	M-9-2-4	
žák přečte souřadnice daného bodu	Čtení souřadnic bodu	M-9-2-4	
žák sestrojí graf přímé (nepřímé) úměrnosti	Sestrojování a čtení grafů přímé a nepřímé úměrnosti	M-9-2-4	
žák řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti	Řešení slovních úloh z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti	M-9-2-5	
žák řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky	Užití postupu řešení slovních úloh trojčlenkou	M-9-1-9	

Matematika – procenta, úroky

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák určí, kolik procent je daná část z celku	Výpočet 1 %, výpočet základu, výpočet procentové části, výpočet počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1 %, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel)	M-9-1-6	

žák určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent	Výpočet 1 %, výpočet základu, výpočet procentové části, výpočet počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1 %, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel)	M-9-1-6	
žák určí celek z dané části, z daného počtu procent	Výpočet 1 %, výpočet základu, výpočet procentové části, výpočet počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1 %, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel)	M-9-1-6	
žák řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku	Řešení slovních úloh	M-9-1-6	FG
žák řeší jednoduché příklady na výpočet úroků	Jednoduché úrokování	M-9-1-6	

Matematika – shodnost, středová souměrnost

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák určí shodné útvary	Určování shodných útvarů pomocí průsvitky	M-9-3-8	
žák užívá věty o shodnosti útvarů: sss, sus, usu	žití vět o shodnosti trojúhelníků	M-9-3-7	
žák sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu	Konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu	M-9-3-6,7	
žák sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti	Konstrukce obrazu útvaru ve středové souměrnosti	M-9-3-8	
žák určí osu osově souměrného rovinného obrazce	Osová souměrnost	M-9-3-8	
žák určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce	Střed souměrnosti	M-9-3-8	
žák užívá shodná zobrazení (osovou a středovou souměrnost) v praxi	Řešení úloh z praxe	M-9-3-13	

Matematika – čtyřúhelníky, hranoly

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti	Rozlišování různých druhů rovnoběžníků podle jejich vlastností	M-9-3-2	
žák rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti	Rozlišování různých druhů lichoběžníků a jejich vlastnosti	M-9-3-2	
žák sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech	Konstrukce rovnoběžníků z daných prvků	M-9-3-2	
žák vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku	Výpočty obvodů a obsahů rovnoběžníků	M-9-3-4	
žák sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech	Konstrukce lichoběžníků z daných prvků	M-9-3-6	
žák vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Výpočty obvodů a obsahů lichoběžníků	M-9-3-4	
žák řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku	Řešení slovních úloh na výpočty obvodů a obsahů trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků	M-9-3-13	
žák sestojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou	Hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou základnou	M-9-3-9	
žák vypočte povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou	Výpočty objemů a povrchů těchto hranolů	M-9-3-10	

Matematika 8. ročník

Matematika – mocniny, Pythagorova věta

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru	určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulátoru určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru	M-9-1-1,2	
žák popíše Pythagorovu větu	Pythagorova věta, její algebraický a geometrický význam	M-9-1-1 M-9-3-1	
žák používá Pythagorovu větu v praxi	Pythagorova věta, její algebraický a geometrický význam	M-9-1-1 M-9-3-1	
žák řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty	M-9-1-9	

Matematika – mocniny s přirozeným mocnitelem

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák určí mocniny s přirozeným mocnitelem	mocniny s přirozeným mocnitelem	M-9-1-1	
žák provede základní početní operace s mocninami	sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem mocnina součinu mocnina zlomku mocnina mocniny	M-9-1-1	
žák запиše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a10^n$, kde $1 \leq a < 10$	čtení a psaní rozšířeného zápisu čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin čísla deset	M-9-1-1	

Matematika – mnohočleny

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák určí hodnotu daného číselného výrazu	určování hodnot číselných výrazů	M-9-1-7	
žák запиše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech	zápis slovního textu pomocí výrazů	M-9-1-7	
žák chápe sčítání a odčítání celistvých výrazů	sčítání a odčítání mnohočlenů	M-9-1-7	
žák násobí výraz jednočlenem	násobení mnohočlenu jednočlenem	M-9-1-7	
žák upraví výraz vytýkáním před závorku	vytýkání před závorku	M-9-1-7	
žák násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlen trojčlenem	násobení mnohočlenu mnohočlenem	M-9-1-7	
žák používá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení výrazů	užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$	M-9-1-7	

Matematika – lineární rovnice

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav	řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav	M-9-1-8	
žák provádí zkoušku správnosti svého řešení	provádění zkoušky správnosti řešení	M-9-1-8	
žák vypočte hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin	výpočet neznámé ze vzorce	M-9-1-8	
žák řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice	řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic	M-9-1-9	OSV
žák užije řešení lineární rovnice v praxi	řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic	M-9-1-9	

Matematika – statistika

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým (případně kruhovým) diagramem	konkrétní provádění statistických šetření, třídění podle kvantitativních nebo kvalitativních znaků, zápis zjištěných údajů do tabulky	M-9-2-1	
žák čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi	čtení a sestrojování sloupkového diagramu a kruhového diagramu	M-9-2-1	
žák určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky	určování četnosti hodnot daného znaku	M-9-2-1	
žák vypočte aritmetický průměr	výpočet aritmetického průměru	M-9-2-2	FG
žák určí z dané tabulky modus a medián	určování mediánu a modusu a jejich užití v praxi	M-9-2-2	
žák čte různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech	čtení a sestrojování různých diagramů s údaji zadanými v procentech	M-9-2-1	

Matematika – kruh, kružnice, válec

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice	sestrojování kružnice daného poloměru konstrukce tečny kružnice v daném bodě kružnice	M-9-3-1	
žák sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice	konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice	M-9-3-1	
žák užije Thaletovu větu v praxi	Thaletova věta	M-9-3-1	
žák určí vzájemnou polohu přímky a kružnice	vzájemná poloha přímky a kružnice	M-9-3-1	
žák určí vzájemnou polohu dvou kružnic	vzájemná poloha dvou kružnic	M-9-3-1	
žák vypočte obsah a obvod kruhu, délku kružnice	výpočty obsahu kruhu, obvodu kruhu a délky kružnice	M-9-3-4	

žák sestrojí síť válce	modelování válce konstrukce sítě válce	M-9-3-11	
žák vypočte objem a povrch válce	výpočty povrchu a objemu válce	M-9-3-10	
žák užije pojmy kruh, kružnice, válec v praktických situacích	slovní úlohy na výpočet obsahu kruhu, obvodu kruhu řešení slovních úloh na výpočty objemu a povrchu válce	M-9-3-13	
žák řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce	slovní úlohy na výpočet obsahu kruhu, obvodu kruhu řešení slovních úloh na výpočty objemu a povrchu válce	M-9-3-13 M-9-4-2	

Matematika – množiny bodů dané vlastnosti, konstrukce

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák užívá základní pravidla přesného rýsování	základní pravidla přesného rýsování a jejich užití v praxi	M-9-3-6	
žák sestrojí osu úsečky, osu úhlu	sestrojování množin bodů dané vlastnosti	M-9-3-5	
žák sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti	sestrojování množin bodů dané vlastnosti	M-9-3-5	
žák sestrojí soustředné kružnice	sestrojování množin bodů dané vlastnosti	M-9-3-5	
žák sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice	sestrojování množin bodů dané vlastnosti	M-9-3-5	
žák sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu	řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků,	M-9-3-6	
žák sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech	řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků	M-9-3-6	

Matematika 9. ročník

Matematika – lomený výraz

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl	definiční obor výrazu	M-9-1-7	
žák krátí a rozšiřuje lomené výrazy	krácení a rozšiřování lomených výrazů	M-9-1-7	
žák sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy	sčítání a odčítání lomených výrazů	M-9-1-7	
žák násobí a dělí dva lomené výrazy	násobení a dělení lomených výrazů	M-9-1-7	
žák převede složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů	úprava složených lomených výrazů	M-9-1-7	
žák řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	M-9-1-8	
žák řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli	řešení slovních úloh	M-9-1-9	
	soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými	M-9-1-8	
žák řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou	řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací	M-9-1-8	
žák provádí zkoušku řešení	řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací	M-9-1-8	
žák řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou v jednoduchých případech	řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací	M-9-1-8	
žák řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy lineárních rovnic řešení slovních úloh nazývaných slovní úlohy "na pohyb", "na společnou práci", "na směsí"	M-9-1-9 M-9-4-1	

Matematika – funkce

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák rozezná funkční vztah od jiných vztahů	funkce	M-9-2-4	
žák určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce	definiční obor funkce množina hodnot funkce	M-9-2-4	
žák sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti $y = k/x$	rostoucí a klesající funkce konstantní funkce lineární funkce a její vlastnosti graf lineární funkce přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce nepřímá úměrnost $y = k/x$ a její graf	M-9-2-4	
žák řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic	M-9-2-4	
žák používá probrané funkce při řešení úloh z praxe	užití grafu lineární funkce k řešení úloh z praxe, užití nepřímé úměrnosti k řešení úloh z praxe	M-9-2-4,5	

Matematika – podobnost

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák určí podobné útvary v rovině	podobnost	M-9-3-7	
žák určí a použije poměr podobnosti	poměr podobnosti	M-9-3-7	
žák sestrojí rovinný obraz podobný danému		M-9-3-7	
žák rozdělí úsečku dané délky v daném poměru	dělení úsečky v daném poměru	M-9-3-7	
žák používá poměr podobnosti při práci s plány a mapami	technické výkresy, plány a mapy	M-9-1-5	

Matematika – jehlan, kužel, koule

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák sestrojí síť jehlanu	síť jehlanu	M-9-3-11	
žák vypočte objem a povrch jehlanu a kužele	objem a povrch jehlanu a kužele	M-9-3-10	
žák vypočte objem a povrch koule	koule, poloměr koule objem a povrch koule	M-9-3-10	

Matematika – úrok

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák vypočte úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře	úrok jistina úroková doba úrokovací období úroková míra jednoduché úrokování složené úrokování výpočet úroku, určování počtu dní úrokové doby	M-9-1-6	OSV, FG
žák určí hledanou jistinu	jednoduché úrokování	M-9-1-6	FG
žák provádí složené úrokování	složené úrokování	M-9-1-6	FG
žák vypočte úrok z úroku	řešení slovních úloh z praxe	M-9-1-9	FG

5.3 Informatika - ŠVP

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Tematické celky

- Digitální technologie
- Ovládání digitálního zařízení (4. ročník)
- Práce ve sdíleném prostředí (4)
- Počítače (6)
- Digitální technologie (9)

Data, informace a modelování

- Úvod do kódování a šifrování dat a informací (4)
- Úvod do modelování pomocí grafů a schémat (5)

- Kódování a šifrování dat a informací (6)
- Modelování pomocí grafů a schémat (7)

Informační systémy

- Úvod do práce s daty (5)
- Úvod do informačních systémů (5)
- Práce s daty (6)
- Informační systémy (6)
- Hromadné zpracování dat (8)

Algoritmizace a programování

- Základy programování – příkazy, opakující se vzory (5)
- Základy programování – vlastní bloky, náhoda (5)
- Základy programování – postavy a události (5)
- Programování – opakování a vlastní bloky (7)
- Programování – podmínky, postavy a události (7)
- Programování – větvení, parametry a proměnné (8)
- Programovací projekty (9)

Učební plán

Ročník	Téma	Hodiny
4.	Ovládání digitálního zařízení Práce ve sdíleném prostředí Úvod do kódování a šifrování dat a informací	12 11 10
5.	Úvod do práce s daty Základy programování – příkazy, opakující se vzory Úvod do informačních systémů Základy programování – vlastní bloky, náhoda Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Základy programování – postavy a události	4 6 3 7 7 6

6.	Kódování a šifrování dat a informací Práce s daty Informační systémy Počítače	9 10 5 9
7.	Programování – opakování a vlastní bloky Modelování pomocí grafů a schémat Programování – podmínky, postavy a události	14 7 12
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné Hromadné zpracování dat	15 18
9.	Programovací projekty Digitální technologie Závěrečné projekty	12 15 6

Výuka ICT na 1. stupni

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP - Digitální technologie	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu• dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží• edituje digitální text, vytvoří obrázek• přehraje zvuk či video• uloží svoji práci do souboru, otevře soubor• používá krok zpět, zoom• řeší úkol použitím schránky• dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
<p>Výukové metody a formy: Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment</p>	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP - Digitální technologie

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů
- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci
- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí
- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace
- rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého

Výukové metody a formy:

Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP - Data, informace a modelování

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- sdělí informaci obrázkem
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
- zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text
- zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

Výukové metody a formy:

Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP - Informační systémy	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat• pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech• doplní posloupnost prvků• umístí data správně do tabulky• doplní prvky v tabulce• v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Výukové metody a formy: Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů• popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy• ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnutí postavy• v programu najde a opraví chyby• rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát• vytvoří a použije nový blok• upraví program pro obdobný problém
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP - Informační systémy

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky
- určí, jak spolu prvky souvisí

Výukové metody a formy

Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP - Data, informace a modelování

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
- pomocí obrázku znázorní jev
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

Výukové metody a formy

Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav
- v programu najde a opraví chyby
- používá události ke spuštění činnosti postav
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- upraví program pro obdobný problém
- ovládá více postav pomocí zpráv

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Výuka ICT na 2. stupni

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP - Data, informace a modelování	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">rozpozná zakódované informace kolem sebezakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sadyzašifruje a dešifruje text pomocí několika šiferzakóduje v obrázku barvy více způsobyzakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarůzjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisuke kódování využívá i binární čísla
Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Práce s daty

Tematický celek RVP - Informační systémy	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích datsám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)odpoví na otázky na základě dat v tabulcepopíše pravidla uspořádání v existující tabulcedoplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamynavrhne tabulku pro záznam datpropojí data z více tabulek či grafů
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse	

Informační systémy

Tematický celek RVP - Informační systémy	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracujípojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Počítače

Tematický celek RVP - Digitální technologie	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenosvybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znakyporadí si s typickými závadami a chybovými stavy počítačedokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">nainstaluje a odinstaluje aplikaciuloží textové, grafické, zvukové a multimediální souboryvybere vhodný formát pro uložení datvytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítěporovná různé metody zabezpečení účtůspravuje sdílení souborůpomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávyzkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad	

7. ročník

Programování – opakování a vlastní bloky

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech● diskutuje různé programy pro řešení problému● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

Modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP - Data, informace a modelování	
<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">● vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní● zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none">● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy● pomocí orientovaných grafů řeší problémy● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – podmínky, postavy a události

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP - Žákyně/žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Očekávané výstupy ŠVP - Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

8. ročník

Programování – větvení, parametry a proměnné

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP - Žákyně/žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Očekávané výstupy ŠVP - Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném program. jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
- používá souřadnice pro programování postav
- používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
- vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Hromadné zpracování dat

Tematický celek RVP - Informační systémy

Očekávané výstupy RVP - Žákyně/žák:

- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

Očekávané výstupy ŠVP - Žákyně/žák:

- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
- používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
- řeší problémy výpočtem s daty
- připiše do tabulky dat nový záznam
- seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
- používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
- ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat

Výukové metody a formy

Samostatná práce, problémová výuka, projekt

9. ročník

Programovací projekty

Tematický celek RVP - Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- řeší problémy sestavením algoritmu
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
- řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
- zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně

Výukové metody a formy

Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka

Digitální technologie

Tematický celek RVP - Digitální technologie

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí
- vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
- diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich
- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
- popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
- na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
- vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
- diskutuje o cílech a metodách hackerů
- vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu

Výukové metody a formy

Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy

Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

Popis

Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

5.4 Člověk a společnost

5.4.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, od školního roku 2023/2024 v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- *zeměpis* – orientace v prostoru, územní rozsah států,...
- *matematika, fyzika, přírodopis, chemie* – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...
- *výtvarná výchova* – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...
- *hudební výchova* – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...
- *jazyky* – významní spisovatelé a jejich tvorba,...
- *občanská výchova* – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...
- *tělesná výchova* – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...
- VDO – demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...
- EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

- MKV – sblížení a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...
- EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...
- MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika, cenzura, média ve službách autoritativních systémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k učení – žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- užívá obecně známé termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence k řešení problémů – žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence komunikativní – žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence sociální a personální – žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské – učitel:

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence občanské – žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní – učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence pracovní – žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Dějepis 6. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
posoudí význam zkoumání historie pro jedince i pro spol.	Význam historie, prameny	D-9-1-01	Výchova dem. občana – Občan, společnost, stát, principy demokracie
uvede příklady zdrojů inf. o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou uloženy		D-9-1-02	Výchova k myšlení v evrop. souvislostech – Jsme Evropané
orientuje se na časové ose		D-9-1-03	
řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		D-9-1-03	

pracuje s historickou mapou		D-9-1-03	
popíše různé teorie vzniku a vývoje světa a člověka	Vznik světa a člověka	D-9-2-01	
	Vývojové typy člověka		
vysvětlí život v rodové společnosti		D-9-2-01	
vyjmenuje vývojové stupně člověka, přiřadí k nim jejich dovednosti		D-9-2-01	
porovnává vzhled člověka dn. typu s prvními typy pračlověka		D-9-2-01	
dá do souvislostí vyspělost pralidí, vznik náboženství a umění		D-9-2-01	
vysvětlí vliv přír. podm. na vývoj lidské spol., porovná vývoj u nás a na Předním východě, na mapě ukáže zem. oblasti	Vznik zemědělství a řemesel	D-9-3-01	
objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidstvo		D-9-2-02	
uvede příklady domestikovaných rostlin a zvířat v různých částech světa		D-9-2-02	
zjistí doklady keltského osídlení v regionu, charakterizuje keltskou spol.	Keltové	D-9-2-02	
vyhledá na mapě místa vzniku nejstarších civilizací, zjistí, které státy se tam nacházejí dnes	Vznik prvních států	D-9-3-01 D-9-3-02	
uvede doklady vyspělosti mezopotámské společnosti (písmo, zákony, kultura, vzdělanost)	Mezopotámie	D-9-3-02 D-9-3-04	
doloží příklady vyspělosti egyptského státu (písmo, kultura, vzdělanost)	Egypt	D-9-3-02 D-9-3-04	
shrne úroveň vyspělosti Indie a Číny ve starověku	Čína, Indie	D-9-3-02 D-9-3-04	
vysvětlí postavení Židů ve společnosti v minulosti a dnes v závislosti na dějinách žid. národa, odsuzuje projevy antisemitismu	Palestina	D-9-3-02 D-9-3-04	

porovná Spartu a Athény	Starověké Řecko	D-9-3-04	
vysvětlí princip antické demokracie a fungování měst. státu		D-9-3-04	
demonstruje na příkladech přínos antické kultury, posoudí její význam pro souč. evrops. civilizaci (řecká mytologie, základy křesť. morálky)		D-9-3-03	
zjistí si informace o předchůdcích antické kultury (Kréta, Mykény)		D-9-3-02	
vysvětlí zákl. rozdíly mezi starověkými náboženstvími a geograficky zařadí jejich vznik, odsuzuje nábož. nesnášenlivost		D-9-3-03	
zhodnotí význam antické kultury		D-9-3-03	
doloží, jak se z Říma stalo impérium	Starověký Řím	D-9-3-03 D-9-3-04	
charakterizuje život v římské spol.		D-9-3-04	
popíše postupné rozšíření křesťanství		D-9-3-03	
uvede doklady pobytu římských vojsk na našem území		D-9-3-02	

Dějepis 7. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
vysvětlí význam PVH pro zkoumání historie	Úvod do historie	D-9-1-02	Výchova k myšlení v evrop. souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
vyhledává potřebné informace v odborné literatuře, umí pracovat s prameny, zejména k čes. dějinám		D-9-1-02	
popíše stěhování národů a změny, které po něm v	Vytváření středověké Evropy	D-9-4-01	

Evropě nastaly, posoudí jejich vliv na současný vývoj			
seznámí se se základními rysy západoevropské, byzantské, slovanské a islámské kulturní oblasti		D-9-4-01	
posoudí vliv islámských zásad na současné problémy s terorismem	Islám a křesťanství	D-9-4-04	
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka		D-9-4-04	
objasní konflikt mezi církevní a světskou mocí, rozpozná hlavní rozdíly mezi západním a východním křesťanstvím		D-9-4-04	
rozliší pověsti a fakta o příchodu Čechů na naše území a o počátcích Českého státu	Sámova říše, Velká Morava	D-9-4-03	
shrne hist. vývoj u nás před vznikem Českého státu (Sámova říše, Velká Morava)		D-9-4-03	
definuje pojem Svatá říše římská a analyzuje její vliv na dění v Čes. státě	Vznik říši ve stř. Evropě	D-9-4-01 D-9-4-03	
seznámí se s počátky vzniku států v Evropě		D-9-4-01	
uvede doklady vyspělosti Vikingů, na mapě ukáže jejich objevitelské cesty	Vikingové, severské státy	D-9-4-01	
popíše postavení Českého státu za vlády Přemyslovců v Evropě	Český stát za Přemyslovců	D-9-4-03	
vybere nejvýznamnější přemyslovské panovníky a vyjmenuje jejich významné činy		D-9-4-03	

charakterizuje vládu Lucemburků v Českém státě	Český stát za Lucemburků	D-9-4-03	
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	Struktura středověké společnosti	D-9-4-05	
uvědomí si vliv změn v zemědělství na život na venkově		D-9-4-05	
posoudí význam vzniku měst a nové spol. vrstvy		D-9-4-05	
rozpozná podle charakteristických prvků kulturu románskou, gotickou, uvede příklady umělec. děl	Románská a gotická kultura	D-9-4-05	
popíše základní rysy politického vývoje Evropy v období vrcholného a pozdního středověku i začátku novověku	Zákl. rysy polit. vývoje v Evropě v 13.- 16. stol.	D-9-4-03	
popíše příčiny, průběh, význam husitství	Husitství	D-9-5-02	
vybere největší osobnosti husits. období a zhodnotí jejich význam		D-9-5-02	
objasní vliv husitů na rozvoj válečné techniky a strategie		D-9-5-02	
charakterizuje vládu Jiřího z Poděbrad a Jagellonců	Jiří z Poděbrad, Jagellonci	D-9-5-02	
popíše podstatu renesance, na příkladech ukáže zákl. znaky umělec. děl	Renesance a humanismus	D-9-5-01 D-9-5-07	

popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Zámořské objevy	D-9-5-03	
posoudí vliv nových poznatků na rozvoj vědy, vzdělanosti a kultury v 16. - 17. stol.		D-9-6-01	
definiuje pojmy reformace a protireformace a objasní význam těchto hnutí, vybere významné osobnosti	Reformace, protireformace	D-9-5-01	
charakterizuje postavení Českého státu v habsburské monarchii	Český stát za vlády Habsburků do poloviny 17. století	D-9-5-04	
vysvětlí důvody, průběh a důsledky protihabsburského povstání		D-9-5-05	
určí příčiny, popíše průběh a důsledky třicetileté války pro Evropu i české země		D-9-5-05	

Dějepis 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
uvede základní rysy vývoje Českého státu a evropských velmocí po třicetileté válce	Český stát a velmoci v 17. - 18. stol.	D-9-5-04	
rozezná základní rysy uměleckých sloh: baroko, rokoko, klasicismus, romantismus, secese, impresionismus, kubismus	kulturní rozrůzněnost doby, barokní kultura a osvícenství	D-9-6-01	
vysvětlí vliv vědy a techniky na život lidí od 2. pol. 18. stol. do pol. 20. stol.	industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	D-9-6-01	
objasní význam vzniku USA a jejich proměnu ve	Vznik USA	D-9-6-01	

světovou velmoc			
dá do souvislostí příčiny, průběh, význam francouzské revoluce 1789 - 95 a politický vývoj v Evropě (zejména revoluce 1848 - 49)	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	D-9-6-02	
popíše význam osobnosti Napoleona Bonaparta	napoleonské období	D-9-6-02	
zhodnotí úspěšnost boje evrops. národů, zejména Čech, za národní a politickou svébytnost	národní hnutí malých a velkých národů, utváření novodob. českého národa	D-9-6-03	
definuje základní politické proudy	pol.proudů a strany	D-9-6-01	
popíše soupeření mezi velmocemi a určí význam kolonií	konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	D-9-6-06	
analyzuje příčiny, průběh, důsledky 1. svět. války pro Evropu a české země	první světová válka, její pol., soc. a kult. důsledky, vznik ČSR	D-9-6-06 D-9-7-01	

Dějepis 9. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	1. sv. válka a její důsledky	D-9-7-01	Výchova dem. občana – Občan, společnost, stát, Principy demokracie, Výchova k myšlení v evrop. souvislostech – Jsme Evropané
rozpozná a pojmenuje klady a nedostatky demokratických systémů	nové pol. uspořádání Evropy, úloha USA ve světě	D-9-7-02	
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy	Mezinár. situace ve 20. a 30. letech, fašismus, komunismus,	D-9-7-03	

	nacismus		
pojmenuje příčiny nastolení totalitních systémů	2. sv. válka, holocaust, odboj, důsledky války	D-9-7-03	
rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu		D-9-7-03	
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv		D-9-7-04	
popíše příčiny, průběh a výsledky 2. svět. války		D-9-7-01	
zhodnotí význam odboje		D-9-7-05	
zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech	Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR	D-9-7-05	
popíše vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ČSR		D-9-7-05	
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	studená válka	D-9-8-01	
uvede příklady střetávání obou bloků	vnitřní situace v zemích vých. bloku	D-9-8-01	
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce		D-9-8-02	
posoudí postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	D-9-8-03	
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava	D-9-8-04	

5.4.2 Výchova k občanství

Charakteristika předmětu výchova k občanství

Vzdělávací předmět výchova k občanství vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Zaměřuje se především na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostí. Vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situace.

Zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Vede žáky k respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití. Učí je přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivce pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

V předmětu jsou uplatňovány minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření.

Výchova k občanství se vyučuje v každém ročníku druhého stupně s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá především v kmenových třídách a v učebně informatiky.

Zařazení průřezových témat:

- osobností a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- multikulturní výchova
- mediální výchova a environmentální výchova (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí)

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vytváříme prostor a organizujeme proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vedeme k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamujeme s různými zdroji informací
- střídáme různé metody a formy práce, poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, vedeme k zodpovědnosti, pomáháme žákům s procesem plánování, klademe důraz na sebehodnocení

Kompetence komunikativní:

- umožníme žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně
- řídíme diskusi, společně se žáky stanovujeme pravidla diskuse
- zařazujeme práci na PC, využíváme internetu

Kompetence občanské:

- postupně žáky seznamujeme s právním systémem, s možnými následky porušování práv, vedeme k zodpovědnému a k uvědomělému respektování práv
- seznamujeme žáky s právy jak dětskými, tak i základními lidskými, podněcujeme aktivní sledování a pozorování nejen v blízkém okolí, ale i ve světě, vytváříme bezpečné prostředí pro diskusi
- dbáme na dodržování stanovených pravidel, dáváme prostor pro podloženou argumentaci, sami jsme příkladem

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci
- předkládáme k řešení různé problémové situace, vedeme k vnímání situací, řešíme, diskutujeme, navrhujeme a konzultujeme řešení,
- vedeme k prezentaci výsledků

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, řídíme rozdělení rolí ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, oceňujeme vykonanou práci podle předem stanovených kritérií
- vedeme k sebehodnocení a k sebereflexi

Kompetence pracovní:

- seznamujeme žáky s širokou škálou profesí, spolupracujeme s výchovným poradcem, s úřadem práce

- zprostředkujeme žákům obecné informace o jednotlivých podnikatelských aktivitách, vedeme žáky k vnímání podnikatelské zóny v nejbližším okolí, organizujeme návštěvy podnikatelských subjektů

Seznam zkratk, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP):

- OSV - osobnostní a sociální výchova
- VDO – výchova demokratického občana
- MV – mediální výchova
- MUV – multikulturní výchova
- VV – výtvarná výchova
- VMEGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- EU – evropská unie
- EV – environmentální výchova
- NATO – Severoatlantická aliance
- OSN – Organizace spojených národů
- UNESCO - organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu.
- UNICEF – organizace OSN, která se zabývá ochranou a zlepšováním životních podmínek dětí a podporou jejich všestranného rozvoje
- WHO – Světová zdravotnická organizace
- ND – národní důchod

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP ZV	PT, přesahy, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
- zná a respektuje práva a povinnosti žáků - volí své zástupce do školního parlamentu - sestaví pravidla pro život ve třídě a aktivně je dodržuje, v každodenních situacích se rozhoduje uvážlivě a vhodně a nevyhýbá se řešení osobních problémů	naše škola	EV 9-1-09, EV 9-1-03	VDO – formy participace občanů v politickém životě OSV – sociální rozvoj, seberegulace

<p>- ve třídě komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci</p> <p>- na příkladech uvede důležitost vzdělání pro život</p> <p>- popíše svou školu a zařadí ji do systému škol v ČR</p>		EV 9-1-01	OSV – rozvoj schopností poznávání VDO – občanská společnost a škola
<p>- vyjmenuje příklady samosprávních orgánů obce a vysvětlí jejich význam</p> <p>- vytvoří a prezentuje informační materiál o své obci</p>	<p>naše obec – důležité instituce</p> <p>- zajímavá a památná místa, rodáci, tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p>	VO 9-4-02	VDO – formy participace občanů v politickém životě MV – tvorba mediálního sdělení
<p>- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě krajů</p> <p>- chápe státoprávní uspořádání institucí podílejících se na správě krajů</p> <p>- vytvoří a prezentuje informační materiál o svém regionu (kraji)</p>	<p>naš region a kraj – důležité instituce</p> <p>- zajímavá a památná místa, rodáci, tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p>	VO 9-4-02 VO -9-4-02p	MV – tvorba mediálního sdělení
<p>- během roku si připomíná význam jednotlivých státních svátků a významných dnů</p> <p>- objasní důležitost státních symbolů a způsoby jejich používání</p> <p>- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p> <p>- vyhledá na mapě zajímavá a památná místa ČR, zpracuje projekt "Co nás proslavilo" a prezentuje ho</p> <p>- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<p>naše vlast – státní symboly, státní svátky, významné dny</p> <p>- zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti</p> <p>- pojem vlasti a vlastenectví</p>	VO 9-1-01 VO 9-4-02p VO 9-1-02	VDO – občan, občanská společnost a stát
<p>- porovná různé kulturní zvyky a tradice a respektuje jejich odlišnosti</p> <p>- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<p>- rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice</p>	VO 9-1-08 VO 9-1-08p	MUV – multikulturalita

<p>- rozpozná podobnost a odlišnost lidí, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>- <i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi</i></p> <p>- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých živorních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</p> <p>- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí</p> <p>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám</p> <p>- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti,</p> <p>- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p> <p>- <i>je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i></p>	<p>lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití</p> <p>- národnostní menšiny a etnika</p> <p>- rasismus, xenofobie, extrémismus</p> <p>- lidská solidarita</p>	<p>VO 9-1-07, EV 9-1-04</p> <p>VO 9-1-08p</p> <p>VO 9-1-07p</p> <p>VO 9-1-08</p> <p>VO 9-1-09, EV 9-1-08</p> <p>VO 9-1-09p</p> <p>VO 9-1-08p</p> <p>VO 9-1-06, EV 9-1-07</p> <p>VO 9-1-08p</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MUV – etnický původ</p> <p>MUV – principy sociálního smíru a solidarity, OČMS</p>
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
<p>- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí</p> <p>- aktivně se účastní na vytváření dobrého prostředí ve třídě, buduje dobré vztahy s druhými lidmi</p> <p>- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů</p> <p>- uvědomuje si své dovednosti a schopnosti a rozvíjí je</p> <p>- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p>	<p>podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání</p> <p>- osobní vlastnosti</p> <p>- dovednosti a schopnosti</p> <p>- charakter</p>	<p>EV 9-1-02</p> <p>VO 9-2-01</p> <p>VO 9-2-02, ČPS 9-8-02</p> <p>ČPS 9-8-02</p> <p>VO 9-2-03</p>	

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálů pozitivně ovlivnit jeho rozhodování <i>- uvědomuje si vliv stereotypů na posuzování druhých lidí</i>	- vrozené předpoklady, osobní potenciál	VO 9-1-01, ČPS 9-8-02	OSV – sebepoznávání
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - vytváří si žebříček vlastních hodnot, posuzuje důležitost hodnot pro svůj život	vnitřní svět člověka – stereotypy v posuzování druhých lidí - vnímání, prožívání, poznávání, sebehodnocení - systém osobních hodnot	VO 9-2-03	
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní předpoklady, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <i>- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</i> - formuluje své nejbližší plány	osobní rozvoj	VO 9-2-04 <i>VO 9-2-01p</i> <i>VO 9-2-04p</i>	OSV – seberegulace a sebeorganizace
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
- rozlišuje a porovnává různé formy majetku a vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady <i>- přistupuje kriticky k projevům vandalismu</i> - na příkladech vysvětlí, jak může efektivně hospodařit s penězi, majetkem a vlastnictvím	majetek, vlastnictví – majetek, různé formy vlastnictví a jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	VO 9-3-01 <i>VO 9-1-03p</i>	
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvede příkladypoužití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení <i>- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</i>	peníze	VO 9-3-03 VO 9-3-03 <i>VO 9-3-03p</i>	
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	VO 9-3-02	

<ul style="list-style-type: none">- zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti s ohledem na měnící se životní situace- objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti- vysvětlí na příkladu nebezpečnost úvěrů a leasingů při nízkém rozpočtu, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu- <i>stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i>- <i>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</i>- rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje- uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	- rozpočety státu a jejich odlišnosti	VO 9-3-02 VO 9-3-02 VO 9-3-05 VO 9-3-02p VO 9-3-02p VO 9-3-07 VO 9-3-07 VO 9-3-07p	
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízí- vysvětlí význam úroku placeného a přijatého- uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít- <i>uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům</i>	banky a jejich služby	VO 9-3-04 VO 9-3-04 VO 9-3-04 VO 9-3-04p	
<ul style="list-style-type: none">- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování	princip tržního hospodářství	VO 9-3-06	

trhu - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz		VO 9-3-06 VO 9-3-06 VO 9-3-06	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
- vyjmenuje symboly našeho státu zná způsoby jejich užívání - uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání - rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky - vyhledá podmínky udělování státního občanství ČR - vyhledá v <i>Ústavě ČR informace o státní moci, uvede význam ústavy jako základního zákona země</i> - popíše, z jakých základních částí se Ústava ČR skládá - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - <i>chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</i> - <i>popíše situace, kdy je třeba bránit stát</i> - rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu a navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - státní moc, jejich orgány a instituce - obrana státu	VO 9-4-02p VO 9-4-01 VO 9-4-02 VO 9-4-02p VO 9-4-05	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - <i>uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</i>	principy demokracie	VO 9-4-03 VO 9-4-02p	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí	lidská práva	VO 9-4-05	VDO – občan, občanská společnost a stát

<ul style="list-style-type: none">- posoudí význam lidských práv a svobod- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů- <i>rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i>- <i>v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i>		<p>VO 9-4-04p</p> <p>VO 9-4-10p</p> <p>VO 9-4-10p</p>	
<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu- uvede příklady voleb v ČR- vysvětlí smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	státní správa a samospráva	<p>VO 9-4-02</p> <p>VO 9-4-04</p>	<p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>
<ul style="list-style-type: none">- <i>objasní význam právních úprav důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</i>- <i>uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života, rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i>- uvede příklady některých smluv upravující občanskoprávní vztahy	právní řád ČR	<p>VO 9-4-09p</p> <p>VO 9-4-07</p>	
<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady- uvede příklady korupčního jednání, diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání- <i>uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</i>	protiprávní jednání	<p>VO 9-4-09</p> <p>VO 9-4-10</p> <p>VO 9-4-11</p> <p>VO 9-4-08p</p>	
<ul style="list-style-type: none">- dodržuje právní ustanovení, které se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky	právo v každodenním životě – právní vztahy a závazky z nich vyplývající	<p>VO 9-4-08</p> <p>VO 9-4-07</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>

<p>- přiměřeně uplatňuje svá práva spotřebitele</p> <p>- <i>na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</i></p> <p>- <i>uvede příklady jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</i></p> <p>- <i>vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady, požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</i></p>	<p>- základní práva spotřebitele</p> <p>- styk s úřady</p>	<p>VO 9-4-05</p> <p>VO 9-4-05p</p> <p>VO 9-4-05p</p> <p>VO 9-4-09p</p>	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
<p>- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů</p> <p>- uvede příklady práv občanů v ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>- <i>uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</i></p>	<p>evropská integrace</p>	<p>VO 9-5-01</p> <p>VO 9-5-01</p> <p>VO 9-5-01p</p>	<p>VMEGS – objevujeme Evropu a svět</p>
<p>- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky na život lidstva</p> <p>- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu</p>	<p>globalizace</p>	<p>VO 9-5-04</p> <p>VO 9-5-05</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>

5.5 Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je vyučován v 1. až 3. ročníku s touto časovou dotací:

- 1. a 2. ročník - 2 hodiny týdně
- 3. ročník - 3 hodiny týdně

Předměty Přírodověda a Vlastivěda jsou vyučovány ve 4. a 5. ročníku s touto časovou dotací:

- 4. ročník - Přírodověda - 1 hodina týdně
Vlastivěda - 1 hodina týdně
- 5. ročník - Přírodověda - 1 hodina týdně
Vlastivěda - 1 hodina týdně

Tyto vyučovací předměty otvírají cestu k utváření základních potřebných životních postojů a směřují k dovednostem pro praktický život. Pomáhají při upevňování pracovních a režimových návyků. Vytvářejí základní představy o nejběžnějších skutečnostech v lidské společnosti i v přírodě. Pomáhají formovat vztah k praktickému životu, vlastní osobě, jiným lidem, živočichům i věcem. Přispívají k ujasnění pohledu do historie i současnosti a uvádějí do souvislostí události historie i dneška.

Obsah těchto vyučovacích předmětů je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme poznáváme s žáky nejbližší okolí, vztahy a souvislosti v něm. Vedeme je k chápání zákonitostí, vztahů, souvislostí života v rodině, ve škole, v obci. Ve 4. a 5. ročníku ve Vlastivědě v žácích postupně rozvíjíme národní cítění, vztah k naší zemi a vytváříme v nich povědomí o okolním světě.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás upevníme v dětech základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamujeme je se základními právy a povinnostmi, které se dodržují při soužití lidí. Ve Vlastivědě pak u nich začínáme vytvářet povědomí o životě občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas učíme žáky orientovat se v čase a v dějích. Od nejznámějších událostí v rodině postupujeme ve Vlastivědě k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Snažíme se u dětí vzbudit zájem o minulost, o kulturní dědictví naší země.

Prostřednictvím tematického okruhu Rozmanitost přírody seznamujeme žáky se životem v přírodě. Od nejbližšího okolí postupujeme k poznání o živé i neživé přírodě v předmětu Přírodověda ve 4. a 5. ročníku. Tyto děti vedeme i k chápání zákonitostí v přírodě, ke sledování vlivu lidské činnosti na přírodu i k hledání cest, jak ji ochránit.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví vedeme žáky k poznání sebe sama jako bytosti, která se vyvíjí, má své funkce a potřeby. Vedeme je i k odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost. Podrobnější informace o lidském těle i jeho zdraví se dovídají v předmětu Přírodověda ve 4. a 5. ročníku.

Předměty Člověk a jeho svět, Přírodověda a Vlastivěda umožňují využívat velkou škálu metod a forem práce:

- Projektové vyučování
- Práce s encyklopediemi
- Vyhledávání informací na internetu
- Vycházky, exkurze
- Prvky dramatické výchovy
- Práce s mapou
- Pozorování přírodnin

Výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětech Člověk a jeho svět, Vlastivěda, Přírodověda směřují k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – učitel:

- zadává úkoly, které vedou žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání různých skutečností, jevů
- volí metody, které podněcují zájem a chuť poznávat nové skutečnosti
- nabízí žákům různé způsoby a metody učení

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vede žáky k vnímání a chápání problémových situací ve škole i mimo ni
- zadává úkoly, při kterých žáci sami dojdou k řešení
- nabízí různé druhy informací, které mohou vést k řešení
- vede žáky k ověřování svých názorů

Kompetence komunikativní – učitel:

- rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně formulovat své myšlenky a názory
- ukazuje cestu, jak vhodně komunikovat při řešení problémů mezi dětmi
- vede žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- vede žáky k využívání různých informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky ke schopnosti spolupracovat ve dvojici i skupině
- vede žáky k dodržování pravidel pro činnost skupiny
- podporuje sebedůvěru žáků a jejich rozvoj

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k respektování jiných názorů
- vede žáky k chápání vztahů ve společnosti
- vede žáky k uvědomění si práv a povinností ve škole i mimo
- pomáhá utvářet vztah k tradicím, ke kulturním i historickým památkám
- vede žáky k chápání důležitosti ochrany životního prostředí, ukazuje jim význam jednotlivých složek životního prostředí
- vysvětluje žákům nutnost zodpovědného chování v situacích ohrožujících život a zdraví

Kompetence pracovní učitel:

- vede žáky k dodržování dohodnutých pravidel při práci
- pomáhá vytvářet kladný vztah k výsledkům lidské činnosti

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel při práci s technologiemi i pravidel chování v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k účelnému využívání digitálních technologií

Člověk a jeho svět 1. ročník

Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Orientuje se v budově školy Rozliší možná nebezpečí v okolí školy Přechází na přechodech pro chodce	Škola, její okolí	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Pojmenuje místo svého bydliště Pojmenuje místo, kde navštěvuje školu	Obec, město	

Člověk a jeho svět – Lidé kolem nás

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rozlišuje základní vztahy v rodině Namaluje členy rodiny a jednoduše je popíše Vypráví o oslavě svých narozenin či svátku Respektuje odlišnosti spolužáků Pomáhá spolužákům dle svých možností	Rodina Domov	Multikulturní výchova - lidské vztahy
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje povolání otce, matky Předvede a pozná běžné činnosti praktického života Předvede nakupování formou hry, používá při tom mince	Povolání rodičů Režim dne Nakupování	

Člověk a jeho svět – Lidé a čas

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase (teď, zítra, včera, dříve, později) Popíše, co dělal včera, bude dělat zítra, dělá dnes Pojmenuje části dne Vymenuje dny v týdnu Rozliší celé hodiny Zařadí Vánoce, Velikonoce do ročního období	Části dne Týden Hodiny	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické	Rozliší staré a nové budovy ve městě při vycházce	Vycházky v místě	

památky, významné události regionu		bydliště	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Řídí se základními pravidly společenského chování mezi lidmi (zdravení, poděkování, požádání) Udržuje čistotu pracovního místa a pořádek kolem sebe	Základní pravidla chování mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - mezilidské vztahy

Člověk a jeho svět – Rozmanitost přírody

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Popíše počasí v jednotlivých ročních obdobích Popíše proměny stromu během roku Přihadí lidské činnosti k jednotlivým ročním obdobím	Roční období	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rozliší to, co vytvořila příroda a člověk Rozliší ovoce a zeleninu jednoduchým způsobem Rozliší čtyřnohá zvířata a ptáky Pojmenuje členy rodiny domácích zvířat Rozliší stromy jehličnaté a listnaté	Domácí zvířata Ovoce a zelenina Stromy	Enviromentální výchova - ekosystémy

Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Objasní zásady osobní hygieny Popíše hygienickou péči o své tělo Vyjmenuje části lidského těla Podle možnosti se zúčastní saunování	Části lidského těla Péče o zdraví Osobní hygiena	
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Rozezná zdravou výživu Dodržuje pravidla chování stanovená ve školním řádu Uvědomuje si, jaké nebezpečí ho může ohrozit při trávení volného času Vysvětlí zásady při přecházení vozovky Vysvětlí barvy na semaforu Vyjmenuje dopravní prostředky	Péče o zdraví, Volný čas	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné	Zapojí se do modelové situace - odmítne komunikaci s neznámými lidmi, odmítne návrhy a lákání cizích osob V případě potřeby požádá o pomoc dospělého	Osobní bezpečí Krizové situace	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Uposlechne pokynů dospělých při mimořádné situaci Účastní se nácviku chování při mimořádných událostech	Chování při mimořádných událostech	

Člověk a jeho svět 2. ročník

Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Rozliší možná nebezpečí v okolí školy a bydliště Ví, jak se má chovat ve škole Zná svoji adresu Pozná základní dopravní značky Přechází po přechodech pro chodce	Škola, její okolí Dopravní výchova	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Zná důležitá místa v místě bydliště (nemocnice, lékař, pošta, nádraží, městský úřad, obchody, kulturní dům, kostel) Popíše, kde bydlí Chápe, co je domov Vymenuje dopravní prostředky užívané k dopravě do města Popíše důležité změny v obci Pozná českou vlajku, státní symboly a hymnu	Obec - město - důležitá místa	

Člověk a jeho svět – Lidé kolem nás

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i	Rozlišuje širší příbuzenské vztahy a mezigenerační vztahy Popíše povinnosti členů rodiny Porovná věk rodičů, sourozenců, prarodičů Zná datum svého narození	Rodina, vztahy v rodině	Multikulturní výchova - Lidské vztahy Výchova demokratického

nedostatkům	Vypráví o oslavě narozenin či svátků v rodině Přiměřeně se chová ke starším i mladším sourozencům Respektuje odlišnosti spolužáků		občana
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje povolání členů rodiny i profese, s kterými se běžně setkává Účastní se hry na řemesla, na nakupování Pojmenuje běžné přístroje a ví, k čemu slouží Chová se přiměřeně k vlastnímu i společnému majetku	Povolání, pracovní činnosti	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Pomáhá spolužákům Reaguje přiměřeně na odlišné názory spolužáků Poznává nevhodnost hrubých a urážlivých výrazů	Vztahy mezi lidmi	Multikulturní výchova - Lidské vztahy, kulturní diference

Člověk a jeho svět – Lidé a čas

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase během roku - minulost, současnost, budoucnost Vyjmenuje části roku, měsíce v roce Charakterizuje měsíce, roční období Rozliší kalendářní a školní rok Určí čas na hodinách - celá, čtvrt, půl Sestaví režim dne	Rok, roční období, měsíce Hodina a její části	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Pojmenuje významné stavební památky v místě bydliště Vypráví o městských slavnostech (Rosa)	Kultura a historie našeho města	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Rozliší činnosti dětí a dospělých Rozliší vhodně a nevhodně trávený volný čas Dodržuje základní společenská pravidla chování mezi lidmi Poukáže na nevhodné chování Komunikuje se spolužáky Popíše některé vánoční a velikonoční zvyky	Základní společenská pravidla chování mezi lidmi Volný čas	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - mezilidské vztahy, seberegulace a sebeorganizace

Člověk a jeho svět – Rozmanitost přírody

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Popíše viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích Pozoruje a popíše změny počasí během roku Uvede příklady reakce rostlin a živočichů na změnu počasí v jednotlivých ročních obdobích V přírodě se chová ohleduplně	Roční období - charakteristika	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Seznámí se s živou a neživou přírodou Rozliší přírodninu, surovinu, výrobek Uřídí, z čeho jsou běžné předměty vyrobeny Rozliší živočichy žijící ve volné přírodě a domácí Rozliší ovoce a zeleninu, byliny a dřeviny Rozliší listnaté a jehličnaté stromy Vysvětlí rozdíl mezi stromem a keřem Vymenuje a pozná některé druhy ovoce, zeleniny, obilí Pojmenuje členy zvířecí rodiny u domácích a některých známých volně žijících zvířat Popíše, jak správně pečovat o domácí zvířata Vysvětlí, čím jsou užitečná hospodářská zvířata Uvede příklady rostlin, živočichů žijících v lese, u vody Rozliší les, louku, pole, zahradu	Živá a neživá příroda živočichové volně žijící a domácí Rostliny	Enviromentální výchova - ekosystémy, vztah člověka k prostředí
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Pozoruje a popíše změny skupenství vody Rozliší stojatou a tekoucí vodu	Voda	Enviromentální výchova - základní podmínky života

Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Objasní zásady osobní hygieny Vymenuje části lidského těla Vymenuje smysly Vysvětlí péči o zrak a sluch Popíše svůj režim dne Vysvětlí, co může dělat pro své zdraví	Lidské tělo Smysly Osobní hygiena Režim dne	

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Popíše, jak se chránit před úrazem Rozezná zdravou výživu Popíše vliv pohybu na zdraví Vymenuje různé druhy sportů, které jsou typické pro různá roční období Podle možnosti se zúčastní saunování Dodržuje hygienu Vysvětlí význam základních dopravních značek Popíše bezpečnou cestu do školy Rozliší dopravní prostředky a uvede příklady jejich využití	Péče o zdraví, Volný čas, Bezpečná cesta do školy	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné	Zapojí se do modelové situace - odmítne komunikaci s neznámými lidmi Požádá o pomoc v případě potřeby Rozezná nebezpečná místa ve svém okolí	Osobní bezpečí Krizové situace	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Uposlechne pokyny dospělých při mimořádných situacích Nacvičuje chování v situacích hromadného ohrožení (modelové situace) Zná důležitá telefonní čísla	Chování při mimořádných událostech	

Člověk a jeho svět 3. ročník

Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy Vyznačí v plánu cestu na určené místo Rozliší možné nebezpečí v okolí školy Napiše svou adresu Popíše cestu k důležitým budovám ve městě Určí hlavní a vedlejší světové strany Zorientuje mapu	Město - plán města	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje Popíše a pojmenuje památná místa v obci Popíše význačné změny ve městě a nejbližším okolí, popíše krajinu ve svém okolí Popíše možnosti dopravního spojení v okolí svého bydliště Najde na mapě Českou republiku, hlavní město, své bydliště Vysvětlí rozdíl mezi vlastní a cizinou Vypráví o svých cestách	Město - život ve městě Okolí města	

Člověk a jeho svět – Lidé kolem nás

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy Popíše povinnosti členů rodiny Chová se přiměřeně ke starším i mladším sourozencům Vypráví o oslavě svátků v rodině Vysvětlí jednoduše význam dětských domovů a domovů důchodců Respektuje odlišnosti spolužáků	Rodina, domov Pravidla rodinného života	Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost Multikulturní výchova - lidské vztahy
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje a jednoduše přiblíží profesi svých rodičů Uvede na konkrétních příkladech rozdíl mezi duševní a fyzickou prací Posoudí důležitost různých povolání a pracovních činností Chová se přiměřeně k vlastnímu i společnému majetku Uvede příklady vhodného využití volného času Vypráví, čím by chtěl být v budoucnu Uvědomuje si hodnotu zboží a výrobků Odhadne náklady na zařízení dětského pokoje	Povolání - fyzická a duševní práce Volný čas Finanční gramotnost – hodnota zboží	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Rozpozná přirozenou odlišnost lidí (děti cizinců, příslušníci nár. menšin) Reaguje přiměřeně na odlišné názory jiných Usiluje o dobré vztahy ve třídě - pomáhá spolužákům dle svých možností Pozná nevhodnost hrubých a urážlivých výrazů Respektuje pravidla slušného chování Rozlišuje a chápe svoje práva a povinnosti	Vztahy mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova - etnický původ

Člověk a jeho svět -Lidé a čas

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Určuje čas podle hodin Zná a prakticky využívá základní časové jednotky (hodina, minuta, sekunda) Využívá kalendář i v souvislosti s ročními obdobími Určuje měsíce, týdny, dny Sleduje významné dny během roku (státní svátky) Rozliší mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Čas Státní svátky Kalendář	

Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Pojmenuje některé významné osobnosti obce nebo kraje (starosta, umělec, sportovec, rodák) Vyjmenuje některé kulturní, historické památky v obci, regionu Porovná dřívější způsob života se současným	Kultura, historie města Život v minulosti	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Dodržuje základní společenská pravidla chování mezi lidmi Poukáže na nevhodné chování a diskutuje o něm Vyjmenuje vánoční a velikonoční zvyky Porovná minulost a současnost na příkladech (proměny způsobu života, bydlení)	Pravidla chování mezi lidmi Minulost a současnost Zvyky	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - mezilidské vztahy

Člověk a jeho svět – Rozmanitost přírody

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, uvede konkrétní příklady Chová se ohleduplně v přírodě, neničí ji	Roční období - rostliny, živočichové	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rozliší živou a neživou přírodu, uvede příklady Určí, z čeho jsou některé výrobky vyrobeny Určí společné a rozdílné vlastnosti známých materiálů Uvede příklady organismů žijících v určitém přírodním společenstvu Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými skupinami živočichů Vysvětlí rozdíly mezi dřevinami a bylinami, uvede příklady Uvede příklady druhů zeleniny a ovoce, zemědělských plodin Uvede příklady hub jedlých a jedovatých Popíše části těla rostlin Porovná různé živočichy, jejich části těla, způsob života	Živá a neživá příroda Přírodní společenstva - živočichové, rostliny, houby Části těla rostlin, a živočichů	Enviromentální výchova - ekosystémy
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Pozná svými smysly vlastnosti známých látek Rozliší známé látky podle jejich vlastností Pozoruje vlastnosti vody a popisuje je Vysvětlí koloběh vody v přírodě Vysvětlí, jak člověk využívá půdu Změří délku, hmotnost, čas a teplotu pomocí jednoduchých nástrojů Dodržuje zásady bezpečnosti	Vlastnosti látek Voda Vzduch Měření	Enviromentální výchova -základní podmínky života

Člověk a jeho svět - Člověk a jeho zdraví

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Vysvětlí důležitost péče o zdraví Pojmenuje části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí a popíše, k čemu slouží Orientuje se ve změnách lidského života od narození po stáří	Lidské tělo Péče o zdraví	
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Dbá na bezpečnost při různých činnostech Uvědomuje si, jak může ohrozit zdraví užívání návykových látek Podle možnosti a zdravotního stavu se zúčastní saunování Vysvětlí důležitost zdravého životního stylu Popíše trávení volného času, rozliší bezpečné a nebezpečné místo pro hru Vysvětlí dopravní značky v okolí školy a svého bydliště Popíše, jak dodržuje dopravní předpisy v běžném životě	Péče o zdraví Předcházení konfliktům	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsob komunikace s operátory tísňových linek	Dokáže odmítnout návrhy a lákání cizích osob Požádá o pomoc v případě potřeby pro sebe i jiné dítě Rozpozná, na koho se obrátit v případě pocitu vlastního ohrožení Rozezná nebezpečná místa ve svém bydlišti Popíše nebezpečí manipulace s elektrospotřebiči, chemikáliemi apod. Zná telefonní čísla tísňových linek Předvede rozhovor s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí Krizové situace Tísňové linky	Osobnostní a sociální výchova - kooperace a kompetice
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Zná důležitá telefonní čísla, v modelové situaci je dokáže použít Dokáže komunikovat s operátory tísňových linek Uposlechně pokyny dospělých při mimořádných situacích Účastní se nácviku chování v modelové situaci hromadného ohrožení	Bezpečné chování při mimořádných situacích	

Vlastivěda, Přírodověda - 4. ročník

Vlastivěda - Místo, kde žijeme

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem k významným orientačním bodům ve městě Určí a vysvětlí polohu bydliště vzhledem k okolním městům, hlavnímu městu Zjistí informace o svém regionu	Orientace v místě a prostoru	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Vyčte z mapy důležité informace Zorientuje mapu podle kompasu Vyjmenuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Světové strany Práce s kompasem	
Rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší rep., Evropy	Rozliší náčrt, plán a mapu Rozliší různé druhy map a ví, kdy kterou použít Orientuje se na mapě s použitím vysvětlivek Vyčte z mapy nadmořskou výšku Najde na mapě místo bydliště, krajská města	Mapy, plány Zeměpisné pojmy	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Popíše současné územní členění ČR Předá informaci z návštěvy zajímavého místa v regionu, ČR Popíše život na vesnici a venkově Vyhledá základní informace o významných osobnostech pocházejících z našeho regionu Uvede příklady CHKO Orientuje se na vlastivědné mapě ČR - vyhledá známá pohoří, řeky, města Popíše podnebí v ČR Vyjmenuje některé plodiny typické pro různé regiony	ČR - povrch, vodstvo, hospodářství, podnebí Evropa	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Vysvětlí rozdíly v přírodních podmínkách v různých oblastech naší republiky Uvede příklady atraktivních míst z hlediska cestovního ruchu a rekreace	Cestujeme po ČR - cestovní ruch, rekreace	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Účastní se volby zástupce třídy do školního parlamentu - seznámí se s principy demokracie Uvede jména prezidenta a premiéra ČR Vysvětlí jednoduchým způsobem slovo demokracie Vyjmenuje a popíše státní symboly, státní zřízení ČR	ČR - demokracie, státní zřízení, státní symboly	Výchova demokratického občana – zapojení občanů do politického života

Vlastivěda - Lidé kolem nás

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Spoluvytváří třídní pravidla pro soužití ve škole Dodržuje pravidla slušného chování	Mezilidské vztahy Pravidla slušného chování	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj, poznávání lidí
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Rozpozná jednání a chování, která se nemohou tolerovat - konflikty vyvolané záměrně, násilí, šikana, krádeže, vydírání Uvědomuje si své povinnosti	Mezilidské vztahy	Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí
Rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	Rozlišuje soukromé a společné vlastnictví a respektuje ho Respektuje soukromý majetek Používá peníze v běžných situacích Spočítá cenu nákupu, zkontroluje vrácené peníze, zhodnotí, co je vhodné nakupovat	Základní formy vlastnictví Finanční gramotnost- příjmy a výdaje	
Pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se na časové přímce Zná významné letopočty českých dějin do 16. stol. Seřadí významné události do správného časového sledu Uvede příklady kulturního i hospodářského rozvoje	Časová přímka Dějiny českého státu do 16. stol.	

Vlastivěda – Lidé a čas

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Zjistí zajímavé údaje o historických památkách a významných památných místech (využívá literaturu, sbírky muzea apod.)	Dějiny českého státu do 16. stol.	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území	Uvede příklady významných historických událostí a historických postav důležitých pro české dějiny – do 16. stol. Porovná život v minulosti se současností - využívá ilustrace, literaturu, filmy Navštíví skanzen, muzeum (dle možností)	Dějiny českého státu do 16. stol.	

Přírodověda - Rozmanitost přírody

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Vysvětlí základní podmínky a projevy života Vysvětlí vztahy mezi živou a neživou přírodou Vysvětlí závislost živé přírody na neživé přírodě Vysvětlí, jaký vliv má činnost člověka na vzhled přírody Popíše známé horniny a nerosty Popíše svoji jednoduchou představu o vesmíru Zařadí známé živočichy a rostliny do jednotlivých přírodních společenstev	Základní podmínky života Živá a neživá příroda	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Popíše stavbu těla živočichů a rostlin Roztřídí organismy do známých skupin Vysvětlí rozdíl stavby těla mezi obratlovci a bezobratlými Uvede příklady organismů, které považuje za užitečné a škodlivé	Živočichové Rostliny	Enviromentální výchova - základní podmínky života, ekosystémy
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Uvede příklady citlivých a necitlivých zásahů člověka do přírody Uvede příklady zásad správného chování při pobytu v přírodě a zdůvodní je Zhodnotí význam CHKO, všímá si péče o parky a zahrady Vysvětlí, které ekologické problémy souvisí se zemědělstvím, těžbou nerostů a průmyslem	Člověk a příroda Odpady	Enviromentální výchova- vztah člověka k prostředí
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Popíše mimořádné přírodní události Účastní se cvičení, při kterých si osvojuje chování za mimořádných událostí	Mimořádné přírodní události Učení v přírodě	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Připraví výstavku přírodnin Založí jednoduchý pokus a vede jednoduchý záznam o něm	Pokusy - postup práce, jednoduchý záznam	

Přírodověda - Člověk a jeho zdraví

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Vysvětlí význam osobní a intimní hygieny denního režimu Vysvětlí význam zdravé výživy	Péče o zdraví Správná výživa	

Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Popíše pracovní den svůj i členů rodiny Vysvětlí potřebu odpočinku a dostatečného spánku	Režim dne	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepečení
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Rozpozná možná nebezpečí ohrožující zdraví Účelně se chová v případě osobního ohrožení v modelových situacích (křičí, rychle odejde, svěří se důvěryhodné osobě aj.) Prokáže znalost nejčastějších dopravních značek a základních pravidel účastníků silničního provozu V dopravním provozu se dokáže chovat bezpečně	Osobní bezpečí Dopravní výchova	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - psychohygienu
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Zapojí se do modelové situace zaměřené na nácvik asertivního chování (v souvislosti s návykovými látkami) Uvede příklady vhodnějších činností než je kouření, pití alkoholu a zneužívání návykových látek, hracích automatů	Drogy, návykové látky - prevence	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Uvede základní složky potravin Vysvětlí význam zdravé výživy, pohybu pro lidský organismus Porovná svůj jídelníček s doporučenými zásadami zdravé výživy Sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy Zúčastní se výcviku na dopravním hřišti-dle možnosti školy Prokáže znalosti dopravních značek Vysvětlí předcházení rizikovým situacím v dopravě	Výživa a zdraví Dopravní výchova	
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění	Ošetří odřeninu, povrchová zranění (cvičně), pozná vážné zranění a adekvátně reaguje Přivolá lékařskou pomoc v modelové situaci	První pomoc	

Vlastivěda, Přírodověda - 5. ročník

Vlastivěda - Místo, kde žijeme

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách, sídlištích lidí na mapách naší rep., Evropy	Popíše podle mapy polohu daného místa Orientuje se na mapě s použitím vysvětlivek Vyčte z mapy nadmořskou výšku Orientuje se na vlastivědné mapě ČR, Evropy Zná hlavní města sousedních a vyspělých evropských států Vyhledá na mapě významná evropská pohoří, řeky, moře, nížiny Popíše polohu sousedních států Zpracuje krátký referát o některém evropském státu	Mapy, plány, zeměpisné pojmy	Enviromentální výchova - vnímání vztahů člověka a přírody Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Porovná místní krajinu s jinými navštívenými místy Vybere významná přírodní, historická místa v ČR	ČR - zeměpisné, hospodářské, politické údaje Evropa - státy a města	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - Etnický původ
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Uvede příklady atraktivních míst z hlediska cestovního ruchu a rekreace v ČR, Evropě Porovná způsob života - všímá si rozdílných i shodných jevů Vyhledá rozdíly v přírodních podmínkách v naší vlasti(regionu) a v jiném místě	Předávání osobních zkušeností z cest	Multikulturní výchova - kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Účastní se volby zástupce třídy do školního parlamentu - seznámí se s principy demokracie Zná jména hlavních pol. představitelů naší republiky Vysvětlí jednoduchým způsobem slovo demokracie	ČR - státní zřízení, demokracie, významné osobnosti naší politiky	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě

Vlastivěda - Lidé kolem nás

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	Spoluvytváří třídní pravidla pro soužití ve škole Dodržuje pravidla slušného chování Rozpozná jednání, kterým jsou daná pravidla porušována Rozlišuje práci fyzickou a duševní Chová se slušně ke druhému pohlaví, respektuje ho	Mezilidské vztahy Pravidla slušného chování	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - poznávání lidí
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Rozpozná jednání a chování, která se nemohou tolerovat - konflikty vyvolané záměrně, násilí, šikana, krádeže, vydírání Uvědomuje si své povinnosti	Lidská práva a práva dítěte Vzájemná solidarita	Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity
Rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Rozlišuje soukromé, veřejné, osobní a společné vlastnictví a respektuje ho Respektuje soukromý majetek Spočítá cenu nákupu Porozumí pojmu spoření – na konkrétní situaci vysvětlí, proč je vhodné spořit Rozhodne, v jaké situaci je vhodné si půjčit peníze Vysvětlí, jak vracet dluhy Sestaví jednoduchý rozpočet příjmů a výdajů domácnosti Uvědomuje si různé způsoby placení Vysvětlí význam banky	Základní formy vlastnictví Finanční gramotnost- vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje, způsoby placení, banka	

Vlastivěda - Lidé a čas

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Pracuje s časovými údaji a využívá údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se na časové přímce Zná významné letopočty českých dějin Seřadí významné události do správného časového sledu	Dějiny českého státu od 16. stol. do současnosti	
Využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako	Zjistí zajímavé údaje o historických památkách a významných památných	Dějiny českého státu	

informačních zdrojů pro pochopení minulosti	místech Vyhledá informace (knihovna, muzeum, encyklopedie atd.) Vysvětlí znaky stavebních a uměleckých slohů a porovná je Uvede příklady významných historických událostí důležitých pro české dějiny v období od 16. stol. do současnosti	od 16. stol. do současnosti	
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Uvede jména významných osobností dějin našeho regionu i naší země, vysvětlí jejich význam	Dějiny českého státu od 16. stol. do současnosti	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území	Porovná život v minulosti se současností - využívá ilustrace, literaturu, filmy Navštíví dle možností skanzen, muzeum	Dějiny českého státu od 16. stol. do současnosti	

Přírodověda - Rozmanitost přírody

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka	Vysvětlí základní podmínky a projevy života Pozná rozdíl mezi horninami a nerosty Pozná vybrané nerosty a horniny a vysvětlí jejich užití Vysvětlí vznik, složení a význam půdy Vysvětlí využití energetických surovin (obnovitelné a neobnovitelné zdroje) Uvede příklady šetření energií Vysvětlí koloběh vody v přírodě Najde příklad zásahu člověka do přírody (ohleduplný, neohleduplný zásah)	Voda, vzduch Horniny, nerosty Půda Energetické suroviny Koloběh vody Člověk a příroda	Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi Popíše postavení Země ve vesmíru Vymenuje planety sluneční soustavy Uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus	Vesmír Slunce Země	

Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Uvede příklady organismů žijících v různých podnebných páslech a oceánech Roztřídí organismy do známých skupin (obratlovci a bezobratlí) Roztřídí známé rostliny na výtrusné a semenné	Podnebné pásy Třídění organismů	Environmetální výchova - základní podmínky života
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Uvede příklady odpovědného přístupu lidí k životnímu prostředí Zhodnotí živelné pohromy, ekologické katastrofy a jejich důsledky Vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad	Člověk a příroda - ekologie	Environmetální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Popíše mimořádné přírodní události Účastní se cvičení, při kterých si osvojuje chování za mimořádných událostí Vysvětlí pojem evakuace, popíše obsah evakuačního zavazadla	Mimořádné přírodní události Učení v přírodě	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Založí jednoduchý pokus a vede jednoduchý záznam o něm, vyhodnotí výsledky pokusu	Pokusy - postup práce	

Přírodověda - Člověk a jeho zdraví

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Pojmenuje základní části lidského těla (včetně důležitých vnitřních orgánů) Rozliší zdravý a nezdravý způsob života	Lidské tělo, jeho stavba, orgány Péče o zdraví	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození	Orientuje se v otázkách vývoje dítěte před narozením, při jeho příchodu na svět a v obdobích lidského života až do stáří Vysvětlí základy lidské reprodukce - vztah mezi mužem a ženou Vysvětlí základní příčiny onemocnění AIDS Uvědomuje si rozdílné životní potřeby a projevy v různých etapách lidského života Uvědomuje si rozdíly ras	Vývoj člověka - etapy vývoje	Multikulturní výchova - kulturní diference

Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Plánuje si svůj denní režim Uvede příklady technických prostředků, které usnadňují člověku práci Dodržuje zásady bezpečného zacházení s elektrospotřebiči	Denní režim - plánování volného času Elektrospotřebiče	Osobnostní a sociální výchova- seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Zúčastní se cvičného poplachu Zná důležitá telefonní čísla Zapojí se do modelových situací simulujících mimořádné události Prokáže svým chováním schopnost účinně se bránit v situacích, které simulují mimořádné události Zhodnotí živelné pohromy, ekologické katastrofy a jiné přírodní jevy a jejich důsledky Prokáže správné chování cyklisty a znalosti dopravních předpisů Dle možností školy se zúčastní výcviku na dopravním hřišti Vyhodnotí rizika, která mohou v dopravě nastat a vysvětlí, jak se v takových situacích chovat Poznává hospodaření s penězi, uvědomuje si funkci peněz Poznává pojmy výdaje, příjmy, spoření, kapesné rozpočet, reklamace zboží, banky, půjčka, investice	Chování v krizových situacích Obrana obyvatelstva proti mimořádným událostem – Učení v přírodě Dopravní výchova Finanční gramotnost – hospodaření s penězi	Osobnostní a sociální výchova - psychohygiena
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Vysvětlí jednoduchým způsobem škodlivé účinky návykových látek Vytvoří vlastní návrh reklamy propagující zdravý způsob života a odmítající návykové látky	Drogy, prevence, návykové látky	Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Uvede základní složky potravin a vysvětlí jejich vliv na lidský organismus Pozná poživatiny s negativním vlivem na zdraví Vysvětlí souvislost mezi energetickým příjmem a množstvím pohybu Uvede příklady pohybových činností prospěšných lidskému tělu	Výživa a zdraví	
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění	Ošetří (cvičně) odřeninu, povrchová zranění, popáleninu 1. stupně Přivolá lékařskou pomoc, popř. pomoc dospělého v modelové situaci Vysvětlí poskytnutí základní péče nemocnému členu rodiny Poznává vážné zranění a adekvátně reaguje	První pomoc Prevence úrazů	

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je vyučována jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně. Předmět navazuje na učivo matematiky, vlastivědy a přírodovědy. Výuka probíhá střídavě v odborné pracovně a ve třídě.

Vyučování fyziky vede žáky k osvojování nejdůležitějších fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí potřebných k porozumění fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě i běžné praxi, a to na základě pozorování, měření a experimentů. Významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od názorného poznání k poznání z části vědeckému, učí žáky přesnému vyjadřování a uvádí je do možností moderních technologií.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (viz přehled metod):

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- problémové vyučování
- experimenty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny – Odborný řád pracovny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk příroda** a s **Matematikou**:

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava
- matematika: výpočty fyzikálních příkladů, úprava fyzikálních vzorců, převody jednotek

Předmětem prolíná **průřezové téma**:

- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)

Žáci **se speciálními vzdělávacími potřebami** dostávají podpůrná opatření, rozčleněná do pěti stupňů. Je uplatněn princip individualizace a diferenciací. Výuka žáků s **LMP** je ovlivněna mírou jejich postižení, žákům je dán potřebný čas pro pochopení látky, spojený s praktickou činností podle tématu. Při stanovování konkrétních cílů se vychází z žakových aktuálních možností (specifikováno v PLPP), tyto cíle a očekávané výstupy mají činnostní povahu. Žáci s LMP jsou motivováni k samostatnému myšlení a získávání informací. Metody, formy a tempo práce je přizpůsobeno žakovým aktuálním možnostem. Žáci jsou motivováni pochvalou a pozitivním hodnocením.

S žáky nadanými a mimořádně nadanými se pracuje podle plánu PLPP/ IVP.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení - učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů:

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní:

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální:

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní:

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vyučovací předmět: Fyzika 6. - 9. ročník

Vzdělávací obsah: Člověk a příroda

Očekávané výstupy z RVP ZV

Ročníkové výstupy – žák:	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
--------------------------	-------	-----	-----------------------

TĚLESAA LÁTKY			
Rozliší na příkladech pojmy těleso a látka	Tělesa a látky	F-9-1-01	
Určí, jakého je dané těleso (daná látka) skupenství	Složení látek	F-9-1-01	
Vyjmenuje vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek	Skupenství látek	F-9-1-01	
Odvodí společné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů	Atomy a molekuly	F-9-1-01	
Vysvětlí pojmy atom a molekula	Brownův pohyb, difúze	F-9-1-01	
Charakterizuje pojem neustálého neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, které jej potvrzují	Částicové složení pevných látek	F-9-1-01	
Vymezí z jakých atomů se skládá molekula	Vlastnosti kapalin a plynů	F-9-1-01	
Porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi a na tomto základě zdůvodní jejich různé vlastnosti		F-9-1-01	
ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK			

Popíše složení atomu	Model atomu	F-9-1-02, F-9-6-03	
Nakreslí schematicky atom daného prvku	Atomy různých chemických prvků	F-9-1-02, F-9-6-03	
Uvede, čím se liší atomy různých chemických prvků	Ionty	F-9-1-02, F-9-6-03	
Uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu	Elektrické pole	F-9-1-02, F-9-6-03	
Vysvětlí pojmy kationt, aniont a jejich vznik	Elektrická síla	F-9-1-02, F-9-6-03	
Určí, zda je daná částice atom, aniont nebo kationt		F-9-1-02, F-9-6-03	
Určí, zda se budou tělesa přitahovat, odpuzovat, či na sebe nebudou elektricky působit		F-9-1-02, F-9-6-03	
Objasní pojmy el. síla, el. pole a elektrování těles		F-9-10-2, F-9-6-03	
MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK			
Stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými	Magnety přírodní a umělé	F-9-6-04	
Nakreslí tyčový magnet a popíše jeho části	Části magnetu	F-9-6-04	
Vysvětlí pojmy magnetická síla, magnetické pole a magnetizace látky	Magnetické pole	F-9-6-04	
Rozliší magneticky měkkou a magneticky tvrdou ocel	Magnetizace látky	F-9-6-04	
Určí druh daného magnetického pólu konkrétního magnetu	Indukční čáry magnetického pole	F-9-6-04	
Načrtne průběh indukčních čar magnetu	Magnetické pole Země	F-9-6-04	
Charakterizuje magnetické pole Země a vysvětlí princip otáčení magnetky		F-9-6-04	
FYZIKÁLNÍ VELIČINY			
Uvede značky veličin	DĚLKA TĚLESA	F-9-1-01	
Uvede hlavní (základní) jednotky veličin	jednotky délky, délková měřidla, měření délky	F-9-1-01	
Vyjádří jednotku veličiny jinou jednotkou té veličiny	OBJEM TĚLESA	F-9-1-01	
Změří danou veličinu příslušným měřidlem	jednotky objemu, odměrný válec, měření objemu pevného a kapalného tělesa	F-9-1-01	
Vyjádří výsledek měření dané veličiny číselnou hodnotou a jednotkou	HMOTNOST TĚLESA	F-9-1-01	
Vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot	jednotky hmotnosti, váhy, měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa	F-9-1-01	

Určí odchylku (chybu) měření dané veličiny	HUSTOTA LÁTKY	F-9-1-01	
Vyhledá hustoty látek v tabulkách	jednotky hustoty, výpočet hustoty, výpočet hmotnosti a objemu	F-9-1-04	
Vyjádří vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktického problému	ČAS jednotky času, měření času	F-9-1-04	
Experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu	TEPLOTA TĚLESA	F-9-1-01, F-9-1-04	
Posoudí, zda se změní délka či objem při dané změně teploty	změna objemu kapalného a plynného tělesa při	F-9-1-03	
Určí naměřenou teplotu v daný čas z termografu	zahřívání a ochlazování, změna délky kovové	F-9-1-01	
Porovná různé teplotní stupnice	tyče při zahřívání a ochlazování, teploměry,	F-9-1-01	
Má přibližnou představu o soustavě mezinárodních jednotek SI	jednotky teploty, měření teploty	F-9-1-01	
POHYB TĚLES			
Objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu	Klid a pohyb tělesa	F-9-2-01	
Na konkrétním příkladu pozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu	Trajektorie a dráha	F-9-2-01	
Objasní pojem trajektorie a vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou	Druhy pohybů	F-9-2-01	
Uvede značku dráhy a její jednotky	Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	F-9-2-02	
Rozezná různé druhy pohybů (přímocháry a křivočáry, posuvný a otáčivý, rovnoměrný a nerovnoměrný) a dokáže je popsat	Rychlost rovnoměrného pohybu	F-9-2-01	
Změří uraženou dráhu tělesa a zapíše výsledek	Dráha při rovnoměrném pohybu	F-9-2-02	
Používá s porozuměním vztah mezi dráhou, rychlostí a časem při řešení příkladů	Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	F-9-2-02	
Vyjádřuje rychlost při dané jednotce jinou jednotkou rychlosti		F-9-2-02	
Znázorní graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a odečítá z něj hodnoty času, dráhy nebo rychlosti		F-9-2-02	

Experimentálně určí rychlost rovnoměrného pohybu či průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu		F-9-2-02	
Vyřeší složitější pohybové úlohy (skládání dvou rychlostí)		F-9-2-02	
Popíše pohyb tělesa z grafického znázornění) pohyb složený z více úseků - rychlostí)		F-9-2-02	
SÍLA A JEJÍ MĚŘENÍ			
Charakterizuje gravitační sílu, jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa	SÍLA A JEJÍ ZNÁZORNĚNÍ	F-9-2-03	
Objasní pojem gravitačního pole Země a určí směr gravitační síly	Jednotky síly	F-9-2-03	
Uvede přibližnou charakteristiku hlavní jednotky síly Newtonu, uvede násobky a díly této jednotky	Gravitační síla a hmotnost tělesa	F-9-2-03	
Používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení problémů a úloh	Měření síly	F-9-2-03	
Znázorní sílu o známé velikosti, směru a působišti	Siloměr	F-9-2-03	
Pracuje s veličinou charakterizující gravitační pole v daném místě a její jednotkou (gravitační tíhové zrychlení)		F-9-2-03	
Posoudí v konkrétní situaci, která dvě tělesa na sebe působí		F-9-2-03	
Určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného směru	Skládání sil stejného směru	F-9-2-03	
Určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil opačného směru	Skládání sil opačného směru	F-9-2-03	
Vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil a určí, jakou velikost má v tomto případě výslednice		F-9-2-03	
Charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet tlakové síly a tlaku	DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY	F-9-2-03	
Uvede hlavní jednotku tlaku (její násobky a díly)	Tlak,tlaková síla	F-9-2-03	
Uvede příklady, jak můžeme zvětšit popř. zmenšit tlak v praktických případech	Tlak v praxi	F-9-2-03	
Uvede, na čem je závislá třecí síla	TŘENÍ	F-9-2-03	
Vysvětlí, co je tření a jaké druhy tření rozeznáváme	Třecí síla	F-9-2-03	
Odvodí, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit) a popíše na konkrétních příkladech	Tření	F-9-2-03	

Objasní význam tření (užitečného i škodlivého)		F-9-2-03	
MECHANIKA KAPALIN			
Vyjmenuje vlastnosti kapalin	Pascalův zákon	F-9-3-01	
Objasní podstatu Pascalova zákona	Hydraulické zařízení	F-9-3-01	
Ukáže užití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení a vypočítá v příkladech konkrétní hodnoty	Účinky gravitační síly Země na kapalinu	F-9-3-01	
Charakterizuje hydrostatický tlak	Hydrostatický tlak	F-9-3-01	
Používá vztah pro výpočet hydrostatického tlaku	Vztlaková síla působící na těleso v kapalině	F-9-3-01	
Popíše účinky gravitační síly Země na kapalinu	Archimédův zákon	F-9-3-01	
Objasní podstatu Archimédova zákona	Potápění, plování a vznášení stejnorodého tělesa v kapalině	F-9-3-01	
Používá vztah pro výpočet vztlakové síly	Plování nestejnorodých těles	F-9-3-01	
Vysvětlí, kdy se těleso potopí, vznáší či plove na hladině		F-9-3-01	
Objasní plování nestejnorodých těles		F-9-3-01	
MECHANIKA PLYNŮ			
Vyjmenuje vlastnosti plynů	Atmosféra Země	F-9-3-01	
Charakterizuje atmosféru Země	Atmosférický tlak	F-9-3-01	
Charakterizuje atmosférický tlak	Měření a změny atm. tlaku	F-9-3-01	
Uvede změnu atmosférického tlaku s nadmořskou výškou a určí tzv. normální tlak	Vztlaková síla v atmosféře	F-9-3-01	
Objasní princip rtuťového tlakoměru a aneroidu	Tlak plynu v uzavřené nádobě	F-9-3-01	
Vysvětlí, kdy těleso v atmosféře stoupá resp. klesá	Manometr	F-9-3-02	
Určí, kdy bude v uzavřené nádobě přetlak či podtlak		F-9-3-01	
Popíše, k čemu se používá manometr a jak toto zařízení funguje		F-9-3-01	
PRÁCE, VÝKON, ENERGIE			
Vysvětlí pojmy: práce, výkon, energie	Mechanická práce, výkon, energie	F-9-4-01	
Uvede hlavní jednotku práce, výkonu a energie (jejich díly a násobky)	Pohybová energie tělesa	F-9-4-01	
Používá vztahy pro výpočet práce resp. výkonu při řešení úloh	Polohová energie tělesa	F-9-4-01	

Charakterizuje pohybovou resp. polohovou energii	Zákon zachování energie	F-9-4-01	
Na pohybu (poloze) tělesa v gravitačním poli Země porovná hodnoty energií a předpoví jejich změnu		F-9-4-01	
VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLA			
Charakterizuje vnitřní energii tělesa	Vnitřní energie tělesa	F-9-4-02	
Určí v jednoduchých případech, zda nastala změna vnitřní energie a co bylo její příčinou	Změna vnitřní energie tělesa	F-9-4-02	
Rozpozná v přírodě i v praktickém životě některé formy tepelné výměny	Měrná tepelná kapacita látky	F-9-4-02	
Charakterizuje teplo a tepelnou výměnu	Kalorimetr	F-9-4-02	
Vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity látek	Teplo	F-9-4-02	
Používá vztah pro výpočet tepla	Tepelná výměna	F-9-4-02	
Rozdělí látky na tepelné vodiče a izolanty; uvede příklady tepelné izolace resp. tepelného vedení v praxi	Tepelné záření	F-9-4-02	
Zhodnotí výhody a nevýhody různých energetických zdrojů včetně hlediska vlivu na životní prostředí	Využití energie slunečního záření	F-9-4-02	
Charakterizuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	F-9-4-02	
ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK			
Rozpozná základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě a dokáže je charakterizovat	Tání a tuhnutí	F-9-1-02, F-9-4-01	
Vysvětlí podmínky přeměny skupenství látky	Vypařování a kapalnění	F-9-1-02, F-9-4-01	
Vyhledá v tabulkách teploty tání (varu) a měrná skupenská tepla tání (varu)	Var	F-9-1-02, F-9-4-01	
Vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny	Sublimace a desublimace	F-9-1-02, F-9-4-01	
Vymezí rozdíl mezi vypařováním a varem	Anomálie vody	F-9-1-02, F-9-4-01	
Určí podmínky, za nichž nastává kapalnění (desublimace) vodní		F-9-1-02, F-9-4-01	

páry a využívá tyto poznatky k řešení problémů			
Uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin		F-9-1-02, F-9-4-01	
Rozpozná (s použitím tabulek) v jakém skupenství se látka nachází za dané teploty a norm. tlaku		F-9-1-02, F-9-4-01	
Popíše změny skupenství z grafického znázornění závislosti teploty na čase a odečítá z něj příslušné hodnoty		F-9-1-02, F-9-4-01	
ELEKTRICKÉ JEVY			
Charakterizuje částice (atom, iont, aniont, kationt, proton, elektron, neutron), uvede jejich náboj a rozdíl mezi nimi	Elektrický náboj, elementární el. náboj	F-9-6-03	
Uvede značku, jednotku a druhy elektrického náboje	Elektrické pole zelektrovaného tělesa	F-9-6-03	
Vyjadřuje náboj při dané jednotce jinou jednotkou elektrického náboje	Elektroskop	F-9-6-03	
Rozhodne, zda se budou dvě tělesa elekticky přitahovat, odpuzovat, či na sebe nebudou působit	Vodiče a izolanty	F-9-6-03	
Ověří zda na těleso působí elektrická síla a zda v daném místě existuje elektrické pole	Elektrostatická indukce	F-9-6-03	
Rozliší elektrické vodiče a elektrické izolanty	Polarizace dielektrika	F-9-6-03	
Objasní podstatu elektrostatické indukce	Siločáry el. pole	F-9-6-03	
Objasní podstatu polarizace izolantu	Stejnorodé elektrické pole	F-9-6-03	
Popíše elektrické pole pomocí siločar		F-9-6-03	
Charakterizuje stejnorodé elektrické pole		F-9-6-03	
Rozhodne, jak se chová nabitá částice ve stejnorodém elektrickém poli		F-9-6-03	
Vyznačí náboje na elektroskopu v daném elektrickém poli		F-9-6-03	
Podle schématu sestaví elektrický obvod	Podmínky vedení el. proudu v látce	F-9-6-01	
Narýsuje elektrický obvod dle zadání	Elektrický proud	F-9-6-01	
Rozlišuje rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod	Elektrické napětí	F-9-6-01	
Stanoví nezbytné podmínky průchodu elektrického proudu obvodem	Měření elektrického proudu a napětí	F-9-6-01	

Uvede značky el. proudu a el. napětí	Zdroje elektrického napětí	F-9-6-03	
Uvede hlavní jednotky el. proudu a el. napětí (i některé násobky a díly jednotek)		F-9-6-03	
Měří el. proud a el. napětí měřidly ve správném zapojení		F-9-6-02	
Vyjmenuje některé zdroje el. napětí a uvede rozdíl mezi el. článkem a akumulátorem		F-9-6-02	
Přibližně charakterizuje el. proud, el. napětí		F-9-6-02	
Určí směr el. proudu v elektrickém obvodu		F-9-6-02	
Popíše suchý článek		F-9-6-02	
Uvede značku a hlavní jednotku el. odporu (její díly a násobky), vyjadřuje odpor při dané jednotce jinou jednotkou odporu	Elektrický odpor vodiče	F-9-6-04	
Používá vztah mezi odporem, napětím a proudem při řešení problémů a úloh		F-9-6-04	
Graficky znázorní závislost proudu na napětí; a naopak odečítá hodnoty z grafického znázornění proudu na napětí		F-9-6-04	
Používá vztahy pro výpočet elektrické práce a elektrického výkonu	Elektrická práce	F-9-6-04	
Vysvětlí pojem účinnost el. zařízení a rozdíl mezi výkonem a příkonem	Elektrický výkon	F-9-6-04	
Vypočítá spotřebu el. energie (včetně částky potřebné k jejímu zaplacení)		F-9-6-04	
Objasní využití elektroměru		F-9-6-04	
ZVUKOVÉ JEVY			
Vyjmenuje zdroje zvuku	Vznik a šíření zvuku	F-9-5-01	
Charakterizuje zvuk a jeho vlastnosti (šíření, rychlost, odraz, frekvenci, hlasitost)	Rychlost šíření zvuku	F-9-5-01	
Vysvětlí rozdíl mezi ozvěnou a dozvukem	Tón	F-9-5-01	
Vypočítá příklady na odraz a rychlost zvuku	Hlasitost zvuku	F-9-5-01	
Odlišuje tón od hluku	Hluk a ochrana před ním	F-9-5-02	
Vymezi některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrného hluku na člověka	Přenos zvuku	F-9-5-02	

Vyjmenuje některá akustická zařízení a popíše jejich činnost		F-9-5-01	
Uvede některé nosiče zvuku		F-9-5-01	
Vysvětlí pojmy infrazvuk a ultrazvuk a uvede jejich využití		F-9-5-01	
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY			
Vysvětlí pojmy: magnetická síla, magnetické pole, magnetizace, elektromagnet, indukční čáry	Magnetické pole, části magnetu	F-9-6-04	
Popíše části magnetu	Magnetické pole cívky s proudem	F-9-6-04	
Určí póly cívky s proudem pomocí Ampérova pravidla pravé ruky	Působení magnetického pole na cívku s proudem	F-9-6-04	
Využívá s porozuměním poznatek, že magnetické pole působí na cívku s proudem	Elektromagnet a jeho využití	F-9-6-04	
Uvede využití elektromagnetů v praxi	Elektromotor	F-9-6-04	
Vysvětlí princip elektromotoru	Elektromagnetická indukce	F-9-6-04	
Objasní pojmy: elektromagnetická indukce (+ její vznik), indukovaný proud, indukované napětí		F-9-6-04	
Popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí)	Střídavý proud	F-9-6-02	
Charakterizuje střídavé napětí (perioda, kmitočet, sinusoida, amplituda, efektivní hodnota)	Vznik střídavého proudu	F-9-6-02	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého	Měření střídavého proudu a napětí	F-9-6-02	
Určí periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak		F-9-6-02	
Objasní činnost transformátoru	Transformátory	F-9-6-02, 9-6-04	
Používá s porozuměním transformační poměr		F-9-6-02,9-6-04	
Uvede příklady použití transformátorů v praxi	Rozvodná elektrická síť	F-9-6-02, 9-6-04	
Uvede význam alternátoru a dynama		F-9-6-02, 9-6-04	
Vyjmenuje druhy elektromagnetického vlnění, uvede využití a rozdíl	Elektromagnetické vlnění	F-9-6-02	
Ovládá zásady správného použití elektrických spotřebičů	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	F-9-6-02	
Uvede zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem		F-9-6-02	
Uvede hodnoty bezpečného proudu a napětí		F-9-6-02	
Charakterizuje polovodič typu N a polovodič typu P	Polovodič typu N a P	F-9-6-03	
Vyjmenuje některé polovodičové součástky, nakreslí jejich značky a	Polovodičové součástky	F-9-6-03	

uvede jejich využití (termistor, fotorezistor, polovodičová dioda, ledka, fotodioda, sluneční článek, (tranzistor)			
Narýsuje zapojení polovodičové diody v propustném a závěrném směru			
SVĚTELNÉ JEVY			
Charakterizuje světelný zdroj; uvede příklad bodového a plošného zdroje	Světelné zdroje	F-9-6-05	
Rozliší optická prostředí (průhledné, průsvitné, neprůsvitné)	Šíření světla	F-9-6-05	
Uvede vlastnosti světla (světelného paprsku)	Vlastnosti světla	F-9-6-05	
Objasní vznik stínů za tělesem	Stín	F-9-6-05	
Objasní vznik zatmění Slunce, zatmění Měsíce a měsíční fáze	Zatmění Slunce a Měsíce, měsíční fáze	F-9-6-05	
Vysvětlí zákon odrazu	Zobrazení zrcadlem	F-9-6-05	
Aplikuje zákon odrazu při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem	Odraz světla na rozhraní dvou prostředí	F-9-6-05	
Rozpozná duté a kulové zrcadlo a určí na nich pojmy jako ohnisko a ohnisková vzdálenost	Zobrazení předmětu rovinným zrcadlem	F-9-6-05	
Popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na kulovém zrcadle a aplikuje je při principu zobrazení předmětu kulovým zrcadlem	Kulová zrcadla	F-9-6-05	
Určí ze znalostí úhlu dopadu a úhlu lomu nebo ze znalosti rychlosti světla v prostředích, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici	Lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí	F-9-6-06	
Rozpozná spojku a rozptylku a určí u nich ohnisko a ohniskovou vzdálenost	Čočky	F-9-6-06	
Popíše, jak se chovají paprsky význačného směru na tenké spojnici (rozptylce) a aplikuje je při principu zobrazení tenkou čočkou	Zobrazení předmětu čočkami	F-9-6-06	
Objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění	Optické vlastnosti oka	F-9-6-06	
Vyjmenuje některé optické přístroje a uvede k čemu slouží	Optické přístroje	F-9-6-06	
Objasní rozklad bílého světla optickým hranolem	Rozklad světla	F-9-6-06	
JADERNÁ ENERGIE			
Objasní pojmy: jaderná energie, nuklid, izotop, radionuklid, radioizotop, poločas přeměny, radioaktivita	Jaderná energie	F-9-4-02	

Určí, co udávají protonová a nukleonová čísla	Jaderná síla	F-9-4-02	OČMS
Rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu	Přirozené radionuklidy	F-9-4-02	
Charakterizuje jednotlivé druhy radioaktivního záření	Štěpení jader uranu	F-9-4-02	
Objasní pojem řetězová reakce	Řetězová reakce	F-9-4-02	
Vyjmenuje hlavní části jaderné elektrárny a vysvětlí činnost jaderného reaktoru	Jaderný reaktor	F-9-4-02	
Uvede příklady využití jaderného záření	Jaderná elektrárna	F-9-4-02	
Vyjmenuje některé problémy související s jadernou energetikou (včetně ničivého účinku jaderného záření)		F-9-4-02	
ASTRONOMIE - VESMÍR			
Vymezí Sluneční soustavu a její hlavní strukturu	Sluneční soustava	F-9-7-01	
Objasní střídání dne a noci a střídání ročních období	Vesmír	F-9-7-01	
Objasní pojmy: vesmír, galaxie, hvězda, planeta, družice		F-9-7-01	
Vyhledá informace o výzkumu sluneční soustavy a vesmírného prostoru		F-9-7-01	
Minimální doporučené výstupy v rámci podpůrných opatření			
Změří v jednoduchých případech délku, hmotnost a čas	Fyzikální veličiny	F-9-1-01p	
Rozezná, zda je těleso v klidu, či v pohybu vůči jinému	Klid a pohyb tělesa	F-9-2-01p	
Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	Rychlost, dráha, čas	F-9-2-02p	
Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Síla	F-9-2-03p	
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Pascalův zákon, hydraulické zařízení, hydrostatický tlak	F-9-3-01p	

Uvede vzájemný vztah mezi výkonem, prací a časem	Práce a výkon	F-9-4-01p	
Rozezná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz	Zvuk	F-9-5-01p	
Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Ochrana před nadměrným hlukem	F-9-5-02p	
Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	Elektrický obvod	F-9-6-01p	
Vyjmenuje zdroje elektrického proudu	Elektrický proud, elektrické napětí	F-9-6-02p	
Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností	Vodiče elektrického proudu	F-9-6-03p	
Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými zařízeními	Bezpečnost práce s elektrickými zařízeními	F-9-6-03p	
Zná druhy magnetů a jejich praktické využití	Magnety	F-9-6-03p	
Rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	Zdroje světla	F-9-6-03p	
Zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí	Světlo	F-9-1-05p	
Rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Čočky	F-9-1-05p	
Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	Slunce, Měsíc	F-9-7-01p	
Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci	Planety sluneční soustavy	F-9-7-01p	
Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese a jejím postavení ve Vesmíru	Země, sluneční soustava	F-9-7-01p	

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku časové dotaci 2 hodiny týdně. Navazuje na učivo předmětů prvouka a přírodověda. Výuka se odehrává v odborné učebně (alespoň 1 hod. týdně), ve třídě nebo v laboratoři. Předmět je (může být) rozšířen o volitelný předmět přírodovědné praktikum, nebo badalství, které jsou zaměřeny zejména na praktické dovednosti žáků.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném, ekonomickém a ekologickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně:

- získávali základní poznatky z různých oborů chemie,
- osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chem. jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím,
- poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami) a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami,
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství, (domácnostech a ve výživě člověka). Žák by si měl uvědomit, že chemie je všude kolem nás!

Výuka chemie, tak jako ostatních přírodovědných předmětů, významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Formy a metody práce se užívají různé (viz přehled metod), záleží na charakteru učiva, cílech vzdělávání a vyučujícím. Do výuky se začleňují laboratorní práce, z důvodu bezpečnosti však převažují demonstrační pokusy:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, biochemie, fyzika – vlastnosti látek, teplo, stavba atomu, ionty, jaderná energie, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Žáci se **speciálními vzdělávacími potřebami** dostávají podpurná opatření, rozčleněná do pěti stupňů. Je uplatněn princip individualizace a diferenciací. Výuka žáků s **LMP** je ovlivněna mírou jejich postižení, žákům je dán potřebný čas pro pochopení látky, spojený s praktickou činností podle tématu. Při stanovování konkrétních cílů se vychází z žakových aktuálních možností (specifikováno v PLPP), tyto cíle a očekávané výstupy mají činnostní povahu. Žáci s LMP jsou motivováni k samostatnému myšlení a získávání informací. Metody, formy a tempo práce je přizpůsobeno žakovým aktuálním možnostem. Žáci jsou motivováni pochvalou a pozitivním hodnocením.

S žáky nadanými a mimořádně nadanými se pracuje podle plánu PLPP/ IVP.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - učitel :

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie

- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promyšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní - učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální - učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské - učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní - učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vyučovací předmět: Chemie 8. a 9. ročník

Vzdělávací obsah: Člověk a příroda

Očekávané výstupy z RVP ZV

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák			
BEZPEČNOST PŘI EXPERIMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně	Laboratorní řád	CH-9-1-02	
Poskytne, popř. přivolá první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce v chemické laboratoři	CH-9-1-02	
Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	První pomoc při úrazu v laboratoři	CH-9-1-02	
Vysvětlí význam H - vět a P - vět a uvede jejich příklady u běžně dostupných výrobků	Nebezpečné látky (hořlaviny, jedy, žraviny atd.)	CH-9-1-02	
Rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami		CH-9-1-02, CH-9-7-03	
Navrhne a provede jednoduché chem. pokusy a zaznamená jejich výsledek (LP)		CH-9-1-01	
ÚVOD DO CHEMIE, VLASTNOSTI LÁTEK			
Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek	Vlastnosti látek	CH-9-1-01	
Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek	Změny skupenství	CH-9-1-01	
Rozpozná skupenství látek a jejich změny		CH-9-1-01	
Vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách		CH-9-1-01	

SMĚSI			
Rozliší různorodé a stejnorodé směsi	Různorodé a stejnorodé směsi (roztoky)	CH-9-2-01	
Objasní pojmy: suspenze, emulze, pěna, dým, mlha, aerosol a uvede příklady z běžného života	Složky směsi	CH-9-2-01	
Uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi	Složení roztoků	CH-9-2-01	
Použije správně v souvislostech pojmy: roztok, složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	Hmotnostní zlomek	CH-9-2-02	
Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení		CH-9-2-02	
ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ			
Rozliší různé metody pro oddělování složek směsí (princip, postup, užití v praxi)	Usazování, odstředování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, extrakce, chromatografie	CH-9-2-03	
Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci		CH-9-2-03	
Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace		CH-9-2-03	
Vysvětlí princip usazování a krystalizace		CH-9-2-03	
Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě		CH-9-2-03	
VODA A VZDUCH			
Rozezná a uvede názvy vody v pevném, kapalném a plynném skupenství	Voda, druhy vod	CH-9-2-04	
Zhodnotí význam vody pro život na Zemi	Výroba pitné vody	CH-9-2-04	
Uvede základní vlastnosti vody (fyzikální, chemické) a její využití v praxi	Čistota vody, čištění odpadních vod	CH-9-2-04	
Rozliší vodu destilovanou, měkkou, tvrdou, minerální slanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití	Vzduch - složení, vlastnosti	CH-9-2-04	

Uvede princip výroby pitné vody vodárnách	Čistota ovzduší	CH-9-2-04	OČMS
Objasní čištění odpadních vod		CH-9-2-04	
Vyjmenuje hlavní složky vzduchu (procentový obsah)		CH-9-2-04	
Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů		CH-9-7-02	
Popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší		CH-9-2-04	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK			
Popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů	Atomy, ionty, molekuly	CH-9-3-01	
Vysvětlí pojmy: atom, iont, proton, neutron, elektron, valenční elektron, protonové číslo, nukleonové číslo		CH-9-3-01	
Vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou		CH-9-3-01	
PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ			
Přiřadí značku prvku k českému názvu a naopak:	Chemické prvky	CH-9-3-02	
Vyhledá v tabulkách názvy prvků k daným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo	Vybrané názvy a značky chemických prvků	CH-9-3-02	
Objasní princip uspořádání prvků v PSP (periodický zákon)	Periodický zákon, PSP	CH-9-3-02	
Rozliší periody a skupiny v PSP a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	Kovy (Na, K, Ca, Mg, Cr, Mn, Fe, Cu, Zn, Ag, Pt, Ag, Hg, Al, Sn, Pb)	CH-9-3-02	
Zařadí prvek do skupiny a periody	Polokovy (Si, Ge)	CH-9-3-02	
Rozliší kovy, nekovy a polokovy	Nekovy (halogeny, vzácné plyny, O, S, N, P, C, H)	CH-9-3-02	
Uvede vlastnosti, výskyt, sloučeniny a použití vybraných chemických prvků		CH-9-3-02	

CHEMICKÉ SLOUČENINY, CHEMICKÁ VAZBA		
Používá pojmy chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech	Chemické sloučeniny	CH-9-3-02
Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny	Chemická vazba	CH-9-3-02
Odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny		CH-9-3-02
	HALOGENIDY	
Určí oxidační číslo atomů v halogenidech	Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy	CH-9-3-02
Zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy	Názvosloví halogenidů	CH-9-3-02
Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	Významné halogenidy	CH-9-5-01
	OXIDY, SULFIDY	
Určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech (sulfidech)	Názvosloví oxidů/sulfidů	CH-9-3-02
Zapíše z názvů vzorce oxidů (sulfidů) a naopak ze vzorců jejich názvy	Významné oxidy - oxid uhličitý, uhelnatý, siřičitý, sírový, dusnatý, dusičitý, křemičitý, vápenatý, hlinitý	CH-9-3-02
Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	Významné sulfidy - galenit, sfalerit, pyrit	CH-9-5-01, CH-9-7-03
Vyjmenuje některé sulfidy vyskytující se v přírodě a uvede jejich využití		CH-9-5-01
	KYSELINY	
Rozliší kyslíkaté a bezkyslíkaté kyseliny	Rozdělení kyselin	CH-9-5-01
Zapíše z názvů kyselin vzorec a ze vzorců jejich názvy	Názvosloví kyselin	CH-9-3-02
Uvede vlastnosti a použití vybraných kyselin (HCl, H ₂ SO ₄ , HNO ₃ , H ₃ PO ₄ , H ₃ BO ₃ , H ₂ CO ₃)	Významné kyseliny	CH-9-5-01
Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí		CH-9-7-03

HYDROXIDY		
Zapiše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy	Názvosloví hydroxidů	CH-9-3-02
Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů (NaOH, KOH, NH ₄ OH, Ca(OH) ₂)	Významné hydroxidy	CH-9-5-02
SOLI		
Uvede vybrané metody přípravy (vzniku) solí	Neutralizace	CH-9-4-01
Připraví jednoduchým postupem sůl	Názvosloví solí	CH-9-4-01
Uvede příklady využití neutralizace v běžném životě		CH-9-5-02
Provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapiše je chemickými rovnicemi	Využití některých solí	CH-9-4-01, CH-9-5-02
Zapiše z názvů solí vzorce a ze vzorců jejich názvy	Průmyslová hnojiva	CH-9-3-02
Uvede příklady uplatnění solí v praxi		CH-9-5-01, CH-9-7-03
Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí		CH-9-7-03
CHEMICKÉ REAKCE		
Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je v konkrétních příkladech	Chemický děj	CH-9-4-01
Zapiše jednoduché chemické reakce chemickými rovnicemi	Reaktanty a produkty	CH-9-4-01
Provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři	Zápis chemické reakce	CH-9-1-02
Uvede některé faktory ovlivňující průběh chemických reakcí, uvede příklady z praxe	Rychlost chemických reakcí	CH-9-4-02
Dodržováním pravidel bezpečnosti předchází nebezpečnému průběhu chemických reakcí		CH-9-1-02
ACIDOBAZICKÉ REAKCE		
Objasní pojmy kyselina a zásada a popíše bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Kyseliny a zásady	CH-9-1-02, CH-9-5-01, CH-9-7-03, CH-9-5-02

Orientuje se na stupnici pH	pH, indikátory pH	CH-9-5-02	
Uvede rozmezí pH kyselin a zásad	Zásady bezpečné práce při manipulaci s kyselinami a zásadami	CH-9-5-02	
Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH	Kyselost a zásaditost roztoků	CH-9-5-02	
Změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem			
	CHEMICKÉ ROVNICE, CHEMICKÉ VÝPOČTY		
Uvede zákon zachování hmotnosti a využije ho při řešení úloh	Zákon zachování hmotnosti	CH-9-4-01	
Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce	Látkové množství	CH-9-4-01	
Přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek	Molární hmotnost	CH-9-4-01	
Vypočítá úlohy s užitím veličin: m, M, n, V, c.		CH-9-4-02, CH-9-4-03	
UHLOVODÍKY			
Rozliší anorganické a organické sloučeniny	Alkany (methan, propan, butan)	CH-9-6-01	
Vyjmenuje prvních deset alkanů a napíše jejich strukturní vzorce	Alkeny (ethylen, propylen, 1,3 – butadien)	CH-9-6-01	
Rozpozná alkany, alkeny, alkyny a areny	Alkyny (acetylen)	CH-9-6-01	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití	Areny (benzen, naftalen, toluen, styren)	CH-9-6-01	
Vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu	Průmyslové zpracování ropy	CH-9-6-02	
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie	Paliva	CH-9-6-02, CH-9-7-01	

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany
Příkrá 67, 264 01 Sedlčany, tel/fax 318 822 403, www.propojeni.cz

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

Rozpozná uhlovodíky a deriváty uhlovodíků	Halogenderiváty	CH-9-6-03
Rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů	Alkoholy	CH-9-6-03
Pojmenuje jednoduché deriváty uhlovodíků daného vzorce a naopak zapíše vzorec k danému názvu	Karboxylové kyseliny	CH-9-6-03
Uvede vzorce, vlastnosti a využití významných derivátů uhlovodíků		CH-9-6-03
Uvede příklady, vlastnosti a použití plastů a syntetických vláken	Plasty a syntetická vlákna	CH-9-7-03
Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí		CH-9-7-03
Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání		CH-9-6-03, CH-9-7-03
Rozliší bílkoviny, sacharidy, lipidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka	Sacharidy, lipidy, bílkoviny, vitamíny	CH-9-6-04

Minimální doporučené výstupy v rámci podpůrných opatření

Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek	Vlastnosti látek	CH-9-1-01p
Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami	Zásady bezpečné práce, nebezpečné látky	CH-9-1-02p
Rozpozná změny skupenství látek	Skupenství látek	CH-9-1-03p
Pozná směsi a chemické látky	Směsi	CH-9-2-01p
Rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	Roztoky	CH-9-2-02p
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití	Voda	CH-9-2-04p
Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jejich značky	Prvky	CH-9-3-02p
Uvede jednoduché chemické sloučeniny a jejich vzorce	Sloučeniny	CH-9-3-02p

Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	Kovy a nekovy	CH-9-3-02p
Pojmenuje reaktanty a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Chemické reakce	CH-9-4-01p
Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Oxidy	CH-9-5-01p
Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných kyselin a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Kyseliny	CH-9-5-01p
Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných hydroxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Hydroxidy	CH-9-5-01p
Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Solí	CH-9-5-01p
Orientuje se na stupnici pH	pH roztoků	CH-9-5-03p
Změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem		CH-9-5-03p
Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem		CH-9-5-03p
Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie	Paliva	CH-9-6-02p
Vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	Ropa	CH-9-6-02p
Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	Přírodní látky	CH-9-6-06p
Uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin	Chemické suroviny	CH-9-7-01p
Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka		CH-9-7-03p

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni, zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a příroda, z průřezových témat se v přírodopise realizují témata Environmentální výchovy.

Je realizován formou přírodopisu s ekologickým zaměřením. Ekologické pojetí zdůrazňuje myšlení ve vztazích, pozorování a poznávání nejen jednotlivých přírodnin, ale také přírodních jevů a jejich změn v rámci společenstev a ekosystémů. Je vyučován v 6. až 8. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně. Přírodopis se vyučuje ve třídě a odborné učebně, hodiny se nedělí. Pro vyučování se dále využívá i učebna výpočetní techniky a část výuky je realizována v přírodě, zejména formou exkurzí a učení v přírodě. Podle možností se několikrát v roce organizuje vyučování v blocích a různé projekty (Den Země...)

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonitostí pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako celku, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, ekologických podmínek k životu a začlenění člověka do tohoto systému.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, badatelsky orientovaná výchova (BOV), čtenářská gramotnost, kooperativní techniky, práce s informacemi...

V 7. - 9. ročníku je předmět doplněn o volitelný předmět Badatelství, který rozšiřuje praktické dovednosti žáků.

V předmětu jsou uplatňovány minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření. Nejvíce se rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- řešení problému
- pracovní
- občanské

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení - učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k experimentování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů:

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy BOV, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální:

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k šetrnému využívání energií, posouzení efektivity energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní:

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci v laboratoři a při BOV

Vyučovací předmět: Přírodopis 6.-9. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP ZV	PT, přesahy, poznámky
POZNÁVÁNÍ A ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY			
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu	praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem)	P-9-8-01 P-9-8-01p	
LES			
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní základní princip některého ekosystému	ekosystémy, společenstva	P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-01p P-9-7-02p	PT EV - ekosystémy

<ul style="list-style-type: none">- objasní funkci základních organel- popíše rozmnožování zrněnky	řasa	P-9-1-02	
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí princip fotosyntézy a dýchání a jejich využití při pěstování rostlin- rozlišuje fotosyntézu a dýchání a jejich využití	fotosyntéza, dýchání	P-9-1-01 P-9-1-01p	PT EV - základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none">- popíše různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystému a místo v potravních řetězcích- nakreslí a popíše plodnici hub- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	houby s plodnicemi	P-9-2-01 P-9-2-01p	
<ul style="list-style-type: none">- objasní funkce organismů v lišejníku- vysvětlí, co znamená přítomnost (nepřítomnost) lišejníků v přírodě- pozná záporný vliv člověka na výskyt lišejníků	lišejníky	P-9-1-01 P-9-7-04 P-9-7-04p	
<ul style="list-style-type: none">- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin- zná základní funkce hlavních orgánů rostlin- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich význam- porovná rozdíly v rozmnožování nekvetoucích a kvetoucích rostlin- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin	rostliny našich lesů fyziologie rostlin	P-9-3-01 P-9-3-02 P-9-3-02 P-9-1-02	

<ul style="list-style-type: none">- třídí rostliny a zařadí vybrané zástupce do říše a nižších taxonomických jednotek- popíše rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou- pomocí jednoduchých klíčů a atlasů určuje vybrané zástupce rostlin- prakticky pozná vybrané zástupce nahosemenných a krytosemenných rostlin- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce- uvede význam rostlin v ekosystému lesa- uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na rostliny v lese- zdůvodní ochranu rostlin v lese	systém rostlin význam rostlin a jejich ochrana	P-9-3-03 P-9-3-03 P-9-3-03 P-9-3-03 P-9-3-03p P-9-7-04, P-9-7-04p	
<ul style="list-style-type: none">- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů- <i>porovná vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů- určí vybrané zástupce živočichů a zařadí je do hlavních taxonomických skupin- <i>rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</i>- popíše základní projevy chování živočichů v přírodě, jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí- najde rozdíly mezi proměnou nedokonalou a dokonalou- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka- shrne nebezpečí klíštěte obecného- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy- <i>odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i>- <i>ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>	živočichové našich lesů stavba těla systém živočichů projevy chování živočichů	P-9-4-01 P-9-4-01p P-9-4-02 P-9-4-02 P-9-4-02p P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-4-04 P-9-4-04 P-9-4-03p P-9-4-04p	

- uvede příklady výskytu organismů v lese a vztahy mezi nimi - <i>uvede příklady výskytu organismů v lese a vztahy mezi nimi</i>	vztahy rostlin a živočichů v lese	P-9-7-01 P-9-7-01p	
- utvoří obrázek (diagram) potravních vztahů v ekosystému lesa a zhodnotí jejich význam - <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních vztahů v lese</i>	les jako celek	P-9-7-03 P-9-7-03p	PT EV - ekosystémy
- vysvětlí význam lesa - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na les a příklady narušení rovnováhy lesa - <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí, popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i> - uplatňuje zásady bezpečného chování v lese - chová se zodpovědně v případě požáru	Význam a ochrana lesů OČMS	P-9-7-04 P-9-7-04p P-9-4-04, P-9-4-04p	 OČMS
TROPICKÉ DEŠTNÉ LESY			
- vyznačí na mapě výskyt TDL - uvede příklady organismů v TDL - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na TDL - <i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i> - <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i> - popíše globální význam TDL a význam pro nás	organismy a prostředí ochrana životního prostředí	P-9-7-01 P-9-7-04 P-9-7-04p P-9-7-04p	PT EV – ekosystémy
VODA A JEJÍ OKOLÍ			
- uvede příklady vztahu vlastností vody a života - uvede význam sinic v přírodě, zhodnotí nebezpečí sinic a respektuje pravidla při koupání	voda a život sinice	P-9-7-02 P-9-1-04, P-9-1-04p	PT EV – ekosystémy
- odvodí na základě pozorování přizpůsobení některých rostlin vodnímu prostředí	rostliny stavba rostlin	P-9-3-01	

<ul style="list-style-type: none">- prakticky pozná vybrané druhy rostlin žijících ve vodě a rostoucích u vody a zařadí je do základních systémových skupin- zdůvodní význam rostlin pro život ve vodním prostředí	<p>systém rostlin</p> <p>význam rostlin</p>	<p>P-9-3-03, P-9-3-03p</p>	
<ul style="list-style-type: none">- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce- na příkladech objasní způsob života vybraných zástupců a přizpůsobení vodnímu prostředí- uvede projevy chování vybraných živočichů- uplatňuje zásady bezpečného chování při kontaktu s živočichy- u vybraných zástupců živočichů objasní jejich způsob života a přizpůsobení vodnímu prostředí- uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<p>živočišné vod a okolí</p> <p>stavba těla</p> <p>systém živočichů</p> <p>projevy chování živočichů</p>	<p>P-9-4-01, P-9-4-01p</p> <p>P-9-4-02</p> <p>P-9-4-02p</p> <p>P-9-4-03</p> <p>P-9-4-03</p> <p>P-9-4-04</p> <p>P-9-4-03p</p> <p>P-9-4-04p</p>	
<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady výskytu organismů ve vodě a u vody a vztahy mezi nimi- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců ve vodním ekosystému a hodnotí jejich význam- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců ve vodním ekosystému	<p>organismy a prostředí</p>	<p>P-9-7-01, P-9-7-01p</p> <p>P-9-7-03</p> <p>P-9-7-03p</p>	
<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na vodní prostředí a příklady narušení rovnováhy vodního ekosystému- pozná kladný a záporný vliv člověka na vodní ekosystém- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky na vodní ekosystém	<p>ochrana životního prostředí</p>	<p>P-9-7-04</p> <p>P-9-7-04p</p> <p>P-9-7-04p</p>	<p>PT EV - problémy životního prostředí</p>
MOŘE			
<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady různých organismů v moři- vysvětlí vztah mezi mořskými řasami a kyslíkem- vysvětlí význam moře pro biosféru	<p>organismy a prostředí</p>	<p>P-9-7-01</p>	<p>PT EV – ekosystémy</p>

<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady vlivů člověka na ekosystém moře- <i>uvede příklady organismů v mořích a oceánech a vztahy mezi nimi</i>- <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na mořský ekosystém, popíše změny vyvolané člověkem a jejich důsledky</i>	ochrana životního prostředí	P-9-7-04 P-9-7-01p P-9-7-04p	
LOUKY, PASTVINY A POLE			
<ul style="list-style-type: none">- najde rozdíly mezi umělým a přirozeným ekosystémem	organismy a prostředí	P-9-7-02	
<ul style="list-style-type: none">- vytvoří herbář rostlin travních ekosystémů	poznávání přírody	P-9-8-01, P-9-8-01p	
<ul style="list-style-type: none">- na základě pozorování popíše složení půdy- rozlišuje různé druhy půd, jejich vlastnosti a význam pro různé organismy- uvede příklady výskytu organismů v půdě- na příkladu objasní vztahy mezi živými a neživými složkami půdního ekosystému- uvede význam vlivu podnebí a počasí na půdu- uvede příklady její devastace a rekultivace- <i>uvede příklady výskytu organismů v půdě</i>- <i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na půdu</i>- <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na půdu, popíše je a objasní jejich důsledky</i>	půda	P-9-7-02 P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-6-03 P-9-7-04 P-9-7-01p P-9-6-03p P-9-7-04p	PT EV – základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none">- vyjmenuje hospodářsky významné pěstované rostliny na našich polích a jejich využití- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin- <i>uvede význam hospodářsky významných rostlin a způsob jejich pěstování</i>- zařadí vybrané zástupce do základních taxonomických skupin	hospodářsky významné rostliny	P-9-3-02 P-9-3-02p P-9-3-03, P-9-3-03p	
<ul style="list-style-type: none">- popíše vliv pěstování vybraných rostlin na rovnováhu prostředí	biologická regulace	P-9-7-04	
<ul style="list-style-type: none">- popíše význam bezobratlých živočichů v potravním řetězci polí	živočišné a prostředí	P-9-7-03	

<ul style="list-style-type: none">- popíše význam hmyzu a ptactva v prostředí- uvede různé způsoby ochrany proti přemnožení škůdců a zhodnotí jejich vliv na okolní prostředí- <i>ví o významu živočichů v travních ekosystémech</i>		P-9-4-04 P-9-7-04 P-9-4-04p	
<ul style="list-style-type: none">- zhodnotí význam hospodářsky významných živočichů pro člověka- popíše vliv člověka na změny okolní krajiny- rozlišuje vliv různého hospodaření na polích na jejich okolní prostředí a zdraví člověka- <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na travní ekosystémy, popíše změny vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i>	hospodářsky významní živočichové ochrana životního prostředí	P-9-4-04 P-9-7-04 P-9-7-04 P-9-7-04p	PT EV – ekosystémy PT EV – lidské aktivity
LIDSKÁ SÍDLA A JEJICH OKOLÍ			
<ul style="list-style-type: none">- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry a bakterie	P-9-1-04, P-9-1-04p	
<ul style="list-style-type: none">- na základě pozorování popíše kvasinku a plíseň hlavičkovou- popíše pozitivní a negativní vliv kvasinek a plísní v přírodě a na člověka- uvede příklad využití kvasinek a plísní člověkem	houby bez plodnic	P-9-7-01	
<ul style="list-style-type: none">- uvede funkce zeleně v LS a okolí	rostliny		
<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady parazitických živočichů a jejich vliv na zdraví člověka- na příkladu popíše životní cyklus vnitřního parazita- popíše, jak pečovat o vybraná domácí zvířata, využívá vlastních zkušeností s chovem, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy- <i>ví o negativním působení parazitů na zdraví člověka</i>- <i>využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb</i>	živočichové provázející člověka	P-9-4-04 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-4-04p P-9-4-04p	

OBRATLOVCI

- najde rozdíly v pokryvu těla jednotlivých tříd	povrch těla	P-9-4-01	
- porovná kostry a svaly tříd obratlovců a najde rozdíly	Opěrná a pohybová soustava	P-9-4-01	
- vyvodí přizpůsobení pohybového aparátu vzhledem k prostředí			
- najde odlišnosti v přijímání a trávení potravy	trávicí soustava	P-9-4-01	
- vyjmenuje způsoby dýchání obratlovců, najde jejich odlišnosti	dýchání	P-9-4-01	
- popíše stavbu a funkci srdce	cévní soustava	P-9-4-01	
- porovná a najde rozdíly krevních oběhů obratlovců		P-9-4-01	
- na příkladech jednotlivých zástupců živočichů popíše vylučování odpadních látek z těla	vylučování	P-9-4-01	
- nakreslí a popíše nervovou buňku - neuron	řízení organismu	P-9-4-01	
- porovná rozdíly v řízení těl NS a hormony		P-9-4-01	
- porovná způsoby rozmnožování vodních a suchozemských zástupců obratlovců	rozmnožovací soustava	P-9-4-01	
- <i>porovná stavbu vybraných živočichů</i>	<i>stavba těla</i>	<i>P-9-4-01p</i>	
- <i>vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	<i>funkce jednotlivých částí těla</i>	<i>P-9-4-01p</i>	
- porovná jednotlivé skupiny živočichů		P-9-4-02	

ČLOVĚK

- určí polohu jednotlivých orgánů lidského těla	anatomie a fyziologie člověka Soustavy – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací, řídicí	P-9-5-01	
- objasní stavbu a funkci vybraných orgánů		P-9-5-01	
- shrne funkci daných orgánových soustav		P-9-5-01	
- na příkladu vysvětlí vztahy mezi orgánovými soustavami		P-9-5-01	
- <i>popíše stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla</i>		<i>P-9-5-01p</i>	
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří	fylogeneze a ontogeneze člověka	P-9-5-03	
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka		P-9-5-02	
- <i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i>		<i>P-9-5-02p</i>	
- <i>popíše vznik a vývin jedince</i>		<i>P-9-5-03p</i>	

<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje příčiny vzniku běžných nemocí- u některých běžných nemocí dokáže popsat jejich příznaky- uplatňuje zásady prevence a léčby vybraných nemocí- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	zdraví a nemoc, prevence	P-9-5-04 P-9-5-04 P-9-5-04 P-9-5-04p	PT EV - lidské aktivity
ZEMĚ			
<ul style="list-style-type: none">- na příkladech nebo pomocí určovacích klíčů dokáže odlišit nerost od horniny- rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné- pozná dle charakteristik vybrané nerosty a horniny- popíše rozdíly mezi vnitřními a vnějšími geologickými ději- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody- na základě pozorování objasní vliv počasí a podnebí na život- charakterizuje mimořádné projevy počasí a ochranu před nimi- uvede význam vlivu počasí a podnebí na rozvoj a udržení života	nerosty horniny geologické děje přírodní vlivy	P-9-6-01 P-9-6-01 P-9-6-01p P-9-6-02 P-9-6-02p P-9-6-02 P-9-6-03 P-9-6-03 P-9-6-03p	
OBEČNÁ BIOLOGIE			
<ul style="list-style-type: none">- rozliší základní podmínky a projevy života- orientuje se v přehledu vývoje organismů- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti- uvede příklady dědičnosti v praxi- rozliší základní podmínky a projevy života- orientuje se v přehledu vývoje organismů	vývoj Země a života dědičnost	P-9-1-01 P-9-1-01 P-9-1-02 P-9-1-03 P-9-1-01p P-9-1-01p	

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis navazuje na poznatky žáků z 1. stupně ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je vyučován v kontextu s ostatními vzdělávacími oblastmi ŠVP.

Žáci poznávají svět jako celek, učí se chápat a popisovat souvislosti a vztahy mezi přírodní a společenskou a hospodářskou sférou.

Cílem předmětu je naučit žáky postupně a úměrně jejich věku a schopnostem pracovat s geografickými informacemi a základními kartografickými produkty (plán, mapa, atlas). Důraz je kladen na praktické použití atlasu, při osvojování poznatků jsou využívány jak učebnice a atlasy, tak další zdroje (encyklopedie, internet, geografické časopisy...) a pomůcky (např. Buzoly).

Při výuce mohou být využívány výukové programy, nejprve k procvičování a osvojování učiva podle individuálního tempa žáka, později také k opakování a případně k prověřování znalostí. Tímto způsobem se procvičuje, opakuje a testuje regionální zeměpis světa a ČR: přírodní útvary, státy, hlavní města.

V hodinách jsou podle potřeby používány všechny vhodné druhy atlasů, které má škola k dispozici, nástěnné mapy, žákovské příruční sady map. V různých fázích vyučovacího procesu, zpravidla při shrnutí či opakování, je některými vyučujícími využívána dataprojekce – vyučujícím zpracovaná prezentace shrnutí látky zpracované na PC v power pointu nebo audiovizuální technika, převážně Dvd prostřednictvím PC a dataprojektoru nebo různých aplikací na iPadu. Je aktivně využíváno společné prostředí moodle jako další možný zdroj informací. Žákům např. ze znevýhodněného sociálního prostředí je po domluvě umožněno vypracovávat potřebné úkoly mimo vyučování na školním PC nebo na žádost potřebné materiály dostat v písemné formě.

Žáci klíčové kompetence rozvíjejí také prostřednictvím referátů, úvah na dané téma (dlouhodobější domácí práce) s následnou prezentací výsledku jejich práce, buď ústně nebo vystavením ve třídě nebo prezentací pomocí PC. Prostřednictvím hodin čtenářské gramotnosti se seznamují s aktuálními událostmi, se společenským děním a změnami v životním prostředí ve svém blízkém okolí, v ČR, v Evropě a ve světě. Žáci jsou vedni k zaujímání postojů k probíraným tématům. Důsledky a rizika přírodních a společenských jevů jsou uváděny do širších souvislostí v třídní diskusi nebo řízeným rozhovorem.

Hodiny čtenářské gramotnosti jsou využívány ve všech ročnících, důraz je kladen na sdílení informací mezi žáky v různých formách skupinové práce a kooperativního učení. Hodiny mohou být ukončeny písemným žákovským projevem, který lze podle předem daných kritérií klasifikovat. V maximální míře jsou využívány metody RWCT. V hodinách zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti ve všech ročnících je kladen důraz na práci s texty z různých zdrojů a jejich sdílení, to vše v bezpečném prostředí. Důraz je kladen na rozvoj a využití čtenářských strategií. Získanými vědomostmi, dovednostmi a postoji jsou žáci směřováni k ochraně životního prostředí a k toleranci vůči jiným kulturám a náboženstvím, zájmu o současné dění. Cíle hodin čtenářské gramotnosti jsou některými vyučujícími připravovány v souladu s čtenářským kontinuem, které vzniklo v rámci projektu nadace manželů Kellnerových Pomáháme školám k úspěchu.

Žáci jsou některými vyučujícími vedeni k práci s portfoliem, jeho třídění, prezentaci úspěšných prací. Portfolio není součástí klasifikace. Slouží potřebám žáka, jsou zde shromážděny jeho zápisy, práce z hodin, projekty, písemné projevy, sebehodnocení a tak dokumentuje vývoj žákovy vlastního učebního procesu.

Prověřování znalostí a praktických dovedností žáků se děje různými formami ústně i písemně, může být využíváno i testování pomocí výukových programů.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně PC, případně v okolí školy (na učení v přírodě na Častoboři terénní geografická výuky). V hodinách se příležitostně využívají školní iPady.

Žáci se **speciálními vzdělávacími potřebami** dostávají bezplatně podpůrná opatření, rozčleněná do pěti stupňů. Je uplatněn princip individualizace a diferenciacce.

Výuka žáků s **LMP** je ovlivněna mírou jejich postižení, žákům je dán potřebný čas pro pochopení látky, spojený s praktickou činností podle tématu. Při stanovování konkrétních cílů se vychází z žakových aktuálních možností (specifikováno v PLPP), tyto cíle a očekávané výstupy mají činnostní povahu. Žáci s LMP jsou motivováni k samostatnému myšlení a získávání informací. Jsou vedeni k odmítání xenofobie a rasismu, sounáležitosti s regionem, vlastí. Získané informace se propojují s reálným životem. Metody, formy a tempo práce je přizpůsobeno žakovým aktuálním možnostem. Žáci jsou motivováni pochvalou a pozitivním hodnocením.

S žáky **nadanými a mimořádně nadanými** se pracuje podle plánu PLPP/ IVP.

Výuka na 2. stupni ZŠ:

- 6. r. obecný zeměpis, Austrálie, Afrika, Amerika – 2 hod,
- 7. r. Asie – 1 hod,
- 8. r. Evropa, ČR – 2 hod
- 9. r. souhrnné opakování + spol. a hospod. prostředí – 2 hod

Ochrana člověka za mimořádných okolností je realizována také na učení v přírodě na Častoboři, případně jednorázovými přednáškami, témata jsou zařazena k příslušné látce. Viz tabulka OČZMO.

Učitel prostřednictvím výukových strategií vede žáky k rozvoji všech klíčových kompetencí, zejména kompetence k učení, k řešení problémů, sociálním a personálním, komunikativním.

Kompetence k učení - učitel:

- poskytuje žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, vede k zodpovědnosti, klade důraz na sebehodnocení
- podporuje zvědavost, efektivně a vhodně motivuje k dalšímu vzdělávání
- vytváří prostor a organizuje proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vede k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamuje s různými zdroji informací

- vede k aktivnímu osvojení termínů, znaků a symbolů, vyžaduje znalost užívání
- návodnými otázkami vede žáky k pochopení, vytváří prostor pro diskusi
- prací s portfoliem vede žáky k systematickému třídění, ke sledování vlastního procesu učení, prezentaci úspěchů
- vede žáka k popisu a plánování vlastního procesu učení

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- předkládá k řešení různé problémové situace, diskutuje, konzultuje řešení, dává prostor sdělit postřehy
- připravuje podmínky pro samostatnou i skupinovou práci, kontroluje dodržování a respektování pravidel, průběžně kontroluje řešení, sleduje žáky při skupinové práci
- umožňuje žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcuje a usměrňuje diskusi, klade otevřené otázky
- vytváří bezpečné klima při hodinách, vede k sebehodnocení
- povzbuzuje, oceňuje, chválí
- kriticky hodnotí, povzbuzuje, komentuje sebehodnotící vyjádření žáků
- využívá pozitivně při práci vzniklých chyb žáka (odstraněním chyby jsem se naučil...)
- vede k prezentaci výsledků, k vlastní formulaci, k argumentování
- seznámí žáka s právy a povinnostmi

Kompetence sociální a personální - učitel:

- zadává úkoly, řídí rozdělení rolí ve skupině, motivuje k práci ve skupině, koordinuje práci skupiny, pozoruje práci ve skupině
- navozuje příznivou atmosféru pro spolupráci, bezpečné prostředí
- naslouchá skupině i jednotlivcům, svým jednáním vzbuzuje důvěru
- srozumitelně stanovuje cíle skupinové práce, oceňuje vykonanou práci podle předem stanovených kritérií
- podněcuje vytvoření pravidel pro práci ve skupině, koriguje tvorbu pravidel a vede k jejich dodržování

Kompetence komunikativní - učitel:

- umožní žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně, používá řízený rozhovor
- vede žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, jde příkladem vlastním kultivovaným projevem
- zařazuje práci na PC, případně iPadech, využívá internetu
- adává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany
Příkrá 67, 264 01 Sedlčany, tel/fax 318 822 403, www.propojeni.cz

Vyučovací předmět: zeměpis 6

Očekávané výstupy z RVP : geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie (zkratka GI 1-4)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			
V zadaném grafu či tématické mapě vyhledá požadovanou informaci	Mapy, obsah map, rejstřík, vysvětlivky, měřítko	GI/2	
Používá obsah, tabulky, vysvětlivky, rejstřík v atlase			
Vypočítá skutečnou vzdálenost podle měřítka mapy	Měřítko mapy	GI/1	
Označí a pojmenuje v zeměpisné síti póly, polární kruhy, obratníky	Zeměpisné souřadnice	GI/2	
Na základě hodin čtenářské gramotnosti žák komentuje současné dění ve světě a zaujímá postoj		GI/3	
Označí a pojmenuje v zeměpisné síti póly, polární kruhy, obratníky	Poledníky, rovnoběžky	GI/2	
Určí zeměpisnou polohu daného místa	Určování zeměpisné polohy	GI/2	
Podle daných souřadnic určí místo na světě			
Vyhledá a interpretuje požadovanou informaci na daném grafu či v tabulce	Tabulky, grafy	GI/3	
			M – polokružnice, určování času
			Ov – režim dne – časová pásma
	Práce s informacemi: vyhledávání, třídění, verifikace, zápis		
V textu vyhledá klíčová slova	Afrika, Amerika, Austrálie	GI/4	

02 p rozumí základní terminologii v kartografii, ukáže v mapě požadovaný jev, znak

04p popíše, co mu prospívá/ škodí v jeho blízkém okolí

Očekávané výstupy z RVP ZV: přírodní obraz Země (zkratka POZ 1-4)

Popíše tvar Země, vyhledá v atlase základní údaje o rozměrech, uvede konkrétní příklady důkazu kulatosti Země	Země jako vesmírné těleso: - tvar, velikost, pohyby	POZ/1, POZ/2	PT: mediální výchova -vyhledávání materiálu, údajů a novinek, práce s geografickými časopisy, využití internetu
Vyjmenuje planety sluneční soustavy, vyhledá v atlase údaje o jednotlivých planetách	-postavení Země ve vesmíru	POZ/1	Mezipředmětové vztahy: - dějepis historie lidského poznání – objevné cesty - fyzika vesmír, vesmírná tělesa
Vyhledá údaje o měsících planet, Měsíci	- Měsíc, měsíce	POZ/1	Encyklopedie, skupinová práce, referáty, internet
Ukáže na globu, jak se otáčí Země, vysvětlí důsledek	- střídání dne a noci, přestupný rok	POZ/2	
Předvede pohyb Země kolem Slunce, vysvětlí důsledky	- střídání ročních období	POZ/2	
Uvede počet časových pásem, v mapě ukáže, jak se projevují jejich důsledky v praxi	- časová pásma, světový čas, pásmový čas	POZ/2	
Vyhledá v atlase mapu časových pásem, ukáže datovou mez, vysvětlí na „cestovatelském“ příkladě její význam	- datová mez, smluvený čas	POZ/2	
Uvede složky přírodní sféry (atmosféra,...)	Krajinná sféra: -přírodní	POZ/3	PT: environmentální výchova (vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a životní prostředí)
Zařadí dané prvky do přírodní nebo společenskohospodářské sféry	-společenská -hospodářská	POZ/3	
Ukáže důležité rovnoběžky, vysvětlí souvislost mezi nimi a podnebnými pásy	Geografické pásy: - podnebné	POZ/3	
V atlase vyhledá požadované údaje o teplotních pásách	- teplotní	POZ/3	
Na příkladu vysvětlí, co je výšková stupňovitost	- výšková stupňovitost	POZ/3	
Popíše části zemského tělesa	Stavba Zemského tělesa	POZ/3	
Uvede, co se těží z litosféry	- zemská kůra (oceánská, pevninská), plášť, jádro	POZ/3	

Vysvětlí na příkladech vliv vnějších a vnitřních sil Země	Vnitřní a vnější síly Země	POZ/4	
Vysvětlí souvislost mezi litosférickými deskami a sopkami a zemětřeseními, důsledky pro lidskou společnost	Litosféra: -sopky,zemětřesení	POZ/4	
Vymodeluje nebo nakreslí, jak vzniká pohoří	-tvary reliéfu, typy pohoří	POZ/3 POZ/4	
Popíše denudační činnost vody, větru	-denudace (zarovnávaní)	POZ/4	
Vysvětlí význam atmosféry pro život na Zemi	Atmosféra: - počasí	POZ/3	
Porovná v čem se liší počasí a podnebí	-podnebí -cirkulace atmosféry – vítr	POZ/3	
<i>Vlastními slovy popíše proč vznikají monzuny, v atlase najde monzunové oblasti</i>	-monzuny		
	-pasáty		
Zaujme postoj ke znečištění ovzduší, uvede konkrétní příklad, jak může jednotlivec přispět ke zlepšení ovzduší	-čistota ovzduší a živ.prostředí		PT enviromentální výchova
	Hydrosféra:		
<i>Vysvětlí, proč je cenná artézská voda</i>	- voda na Zemi, artézská voda	POZ/3	
Popíše hospodářské využití sladké vody a případné následky pro životní prostředí, zaujme postoj k šetření vodou	-sladká voda na Zemi		
Vyjádří vlastními slovy jak jsou využívána moře a oceány, vliv na životní prostředí	-oceány,moře		
	Pedosféra:		
Vysvětlí, jak vzniká půda, její význam	-vznik půdy, zvětrávací činitelé	POZ/3	Mezipředmětové vztahy: přírodopis
Na příslušné tematické mapě ukáže půdní typy, vyhledá, co se zde pěstuje	-typy,druhy půd		

Uvede příklady ohrožení půdního fondu, zaujme postoj k tomuto problému, navrhne příklad řešení ochrany půdního fondu	-ochrana půd,vliv na živ.prostředí		
	Biosféra:		
Popíše jednotlivé přírodní krajiny-biomy	-polární pustiny	POZ/3	
Uvede rozdíly mezi jednotlivými přírodními krajinami	-tundra -tajga		
Uvede rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou	-stepi		
Vysvětlí, jak jsou přírodní krajiny ovlivňovány činností člověka	-lesy mírného pásu		
Vyhledá v atlase požadovanou přírodní krajinu	-savany		
	-tropické deštné lesy -polopouště, pouště		

02 p ukáže pohyby Země a popíše jejich vliv na život lidí

04p uvede některé příklady vnitřních a vnějších geol. sil a některé z jejich důsledků

04p popíše, jak některé přírodní jevy utvářely zemský povrch

Očekávané výstupy z RVP ZV: regiony světa(zkratka RS 1-4)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy,poznámky
Žák podle svých schopností			
Lokalizuje a pomocí zeměpisné terminologiepopíše vzájemnou polohu kontinentů a oceánů	Kontinenty a oceány	RS/1, RS/2	
Na mapě ukáže přírodní útvary (průliv, průplav,...), vlastními slovy popíše rozdíly mezi nimi	- přírodní útvary	RS/2, RS/3	
Vyhledá údaje o velikosti oceánů, porovná je podle rozlohy	- moře		

Pojmenuje rozdíly, lokalizuje na mapě, uvede endemity	Arktida x Antarktida	RS/2	
Lokalizuje na mapě, popíše polohu vůči ostatním kontinentům a oceánům	Afrika	RS/2	
Vyhledá na mapě dané přírodní útvary	-přírodní podmínky a útvary -vodstvo	RS/1, RS/2	
Vysvětlí vlastními slovy rasismus,zaujme postoj	- obyvatelstvo, zalidnění, (rasismus)	RS/4	Adopce afrického chlapce z Guiney naší školou od roku 2005
Popíše vlastními slovy problémy Afriky	- problémy (AIDS, hlad, desertifikace, kojenecká úmrtnost, války,...)	RS/3	PT:Vkmvgs Sociální spoty Jeden svět na školách: díl GPL: část 1-2: A je po škole + Africká vesnice - diskuse
V dané tématické mapě vyhledá naleziště důležitých nerostných surovin, vysvětlí jejich význam pro hospodářství	- nerostné suroviny	RS/3	
Na mapě ukáže dané státy , v atlase vyhledá požadované údaje, pomocí nichž je porovná	- severní Afrika:Egypt, Tunisko,Libye - tropická Afrika:Dem.rep.Kongo (Zair), Keňa, Tanzanie - jižní Afrika JAR,Namibie	RS/3	
Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy,poznámky
Žák podle svých schopností	Austrálie		
Lokalizuje na mapě, popíše polohu vůči ostatním kontinentům a oceánům	- poloha, přírodní podmínky a útvary	RS/3	
Na politické mapě ukáže části A.s.	- Australský svaz		
Uvede australské endemity	- fauna a flora		

Na mapě vyhledá a ukáže Oceánii	- Oceánie		
	Amerika		
Lokalizuje na mapě, popíše polohu vůči ostatním kontinentům a oceánům	-severní: poloha, přírodní podmínky a útvary		
Na mapě ukáže dané státy , v atlase vyhledá požadované údaje, pomocí nichž je porovná	- USA, Kanada	RS/3	
	- střední Mexiko		
	- jižní Brazílie, Chile, Argentina		
Z9-3-02p na mapě ukáže světadíly a oceány			
Z9-3-03p rozliší přírodní a společenské znaky požadovaných regionů			
Z9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní a společenské a hospodářské poměry oceánů, světadílů, vybraných států			

Očekávané výstupy z RVP

ZV:společenskohospodářské prostředí (zkratka SHP
1-6)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
V dané lokalitě vyhledá hustotu obyvatelstva	Afrika Austrálie Amerika	SHP/1	
V atlase vyhledá požadované údaje o obyvatelstvu (např. rasa, jazyk, národnostní složení, ...)			
S pomocí atlasu vyhledá informace o daném státu: poloha, rozloha, hl. město.		SHP/5	
Vysvětlí svými slovy, proč lidé migrují.		SHP/1	
Vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem.		SHP/2	
Na dané mapě v atlase vyhledá, co se v dané lokalitě těží.		SHP/4	
Uvede pro hospodářství důležité nerostné suroviny a energetické zdroje.		SHP/3	

V atlase vyhledá informace o hospodářství, zemědělství	SHP/4	PT Výchova k myšlení v globálních souvislostech: aktuality ze světa, uvádění souvislostí, zaujímání postojů
V rámci hodin čtenářské gramotnosti pracuje s texty a seznamuje se s děním ve světě, komentuje a zaujímá postoje	SHP/6	

Očekávané výstupy z RVP ZV: životní prostředí (zkratka ŽP 1-3)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			
Podle obrázků porovnává dané krajiny, uvádí specifické znaky, odpoví na otázky ohledně funkce krajiny	Přírodní krajiny jednotlivých probíraných regionů: Arktida, Antarktida, Afrika, Austrálie, Amerika	ŽP/1	
<i>Uvádí konkrétní příklady znečištění, zaujme postoj ke znečišťování ŽP, uvede, jak může sám konkrétně chránit ŽP</i>		ŽP/3	
Uvede příklady, jak člověk využívá krajinu, navrhne možnosti ochrany krajiny	Typy krajiny: přírodní, kulturní	ŽP/3	
Vysvětlí, proč vznikají chráněná území	Principy ochrany ŽP	ŽP/2	
<i>Uvede konkrétní příklady ohrožených živočichů a krajiny v daných lokalitách světa</i>	Přírodní krajiny jednotlivých probíraných regionů: Arktida, Antarktida, Afrika, Austrálie, Amerika	ŽP/2	
Odpoví na otázky ohledně životního prostředí v dané lokalitě		ŽP/3	

Očekávané výstupy z RVP ZV: terénní geografická výuka, praxe a aplikace (zkratka TP 1-3)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			

V plánu vyhledá požadovaný údaj	Plán	TP/1		
Nakreslí jednoduchý plán(např náměstí)				
Zorientuje mapu podle buzoly	Práce s mapou	TP/2		
V mapě ukáže vrstevnice a jejich nadmořskou výšku				
Určí nadmořskou výšku daného místa v mapě				
Ukáže, kde vede trasa do kopce, kde z kopce				
Při práci s mapou aktivně používá vysvětlivky				
Zorientuje mapu podle buzoly	Práce s buzolou	TP/2		
Určí v přírodě pochodový úhel				
Projde vytyčenou trasu v přírodě podle daných azimutů				
Uvede důležitá telefonní čísla		TP/3		
V přírodě se chová ohleduplně k fauně i flóře, nezanechává po sobě odpadky	Pohyb a pobyt v přírodě	TP/3		
V přírodě se pohybuje opatrně, chrání zdraví své i svých spolužáků,řídí se pokyny pedagogického dozoru.		TP/3		
Popíše, jak se chránit při nebezpečí zemětřesení, sopečné činnosti,orkánu				OČZMO:zemětřesení, sopky,orkán, chlad+horko , tíšňové volání, požár
Uvede, jak se chrání proti extrémnímu chladu a horku.				

02 p rozumí základní terminologii v kartografii, ukáže v mapě požadovaný jev, znak

04p popíše, co mu prospívá/ škodí v jeho blízkém okolí

Z9-7-02p v přírodě se chová tak, aby neohrozil své zdraví ani zdraví spolužáků

Vyučovací předmět: zeměpis 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV:geografické informace,zdroje dat,kartografie, topografie (zkratka GI 1-4)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			
Využívá tématické mapy v atlase, vybírá podle potřeby	Asie	GI/1, GI/2	
Používá potřebné grafy, diagramy, vyčte informace		GI/1, GI/2	
Porovná s využitím atlasu daná místa na světě z hlediska přírodních poměrů		GI/3	
Vyhledává informace v textu, vytváří si vlastní systém vyhledávání a zápisů		GI/4	
Vyhledá místo na Zemi podle dané zeměpisné polohy		GI/2	

Očekávané výstupy z RVP ZV: přírodní obraz Země
(zkratka POZ 2-4 x)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			
Vysvětlí vliv polohy daného místa na světě na délku dne a noci (hlavně polární den, noc)	Asie	POZ/2	
S pomocí atlasu porovná a určí, jak se liší dvě daná místa na Zemi z hlediska časových pásem		POZ/2	
V daném regionu vyhledá s pomocí atlasu prvky přírodní sféry (přírodní útvary: jezera, pohoří,...)		POZ/3	
V daném regionu vyhledá s pomocí atlasu prvky společenskohospodářské sféry (např. sídla, sítě, ohniska)		POZ/3	
Uvede důsledky vnitřních geologických sil na život lidí v některých regionech	Japonsko	POZ/4	OČZMO

V hodinách čtenářské gramotnosti se seznamuje se státy Asie, přírodními a aktuálními společenskými jevy, komentuje je a zaujímá postoje	Asie	
---	------	--

X POZ1 pouze v 6.roč.

Očekávané výstupy z RVP ZV:regiony světa (zkratka RS 1-14),společenské a hospodářské prostředí (zkratka SHP 1-6)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy,poznámky
Žák podle svých schopností			
Lokalizuje na mapě, popíše polohu vůči ostatním kontinentům a oceánům, vyhledá místa s nejhustším osídlením	Asie	RS/1	
Vyhledá na mapě dané přírodní útvary	-přírodní podmínky a útvary(povrch,podnebí) -vodstvo	RS/3	
Vyjmenuje rasy a míšence,vysvětlí pojem rasismus, zaujme postoj	-obyvatelstvo	SHP/1	
Uvede hlavní náboženství a klíčová slova k nim	-náboženství		
Popíše vlastními slovy problémy Asie	- problémy (hlad, kojenecká úmrtnost, války,...), migrace	RS/4	
V dané tématické mapě vyhledá naleziště důležitých nerostných surovin	- nerostné suroviny	SHP/3	
Na mapě ukáže dané státy , v atlase vyhledá požadované údaje(hlavní a velká města,přírodní útvary,údaje o NH,demografické údaje),na internetu vyhledá aktuality a porovná podle požadovaných kritérií	Regiony:Blízký východ	RS/3	
	Střední východ	Jižní Asie	

	Zakavkazsko	JV Asie	
	Střední Asie	Východní Asie	
		Čína	
		Japonsko	
		Sibiř a Dálný východ	

Z9-3-03p rozliší přírodní a společenské znaky požadovaných regionů

Z9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní a společenské a hospodářské poměry oceánů, světadílů, vybraných států

Vyučovací předmět: zeměpis 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV: regiony světa (zkratka RS 1-4), Česká republika (zkratka ČR 1-5)

„společenské a hospodářské prostředí (zkratka SHP 1-6)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			
Lokalizuje na mapě, popíše polohu vůči ostatním kontinentům a oceánům	Evropa	RS/1	
Vyhledá na mapě dané přírodní útvary	- poloha, přírodní podmínky a útvary	RS/3	
Vyhledá na mapě dané přírodní útvary	-vodstvo		
	-obyvatelstvo	SHP/1	
Uvede hlavní náboženství a klíčová slova k nim	-náboženství		
V dané tématické mapě vyhledá naleziště důležitých nerostných surovin	-nerostné suroviny	SHP/3	
Na mapě ukáže dané státy, v atlase vyhledá požadované údaje (hlavní a velká města, přírodní útvary, údaje o NH, demografické údaje), na internetu	-politické rozdělení, státy a hlavní města Evropy:	RS/3	

vyhledá aktuality a porovná podle požadovaných kritérií		
	Severní Evropa	
	Západní Evropa	
	Jižní Evropa	
	Jihovýchodní Evropa	
	Východní Evropa	
	Střední Evropa	

Z9-3-03p rozliší přírodní a společenské znaky požadovaných regionů

Očekávané výstupy z RVP ZV: Česká republika
(zkratka ČR 1-5)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			

Na mapě ukáže místo bydliště, školy, vymezení vůči hlavnímu městu s použitím zeměpisných pojmů	Sedlčany	ČR/1	
Vyhledá na mapě náš region a vymezení jeho polohu v rámci Stř. kraje	Sedlčansko	ČR/1	
		ČR/2	
		ČR/2	
<i>S pomocí map a dalších dostupných informací navrhne plán cyklovýletu, vyjmenuje atraktivní turistické zajímavosti v okolí</i>		ČR/2	<i>Možnost projektu</i>
Podle informací např. z fotografií z muzea ukáže změny, které se udály v poslední době		ČR/2	

Lokalizuje ČR na mapě Evropy, ukáže sousední státy a hlavní města	Základní geografické údaje o ČR	ČR/3	
Uvede informace o rozloze, počtu obyvatel a hustotě osídlení	Základní demografické údaje o ČR		
Na příkladech uvede rozdíly mezi jádrovou a periferní oblastí		ČR/4	
Ročníkové výstupy	Učivo	Hodnocení	PT, přesahy, poznámky
Vyhledává informace na www.stránkách ČSÚ		ČR/3	
Porovnává statistické údaje týkající se ČR a jiných států světa	Práce s atlasem	ČR/3	
Vyhledá na internetu informace o členství ČR v EU, NATO, OSN	ČR a mezinárodní organizace		
<i>Vyhledá na internetu informace o euroregionech</i>	ČR a mezinárodní spolupráce	ČR/5	

Vyučovací předmět: zeměpis 8.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP ZV: regiony světa (zkratka RS 1-4), Česká republika (zkratka ČR 1-5)

přírodní obraz Země (zkratka POZ 1-4), životní prostředí (zkratka ŽP1-3)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			
Rozliší strukturu a odvětví, uvede příklady	Sektorová a odvětvová struktura hospodářství	ČR/3	Práce s tiskem, internetem

Zaujme postoj k vlivu NH na životní prostředí	Vliv hospodářství na životní prostředí	ČR/3
Zaujme postoj k jaderným elektrárnám	Energie,energetika, těžba paliv	ČR/3,ŽP/3
Vyjmenuje jiné zdroje pro výrobu elektřiny (vítr, slunce,geotermál....)		POZ/4
V atlase ukáže a vyhledá důležitá naleziště nerostných surovin		ŽP/3
S atlase uvede typy krajín v ČR		ČR/2, ŽP/2
V atlase vyhledá oblasti v ČR, ohrožené znečištěním	Krajiny	ŽP/3
Vyhledá informace ochrany ŽP v ČR		
Vyhledá v atlase NP, CHKO v ČR		
Ukáže na mapě, na internetu vyhledá údaje o územních jednotkách státní správy a samosprávy	Regiony ČR	ČR/4
Ukáže a vyjmenuje jednotlivé kraje ČR	Regiony ČR	
Hlavní město Praha: lokalizuje, vyhledá základní historické a geografické údaje		

Z9-3-03p rozliší přírodní a společenské znaky požadovaných regionů

Z9-4-02p ví, jak souvisí přírodní podmínky s funkcí a rozmístěním lidských sídel, na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě

Vyučovací předmět:zeměpis 8.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP ZV: Česká republika (zkratka ČR 1-5) ,životní prostředí (zkr.ŽP1-3)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy,poznámky
Žák podle svých schopností:			

Zhodnotí význam Prahy z hlediska kulturního, hospodářského,politického,...	Praha	ČR/4	
--	-------	------	--

Vyhledá hlavní turistické zajímavosti, připraví si upoutávku		ČR/3	Referát zajímavosti Prahy, případně akce Toulky Prahou
Ukáže hranice kraje, sousední kraje	Kraje ČR	ČR/4	
Vyhledá největší město, případně zajímavé informace o něm	Kraje ČR		
Vyhledá ostatní důležitá města kraje, zjistí požadované informace			
Na mapě vyhledá daná města, přírodní útvary			
Vybere si jednu turistickou zajímavost kraje a vytvoří upoutávku			
Na příslušné mapě ČR vyhledá přírodní útvary		GI/1	
Na příslušné mapě ČR vyhledá dané prvky společenskohospodářské sféry			
Vyhledá údaje o ČR z hlediska podnebí pásů			
Uvede příklady výškové stupňovitosti v ČR			
Vyučovací předmět: zeměpis 8. praxe			
Vzdělávací obsah			
Očekávané výstupy z RVP ZV:			
Ročníkové výstupy	Učivo		PT, přesahy, poznámky
Na mapě ČR lokalizuje a pojmenuje CHKO, NP			
Uvede v kterém časovém pásmu leží ČR, porovná s jiným daným místem na Zemi		POZ/2	

Očekávané výstupy z RVP ZV: terénní geografická výuka, praxe a aplikace (zkratka TP 1-3)

Geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie (zkratka GI 1-4)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			

Pomocí informačních tabulí se seznámí s přírodními podmínkami Častoboře (Drbákovské tisy, meandry Vltavy, Bartůňkova stezka,...)	Práce s buzolou	TP/1	červen: výlet, vycházka s úkoly, případně plnění zadání v rámci Den Země, lze i na Častoboři
Určuje azimuty			
Určí sever			
V jízdním řádu vyhledá příslušný spoj, autobus, vlak, možnost využití internetu -idos	Práce s informačními zdroji	GI/1	
V tématických mapách ČR vyhledá požadovanou informaci			
Využívá dostupných map ČR, používá je podle potřeby		GI/1	

Vyučovací předmět: zeměpis 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV: geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie (zkratka GI 1-4)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			
V atlase vyhledá příslušnou tématickou mapu a vyčte požadovanou informaci	Mapy, dalších kartografické produktů	GI/2	
V grafu či diagramu vyhledá požadovanou informaci	Státy kontinentů	GI/1	
Pracuje s internetovými vyhledávači, porovnává a analyzuje informace, verifikuje z dalšího zdroje	Využití internetu	GI/1	
S použitím různých zdrojů (různá vydání atlasů, internet,...) porovná požadované informace	Práce s informačními zdroji	GI/3	
02 p ukáže pohyby Země a popíše jejich vliv na život lidí			
04p uvede některé příklady vnitřních a vnějších geol. sil a některé z jejich důsledků			

04p popíše, jak některé přírodní jevy utvářely zemský povrch

Očekávané výstupy z RVP ZV: přírodní obraz Země
(POZ 1-4)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			
Vysvětlí jak se Země pohybuje, co je důsledkem pohybu kolem své osy a kolem Slunce	Pohyby Země, důsledky	POZ/2	
Vysvětlí pojmy polární den, noc		POZ/2	
Vysvětlí, jaký důsledek má cestování na Zemi z hlediska světových stran (časová pásma)	Časová pásma	POZ/2	
Porovná daná místa na Zemi z hlediska podnebí	Přírodní sféra	POZ/4	
Porovná daná místa na Zemi z hlediska vegetačních pásů	Vegetační pásy	POZ/3	

02 p rozumí základní terminologii v kartografii, ukáže v mapě požadovaný jev, znak

04p popíše, co mu prospívá/ škodí v jeho blízkém okolí

04p uvede některé příklady vnitřních a vnějších geol. sil a některé z jejich důsledků

04p popíše, jak některé přírodní jevy utvářely zemský povrch

Očekávané výstupy z RVP ZV: Společenské a hospodářské prostředí (zkratka SHP 1- 6)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností:			

Podle atlasu určí rozmístění obyvatelstva na Zemi, ukáže místa s nejhustějším osídlením	Obyvatelstvo světa	SHP/1	
Uvede historické důvody pro osídlení		SHP/1	
<i>Zaujme postoj k projevům rasismu v ČR a ve světě</i>		SHP/1	PT Vých. K myšlení v glob.souvislostech:Sociální spoty Jeden svět na školách, část globální problémy
<i>V atlase vyhledá jazykové skupiny, lokalizuje na mapě, uvede konkrétní státy</i>	Jazyky	SHP/1	PT Vých. K myšlení v glob.souvislostechSociální spoty Jeden svět na školách: díl rasismus část 25-29, diskuse
Z věkové pyramidy vyčte požadovaný údaj	Věková pyramida	SHP/1	
Uvede hlavní světová náboženství, vyhledá v mapě lokality	Náboženství	SHP/1	
Vyhledá informace k náboženství, uvede klíčová slova ke křesťanství, islámu, judaismu, hinduismu a buddhismu		SHP/1	
Uvede problémy velkoměst	Sídla	SHP/2	
<i>Vysvětlí rozdíl mezi venkovským a městským sídlem(+aglomerace, konurbace, urbanizace)</i>		SHP/2	
Uvede důvody pro migraci, druhy migrace	Migrace	SHP/1	
<i>Vysvětlí problém imigrace a emigrace</i>		SHP/1	
<i>Uvede konkrétní problémy uprchlíků v ČR</i>	Migrace,problém imigrantů	SHP/1	
Uvede rozdíl mezi svrchovaným státem a závislým územím, vyhledá v atlase	Politické uspořádání světa	SHP/5	
Ukáže typy hranic-přírodní, umělé	Hranice států	SHP/5	
Vyhledá požadované informace o typech států podle politického uspořádání, velikosti,počtu obyvatel,životní úrovně...,využije různých tematických map v atlase, internetu...	Typy států	SHP/6	
Na internetu vyhledá údaje o daných mezinárodních organizacích (EU,NATO, OSN)	Mezinárodní organizace	SHP/5	
Vysvětlí rozdíl a význam rostlinné a živočišné výroby	Zemědělská výroba	SHP/3	

Ukáže světové obilnice, vyjmenuje nejrozšířenější obilniny		SHP/4	
Na příkladech dokáže význam živočišné výroby, v atlase vyhledá hlavní oblasti		SHP/4	
Uvede příklady vlivu zemědělství na životní prostředí		SHP/4	
Vyhledá odvětví, lokalizuje v mapě, pro porovnání požadovaných údajů použije graf,...	Průmysl		
	-spotřební (textilní, oděvní,kožeděl., obuv., kožeš.,skla, keramiky, dřevozpr., polygr.), potravinářský	SHP/3	
Na mapě vyhledá světové zdroje nerostných surovin, uvede příklady	-těžební	SHP/3	
Uvede typy elektráren, jejich vliv na životní prostředí	-energetický	SHP/3	
Vyhledá informace o produktech, vlivech na ŽP	-chemický	SHP/3	
Vysvětlí rozdíl mezi černou a barevnou metalurgií	-hutnický	SHP/3	
Vysvětlí význam lesů na světě, uvede problémy, zaujme postoj ke kácení deštných lesů	Lesní hospodářství	SHP/4	Lze: Projekt Deváťáci představují svět pátákům
V mapě vyhledá údaje o dopravě na světě, porovná dané státy dle daného kritéria	Doprava		
Porovná druhy dopravy a jejich vliv na životní prostředí			
<i>Vyhledá turisticky atraktivní region, připraví upoutávku</i>	Cestovní ruch		Možnost realizovat projekt Výlet po okolí
Sleduje dění ve světě,lokální konflikty,problémy v jednotlivých kontinentech	Sledování změn ve světě	SHP/5	

Z9-4-02p ví, jak souvisí přírodní podmínky s funkcí a rozmístěním lidských sídel, na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě

Očekávané výstupy z RVP ZV:životní prostředí
(zkratka ŽP 1-3)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy,poznámky
Žák podle svých schopností			

Pracuje s mapou přírodních krajin, vysvětlí rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou	Krajina a člověk	ŽP/1	
Uvede příklady antropogenních typů reliéfu, jejich vliv na krajinu	Typy krajin	ŽP/3	
Na základě hodin čtenářské gramotnosti komentuje dění v regionu, ČR a ve světě, týkající se problémů a ochrany ŽP, zaujímá postoje	Práce s médii, literaturou, internetem	ŽP/2	
Na internetu vyhledá údaje o GPL	Globální problémy lidstva	ŽP/3	

Z9-5-01p popíše rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou

Z9-5-02p vyjmenuje a charakterizuje biomy světa a ukáže je v mapě

Z9-5-03p na základě informací z hodin čtenářské gramotnosti popíše důsledky lidské činnosti na přírodu

Očekávané výstupy z RVP ZV: terénní geografická výuka, praxe, aplikace (zkratka TP 1-3)

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP	PT, přesahy, poznámky
Žák podle svých schopností			
V mapě, plánu vyhledá požadovaný údaj		TP/1	
Při práci s mapou aktivně používá vysvětlivky		TP/2	
Na internetu pracuje s vyhledávačem spojů (např. IDOS)		TP/2	
Uvede důležitá telefonní čísla		TP/3	
Odpoví na otázky ohledně chování v modelových situacích		TP/3	OČZMO
Z9-7-02 p V přírodě se chová ohleduplně k fauně i flóře, chová se tak, aby neohrozil sebe nebo spolužáky			

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně s hodinovou dotací týdně.

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání se s hudbou, aby ji interpretovali podle svého zájmu a zaměření.

V hodinách hudební výchovy se využívají pěvecké, instrumentální, poslechové i hudebně pohybové činnosti, které jsou vzájemně provázány. K naplňování cílů pomáhají i návštěvy výchovných koncertů.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - učitel:

- vede žáky k tomu, aby rozuměli obecně používaným termínům v hudební oblasti
- vede žáky k vyhledávání informací o hudebních dílech, skladatelích apod.

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- vede žáky k utváření vlastního názoru na hudební díla
- poskytuje žákům prostor k vlastnímu hudebnímu projevu

Kompetence komunikativní - učitel:

- vede žáky k vyjádření vlastního názoru na hudbu a k respektování názoru ostatních
- vede žáky k pochopení hudby jako komunikačního prostředku

Kompetence sociální a personální - učitel:

- buduje u žáků zásady slušného chování na kulturních akcích
- vede žáky ke zdokonalování vlastního hudebního projevu
- podporuje v dětech sebedůvěru na základě respektování názorů každého žáka

Kompetence občanské - učitel:

- vysvětluje žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví v hudební oblasti
- buduje v dětech pozitivní postoj k hudebním dílům

Kompetence pracovní učitel:

- vede žáky k dodržování základních pravidel pro grafický záznam hudby
- vede žáky k dodržování zásad hygieny hlasového projevu

Kompetence digitální - učitel:

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Předmět hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa a dochází v něm k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Hudební výchova pracuje s estetickým prožitkem vytvořeným audioprezentací a vlastní kreativitou. Tvořivý přístup k práci, vnímání a interpretace vychází z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Cílem je tedy přispět k sebepoznání žáka a jeho okolního světa prostřednictvím hudebních činností. Pomáhá žákům projevit se a realizovat své představy formou hudebního tvoření. Rozvíjet komunikační dovednosti dítěte a vést k respektování odlišného hudebního názoru a k obhajobě názoru svého. Nedílnou součástí je budování pozitivního vztahu k regionu, jeho pamětihodnostem a esteticky působivým momentům.

Hodiny hudební výchovy se budou realizovat v odborné učebně (aula), event.v prostředí odpovídající náplni hodiny: Sukova síň, kostel, kulturní dům

Časová dotace: 6.–9. ročník – 1 hodina týdně.

Profil našeho absolventa:

V oblasti znalostí žák:

- pozná základní druhy hudebních forem vokálních i instrumentálních
- určí a demonstruje příklady etapy vývoje hudby
- dle svých možností prakticky využívá znalosti o harmonii a melodii

V oblasti dovedností a schopností:

- ovládá noty v rozsahu jedné až jedné a půl oktávy
- používá hudební terminologii
- samostatně prezentuje výsledky své práce
- spolupracuje

- kriticky hodnotí
- při styku s uměním se chová odpovídajícím způsobem
- zrcadlí své prožitky do hudebního vyjadřování
- hudebně realizuje své myšlenky a představy

V oblasti postojů:

- vnímá estetiku jako nutnou - přirozenou součást životního stylu
- vědomě využívá kulturní podněty ve svém okolí
- zaujme postoj k hudebnímu dílu
- zodpovědně se připravuje do hodin

Klíčové kompetence a strategie jejich rozvíjení:

Kompetence k učení:

- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, pro vlastní hudební realizaci, zařazujeme různé techniky a způsoby hudebního projevu, vedeme žáky k zodpovědnosti, pomáháme žákům s procesem plánování, klademe důraz na sebehodnocení
- vytváříme prostor a organizujeme proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vedeme k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamujeme s různými zdroji informací
- vedeme k aktivnímu osvojení termínů, znaků a symbolů, vyžadujeme znalost užívání, vytváříme prostor pro experimentování, klademe důraz na výsledky vlastního pozorování

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákovi vyjádřit své myšlenky v realizaci vlastního tvůrčího projevu, povedeme se žákem řízený rozhovor (diskuzi), podporujeme a zařazujeme prezentaci vlastní i skupinové práce
- zařazujeme besedy s významnými osobnostmi nebo besedy o nich
- organizujeme návštěvy kulturních vystoupení
- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků, vedeme žáky k vyhledávání informací, k porovnávání a formulaci vlastními slovy, zařazujeme práci na PC, využíváme internetu

Kompetence k řešení problému:

- vytváříme prostor pro samostatnou práci, zadáváme adekvátní úkoly, pozorujeme činnost žáka a usměrňujeme ji vzhledem k individuálním schopnostem jedince
- kriticky hodnotíme, chválíme, povzbuzujeme, pomáháme

Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme projektové vyučování, předkládáme rozmanitá témata

Kompetence občanské:

- organizujeme výlety, exkurze, besedy, umožňujeme žákům vytvářet projekty na základě vlastního bádání a pozorování, vedeme k respektování tradic a kulturních památek

Kompetence pracovní:

- seznámíme žáky s bezpečnostními pravidly, dohlížíme na jejich dodržování, seznámíme žáky s řádem odborné pracovny, dbáme na jeho dodržování
- vedeme žáky k zodpovědné přípravě do hodin, dbáme na pracovní zodpovědnost žáka

Hudební výchova 1. - 3. ročník

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase HV-3-1-01	Zazpívá v každém ročníku 5 písní Správně dýchá při zpěvu Dodržuje pravidla hlasové hygieny Uvědoměle používá rozezpívání Zazpívá se skupinou krátkou vzestupnou a sestupnou řadu Zapojí se do zpěvu kánonu ve skupině	Písně - vokální činnost, pěvecké návyky	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-02	Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) Aplikuje hudební rozhovor Zopakuje zpívané nebo hrané rytmickomelodické motivy Reaguje na dirigenta Rytmicky doprovází melodii hrou na tělo (tleskání, pleskání, luskání, podupy)	rytmus - melodie, rytmickomelodická cvičení	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-03	Podle svých možností předvede hru na jednoduché hudební nástroje	Hra na jednoduché orf. nástroje	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr	Zapojí se alespoň do tří hudebně pohybových her Pohybem vyjádří melodii, tempo, dynamiku a citový prožitek	Hudebně pohybové hry - rytmus, tempo, dynamika	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní

melodie Hv-3-1-04	Pohybuje se chůzí, cvalovým krokem do rytmu		rozvoj - kreativita
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-05	Rozliší zvuk a tón Rozliší zvuky kolem sebe Rozliší hlas sólisty, sboru, mužský, ženský a dětský zpěv Rozliší melodii vzestupnou a sestupnou Rozliší sílu a tempo melodie	Zvuky, tóny, melodie	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Hv-3-1-06	Rozliší píseň a nástrojovou skladbu Rozliší nejznámější hudební nástroje podle zvuku a tvaru Rozliší vážnou a populární hudbu Poslouchá kratší ukázkou hudebního díla nebo vystoupení dětského pěveckého sboru - chápe roli posluchače	Poslech hudebních skladeb	
Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu HV-3-1-05	Rozliší pojmy: notová osnova, nota, houslový klíč	Nota, notová osnova, houslový klíč	

Hudební výchova 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-01	Zpívá 5 písní dle svých individuálních schopností Zapojuje se do zpěvu ve skupině nebo sólo Zpívá se skupinou hymnu ČR Uvede základní údaje o vzniku hymny Chová se důstojně při zpěvu i poslechu hymny Zpívá píseň v durové i mollové tónině Zpívá stupnici s klavírním doprovodem	Zpěv písní - pěvecké dovednosti Hymna ČR	Multikulturní výchova - lidské vztahy
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje HV-5-1-02	Rozliší značky not, pomlky - jejich hodnoty, taktů Čte a píše noty v rozsahu c1 - g2 v houslovém klíči Používá notové písmo v žádoucích tvarech Výtleská podle zápisu jednoduché rytmické cvičení Vysvětlí pojem stupnice Vyjmenuje tóny stupnice C dur Pozná v notovém zápisu repetici	Notový zápis- noty, pomlky, takty Stupnice C dur	
Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i	Doprovodí písně pomocí jednoduchých hudebních nástrojů	Orffovy nástroje - rytmický	Osobnostní a sociální

k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-03	Reprodukuje jednoduché skladby pomocí Orffových nástrojů	doprovod	rozvoj - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-04	Rozliší píseň a skladbu Pozná jednoduchou písňovou formu (a - b) Rozliší hudbu vokální a instrumentální Rozliší hudební styly a žánry - taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod. Získává povědomí o hudebních skladatelích (poslechové skladby) Je tolerantní ke všem hudebním žánrům Rozpozná hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) Rozliší zvuk orchestru, menšího hud. tělesa a sólisty	Poslechové skladby - hudební skladatelé Hudební styly a žánry Hudební nástroje Orchestr	Multikulturní výchova - kulturní diference
Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-05	Zapojí se podle svých schopností do instrumentální hry Zopakuje jednoduchou rytmickou přede hru a dohru Zapojí se do jednoduchého rytmického doprovodu ve dvoučtvrt'ovém a tříčtvrt'ovém rytmu K hudební otázce vytvoří hudební odpověď (rytmickou)	Rytmizace, melodizace Hudební doprovod	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-06	Rozliší délku, sílu, výšku tónu Rozliší tón, akord Rozpozná melodii s různými výrazovými prostředky	Tón - jeho kvalita Melodie, rytmus, barva, harmonie dynamika	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace HV-5-1-07	Taktuje na 2 a 3 doby Při tanci zvládá krok přísunný, cvalový, poskočný Zapojí se do hudebně pohybových her a tanců Improvizuje při tanci	Jednoduché taneční kroky Hudebně pohybové hry a tance	Multikulturní výchova - kulturní diference

Hudební výchova 6

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	vokální činnost - písně pro šestý ročník, písně použitelné při Učení v přírodě, koledy, školní písnička	HV-9-1-01	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	instrumentální činnost – hudební nástroje (Orff) a boohwakery	HV-9-1-03	
Rozpozná některé z tanců rpných stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě	hudebně- pohybová činnost - jednoduché nepárové tance (např. sirtaki, bosa nova, twist atd.)	Hv-9-1-04	
Oreintuje s v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	poslechová činnost - v dané skladbě popíše dynamiku, nástroje, tempo, náladu skladby (problémy a hudba, slavné skladby, Rybova mše, Prodaná nevěsta)	Hv-9-1-05	

Hudební výchova 7

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasei vícehlase	vokální činnost - pěvecký projev, hlasové typy, písničky pro sedmý ročník s ohledem na hlasové změny u chlapců	HV-9-1-02	VMEGS: lidová píseň naše a menšinová
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	instrumentální činnost - použití Orffova instrumentáře, boomwhakerů a rytmických pomůcek	HV-9-1-03	

Rozpozná některé z tanců rpných stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě	nepárové tance ze šestého ročníku doplněné variacemi (sirtaki) + nové tance (letkis, kankán, macarena)	Hv-9-1-04	
Oreintuje s v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	skladby týkající se různých hudebních forem (fuga, sonáta, symfonie, muzikál atd.)	HV-9-1-05	

Hudební výchova 8

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	vokální činnost - písně pro osmý ročník, písně dle výběrů žáků, písně vhodné pro použití během Učení v přírodě, školní písnička	HV-9-1-02	VMEGS: Jsme Evropané – rock 60. let Anglie
Reprodukuje na základě svých individuální hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jedoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	využití Orffova instrumentáře, pomůcek, včetně hry na tělo	Hv-9-1-03	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	seznámení s tanci různých typů (společenské, latinsko-americké, country)- blues, boogie, rufus atd.	Hv-9-1-07	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	poslechová činnost - jazz, středověk až 20. století ve vážné hudbě, rock, pop, hip hop atd	HV-9-1-06	

Hudební výchova 9

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	vokální činnost - písně pro devátý ročník, písně vhodné k Učení v přírodě, školní písnička, písně k poslednímu zvonění	HV-9-1- 02	VMEGS: Jsme Evropané – koledy
Reprodukuje na základě svých individuální hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jedoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	použití Orffova instrumentáře nebo jiných vhodných pomůcek	Hv-9-1-03	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	polka, valčík jako příprava na absolventský ples, slow rock	HV-9-1-07	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	poslechová činnost – česká hudba různých stylových období a žánrů	HV-9-1-06	

Hv-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně, pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu, rozpozná vybrané hudební nástroje smyfonického orchestru, uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Písně dle zpěvníku pro daný ročník, poslechové testy s přípravou		
---	--	--	--

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován na 1. stupni s hodinovou dotací v 1.-3. ročníku a s dvouhodinovou dotací ve 4. a 5. ročníku.

Výtvarná výchova umožňuje rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost a fantazii. Naším cílem je umožnit žákům poznávat jejich vnitřní i okolní svět prostřednictvím výtvarných činností, formovat jejich výtvarné myšlení a obohacovat jejich emocionální život.

Žáci si prakticky osvojují různé výtvarné dovednosti, techniky a poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, lidovém umění, pracují s různými materiály, modelují, vytvářejí prostorové objekty. K dalším formám práce patří i besedy s ilustrátory a návštěvy výstav, kde se žáci učí vnímat umělecká díla.

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení- učitel:

- vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům ve výtvarné oblasti
- vede žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- vede žáky k tomu, aby při výtvarných činnostech dokázali volit vhodný postup
- dává žákům prostor k tvořivé práci, k využívání vlastních nápadů

Kompetence komunikativní - učitel:

- umožňuje žákům vyjádřit prožitý estetický zážitek
- vede žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- vede žáky k tomu, aby si uvědomili, že vyjádřit se a komunikovat lze i jinak než slovy

Kompetence sociální a personální - Učitel:

- vede žáky ke vzájemné spolupráci při skupinové výtvarné činnosti
- utváří v dětech zásady chování na výstavách či jiných výtvarných akcích

Kompetence občanské - učitel:

- buduje v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům
- vysvětluje žákům, aby chránili a oceňovali naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vede žáky k tomu, aby se zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní - učitel:

- vysvětluje žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- vede žáky k tomu, aby udržovali čistotu při práci

Kompetence digitální - učitel:

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, dochází v něm k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Tvořivý přístup k práci, vnímání a interpretace vychází z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Cílem je tedy přispět k sebezpoznání žáka a jeho okolního světa prostřednictvím výtvarných činností. Pomáhá žákům projevit se a realizovat své představy formou výtvarného tvoření. Rozvíjet komunikační dovednosti dítěte a vést k respektování odlišného výtvarného názoru a k obhajobě názoru svého. Nedílnou součástí je budování pozitivního vztahu k regionu, jeho pamětihodnostem a esteticky působivým momentům.

Hodiny výtvarné výchovy se budou realizovat v odborné učebně, kmenových třídách a v plenéru.

Časová dotace: 6. - 7. ročník dvě hodiny týdně, 8. a 9. ročník jedna hodina týdně.

Profil našeho absolventa:

V oblasti znalostí žák:

- pozná základní druhy výtvarných technik (malba, kresba, grafika, sochařství, architektura, průmyslový design)
- určí a demonstrovuje příklady etapy vývoje umění
- prakticky používá znalosti o kompozici (barevné, prostorové, lineární)

- vysvětlí a doloží na příkladech pojem a význam užitého umění

V oblasti dovedností a schopností:

- ovládá základy kresby, malby a prostorové tvorby
- používá výtvarnou terminologii
- samostatně prezentuje výsledky své práce
- spolupracuje
- kriticky hodnotí
- při styku s uměním se chová odpovídajícím způsobem
- zrcadlí své prožitky do výtvarného vyjadřování
- výtvarně realizuje své myšlenky a představy

V oblasti postojů:

- vnímá estetiku jako nutnou (přirozenou) součást životního stylu
- vědomě využívá kulturní podněty ve svém okolí
- zaujme postoj k výtvarnému dílu
- zodpovědně se připravuje do hodin

Klíčové kompetence a strategie jejich rozvíjení:

Kompetence k učení:

- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, pro vlastní výtvarnou realizaci, zařazujeme různé techniky a způsob výtvarného projevu, vedeme žáky k zodpovědnosti, pomáháme žákům s procesem plánování, klademe důraz na sebehodnocení
- vytváříme prostor a organizujeme proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vedeme k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamuje s různými zdroji informací
- vedeme k aktivnímu osvojení termínů, znaků a symbolů, vyžadujeme znalost užívání,
- vytváříme prostor pro experimentování, klademe důraz na výsledky vlastního pozorování

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákovi vyjádřit své myšlenky v realizaci vlastního tvůrčího projevu, povedeme s žákem řízený rozhovor, diskusi, podporujeme a zařazujeme prezentaci vlastní i skupinové práce
- zařazujeme besedy s významnými osobnostmi
- organizujeme návštěvy výstav a kulturních památek

- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků, vedeme žáky k vyhledávání informací, k porovnávání a formulaci vlastními slovy, zařazujeme práci na PC, využíváme internetu

Kompetence k řešení problému:

- vytváříme prostor pro samostatnou práci, zadáváme adekvátní úkoly, pozorujeme činnost žáka a usměrňujeme ji vzhledem k individuálním schopnostem každého jedince
- kriticky hodnotíme, chválíme, povzbuzujeme, pomáháme

Kompetence sociální a personální:

- zařazujeme projektové vyučování, předkládáme rozmanitá témata

Kompetence občanské:

- organizujeme výlety, exkurze, besedy, umožňujeme žákům vytvářet projekty na základě vlastního bádání a pozorování, vedeme k respektování tradic a kulturních památek

Kompetence pracovní:

- seznámíme žáky s bezpečnostními pravidly, dohlížíme na jejich dodržování, vypracujeme "Řád odborné pracovny" a seznámíme s ním žáky, popř. je na základě jejich připomínek upravíme, dbáme na jejich dodržování
- vedeme žáky k zodpovědné přípravě do hodin, dbáme na pracovní zodpovědnost žáka

Seznam zkratk, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP)

- RVP – rámcový vzdělávací program
- OSV – osobnostní a sociální výchova
- VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MUV – multikulturní výchova
- EV – environmentální výchova

Výtvarná výchova 1.-3. ročník

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti - podobnost, odlišnost, kontrast Přístupuje tvůrčím způsobem k méně obvyklým materiálům Pozná různorodé přírodní a umělé materiály Používá rozličné postupy, techniky a nástroje	Různé výtvarné techniky	
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Experimentuje s barvami - tvůrčím způsobem míchá a překrývá barvy Rozezná teplé a studené, světlé a tmavé barvy Vyjadřuje se výtvarně v ploše a prostoru Výtvarně vyjádří zkušenosti, zážitky, pocity Dodržuje pravidelné střídání barev, tvarů - rytmus	Hra s barvou Tematická malba, kresba Symetrické otisky	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Vnímá podněty ve svém okolí různými smysly Vyjadřuje se (výtvarně) na základě pohybového a sluchového vnímání Vyhledá významy v náhodných tvarech	Různé výtvarné techniky (frotáž,...)	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Objeví novou výtvarnou hodnotu zdánlivě všedních předmětů Zobrazí tvary a funkce užitkových předmětů (lidských výtvorů) Dotváří přírodniny na základě svých představ Ilustruje literární útvary (pohádky, říkadla, písně) Výtvarně vyjádří jednoduchý děj - posloupnost děje Roztřídí ilustrace nejznámějších dětských ilustrátorů	Práce s krabičkami Užitkové předměty - výtvarné zachycení Ilustrace - ilustrátoři	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí Vyjadřuje se k tvorbě své i ostatních Toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních Tvůrčím způsobem spolupracuje s ostatními, respektuje jejich potřeby Vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy		

Výtvarná výchova 4.-5.. ročník

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné	Rozliší kresbu, malbu, tisk Použije vhodnou techniku pro své výtvarné vyjádření Srovnává barvy světlé a tmavé, teplé a studené, oddstíny jedné barvy Výtvarně zachytí proporce předmětů bližších a vzdálenějších Pracuje s linií	Kresba, malba, tisk, linie Barva	
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečurální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů Rozvrhne objekty do celé plochy Uspořádá objekty do celku na základě jejich výraznosti, velikosti Modeluje podle předlohy, podle vlastní představy	Využití plochy Modelování, reliéf	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Výtvarně vyjádří vlastní prožitky, zkušenosti, pocity a využívá k tomu vhodné výtvarné prostředky Zachytí postavu v pohybu Rozliší základní tvary lineárního a kresleného písma a užívá ho v nápisech	Prostředky pro vyjádření pocitů, představ, prožitků, fantazie Písmo	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Výtvarně vyjádří vizuální podněty Vyhledá působivé barevné nebo tvarové kompozice Rozvíjí výtvarnou citlivost pro vztah detailu k celku Objevuje výtvarné hodnoty v barvách, tvarech, přírodninách, přírodních jevech	Různé výtvarné techniky Vnímání okolí - jeho výtvané vyjádření	
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Využívá svoji fantazii, tvořivost při výtvarné činnosti Volí a kombinuje prostředky a materiály k výtvarnému vyjádření	Fantazie Různé výtvarné techniky, materiály	

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Pojmenuje malbu, sochu, plastiku, animovaný film, komiks, fotografii - rozliší typy uměleckých děl Vyjádří názor na uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografii, film, tiskoviny, elektronická média, reklamu apod Roztřídí ilustrace známých dětských ilustrátorů Rozliší užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů	Výtvarné umění Ilustrace - dětské ilustrátory	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí Vyjadřuje se k tvorbě své i ostatních Toleruje způsoby výtvarného vyjádření ostatních Tvůrčím způsobem spolupracuje s ostatními a respektuje jejich potřeby Vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	Komunikace při výtvarné činnosti	Multikulturní výchova - multikulturalita

Výtvarná výchova 6. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky, mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	Seznámení s pojmy: kresba, malířství, sochařství, architektura	VV-9-1-05	
Rozliší základní druhy výtvarných technik		VV-9-1-07	dějepis
Určí a demonstrovuje příklady etapy vývoje umění	Pravěké umění a umění starověku	VV-9-1-06	jazyk český – literatura – kniha
Zaujme postoj k výtvarnému dílu	Modelování z hrnčářské hlíny – jednoduché nádoby, malba, reliéf – práce s papírem, muchláž	VV-9-1-01	matematika – stavby pyramid
Ovládá základy kresby, malby a prostorové tvorby	Modely z různých materiálů	VV-9-1-02	práce na PC – vyhledávání informací

Samostatně prezentuje výsledky své práce	Písmo – vývoj, funkce, nácvik lineárního grotesku, koláž ze stříhaného písma	VV-9-1-07	
Prakticky používá znalosti o kompozici		VV-9-1-04	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření	Kresba linií – kouře, modelace světlem a stínem – oválné předměty – pojem zátiší	VV-9-1-07	OSV:
Spolupracuje při tvorbě společného díla		VV-9-1-07	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávat, kreativita
Používá výtvarnou terminologii	Lidská postava – proporce, hlava, kresba popř. modelování z hlíny, hlavy loutek	VV-9-1-03	sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
Při styku s umění se chová odpovídajícím způsobem		VV-9-1-07	morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty
Zrcadlí své prožitky do výtvarného vyjadřování	Koláž – věci kolem nás – kompozice zátiší	VV-9-1-02	
Výtvarně realizuje své myšlenky a představy		VV-9-1-04	VMEGS:
Interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti	Malba: teplé a studené barvy, míchání temperových barev – v pralese	VV-9-1-06	jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření		VV-9-1-04	
Kriticky hodnotí	Práce s informačními technologiemi – vyhledávání na internetu	VV-9-1-03	MUV:
Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých vztahů		VV-9-1-01	kulturní diference
			EV:
	Prezentace:	VV-9-1-07	vztah člověka k prostředí

	vlastní – popis postupu, jak se podařilo žákovi splnit cíl		
	hodnocení ostatních výstupů formou argumentace s orientací na cíl, osobitou realizaci, materiální připravenost		
	vyhodnocení skupinové práce podle předem stanovených kritérií		
	referát		
	Návštěvy výstav	VV-9-1-05	

Výtvarná výchova 7. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek – výtvarné téma: Lidský duch (pocity, dialogy a postoje)	VV-9-1-05	Mezipředmětové vztahy:
Poznává základní druhy výtvarných technik		VV-9-1-07	dějepis
Určuje a demonstruje příklady etapy vývoje umění	lidská postava – proporce a pohyb – téma: Lidské tělo – hlava	VV-9-1-06	jazyk český – literatura – kniha
Zaujímá postoj k výtvarnému dílu	Exkurze do galerie	VV-9-1-05	matematika – stavby v proměnách historických slohů
Ovládá základy kresby, malby a prostorové tvorby	výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů ve studijních popř. fantazií dotvořených prací – téma Vesmír	VV-9-1-02	práce na PC – vyhledávání informací
Samostatně prezentuje výsledky své práce		VV-9-1-07	

Prakticky používá znalosti o kompozici	dekorativní kompozice v užité grafice – využití písma – nácvik grotesku, výtvarná zkratka – piktogram	VV-9-1-04	Průřezová témata:
Vysvětlí a doloží na příkladech pojem a význam užitého umění	klíč – užité umění	VV-9-1-01	OSV:
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření		VV-9-1-07	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávat, kreativita
Vhodně prezentuje výsledky své činnosti	vyjádření jednoty materiálu, funkce, technologie zpracování v experimentálních návrzích – téma: naše třída	VV-9-1-07	sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
Spolupracuje při tvorbě společného díla		VV-9-1-07	morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty
Používá výtvarnou terminologii	výtvarné umění – od rotundy po sgrafito (románský sloh, gotika, renesance)	VV-9-1-03	
Při styku s umění se chová odpovídajícím způsobem		VV-9-1-05	VMEGS:
Zrcadlí své prožitky do výtvarného vyjadřování a výtvarně realizuje své myšlenky a představy	Výtvarné techniky: kresba, malba, modelování, práce s různými materiály (koláž, muchláž, sádrová plastika, kašírování, frotáž,..), kombinované techniky	VV-9-1-02	jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace
Interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti	Prezentace:	VV-9-1-07	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření	vlastní – popis postupu, jak se podařilo žákovi splnit cíl	VV-9-1-02	MUV:
Kriticky hodnotí		VV-9-1-07	kulturní diference
Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých vztahů	hodnocení ostatních výstupů formou argumentace s orientací na cíl, osobitou realizaci, materiální připravenost	VV-9-1-01	

			EV:
	vyhodnocení skupinové práce podle předem stanovených kritérií		vztah člověka k prostředí
	referát		
	Návštěvy výstav, muzea, procházky po našem městě, památky v našem okolí	VV-9-1-05	

Výtvarná výchova 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích	děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek – výtvarné téma: Lidský duch (psychické a fyzické stavy, dojmy a prožitky)	VV-9-1-03	dějepis
Určuje a demonstuje příklady etapy vývoje umění		VV-9-1-06	jazyk český – literatura
Zaujímá postoj k výtvarnému dílu	lidská postava – proporce a pohyb – téma: Lidské tělo – proporce – postava v pohybu, studijní kresba ruky	VV-9-1-01	matematika – stavby v proměnách historických slohů
Ovládá základy kresby, malby a prostorové tvorby		VV-9-1-02	práce na PC – vyhledávání informací
Samostatně prezentuje výsledky své práce	výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů ve studijních popř. fantazií dotvořených prací – téma Živly – jejich projevy, personifikace, důsledky, ničení, spoutání či přemožení)	VV-9-1-07	
Prakticky používá znalosti o kompozici		VV-9-1-04	Průřezová témata:
Vysvětlí a doloží na příkladech pojem a význam užitého umění	dekorativní kompozice v užité grafice – využití písma – návrh přebalu knihy	VV-9-1-01	OSV:

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření			osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávat, kreativita
Vhodně prezentuje výsledky své činnosti	vyjádření jednoty materiálu, funkce, technologie zpracování v experimentálních návrzích – téma: můj pokoj, náš byt	VV-9-1-07	sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
Spolupracuje při tvorbě společného díla		VV-9-1-07	morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty
Používá výtvarnou terminologii	rozvoj představivosti – téma: mikrokosmos	VV-9-1-03	
Při styku s umění se chová odpovídajícím způsobem		VV-9-1-05	VMEGS:
Zrcadlí své prožitky do výtvarného vyjadřování a výtvarně realizuje své myšlenky a představy	výtvarné umění – baroko, rokoko, realismus	VV-9-1-02	jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace
Interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti		VV-9-1-07	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření	Výtvarné techniky: kresba, malba, modelování, práce s různými materiály (koláž, muchláž, sádrová plastia, kašírování, frotáž,..), kombinované techniky, počítačová grafika	VV-9-1-02	MUV:
Kriticky hodnotí		VV-9-1-07	kulturní diference
Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých vztahů	Prezentace:	VV-9-1-01	
	vlastní – popis postupu, jak se podařilo žákovi splnit cíl		EV:
			vztah člověka k prostředí

	hodnocení ostatních výstupů formou argumentace s orientací na cíl, osobitou realizaci, materiální připravenost		
	vyhodnocení skupinové práce podle předem stanovených kritérií		
	referát		
	Návštěvy výstav, muzea, procházky po našem městě, památky v našem okolí	VV-9-1-05	
vnímavý k sociálním problémům, dle možností přispívá k jejich řešení	ztvárnění duchovních rozměrů člověka, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, vztah k diverzitám	ETV7	

Výtvarná výchova 9. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích	děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek – výtvarné téma: Lidský duch – expresionismus E. Munch	VV-9-1-03	dějepis
Určuje a demonstruje příklady etapy vývoje umění		VV-9-1-06	jazyk český – literatura
Zaujímá postoj k výtvarnému dílu	lidská postava – proporce a pohyb – téma: Lidské tělo – proporce – ozvláštňování – pop art, bodyart	VV-9-1-01	práce na PC – vyhledávání informací
Ovládá základy kresby, malby a prostorové tvorby			
Samostatně prezentuje výsledky své práce	výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů ve studijních, popř. fantazií dotvořených prací – téma Stará zeď	VV-9-1-07	Průřezová témata:
Prakticky používá znalosti o kompozici		VV-9-1-04	OSV:

Vysvětlí a doloží na příkladech pojem a význam užitého umění	dekorativní kompozice – návrh potisku látky – P. Gauguin – postimpresionismus	VV-9-1-01	osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávat, kreativita
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření		VV-9-1-07	sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
Vhodně prezentuje výsledky své činnosti	vyjádření jednoty materiálu, funkce, technologie zpracování v experimentálních návrzích – téma: zahradní architektura	VV-9-1-07	morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty
Spolupracuje při tvorbě společného díla		VV-9-1-07	
Používá výtvarnou terminologii	rozvoj představivosti: z jednotlivostí celek - přezvětšování	VV-9-1-03	VMEGS:
Při styku s uměním se chová odpovídajícím způsobem		VV-9-1-05	jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace
Zrcadlí své prožitky do výtvarného vyjadřování a výtvarně realizuje své myšlenky a představy	výtvarné umění – od impresionismu po postmodernu	VV-9-1-02	
Interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti		VV-9-1-07	MUV:
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Výtvarné techniky: kresba, malba, modelování, práce s různými materiály (koláž, dekoláž, muchláž, asambláž), kombinované techniky, počítačová grafika	VV-9-1-02	kulturní diference
Kriticky hodnotí		VV-9-1-07	
Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých vztahů	Prezentace:	VV-9-1-01	EV:
	vlastní – popis postupu, jak se podařilo žákovi splnit cíl		vztah člověka k prostředí

	hodnocení ostatních výstupů formou argumentace s orientací na cíl, osobitou realizaci, materiální připravenost		
	vyhodnocení skupinové práce podle předem stanovených kritérií		
	referát		
	Návštěvy výstav, muzea, procházky po našem městě, památky v našem okolí, návštěva Prahy	VV-9-1-05	

- VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
 - VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
 - VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
 - VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
 - VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
 - VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
 - VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
-
- VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
 - VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
 - VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
 - VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu vychází především ze vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ a „Člověk a společnost“.

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty - styl života, zdravotně preventivní chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví vede k sebepoznávání a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti. Vede k poznání vlastního chování a napomáhá k jeho zvládnutí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a jiných společenstvích. Přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Jde tedy o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti vědomě odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole, přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi. Respektují změny v období dospívání, význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli. Utváří si a rozvíjí základní sociální dovednosti pro spolupráci i pro řešení situací. Získávají základy uvědomělé komunikace.

Hodiny rodinné výchovy jsou zařazeny do 6., 7., a 8. ročníku druhého stupně a mají dotaci jedné hodiny týdně. Výuka probíhá nejen v kmenových třídách, ale i v učebně informatiky a na škole v přírodě.

V rámci předmětu budeme realizovat primární protidrogový program formou 2–3 hodinových bloků v každém ročníku.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- navozujeme praktické situace, zařazujeme projektové vyučování, vytváříme prostor a organizujeme proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vedeme k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamujeme žáky s různými zdroji informací
- vedeme k sebehodnocení a hodnocení výsledků metod na základě předem a společně stanovených kritérií

Kompetence komunikativní:

- zařazujeme diskusi, společně se žáky vytváříme pravidla diskuse
- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů, vedeme žáky k porovnávání a podporujeme je k formulaci vlastními slovy
- zařazujeme práci na PC, využíváme internetu, podporujeme prezentaci výsledků

Kompetence k řešení problému:

- předkládáme k řešení různé problémové situace, vedeme k vnímání situací, podporujeme jejich řešení, diskutujeme, utváříme prostor a bezpečné klima pro sdělování a sdílení jak informací, tak i pocitů
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, řídíme rozdělení rolí ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, koordinujeme a monitorujeme práci skupiny

Seznam zkratk, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP)

- RVP – rámcový vzdělávací program
- OSV – osobnostní a sociální výchova
- EV – etická výchova

Očekávané výstupy z RVP VZ-9-1-01-16, EV-9-1-01-10			
6.ročník			
Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
vyjmenuje členy rodiny, chápe rodinné vazby, uvědomuje si práva a povinnosti členů rodiny, chápe rozdílné typy výchovy a vliv na rozvoj osobnosti dítěte	rodina, členové rodiny, příbuzenské vztahy, práva a povinnosti, výchova, vliv rodiny na rozvoj osobnosti a sebevědomí dítěte	VZ-02 VZ-02p	
chápe rozdíl mezi pojmy, je si vědom pravidel soužití ve skupině, vyvodí vhodné závěry ohledně pozitivního a negativního vlivu skupiny	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, vztahy a pravidla soužití ve vrstevnické skupině	VZ-01,02 VZ-01p	
chápe rozdíl mezi komunikací verbální a neverbální, komunikací v rodině, mezi vrstevníky, ve společnosti a s neznámými lidmi, procvičuje využívání nabitých komunikačních technik	komunikace – základní techniky, verbální x neverbální, aktivní naslouchání, empatie, asertivita	VZ-01,02 EV-01,03,04	Modelové hry a situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností-OSV

rozumí pojmu obtížná, nebezpečná životní situace, uvede na příkladech možnosti zvládnání, chápe pojmy šikana, kyberšikana, posoudí a adekvátně reaguje na nebezpečné situace	obtížné, nebezpečné situace – zvládnání, vyjádření emocí, šikana, kyberšikana, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, osobní bezpečí, linky důvěry	VZ-15 VZ-15p EV-09	
vysvětlí a na příkladech uvede základy zdravého stravování, chápe souvislosti mezi stravováním a zdravím, chápe pojmy poruchy příjmu potravy	složení stravy, vliv výživy na zdravotní stav, zásady zdravého stravování, pitný režim, alternativní směry ve výživě, poruchy příjmu potravy	VZ-09 VZ-07p	
chápe pojmy duševní a tělesné zdraví a dává je do souvislostí, vyjádří svůj názor nad pojmem zdravý životní styl a je schopen diskutovat ve skupině, dobrovolně se podílí na programech podporujících zdravý životní styl	duševní a tělesné zdraví, zdravý životní styl, prevence, aspekty zdraví, režim dne, pohybový režim	VZ-05,06 VZ-08p	Režim dne-OSV
rozumí pojmu rizikové chování, je schopen vyjmenovat jednotlivé typy, dává do souvislostí pozitivní cíle a hodnoty a nebezpečí rizikového chování	pozitivní cíle a hodnoty – riziková a autodestruktivní chování	VZ-13 VZ-13p	
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, dává do souvislostí dospívání, intimní hygienu a vhodné sexuální chování	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	Vz-09,11	
vyhodnotí dle svých možností situaci, respektuje daná pravidla a vhodně reaguje v jednotlivých situacích, ví co je evakuační zavazadlo	OČMS – situace, chování, evakuace, základy 1. pomoci, IZS	Vz-16 VZ-16p EV-06	OČMS

očekávané výstupy z RVP VZ-9-1-01-16, EV-9-1-01-10			
7. ročník			
Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
na příkladech vysvětlí problémy v rodině, zamýšlí se nad důvody rozpadu manželství, vysvětlí a uvede příklady náhradní rodinné péče	rodina funkční x nefunkční, problémy v rodině, rozvod, náhradní rodinná péče	VZ-02	
respektuje nabitě znalosti a dovednosti v oblasti komunikace, dokáže přijmout názory druhých, aktivně naslouchat, respektovat druhé nikoli na úkor sebe sama, aplikuje asertivitu v situacích, které si ji vyžadují, je si vědom následků svého chování a jednání, přispívá k vytváření pozitivní atmosféry	mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	VZ-05p EV-01,03,04,06,07,10	

projevuje zodpovědné chování v komunikaci s vrstevníky a neznámými lidmi a rizikovém prostředí, je si vědom nebezpečí elektronické komunikace	bezpečné chování a komunikace – bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	VZ-15	
je schopen vyjmenovat složení zdravé stravy včetně rozložení jednotlivých složek během dne, dává do souvislosti složení stravy, pitný režim a zdraví jedince, je schopen sestavit jídelníček vyvážené zdravé stravy	vliv způsobu stravování na zdraví jedince, obezita, poruchy příjmu potravy	VZ-07	Co jíme?-OSV
posoudí reklamní a jiné klamavé informace, vyvodí správné závěry, nenechá se ovlivnit	manipulativní reklama a informace	VZ-14 EV-05	
chápe pojem zdraví, nemoc, postižení, na příkladech vysvětlí typy onemocnění, příčiny narušení zdraví a možnosti, jak předcházet onemocněním či úrazům, dává do souvislosti pojmy vliv prostředí, zdraví jedince, prevence, respektuje lidi s handicapem, chová se zodpovědně v situacích možného úrazů	člověk ve zdraví a nemoci, typy onemocnění, příčiny narušení zdraví, ochrana před onemocněním či úrazy, vliv prostředí na zdraví jedince, lidé s handicapem, duševní hygiena	VZ-04,06,08 VZ-04p,09	Beseda s člověkem s handicapem-OSV
je schopen vyjmenovat různé typy závislosti, je si vědom důsledků rizikového chování a jejich dopadu na zdraví jedince	autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí zaměřené proti sobě samému, rizikové chování	VZ-13	Zneužívání NL-scénky odmítání NL-OSV
je si plně vědom změn duševních i fyzických v období dospívání, dává do souvislosti se svým chováním a zodpovědným přístupem k sexuálnímu chování, chápe pojem sexuální chování, vysvětlí proč existuje věková hranice pro beztržný pohl.styk	sexuální dospívání – změny fyzické, duševní, vliv na rozvoj osobnosti, zodpovědný přístup k sexuálnímu chování	VZ-09	
klasifikuje mimořádné situace, chová se adekvátně situaci, správně vyhodnotí situaci i následné postupy, je schopen sbalit si evakuační zavazadlo	ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál, jak postupovat, evakuace, 1. pomoc	VZ-16 EV-06	OČMS

očekávané výstupy z RVP VZ-9-1-01-16, EV-9-1-01-10			
8. ročník			
Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
je schopen poznat rozdíly mezi fyzickou a duševní krásou, dává do souvislosti vhodné a nevhodné důvody uzavírání manželství, spojuje význam sexuality v kontextu s perspektivním vztahem, založením rodiny a plánovaným rodičovstvím, vyjmenuje faktory stability, je si plně vědom vlivu atmosféry rodiny na rozvoj jedince z hlediska jeho zdraví, zná náležitosti předmanželské smlouvy	hledání vhodného životního partnera, manželství, rodina, faktory stability, předmanželská smlouva	VZ-02	

rozpozná příznaky šikany či jiného násilí, adekvátně vyhledá či požádá o pomoc, zaujímá odmítavý postoj ke všem formám násilí	násilí ve společnosti – domácí násilí, šikana, sexuální násilí, služby odborné pomoci	VZ-15	Jeden svět na školách – To všechno z lásky - OSV
chápe člověka jako celek, zdraví a nemoc jako složky celostního pojetí člověka, zná základní lidské potřeby a dokáže uvést příklady, chápe pojem civilizační nemoci a je schopen vytvořit preventivní plán onemocnění civilizační chorobou, je si vědom odpovědnosti za své zdraví	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie, podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu	VZ-03,07 VZ-03p,14p	
je schopen definovat, co stres způsobuje, jaké jsou jeho následky na zdraví jedince, aplikuje základní techniky předcházení a zvládnání stresu	stres a jeho vztah ke zdraví – dovednosti pro předcházení, techniky zvládnání stresu a posilování duševní odolnosti, psychohygiena	VZ-10	
zná pojmy, je schopen sebereflexe a sebekontroly, pracuje na vytváření vlastní identity	sebepoznání, sebepojetí - zdravé a vyrovnané sebevědomí a sebepojetí, utváření identity, seberegulace, sebereflexe-cvičení, zvládnání a řešení problémových situací, agrese	EV-02,04,09	
dává do souvislosti pojmy hodnoty, postoje, cíle a vznik závislosti, uvede různé typy závislosti, vyjádří svůj názor na závislosti a diskutuje ve skupině na dané téma	hodnoty, postoje, závislosti, vytváření cílů	VZ-13	Shlednutí filmu s protidrog.tématikou – diskuse-OSV
uvědomuje si odpovědnost za své reprodukční zdraví v souvislosti se zdravým a přístupem k pohlavnímu životu a vyhodnotí rizika předčasného zahájení pohlavního života a nechráněného pohl.styku je si vědom pojmu pohlavní identita a sexualita, analyzuje etické aspekty životních situací, uvědomuje si pojem sexuální zdrženlivost	sexuální dospívání – reprodukční zdraví jedince, sexualita a formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	VZ-12 EV-08	
samostatně využívá osvojené znalosti a dovednosti v oblasti OČMS, rozpozná, reaguje správně, je schopen si sbalit evakuační zavazadlo, ví na koho se obrátit, projevuje odpovědné chování v oblasti poskytnutí 1. pomoci	ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, 1. pomoc	VZ-16 EV-06	OČMS

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Cílem Tělesné výchovy je budovat u dětí pozitivní vztah k pohybovým aktivitám, poskytnout radostný prožitek z pohybu a vést je k tomu, aby se pohyb stal součástí jejich životního stylu. Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené. Tělesná výchova umožňuje dětem poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení. Učí žáky rozumět těmto omezením a respektovat je u sebe i jiných. Pomáhá vytvářet kolektivní cítění a smysl pro fair play.

Kromě pohybových činností v tělocvičně i na hřišti zařazujeme do hodin tělesné výchovy i kolektivní hry, turistiku, plavání, bruslení, saunování.

Plavecký výcvik

Plavecký výcvik na 1. stupni je povinnou součástí výuky tělesné výchovy. Žáci se účastní výuky plavání, která je realizována ve 2. a 3. ročníku ZŠ v rozsahu 40 hodin. Od 1. 9. 2017 je doprava i výuka hrazena školou.

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - učitel:

- vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v oblasti sportu a tělesné výchovy
- vede žáky k dodržování pravidel sportovních her

Kompetence řešení problémů - učitel:

- vede žáky k porovnávání svých výkonů a k hledání cesty, jak je zlepšit

Kompetence komunikativní - učitel:

- poskytuje žákům prostor k vyjádření hodnocení svých výkonů
- buduje u žáků kolektivní cítění
- vede žáky k vzájemnému podporování a povzbuzování při dosahování sportovních výkonů

Kompetence sociální a personální - učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel při sportovních hrách
- ukazuje dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu

- podporuje v dětech sebedůvěru při dosahování sportovních výkonů

Kompetence občanské - učitel:

- vede žáky k tomu, aby se zapojovali do sportovních aktivit
- buduje v dětech pocit hrdosti na výkony našich významných sportovců

Kompetence pracovní - učitel:

- vysvětluje žákům nutnost ochrany zdraví svého i ostatních při sportovních aktivitách
- vede žáky k dodržování pravidel fair play
- vysvětluje potřebu pohybových aktivit pro člověka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Předmět je na 2. stupni vyučován v časové dotaci 2 hodiny týdně formou vyučovacích dvouhodinových jednotek. Je dělen na skupiny chlapců a dívek. Kromě toho je obsah předmětu realizován prostřednictvím bloků a kurzů (bruslení 6. až 9. ročník, LVVZ 7. ročník, sportovní kurz 9. ročník; sportovní soutěže a školy v přírodě.). Výuka probíhá v tělocvičně, sportovní hale, na hřišti, na atletickém stadionu, na ledové ploše atd.

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu a utužovat zdraví. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel jednotlivých sportů, jednání fair-play.

Obsah předmětu se, v případech zdravotního doporučení, realizuje též formou zdravotní tělesné výchovy. Zde se hlavní pozornost klade na správné držení těla, odstranění svalové disbalance (vyrovnávací cviky, jóga, strečink...).

Používané formy a metody: frontální, skupinová, individuální výuka; ukázka, pokus-omyl, výklad. Z průřezových témat jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat OSV, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Znalosti a dovednosti vedoucí k zdravému životnímu stylu a kladnému vztahu k fyzickým aktivitám navazují na znalosti a dovednosti získané v prvouce a hodinách tělesné výchovy na prvním stupni. Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků sportovních her a dostávají doporučení a příležitost k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků sportovních her a dostávají doporučení a příležitost k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

V předmětu se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- sociální
- komunikativní
- občanské

Seznam zkratk, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP)

- ČOZ - činnosti ovlivňující zdraví
- PD - činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- PU - činnosti podporující pohybové učení
- ZTV - zdravotní tělesná výchova
- LVK - Lyžařský výcvikový kurz 7. tříd
- PT OSV - Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova
- OČMS - Ochrana člověka za mimořádných situací

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Předmět je na 2. stupni vyučován v časové dotaci 2 hodiny týdně formou vyučovacích dvouhodinových jednotek. Je dělen na skupiny chlapců a dívek. Kromě toho je obsah předmětu realizován prostřednictvím bloků a kurzů (bruslení 6. až 9. ročník, LVVZ 7. ročník, sportovní kurz 9. ročník; sportovní soutěže a školy v přírodě.). Výuka probíhá v tělocvičně, sportovní hale, na hřišti, na atletickém stadionu, na ledové ploše atd.

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu a utužovat zdraví. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel jednotlivých sportů, jednání fair-play.

Obsah předmětu se, v případech zdravotního doporučení, realizuje též formou zdravotní tělesné výchovy. Zde se hlavní pozornost klade na správné držení těla, odstranění svalové disbalance (vyrovnávací cviky, jóga, strečink...).

Používané formy a metody: frontální, skupinová, individuální výuka; ukázka, pokus-omyl, výklad. Z průřezových témat jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat OSV, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Znalosti a dovednosti vedoucí k zdravému životnímu stylu a kladnému vztahu k fyzickým aktivitám navazují na znalosti a dovednosti získané v prvouce a hodinách tělesné výchovy na prvním stupni.

Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků sportovních her a dostávají doporučení a příležitost k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

V předmětu se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- sociální
- komunikativní
- občanské

Seznam zkratek, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP)

- ČOZ - činnosti ovlivňující zdraví
- PD - činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- PU - činnosti podporující pohybové učení
- ZTV - zdravotní tělesná výchova
- LVK - Lyžařský výcvikový kurz 7. tříd
- PT OSV - Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova
- OČMS - Ochrana člověka za mimořádných situací

Tělesná výchova

1. - 3. ročník

Očekávaný výstup - Žák:	Výstup ZŠ Propojení - Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu v průběhu Tv i v průběhu vyučování Zapojí se do relaxačně pohybových chviliek během vyučování Dbá na správné držení těla Převléká se samostatně do cvičebního úboru	Pohybový režim, relaxační chvilky	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - psychohygiena
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Dodržuje pravidla při hrách a soutěžích Zúčastní se utkání podle zjednodušených pravidel minisportu Hází a chytá míč (jednoruč, obouruč) Přihrává jednoruč, obouruč (vrchní, s trčením) Vede míč driblingem Zapojí se do sportovních her - vybíjená, minikopaná Dodržuje pravidla soutěže a jedná a chová se v duchu fair play Účastní se štafetových soutěží Zúčastní se turistických aktivit (chůze v terénu, táboření, ochrana přírody) Zúčastní se plaveckého výcviku a saunování (dle zdravotního stavu) Zapojí se do her na sněhu (bobování, sáňkování) a na ledu - postupně vylepšuje techniku pohybu na bruslích	Hod míčem, přihrávky Míčové hry Turistika Plavání, saunování Hry na sněhu, bruslení	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech Uvědomuje si různá nebezpečí a snaží se jim zabránit Dbá na bezpečnost v šatnách, umývárkách a na bezpečnou přípravu a ukládání náradí, náčiní a pomůcek Upozorní na případný úraz nebo zdravotní problém svůj nebo kamaráda	Bezpečnost	

Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Reaguje na základní pokyny a gesta učitele Reaguje na pokyny k vlastním chybám Dohodne se na spolupráci družstva		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Reaguje na základní pokyny a gesta Pojmenuje základní používané náčiní a nářadí Reaguje na názvy osvojených cviků Soustředí se na cvičení Zapojí se do pohybových her (honičky apod.) Gymnastika: - Předvede v rámci svých možností kotoul vpřed, skoky prosté z trampolíny snožmo, odraz z můstku, chůzi po lavičce i kladince, lezení a posilování na žebřinách, přeskokování, podlézání a přetahování lana, zdolávání překážkové ("opičí") dráhy Rytmická a kondiční cvičení: - Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty) -Zapojí se do nácviku jednoduchých tanečních kroků -Skáče přes švihadlo snožmo Atletika: -Reaguje na základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem -Zaujme základní startovní postavení (polovysoký, nízký start) -Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem -Zlepšuje kvalitu a výkony běhu díky zvládnutí průpravných cvičení -Běhá delší vzdálenosti a zvyšuje uběhnutou vzdálenost podle svých možností	Gymnastika - viz výstupy Jednoduché taneční kroky (přisuný, poskočný, přeměnný) Běžecká abeceda, indiánský běh, rychlý běh - 60m, skok do dálky, vytrvalostní běh hod míčkem	

Tělesná výchova 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Vysvětlí význam každodenního pohybu pro zdravý vývoj Zapojí se do kondičně zaměřených částí hodin tělesné výchovy Zapojuje se podle svých možností do tělovýchovných činností Projevuje snahu o zlepšení svých výkonů	Význam pohybu pro zdraví	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - psychohygiena

Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zapojuje se do nápravných cvičení během vyučování Popíše a pozná správné držení těla, správné zvedání zátěže, správné dýchání Dbá na přípravu organismu před pohybovou činností a na uklidnění po výkonu Koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele Upozorní samostatně na činnost, která je v rozporu s jeho případným oslabením	Nápravná a protahovací cvičení	
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Reaguje na základní pokyny a gesta, signály učitele Uplatňuje základy pravidel bezpečnosti a hygieny při všech sportovních činnostech Uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních činnostech a snaží se jim předcházet Používá vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity Řídí se pokyny při bezpečném úklidu náradí a náčiní Upozorní na případný úraz nebo zdravotní problém svůj nebo spolužáka Vysvětlí a popíše vhodné a nevhodné prostředí pro pohyb a sport	Hygiena a bezpečnost při Tv	
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Provede podle svých možností nápravu dle pokynů pro zlepšení kvality výkonu, pohybu a jiné sportovní činnosti Opraví spolužáka při chybně provedeném pohybu a poradí mu, jak výkon vylepšit		Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
Jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Dodržuje pravidla her a soutěží Reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele) Uplatňuje zásady fair-play Chová se ohleduplně ke spolužákům opačného pohlaví Upozorní na přestupky proti pravidlům Reaguje přiměřeně na upozornění na přestupek	Zásady jednání a chování při sportu	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Rozumí běžně používanému tělocvičnému názvosloví a správně na ně reaguje Cvičí podle jednoduchého popisu Reaguje na pokyny a povely	Základní tělocvičné názvosloví	
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy	Připraví jednoduchou rozcvičku Připraví jednoduchou hru, soutěž pohybovou činností		

Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách Porovná výkony s předchozími výsledky Vyhodnotí podané výkony	Měření a posuzování výkonů	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Zajímá se o sportovní výsledky známých sportovců na úrovni školy, regionu, republiky a zapojí se do debaty o nich Vysvětlí myšlenku, smysl a symboly olympijských her	Zdroje informací o pohybových činnostech	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Reaguje na pokyny a gesta učitele Gymnastika Reaguje na názvy osvojovaných cviků Poskytne základní pomoc a ochranu při cvičení Předvede kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce s pomocí		Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
	Odrazí se z můstku Předvede roznožku, skrčku přes náradí odpovídající výšky Předvede chůzi na lavičce, kladině bez pomoci <u>Rytmičká gymnastika:</u> Zapojí se do nácviku jednoduchých tanečních kroků a tanců Pohybově vyjádří bytost, zvíře, předmět, náladu Nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví Skáče přes švihadlo <u>Atletika:</u> Pomáhá při přípravě sportovišť - upraví doskočiště, připraví start běžeckých disciplín, vydává povely pro start Skáče do dálky s rozeběhem Zaujme základní startovní postavení (nízký, polovysoký start) Předvede základní techniku běhu, skoku do dálky, hodů míčkem	Gymnastika Jednoduché taneční kroky Běh - rychlý, vytrvalostní Skok daleký Start Hod míčkem	

<p>Zlepšuje kvalitu a výkony atletických disciplín díky zvládnutí průpravných cvičení</p> <p>Zapojí se do vytrvalostního běhu a zvyšuje podle svých možností uběhnutou vzdálenost</p> <p>Zapojí se do štafetového běhu</p> <p>Předá štafetový kolík</p> <p><u>Pohybové hry:</u></p> <p>Zapojí se do pohybových her</p> <p>Reaguje na změnu pravidel známých pohybových her</p> <p>Uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet</p> <p>Dohodne se na spolupráci, jednoduché taktice družstva a dodržuje ji</p> <p>Zapojuje se do jednoduchých herních činností</p> <p>Zapojí se do štafetových soutěží</p> <p>Hází a chytá míč - jednoruč, obouruč (vrchní, s trčením)</p> <p>Vede míč driblingem, nohou</p> <p>Střílí jednoruč, obouruč na koš</p> <p>Zapojí se do sportovních her - vybíjená, minikopaná, přehazovaná, základy softbalu</p> <p><u>Jiné aktivity:</u></p> <p>Zúčastní se plaveckého výcviku, saunování dle zdravotního stavu a dle možností školy</p> <p>Účastní se turistických aktivit (chůze v terénu, táboření), dbá při něm na ochranu přírody</p> <p>Zapojí se do her na sněhu (bobování, sáňkování)</p> <p>Postupně vylepšuje techniku pohybu na bruslích</p>	<p>Štafetový běh</p> <p>Míčové hry</p> <p>Přihrávky</p> <p>Vedení míče</p> <p>Plavání</p> <p>Turistika</p> <p>Hry na sněhu</p> <p>Bruslení</p>
--	--

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany
Příkrá 67, 264 01 Sedlčany, tel/fax 318 822 403, www.propojeni.cz

Tělesná výchova 6.-9. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
	ATLETIKA		
uplatní atletické dovednosti jako vhodnou přípravu pro další sporty	běhy, skoky, hody, vrhy	TV-9-1-02	
užívá základy techniky jednotlivých disciplín			
rozpozná základní startovní povely			
aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti		TV-9-1-03	
při vytrvalostních bězích uplatní vůli		TV-9-1-02	
náročnější techniky atletických disciplín aplikuje do dalších sportovních oborů		TV-9-2-01	
	SPORTOVNÍ HRY		
při pohybových hrách navazuje a upevňuje mezilidské kontakty	fotbal, basketbal, volejbal, házená, florbal, ringo, frisbee...	TV-9-1-01	PT OSV - sociální rozvoj
hraje fair play		TV-9-3-02	PT OSV - morální rozvoj
rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.)		TV-9-3-01	
základní pravidla uplatňuje je ve hře		TV-9-3-04	
rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře		TV-9-2-01	
aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru		TV-9-3-03	
uplatňuje zkušenosti ze sportovních her v dalších sportech			
řídí sportovní utkání svých vrstevníků	trojboj Borec a Skokan Sedlčan	TV-9-3-06	
rozvíjí rychlost, sílu, vytrvalost, odraz		TV-9-2-02	
	GYMNASTIKA		
aplikuje bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích	akrobacie, přeskok	TV-9-3-06	
provede stoj na ruce, přemet stranou, roznožku přes náradí, výmyk	hrazda, bradla	TV-9-2-02	

používá strečinková cvičení k zahřátí a protažení svalstva		TV-9-1-03	Výchova ke zdraví
	BRUSLENÍ		
provede ošetření bruslí	jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změny směru	TV-9-1-03	
respektuje bezpečnostní pokyny		TV-9-2-01	
bezpečně se pohybuje na bruslích		TV-9-2-02	
	LYŽOVÁNÍ - LVK 7. ročník		
provede ošetření lyží		TV-9-2-01	
zvládá klasickou techniku běhu na lyžích	lyže -sjezdovky, běžky, snowboard		
provede bezpečné zastavení na lyžích		TV-9-2-02	
sjedě bezpečně sjezdovku	Činnosti a inf. podporující korekce zdrav. oslabení	TV-9-1-05	
ukáže jednoduché prvky techniky při jízdě			
předvede první pomoc při úrazu na lyžích	Speciální cvičení		LVK
	ČLOVĚK A SPORT		
	zdraví		
používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je využít v denním režimu	denní režim	ZTV-9-1-02	Výchova ke zdraví
posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...)		TV-9-1-04	
pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	Činnosti a inf. podporující korekce zdrav. oslabení	TV-9-1-02	
zvládá úpravu pohybové zátěže podle podmínek a aktuálního zdravotního stavu		ZTV-9-1-02	
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdrav. oslabení		ZTV-9-1-01	
aktivně se vyhýbá činnostem zhoršujícím zdravotní oslabení		ZTV-9-1-03	
vyjmenuje významné představitel vybraných sportovních odvětví v historii a současnosti, vyjmenuje některé zásady olympijské charty		TV-9-3-02	

MINIMÁLNÍ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Činnosti ovlivňující zdraví

<i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i>		<i>TV-9-1-02p</i>	
<i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i>		<i>TV-9-1-03p</i>	
<i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i>		<i>TV-9-1-04p</i>	
<i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i>		<i>TV-9-1-04p</i>	
<i>uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného</i>		<i>TV-9-1-05p</i>	
<i>uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování</i>		<i>TV-9-1-05p</i>	
	<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>		
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>		<i>TV-9-2-01p</i>	
<i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i>		<i>TV-9-2-02p</i>	
	<i>Činnosti ovlivňující pohybové učení</i>		
<i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</i>		<i>TV-9-3-01p</i>	
<i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</i>		<i>TV-9-3-04p</i>	
<i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</i>		<i>TV-9-3-05p</i>	
<i>spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>		<i>TV-9-3-06p</i>	
	<i>Zdravotní tělesná výchova</i>		
<i>vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</i>		<i>ZTV-9-1-03p</i>	

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika učebního předmětu - 1. stupeň

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje v každém ročníku 1. stupně jednu hodinu týdně. Dle potřeby jej spojujeme s hodinami výtvarné výchovy.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vede k utváření pozitivního vztahu k vlastní práci i k práci ostatních a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Vede k dalšímu rozvoji životní i profesní orientace. Cílem je i osvojit si základy bezpečnosti zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce a hodnocení své práce.

Pracovní činnosti se zaměřují na základní praktické dovednosti a návyky při práci s různými materiály. Je to složka nezbytná pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové činnosti žáků.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti zahrnuje práce s drobným i přírodním materiálem, modelínou, papírem, kartonem, textilem, montážní a demontážní práce, pěstitelské práce, přípravu pokrmů - stolování, seznámení s lidovými řemesly. V 5. ročníku se žáci zaměřují na práci se dřevem, které se učí opracovávat jednoduchými nástroji. Využívají k tomu školní dílnu. Nezbytnou součástí je udržování pořádku a čistoty při práci a dodržování pravidel bezpečnosti při zacházení s různými nástroji.

Výchovné a vzdělávací postupy, které napomáhají rozvíjet klíčové kompetence:

Kompetence k učení - učitel:

- vede žáky k plánování činností při náročnější práci
- vede žáky k dodržování pracovního postupu
- vede žáky k poznávání vlastností běžných materiálů

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- předkládá žákům různé varianty postupů, ti pak zvolí ten nejvhodnější
- vede žáky k využívání již získaných dovedností

Kompetence komunikativní - učitel:

- vede žáky ke vzájemné pomoci při práci s různými materiály
- dává žákům podněty a příležitosti pro prezentaci vlastní práce

Kompetence sociální a personální - učitel:

- vede žáky ke vzájemné spolupráci ve dvojici i ve skupině
- vede žáky ke vzájemné ohleduplnosti

Kompetence občanské - učitel:

- vede žáky k pochopení vlivu různých činností na životní prostředí
- vytváří u žáků pozitivní vztah k výsledkům lidské práce

Kompetence pracovní - učitel:

- utváří u žáků základní pracovní návyky
- vede žáky ke správnému a bezpečnému používání různých nástrojů
- vede žáky k tomu, aby odváděli dle svých možností co nejkvalitnější práci
- vede žáky k hospodárnému využívání materiálů

Kompetence digitální - učitel:

- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Pracovní činnosti 1. - 3. ročník

Pracovní činnosti - Práce s drobným materiálem

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Pozná různé druhy materiálů, jejich vlastnosti a různé způsoby zacházení s nimi (mačkání, trhání, skládání, stříhání, lepení...) Zhotoví jednoduché výrobky Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky (nůžky, jehla, špejle, textil, drátek...), přírodní materiály (šišky, kamínky, listy, jeřabiny...) a zachází s nimi podle pokynů	Práce s různými materiály - papír, textil, model. hmota, plasty, přírodniny	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita

Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Provádí tyto činnosti: přehne, složí, slepí, vystřihne, obkreslí, navlékne, přišije, vymodeluje Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročním obdobím Dodržuje pravidla bezpečnosti při zpracování materiálů a zásady hygieny Udržuje pořádek na pracovním místě Zachází opatrně s pracovními nástroji Hlásí každé poranění	Jednoduché pracovní postupy	
--	--	-----------------------------	--

Pracovní činnosti - Konstrukční činnosti

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Zachází s díly dostupných stavebnic Zhotoví dle fantazie jednoduchý výrobek Demontuje výrobek a uklidí díly stavebnice Dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při práci	Sestavování modelů, montáž a demontáž	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita

Pracovní činnosti - Pěstitelské práce

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Zaznamená počasí, jeho změny a zhodnotí ho Jmenuje a popíše činnosti a práce na poli a zahradě v jednotlivých ročních obdobích Vypěstuje rostlinu ze semene, pozoruje její růst	Práce na poli a na zahradě Pěstování hrachu	
Pečuje o nenáročnou rostlinu	Pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu - zalévá, otírá prach, kypří půdu, přesazuje Dodržuje zásady hygieny a pravidla bezpečnosti při práci se zemí	Péče o pokojové rostliny	

Pracovní činnosti - Příprava pokrmů

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Prostře stůl pro jednoduché stolování Uklidí stůl, své místo po stolování	Příprava jednoduché tabule	

Chová se vhodně při stolování	Používá správně příbor Dodržuje pravidla stolování	Pravidla stolování	
-------------------------------	---	--------------------	--

Pracovní činnosti 4. - 5. ročník

Pracovní činnosti - Práce s drobným materiálem

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Pozoruje jednotlivé materiály a popíše jejich vlastnosti Vytvoří výrobky z různých materiálů Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu Pracuje i podle své vlastní představy Dbá na bezpečnost práce	Práce s různými materiály Vlastnosti materiálů	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - kreativita
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím podle jednoduchého návodu Podílí se na zhotovení Moreny Uvede příklady lidových řemesel	Lidové tradice	
Volí hodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Vybere k danému materiálu vhodnou pomůcku Popíše pracovní postup Upraví si pracovní plochu, aby nedošlo k poškození	Pomůcky, nástroje, náčiní	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na svém pracovním místě Dodržuje zásady hygieny Zachází s pracovními nástroji opatrně a bezpečně Dodržuje důsledně pracovní řád při práci s nástroji a pomůckami Hlásí každé poranění Ošetří jednoduché zranění	Zásady bezpečnosti a hygieny práce	

Pracovní činnosti - Konstrukční činnosti

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Dle možností sestaví z dílů stavebnice výrobek podle návodu i podle vlastní představy Demontuje výrobek a uloží díly stavebnice	Práce se stavebnicí - montáž a demontáž	

Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Využívá návod při montáži Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu i náčrtku	Práce s návodem	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na svém pracovním místě Dodržuje zásady hygieny při práci Spolupracuje s ostatními při montáži i demontáži Hlásí každé poranění Ošetří jednoduché zranění	Zásady hygieny a bezpečnosti	

Pracovní činnosti - Pěstitelské práce

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Dle možností vypěstuje rostlinu ze semene Pozoruje růst rostliny Provádí jednoduché pokusy, vedoucí ke zjištění základních podmínek pro růst rostlin	Práce s rostlinami	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Dle možností pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu	Pokojové rostliny - péče o ně	
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pojmenuje nástroje a pomůcky pro pěstitelské práce Zapojí se příležitostně podle potřeby do úpravy okolí školy, zvolí k tomu vhodné nářadí	Nářadí, náčiní	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Zachází bezpečně s nářadím pro pěstitelské práce Hlásí každé poranění, ošetří jednoduché zranění	Bezpečnost a hygiena při práci	

Pracovní činnosti - Příprava pokrmů

Očekávaný výstup - Žák:	Žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Pojmenuje základní vybavení kuchyně a zná jeho uložení Vhodně využívá vybavení kuchyně	Vybavení kuchyně	

Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví jednoduchý pokrm Popíše postup přípravy jednoduchého pokrmu Připraví dle receptu suroviny na přípravu pokrmu Udrží čistotu a pořádek pracovní plochy Uklidí pracovní plochu	Příprava jednoduchých pokrmů	
Dodrží pravidla správného stolování a společenského chování	Chová se vhodně při stolování (v jídelně, restauraci) Dodrží pravidla stolování	Pravidla stolování a společenského chování	
Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodrží základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Udrží pořádek a čistotu v kuchyni Dodrží zásady bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči používanými v kuchyni Je poučen o různé době trvanlivosti potravin a nezávadnosti ovoce a zeleniny Zachází bezpečně s kuchyňským náčiním Hlásí každé poranění v kuchyni Poskytne první pomoc při malém úrazu v kuchyni	Bezpečnost a hygiena při práci v kuchyni Zacházení s elektrickými spotřebiči První pomoc	

Charakteristika učebního předmětu Pracovní činnosti - 2. stupeň

Tematické okruhy vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* jsou na druhém stupni v rámci předmětu *Pracovní činnosti* vyučovány takto:

- 6. ročník – Práce s technickými materiály (1 hodina týdně)
- 8. ročník - Příprava pokrmů (1 hodina týdně)
- 9. ročník – Svět práce (1 hodina týdně)

Tematický okruh *Design a konstruování* je obsažen ve volitelném předmětu *Technické práce*.

5.9.2 Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály

Charakteristika učebního předmětu

Hlavními cíli výuky jsou:

- získání základních a praktických pracovních dovedností a návyků při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů, mj. také s ohledem na bezpečnost při práci
- seznámení se s vybranými materiály a jejich základními vlastnostmi, volba vhodných pomůcek a nářadí
- osvojení jednoduchých pracovních postupů a technik
- orientace v různých oborech lidské činnosti, utváření představ o další profesní dráze
- vytváření pozitivního vztahu k práci

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žák vybírá, vyhledává a užívá vhodné postupy při práci, experimentuje, výsledky porovnává a svou praxi uvádí v soulad s osvědčenými postupy a metodami bezpečné práce

Kompetence pracovní:

- žák vhodně volí strategie a zaměření činností

Kompetence k řešení problému:

- žák vnímá, rozpozná a chápe problém a snaží se naplánovat nejvhodnější řešení
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, obhájí svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- dokáže zhodnotit svůj podíl na případné skupinové práci
- poskytne pomoc a poradí spolužákovi

Kompetence občanské:

- žák chápe ekologické souvislosti a rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví svého i ostatních
- dodržuje vymezená pravidla (dílenský řád), plní své povinnosti a závazky

Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály 6. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Dbá na bezpečnost práce v dílně, při práci s náradím a nástroji, s materiály, dbá na bezpečnost práce s elektrickým proudem, dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny, bezpečnostní předpisy Poskytne první pomoc	Bezpečnost práce Vybavení dílny	ČSP-9-1-05 ČSP-9-2-04	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály Dodržuje technologickou kázeň Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů a pracovních pomůcek Organizuje a plánuje svoji činnost Užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku	Základy práce s materiály (dřevo, plasty, kov) Vlastnosti materiálů Technická dokumentace	ČSP-9-1-01 ČSP-9-1-02 ČSP-9-1-03 ČSP-9-1-04	
Sestaví podle návodu, náčrtku, plánu, programu daný model Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří jejich funkčnost Provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých zařízení	Práce se stavebnicemi a modely Montáž a demontáž Technická dokumentace	ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-02 ČSP-9-2-03	

5.9.3 Pracovní činnosti – Příprava pokrmů

Charakteristika učebního předmětu

Tématický okruh Svět práce se zaměřuje na utváření a rozvíjení těch praktických dovedností a znalostí žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života. Přípravuje žáky na přechod ze základní školy na školu střední a do zaměstnání, učí je přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování, rozvíjí jejich samostatnost při rozhodování a upevňuje jejich adaptační schopnosti v nezvyklých životních situacích. Rozšiřuje poznatky žáků o světě práce a učí je se na základě dostupných informací správně rozhodovat o volbě budoucího profesního zaměření a o výběru vhodného povolání. Rozvíjí komunikativní dovednosti žáků. Důležitým prvkem výuky je prevence negativních životních postojů a psychických selhání žáků v případě neúspěchu, nácvik různých způsobů chování, jednání a reagování v situacích spojených se vstupem do zaměstnání.

V 9. třídě je vyučována 1 hodina týdně, nebo dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve kmenových třídách, nebo ve vhodně stanovených specializovaných učebnách (aula, počítačová učebna). Protože si žáci v průběhu výuky osvojují důležité dovednosti, využívají se činnostní a aktivizační vyučovací metody. Tyto metody se střídají a vždy je uplatňován individuální přístup ke každému žákovi. Využívané metody jsou volně kombinovatelné a učitel je volí na základě schopností žáků.

V předmětu jsou uplatňovány minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření.

Metody a strategie použité ve výuce:

- Speciální testy (inventáře zájmů, hodnot, osobních předpokladů, vlastností, dovedností a schopností)
- Úřední i osobní dotazníky, rozmanité formuláře a tiskopisy
- Práce s rozmanitými informačními materiály (letáky, prospekty,)
- Práce s inzeráty z tisku, sestavování vlastních inzerátů, formulování vlastních nabídek
- Sestavování životopisů, úředních dopisů případným zaměstnavatelům
- Modelové situace, případové studie, scénky
- Návštěva ÚP
- Exkurze do různých podniků
- Metody RWCT (myšlenková mapa, brainstorming, volné psaní)
- Rozhovor, sebehodnocení
- Diskuse
- Skupinová, párová práce
- Práce s PC
- Pracovní listy
- Projekty

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- střídáme různé metody formy práce (viz metody použité ve výuce výše)
- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci (práce s pracovními listy, projekty...) i práci ve skupinách (rozhovory, pracovní skupinové listy, didaktické hry...), vedeme žáky k zodpovědnosti
- seznamujeme žáky s různými zdroji informací
- navozujeme praktické situace (simulace skutečných stavů, rozhovory...), zařazujeme projektové vyučování

Kompetence pracovní:

- vhodně volíme strategie a zaměření činností
- zařazujeme projekty a aktivity vedoucí k aplikaci získaných znalostí

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci, monitorujeme dodržování a respektování pravidel, kontrolujeme řešení

- umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme diskusi (audiovizuální technika, PC, internet.....)
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme, kriticky hodnotíme, pomáháme....

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně, vedeme s žákem řízený rozhovor
- vedeme žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, dáváme žákovi příklad svým kultivovaným projevem
- řídíme diskusi
- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů (články, dopisy, formuláře, letáky...), vedeme žáky k porovnávání a formulaci vlastními slovy
- zařazujeme práci na PC, využíváme internet
- na základě situačních rozhovorů vedeme žáka k vhodné komunikaci v různých situacích běžného života

Kompetence občanské:

- zařazujeme prvky dramatické výchovy, využíváme výukových programů a techniky, vedeme k toleranci, empatii pomocí situačních her, demonstrujeme ukázky z praxe

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme příznivou atmosféru pro práci ve skupině, zařazujeme různé druhy aktivit na nácvik spolupráce
- zadáváme úkoly, rozdělujeme role ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, monitorujeme práci ve skupině
- předkládáme rozmanitá témata, zařazujeme projektové vyučování
- vytváříme zdravé klima v kolektivu žáků, diagnostikujeme třídu

Seznam zkratk, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP):

- SP – Svět práce

Pracovní činnosti - Příprava pokrmů 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
žák pojmenuje zásady zdravé výživy, je schopen se jimi řídit při přípravě pokrmů	výživa člověka zásady zdravé výživy studená kuchyně	ČSP-9-5-01,02 ČSP-9-5-03,04	

žák získá základní teoretické znalosti a praktické dovednosti a návyky při přípravě domácí stravy, používá vhodné suroviny	příprava stravy v domácnosti polévky		
aplikuje zásady správného stolování, dodržuje zásady společenského chování	zásady správného stolování, spol.chování u stolu saláty		
žák se orientuje při výběru potravin, vhodných k přípravě příslušného pokrmu (studená kuchyně, polévky, saláty, sladké pokrmy, hlavní pokrmy, moučníky...)	nákup a skladování potravin vánoční cukroví		
žák si sám volí vhodné pomůcky a nářadí při přípravě pokrmů	přípravné práce v kuchyni přílohy		
osvojí si jednoduché pracovní postupy a techniky (práce v kuchyni, tepelná úprava potravin, nákup a skladování potravin...)	tepelná úprava pokrmů sladké pokrmy		
připraví jednoduchý pokrm z potravin jak živočišného, tak rostlinného původu, včetně přílohy	potraviny živočišného původu a jejich zpracování hlavní pokrm		
	pochutiny hlavní pokrm		
vyjmenuje různé způsoby uskladňování potravin, pojmenuje jejich výhody a nevýhody	polotovary, konzervy, zmrazené potraviny moučníky		
	stravování za mimořádných podmínek nepečené dezerty		
žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje elektrické spotřebiče	vybavení kuchyně obsluha spotřebičů		
žák dodržuje pravidla bezpečnosti při práci	zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci v kuchyni		
žák vyhledá informace o stravovacích návycích a zvycích jiných krajů	stravování ve světě		člověk a jeho svět člověk a společnost člověk a příroda
vytváří si pozitivní vztah k práci			člověk a svět práce

žák aktivně pracuje samostatně při shánění potřebných informací žák spolupracuje se skupinou, komunikuje a spolupodílí se na přípravě pokrmů	samostatná práce žáků (různé zdroje shánění informací, receptů...) práce ve skupinách (společné vaření ve skupinách, nákupy, hospodaření s financemi....)		
---	--	--	--

5.9.4 Pracovní činnosti – Svět práce

Charakteristika učebního předmětu

Předmět Základy ekonomiky a účetnictví se zaměřuje na utváření a rozvíjení těch praktických dovedností a znalostí žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života. Učí je přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování, rozvíjí jejich finanční gramotnost, samostatnost při rozhodování a upevňuje jejich adaptační schopnosti v nezvyklých životních situacích. Rozšiřuje poznatky žáků o světě práce, ekonomice, finanční gramotnosti a učí je se na základě dostupných informací správně rozhodovat ve světě financí. Důležitým prvkem výuky je prevence negativních životních postojů v případě obtížné životní situace a nácvik různých způsobů chování, jednání a reagování v situacích spojených s řešením finančních problémů. Důraz je kladen na rozumné hospodaření s penězi.

V 9. třídě je vyučována 1 hodina týdně, nebo dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve kmenových třídách, nebo ve vhodně stanovených specializovaných učebnách (počítačová učebna). Protože si žáci v průběhu výuky osvojují důležité dovednosti, využívají se činnosti a aktivizační vyučovací metody.

Metody a strategie použité ve výuce:

- Úřední i osobní dotazníky, rozmanité formuláře a tiskopisy
- Práce s rozmanitými informačními materiály (letáky, prospekty, www stránky)
- Práce s inzeráty z tisku, sestavování vlastních inzerátů, formulování vlastních nabídek
- Modelové situace
- Metody RWCT (myšlenková mapa, volné psaní)
- Rozhovor, sebehodnocení
- Diskuse
- Hry
- Práce s PC
- Pracovní listy

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- střídáme různé metody formy práce (viz metody použité ve výuce výše)
- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci (práce s pracovními listy, ...), vedeme žáky k zodpovědnosti
- seznamujeme žáky s různými zdroji informací (literatura, Pc – tabulkový procesor, internet...)
- navozujeme praktické situace (simulace skutečných stavů, ...)

Kompetence pracovní:

- vhodně volíme strategie a zaměření činností
- zařazujeme projekty a aktivity vedoucí k aplikaci získaných znalostí

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci, monitorujeme dodržování a respektování pravidel, kontrolujeme řešení
- umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme diskusi (audiovizuální technika, PC, internet....)
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme, kriticky hodnotíme, pomáháme....

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně
- vedeme žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, dáváme žákovi příklad svým kultivovaným projevem
- řídíme diskusi
- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů (články, formuláře, letáky...), vedeme žáky k porovnávání a formulaci vlastními slovy
- zařazujeme práci na PC, využíváme internet

Kompetence občanské:

- využíváme výukových programů a techniky, vedeme k toleranci, demonstrujeme ukázky z praxe

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme příznivou atmosféru pro práci ve skupině, zařazujeme různé druhy aktivit na nácvik spolupráce
- zadáváme úkoly, rozdělujeme role ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, monitorujeme práci ve skupině
- předkládáme rozmanitá témata
- vytváříme zdravé klima v kolektivu žáků, diagnostikujeme třídu

Seznam zkratek, používaných v učebních osnovách (výstupy RVP):

SP – Svět práce

AP – Absolventské práce

Od 1.9.2019 je učivo předmětu Pracovní činnosti v 9. ročníku rozšířeno o tematický okruh Využití digitálních technologií. V rámci tohoto tematického okruhu žáci zpracovávají absolventské práce na základě získaných znalostí a dovedností.

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP ZV	PT, přesahy, poznámky
SVĚT PRÁCE			
<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v pracovních činnostech, prostředcích a objektech vybraných profesí- vyhledá požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní u vybraných profesí- posoudí rovnost příležitostí na trhu práce- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách	trh práce	ČSP 9-8-01 ČPS 9-8-01p	
<ul style="list-style-type: none">- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy- <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života</i>	volba profesní orientace	ČPS 9-8-02 ČPS 9-8-02p	OSV – seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v systému vzdělávání- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání- vyhledá náplň vybraných učebních a studijních oborů- zjišťuje informace o přijímacím řízení vybraných škol	možnosti vzdělávání	ČPS 9-8-03 ČPS 9-8-03p	

<ul style="list-style-type: none">- vyhledá pracovní příležitosti v obci (regionu)- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce- navrhne různé způsoby hledání zaměstnání- napíše strukturovaný životopis- aktivně se účastní modelového pohovoru u zaměstnavatele- orientuje se v problémech nezaměstnanosti a možnostech nabízených úřadem práce- uvede příklady práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů- <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</i>- <i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i>- <i>byl seznámen s možnostmi využití poradenské možnosti v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>	<p>zaměstnání – příležitosti v obci (regionu)</p> <ul style="list-style-type: none">- způsoby hledání zaměstnání- životopis- pohovor- úřad práce- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	<p>ČPS 9-8-04</p> <p>ČPS 9-8-04p</p>	
<ul style="list-style-type: none">- seznámí se s druhy a strukturou organizací- orientuje se v nejčastějších formách podnikání- uvede výhody a nevýhody podnikání- vyhledá různé možnosti drobného a soukromého podnikání v obci (regionu)	<p>podnikání</p>		

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Konverzace v Aj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět konverzace v anglickém jazyce na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět anglický jazyk na 2. stupni. Od 8. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách, maximální počet žáků by ideálně neměl překročit počet 12. Výuka konverzace v anglickém jazyce probíhá ve vhodně vybavených jazykových učebnách, popř. v běžné třídě. Výuka ve skupinách probíhá podle rozvrhu v rámci jednoho ročníku vždy dvě vyučovací hodiny. Ve výuce je praktikován individuální přístup ke všem žákům.

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj jazykových znalostí a komunikačních dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na komunikaci a skupinovou práci žáků, na řešení problémů, didaktické hry a soutěže s důrazem na činnostní charakter učení. V hodinách jsou používány různé metody práce. Vyučované metody jsou volně kombinovatelné a učitel je volí na základě schopností žáků.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce jsou začleněna průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova.

Žáci **se speciálními vzdělávacími potřebami** dostávají bezplatně podpurná opatření, rozčleněná do pěti stupňů. Je uplatněn princip individualizace a diferenciací.

Výuka žáků s **LMP** je ovlivněna mírou jejich postižení, žákům je dán potřebný čas pro pochopení látky, spojený s praktickou činností podle tématu. Při stanovování konkrétních cílů se vychází z žákových aktuálních možností (specifikováno v PLPP), tyto cíle a očekávané výstupy mají činnostní povahu. Žáci s LMP jsou motivováni k samostatnému myšlení a získávání informací. Prakticky zaměřený jazykový základ je předpokladem pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice, vede k toleranci a vytváří podmínky pro spolupráci i mobilitu žáků v jejich osobním životě i budoucím pracovním uplatnění. Metody, formy a tempo práce je přizpůsobeno žakovým aktuálním možnostem. Žáci jsou motivováni pochvalou a pozitivním hodnocením.

S žáky **nadanými a mimořádně nadanými** se pracuje podle plánu PLPP/ IVP.

Metody a strategie použité ve výuce:

- Poslech
- Doplnění informací získaných poslechem
- Dramatizace příběhu
- Rozhovor ve dvojici
- Získávání a poskytování informací různého charakteru
- Popis místnosti, obrázku, spolužáka

- Hry
- Kartičky se slovy, větami, obrázky
- Písničky
- Doplnovací cvičení
- Skupinová, párová práce
- Myšlenková mapa
- Práce s textem
- Práce s PC
- Pracovní list
- Brainstorming
- Pexeso
- Projekty
- Pětílístek
- Psaní s nápovědou
- Volné psaní
- Kmeny a kořeny
- Čtení s předvídáním
- Čtení s porozuměním
- Překlad (z mateřského jazyka do cizího i naopak)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- střídáme různé metody a formy práce (viz metody použité ve výuce výše)
- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci (práce s pracovními listy, projekty...) i práci ve skupinách (rozhovory, pracovní skupinové listy, didaktické hry....)
- vedeme žáky k zodpovědnosti
- seznamujeme žáky s různými zdroji informací (slovníky, cizojazyčná literatura, Pc-výukové programy, Internet.)
- navozujeme praktické situace (simulace skutečných stavů - nákupy, restaurace, vaření, cestování), zařazujeme projektové vyučování

Kompetence pracovní:

- vhodně volíme strategie a zaměření činností
- zařazujeme projekty a aktivity vedoucí k aplikaci získaných znalostí (projekty o rodném městě, škole, rodině...)

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci, monitorujeme dodržování a respektování pravidel, kontrolujeme řešení
- umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme diskusi (audiovizuální technika, poslechy, práce se slovníky, PC - výukové programy, Internet..)
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme, kriticky hodnotíme, pomáháme....

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákovi vyjádřit své myšlenky především ústně (ústní zkoušení, rozhovory, formování myšlenek, ústní cvičení, písničky...), ale také písemně (písemné kontrolní testy, domácí úkoly, pracovní listy, projekty, popisy situací a věcí...), vedeme s žákem řízený rozhovor
- vedeme žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby (slovíčka z každodenních situací, texty písní, lidové zvyky a tradice...), dáváme žákovi příklad svým kultivovaným projevem
- řídíme diskusi
- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů (články, pohádky, povídky, recepty, texty písní, dopisy...), vedeme žáky k porovnávání a formulaci vlastními slovy
- zařazujeme práci na PC - výukové programy, využíváme Internet (slovník...)
- na základě situačních rozhovorů vedeme žáka k vhodné komunikaci v různých situacích běžného života (nákupy, restaurace, služby, kultura, sport, lékařství...)

Kompetence občanské:

- zařazujeme prvky dramatické výchovy, využíváme výukových programů a techniky, vedeme k toleranci, empatii pomocí situačních her, demonstrujeme ukázky z praxe

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme příznivou atmosféru pro práci ve skupině, zařazujeme různé druhy aktivit na nácvik spolupráce
- zadáváme úkoly, rozdělujeme role ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, monitorujeme práci ve skupině
- předkládáme rozmanitá témata, zařazujeme projektové vyučování
- vytváříme zdravé klima v kolektivu žáků, diagnostikujeme třídu

Seznam zkratk používaných ve výstupech RVP a v ŠVP (oddíl 5.1.2):

Poslech s porozuměním:	CJ-9-1-01, CJ-9-1-02
Mluvení:	CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03
Čtení s porozuměním:	CJ-9-3-01, CJ-9-3-02
Psaní:	CJ-9-4-01, CJ-9-4-02, CJ-9-4-03

2. základní škola – Škola Propojení Sedlčany
Příkrá 67, 264 01 Sedlčany, tel/fax 318 822 403, www.propojeni.cz

Konverzace AJ 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Na daná témata čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Introducing Giving information about yourself Meeting new people, Everyday expressions	CJ-9-3-02	Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Rozumí obsahu jednoduchých textů a autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky	Shops, Shopping At the clothes shop Food, Meals At the restaurant	CJ-9-3-01, CJ-9-1-01	
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Travelling At the hotel Daily routines	CJ-9-1-02	
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu či promluvy	Free time activities Family and friends Making a phone call	CJ-9-1-01, CJ-9-1-02	
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova	Culture, TV, Films Holidays, Festivals English speaking countries (GB)	CJ-9-3-01	
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se možných situací souvisejících s danými tematickými okruhy, ústní sdělení v přiměřené kvalitě prezentuje		CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Používá gramatické jevy a struktury odpovídající jazykové úrovni předpokládané u průměrného žáka jeho věku		CJ-9-2-03, CJ-9-4-03	
Používá přiměřenou slovní zásobu		CJ-9-2-03, CJ-9-4-03	
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace		CJ-9-2-01	
Vyžádá jednoduchou informaci		CJ-9-2-01, CJ-9-4-01	
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích		CJ-9-2-01	
Jednoduchým způsobem hovoří na daná témata		CJ-9-2-01	

Konverzace AJ 9. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Na daná témata čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Asking for and giving instructions Directions Health	CJ-9-3-02	Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Rozumí obsahu jednoduchých textů a autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky	At the doctor Describing appearances, characters The Czech Republic My town Education, School	CJ-9-3-01, CJ-9-1-01	
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Sports and games Jobs, Career	CJ-9-1-02	
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu či promluvy	My future plans Weather Environmental protection	CJ-9-1-01, CJ-9-1-02	
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova	The media, Culture Nature, Animals, Plants Holidays	CJ-9-3-01	
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se možných situací souvisejících s danými tematickými okruhy, ústní sdělení v přiměřené kvalitě prezentuje	English speaking countries (USA, American English)	CJ-9-2-02, CJ-9-4-02	
Používá gramatické jevy a struktury odpovídající jazykové úrovni předpokládané u průměrného žáka jeho věku		CJ-9-2-03, CJ-9-4-03	
Používá přiměřenou slovní zásobu		CJ-9-2-03, CJ-9-4-03	
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace		CJ-9-2-01	
Vyžádá jednoduchou informaci		CJ-9-2-01, CJ-9-4-01	
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích		CJ-9-2-01	
Jednoduchým způsobem hovoří na daná témata		CJ-9-2-01	

5.10.2 Přírodovědná praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přírodovědná praktika si mohou zvolit žáci 7. – 9. ročníku a v učebním plánu je vymezen dvěma hodinami týdně. Vyučovací předmět přírodovědná praktika doplňuje a prohlubuje učivo vzdělávacího oboru Člověk a příroda o praktické pozorování a zkoumání přírodních zákonitostí a komplexní rozšíření vědomostí. Je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje.

Nejčastější formy realizace předmětu jsou přírodovědné vycházky, badatelská činnost, krátkodobé projekty, skupinová práce, pokusy a laboratorní práce.

Předmět Přírodovědná praktika úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda a s průřezovým tématem Environmentální výchova.

V předmětu se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- řešení problému
- pracovní
- občanské
- komunikativní

Vyučovací předmět: Přírodovědná praktika 7.-9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV - praktické poznávání přírody

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP ZV	PT, přesahy, poznámky
- účastní se aktivně exkurzí a terénních pozorování, sbírá materiály a data pro další pozorování	praktické metody poznávání přírody	P-9-8-01	
- pracuje bezpečně s biologickými, chemickými a fyzikálními pomůckami		P-9-8-02	CH – laboratoř
- připravuje, zhotovuje a pozoruje mikroskopické preparáty	tvorba preparátů	P-9-8-01	PŘ - preparační sady

- na základě předloženého pracovního postupu vypracuje laboratorní práci, zpracuje výsledky laboratorní práce a vytvoří protokol	laboratorní práce	P-9-8-01	CH - laboratoř
- prakticky určuje organismy v okolí školy - pracuje s určovacími klíči, atlasy a odbornou literaturou, vyhledává potřebné informace pro další ověřování hypotéz - popisuje vztahy mezi jednotlivými organismy	organismy v okolí školy	P-9-8-01 P-9-7-03	
- určuje ekosystémy na Sedlčansku - na základě pozorování popisuje podmínky a nároky na život a běžné organismy ve vybraných ekosystémech	ekosystémy	P-9-7-02	
- diskutuje o otázkách životního prostředí ve světě, ČR, regionu a obci - hledá souvislosti mezi globálními problémy a jejich dopadem na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí	P-9-7-04	
- zpracovává krátkodobé projekty na zadané téma	projekty		

5.10.3 Domácnost - šití

Charakteristika vyučovacího předmětu

Povinně volitelný předmět Domácnost – šití pracuje se základními znalostmi a dovednostmi v kultuře odívání a rozvíjí tvůrčí činnost a vlastní pohled na současnou módu a osobitý vkus.

Cílem je získat základní dovednosti v oblasti zhotovování a úpravy textilních oděvů a práce s různými textilními materiály.

Hodiny předmětu Domácnost – šití se budou realizovat v odborné učebně – v kuchyňce, kde jsou umístěny šicí stroje.

Časová dotace: 7.–9. ročník dvě hodiny týdně.

Profil našeho absolventa:

V oblasti znalostí žák:

- rozliší základní druhy textilních materiálů /plátno, hedvábí, polyester, směsové tkaniny/
- určí druhy stehů ručního šití /přední, zadní, perličkový/
- přišíje knoflík, patentek
- používá při strojovém šití přední a začišťovací steh
- prakticky pojmenuje druhy oblečení

V oblasti dovedností a schopností:

- ovládá šití strojem
- určí svou velikost oděvu
- vykopíruje stříh z časopisu, předlohy
- nastříhne jednodušší oděv / sukni, kalhoty, halenku/
- ušije jednodušší oděv
- používá žehličku jak při mezioperačních pracích / rozžehlování/, ale i v konečné fázi žehlení
- určí správnou teplotu pro různé materiály
- kriticky hodnotí své výrobky

V oblasti postojů:

- vnímá textilní oděv jako součást životního stylu
- zaujme postoj k módním trendům
- zodpovědně se připravuje do hodin
- vytváří spoluzodpovědnost k osobní hygieně
- rozvíjí osobitý vkus k vlastnímu odívání

Klíčové kompetence a strategie jejich rozvíjení:

Kompetence k učení:

- vedeme k aktivnímu osvojení termínů, znaků, symbolů ve stříhové příloze a při strojovém šití i následně na oděvním materiálu
- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci, pro vlastní realizaci při zhotovení oděvu, seznamujeme s různými technikami a způsoby zhotovení a úpravy oděvů, vedeme žáky k zodpovědnosti

- pomáháme žákům s výběrem stříhu i materiálu, stříháním i zhotovením oděvu

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákům vyjádřit svůj názor na odívání, povedeme rozhovor o jeho vlastní činnosti

Kompetence k řešení problému:

- vytváříme prostor pro samostatnou práci, pozorujeme činnost žáka
- hodnotíme, povzbuzujeme, pomáháme

Kompetence sociální a personální:

- předkládáme vzorníčky, stříhy, časopisy

Kompetence občanské:

- návštěva knihovny / vyhledávání knih o historii i současnosti odívání

Kompetence pracovní:

- seznámíme žáky s bezpečnostními pravidly, dohlížíme na jejich dodržování
- vedeme žáky k zodpovědné přípravě do hodin
- dbáme na pracovní zodpovědnost žáka

5.10.4 Technické práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Technické práce (a technické kreslení) je volitelný předmět, který je vyučován dvě hodiny týdně v 8. nebo v 9. ročníku. Předmět reflektuje tematický okruh *Design a konstruování* vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. Dále navazuje na vzdělávací oblasti *Matematika* a *Informační a komunikační technologie*. Výuka probíhá v odborné pracovních dílnách a v počítačové učebně. Cílem předmětu je získat nové poznatky v oblasti práce s modely, orýsování a kótování materiálů, získat schopnost orientace v technické dokumentaci a v neposlední řadě pomoci žákům devátých ročníků s jejich budoucí profesní orientací. Mimo jiné žáci kreativně pracují s různými programy pro tvorbu návrhů, plánek apod.

Vzdělávání v předmětu technické kreslení:

- podporuje prostorovou představivost
- rozvíjí technické myšlení
- učí žáky používat normalizované znaky a písmo
- upevňuje a rozvíjí poznatky z matematiky (poměr, měřítko, geometrie)

V oblasti postojů:

- vnímá ruční výrobu i z estetického hlediska
- zodpovědně přistupuje ke svěřenému úkolu
- dbá na hygienu práce
- rozvíjí svůj vkus

Výstup - žák	Učivo	RVP	poznámky
Sestaví podle návodu, náčrtku, plánu, programu daný model Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří jejich funkčnost Provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých zařízení zvládá základy práce se dřevem, kovem, plastem používá různé druhy náradí v dílně podle vhodnosti jejich použití chová se v dílně v souladu s bezpečností práce spolupracuje s ostatními na společném výrobku kriticky hodnotí své výrobky tvoří technickou dokumentaci (ručně, za pomoci výpočetní techniky) chová se podle zásad bezpečnosti práce v dílně a poskytne první pomoc orientuje se v technických náčrtech a výkresech ovládá základy kótování, pozná druhy čar a jejich použití popíše, co je pravoúhlé promítání a k čemu slouží určí základní materiály a jejich vlastnosti navrhne správné pracovní postupy	Práce se stavebnicemi a modely Montáž a demontáž Technická dokumentace	ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-02 ČSP-9-2-03	

5.10.5 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Informatika je volitelný předmět, který navazuje na předmět Informační a komunikační technologie. Informatika je vyučována v časové dotaci 2 hodiny týdně v sedmé a osmé třídě. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Cílem předmětu je upevnit a rozšířit znalosti a dovednosti získané v předmětu informační a komunikační technologie.

Profil našeho absolventa:

V oblasti znalostí žák:

- popíše prostředí textového editoru (dokument, panel nabídek, panely nástrojů, stavový řádek, měřítko zobrazení)
- popíše prostředí tabulkového kalkulátoru (buňka, list, sešit, ukazatel myši, buňkový kurzor, textový kurzor, řádek vzorců ...)
- ovládá základy počítačové grafiky
- orientuje se v pojmech - rastrový obrázek (počet bodů obrázku, rozlišení, barevná hloubka), formáty (BMP, GIF, JPG, PNG)
- využívá možnosti počítačové prezentace
- ovládá základy programování v prostředí adekvátním schopnostem žáka ZŠ (např. SGP Baltík, Karel)

V oblasti dovedností a schopností žák:

- zvládá zásady psaní textu v textovém editoru (stavební prvky dokumentu - písmeno, slovo, odstavec, přiřazení stylu odstavce)
- používá výběr části textu (pomocí myši, klávesnice), kopírování, přesun a odstranění části textu, pracuje se schránkou
- pracuje s několika otevřenými dokumenty (přepíná mezi nimi)
- ovládá základy formátování písma (písmo, řez, velikost, podtržení, barva, styl), formátování odstavce (zarovnání, odsazení, mezery, řádkování)
- edituje vzhled stránky (okraje, záhlaví a zápatí, datum a čas, číslování stránek, vložení konce stránky)
- vytváří v textovém editoru jednoduché tabulky
- ovládá základní operace - puštění programu, otevření dokumentu, uložení dokumentu, využití nápovědy
- používá základní datové struktury (číslo, měna, datum, čas, procenta, text), formát buňky (zarovnání, písmo, ohraničení, vzorky)
- aplikuje jednoduché funkce (SUMA, zápis funkce, zadání funkce dialogovým oknem)
- vytváří jednoduché grafy (automatické vytvoření grafu, vytvoření grafu pomocí průvodce, základní typy grafů, úpravy grafů)
- získá nebo vytvoří obrázek (malování, sejmutí obrazovky, digitální fotografie, skenování)

- prohlíží a upravuje obrázky (prohlížení, lupa, jas, kontrast atd.)
- vytvoří jednoduchou prezentaci
- vytvoří jednoduchý program, používá cykly

V oblasti postojů:

- vnímá dokument i z estetického hlediska
- zodpovědně přistupuje ke svěřenému úkolu
- dbá na hygienu práce
- rozvíjí svůj vkus

5.10.6 Praktický zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Praktický zeměpis je volitelný předmět pro žáky 7. ročníku, týdenní dotace je jedna až dvě vyučovací hodiny. Výuka probíhá nejčastěji v kmenové třídě, někdy v počítačové učebně, některá témata se procvičují v terénu. PZ patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Tento předmět prohloubí dovednosti a znalosti žáků získané v hodinách zeměpisu v 6. ročníku a podrobněji je seznámí s rozšiřujícím učivem. Žáci se mají zdokonalit zejména v praktických dovednostech, naučit se teoretické znalosti lépe uplatnit v praxi – orientace v terénu s mapou, buzolou i bez ní, odhad vzdáleností, hledání v jízdnicích řádech, plánování jednodenní túry i vícedenního výletu apod. Též se podrobněji obeznámí s procesem vzniku map a s dalšími způsoby zachycování zemského povrchu. Část výuky je zaměřena na poznávání regionu.

Úzce souvisí s ostatními předměty této oblasti (fyzika - sluneční soustava, vesmír, přírodopis - orientace v terénu s přihlédnutím k výskytu určitých druhů organismů, počasí), s matematikou (měřítko mapy, odhady vzdáleností), s oblastí Člověk a společnost (dějepis - porovnávání názvů současných s historickými) a s ICT (vyhledávání informací).

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, rozvoj osobnosti), Environmentální výchova (ekologie).

Formy a metody práce závisí na probíraném učivu, nejčastěji žáci pracují ve dvojicích či trojicích s využitím pracovních listů, map, pomůcek, odborných příruček a internetu. Velmi často pracují v terénu. Lze využít exkurze (Zeměměřický úřad, hvězdárna), lze se zapojit do projektů (i celorepublikových).

Praktický zeměpis rozvíjí kompetence komunikativní a sociální, protože žáci pracují nejčastěji v malých skupinách, tudíž jsou nuceni si rozdělit úkoly a domluvit se, aby práci odevzdali v daném termínu. K rozvíjení těchto kompetencí přispívají i exkurze či projekty. Dále rozvíjí kompetence

k řešení problémů, neboť zadávané úkoly musí dvojice či trojice vypracovat samostatně (popř. s mírnou pomocí vyučujícího) na základě již nabytých vědomostí, nebo za pomoci různých příruček (hledání v mapách, v autoatlase, jízdních řádech), u vybraných témat lze též využít internet. Kompetence k učení prohlubuje poukazováním na skutečnost, že teoretické vědomosti lze uplatnit v praxi. V terénu se uplatňují kompetence pracovní, neboť je nutno dodržovat zásady bezpečného chování.

V tomto volitelném předmětu se rozvíjejí především dovednosti, žák podle svých schopností:

- vytvoří vlastní plán okolí, mapu regionu
- určí daný azimut
- vytvoří plán trasy s využitím azimutů
- projde danou trasu podle azimutu
- připraví trasu s využitím azimutů
- orientuje se v přírodě podle mapy
- určí sever podle hodinek
- odhaduje v terénu vzdálenosti
- vyhledává potřebné informace
- navrhne trasu výletu, vyhledá informace o místních zajímavostech
- připraví prezentaci pro spolužáky na dané téma

5.10.7 Seminář z Čj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka se vyučuje jako volitelný předmět v 7.-9. ročníku 1-2 hodiny týdně (podle aktuální potřeby, viz ŠUP). Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka je těsně spjat s předmětem Český jazyk a literatura.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Seminář z českého jazyka je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- procvičování základních stylistických dovedností
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- porozumění různým druhům jazykových projevů

- prohloubení dovedností při práci s textem
- rozvíjení kreativity
- upevňování dovedností získaných v běžných hodinách ČJ

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence sociální a personální – žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence komunikativní – učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence komunikativní – žáci:

- formulují své myšlenky v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence k řešení problémů – žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Ročníkové výstupy	Učivo	Poznámky
vyhledá v textu potřebné informace, vyvodí z nich závěry	Práce s texty, s příručkami	
interpretuje myšlenky vyjádřené v textu		
vybere vhodné jazykové prostředky s ohledem na komunikační situaci	Stylistika	
upevňuje znalosti pravopisu lexikálního i slovtvorného ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis	
procvičuje určování mluvnických kategorií slovních druhů, zaměřuje se zejména na nepravidelnosti ve skloňování a časování	Tvarosloví	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí	Skladba	

5.10.8 Objevujeme svět a přírodu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento volitelný předmět je určen pro žáky sedmého, osmého nebo devátého ročníku. Navazuje na poznatky žáků 2.stupně v předmětech z oblasti Člověk a příroda. Je vyučován v kontextu s ostatními vzdělávacími oblastmi ŠVP. Je vyučován podle potřeby v hodinové dotaci 1 až 2 hodiny týdně, ve dvouhodinových blocích jednou týdně nebo čtrnáctidenně.

Žáci poznávají svět jako celek, učí se chápat a popisovat souvislosti a vztahy mezi přírodní a společenskou a hospodářskou sférou. Jsou seznamováni s aktuálními událostmi ve světě prostřednictvím textů z různých zdrojů. Pracují s texty, které se zaměřují na rozličné přírodní souvislosti, vztahy, hledají odpovědi na otázky vztahu člověka a přírody, vlivu člověka na přírodní prostředí.

Cílem předmětu je naučit žáky postupně a úměrně jejich věku a schopnostem pracovat s geografickými a přírodovědnými informacemi a texty, rozvíjet čtenářské strategie. Pro stanovování cílů jednotlivých hodin může být využíváno čtenářské kontinuum, vytvořené v projektu Pomáháme školám k úspěchu.

Důsledky a rizika přírodních a společenských jevů jsou uváděny do širších souvislostí v diskusi nebo řízeném rozhovoru. Důraz je kladen na sdílení informací mezi žáky v různých formách skupinové práce a kooperativního učení. Hodiny mohou být ukončeny písemným žakovským projevem, který lze podle předem daných kritérií klasifikovat. V maximální míře jsou využívány metody a prvky Kritického myšlení (RWCT). Získanými vědomostmi, dovednostmi a postoji jsou žáci směřováni k ochraně životního prostředí a k toleranci vůči jiným kulturám a náboženstvím, zájmu o současné dění. Jsou vedeni k zaujímání postojů k současným aktuálním tématům.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně PC, případně v okolí školy. V hodinách se příležitostně využívají školní iPady.

Učitel prostřednictvím výukových strategií vede žáky k rozvoji všech klíčových kompetencí, zejména kompetence k učení, k řešení problémů, sociálním a personálním, komunikativním.

Kompetence k učení - učitel:

- poskytuje žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, vede k zodpovědnosti, klade důraz na sebehodnocení
- podporuje zvědavost, efektivně a vhodně motivuje k dalšímu vzdělávání
- vytváří prostor a organizuje proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vede k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamuje s různými zdroji informací
- vede k aktivnímu osvojení termínů, znaků a symbolů, vyžaduje znalost užívání
- návodnými otázkami vede žáky k pochopení, vytváří prostor pro diskusi
- prací s portfoliem vede žáky k systematickému třídění, ke sledování vlastního procesu učení, prezentaci úspěchů
- vede žáka k popisu a plánování vlastního procesu učení

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- předkládá k řešení různé problémové situace, diskutuje, konzultuje řešení, dává prostor sdělit postřehy
- připravuje podmínky pro samostatnou i skupinovou práci, kontroluje dodržování a respektování pravidel, průběžně kontroluje řešení, sleduje žáky při skupinové práci
- umožňuje žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcuje a usměrňuje diskusi, klade otevřené otázky
- vytváří bezpečné klima při hodinách, vede k sebehodnocení
- povzbuzuje, oceňuje, chválí

- kriticky hodnotí, povzbuzuje, komentuje sebehodnotící vyjádření žáků
- využívá pozitivně při práci vzniklých chyb žáka (odstraněním chyby jsem se naučil...)
- vede k prezentaci výsledků, k vlastní formulaci, k argumentování
- seznámí žáka s právy a povinnostmi

Kompetence sociální a personální - učitel:

- zadává úkoly, řídí rozdělení rolí ve skupině, motivuje k práci ve skupině, koordinuje práci skupiny, pozoruje práci ve skupině
- navozuje příznivou atmosféru pro spolupráci, bezpečné prostředí
- naslouchá skupině i jednotlivcům, svým jednáním vzbuzuje důvěru
- srozumitelně stanovuje cíle skupinové práce, oceňuje vykonanou práci podle předem stanovených kritérií
- podněcuje vytvoření pravidel pro práci ve skupině, koriguje tvorbu pravidel a vede k jejich dodržování

Kompetence komunikativní - učitel:

- umožní žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně, používá řízený rozhovor
- vede žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, jde příkladem vlastním kultivovaným projevem
- zařazuje práci na PC, případně iPadech, využívá internetu
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

5.10.9 Komunikační dovednosti Čj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Komunikační dovednosti se vyučuje jako samostatný předmět v 8. nebo 9. ročníku jako volitelný předmět 1 hodinu týdně buď v celém školním roce nebo vždy v jednom pololetí 8. a 9. ročníku. Vyučovací předmět je těsně spjat s předmětem Český jazyk a literatura.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu komunikační dovednosti je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- získání základních rétorických dovedností
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- rozvíjení kreativity

- prohloubení dovedností získaných v běžných hodinách ČJ

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence sociální a personální – žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence komunikativní – učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence komunikativní – žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní – žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému

- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Komunikační dovednosti 8. ročník		
Komunikační a slohová výchova KSV 1-10		
Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP
1. Interpretuje myšlenky vyjádřené v textu	Práce s textem	KSV 8
2. Rozezná fakta od názorů a hodnocení		KSV 1
3. Vyhledá v textu potřebné informace, vyvodí z nich závěry		KSV 8
1. Dodržuje pravidla smysluplné diskuse	Diskuse	KSV 7
2. Tvoří argumenty k doložení vlastního názoru		KSV 7
3. Toleruje názory ostatních		KSV 7
4. Střídá role v diskusi		KSV 7
5. Sám vybere téma k diskusi		KSV 7
1. Dbá na práci s dechem, správnou výslovnost, intonaci	Rétorika	
2. Ve vhodné míře používá mimiku, gestikulaci		KSV 6
3. Užívá řečnické otázky		KSV 6
4. Vytvoří proslov k různým příležitostem		KSV 6
5. Zaměří se na výběr vhodných jaz. prostředků s ohledem na posluchače a situaci		KSV 4
6. Rozlišuje projev mluvený a psaný		KSV 5
7. Uvědomuje si rozdíly mezi projevy připravenými a nepřipravenými		KSV 6
1. Dotvoří předložený neúplný text	Kreativita	KSV 10
2. Vyjádří tutéž skutečnost různými slohovými útvary		KSV 10
3. Tvoří vlastní literární texty podle svých schopností na základě poznatků z literární teorie		KSV 10

5.10.10 Komunikační dovednosti Aj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět komunikační dovednosti v anglickém jazyce na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět anglický jazyk na 2. stupni. V 8. ročníku je vyučována 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve skupinách, maximální počet žáků by ideálně neměl překročit počet 12. Výuka komunikačních dovedností v anglickém jazyce probíhá ve vhodně vybavených jazykových učebnách, popř. v běžné třídě. Výuka ve skupinách probíhá podle rozvrhu v rámci jednoho ročníku vždy jedna vyučovací hodina. Ve výuce je praktikován individuální přístup ke všem žákům.

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj jazykových znalostí a komunikačních dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na komunikaci a skupinovou práci žáků, na řešení problémů, didaktické hry a soutěže s důrazem na činnostní charakter učení. V hodinách jsou používány různé metody práce. Vyučované metody jsou volně kombinovatelné a učitel je volí na základě schopností žáků.

Metody a strategie použité ve výuce:

- Poslech
- Doplnění informací získaných poslechem
- Dramatizace příběhu
- Rozhovor ve dvojici
- Získávání a poskytování informací různého charakteru
- Popis místnosti, obrázku, spolužáka
- Hry
- Kartičky se slovy, větami, obrázky
- Písničky
- Doplnovací cvičení
- Skupinová, párová práce
- Myšlenková mapa
- Práce s textem
- Práce s PC
- Pracovní list
- Brainstorming
- Pexeso
- Projekty
- Pětílístek

- Psaní s nápovědou
- Volné psaní
- Kmeny a kořeny
- Čtení s předvídáním
- Čtení s porozuměním
- Překlad (z mateřského jazyka do cizího i naopak)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- střídáme různé metody formy práce (viz metody použité ve výuce výše)
- poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci (práce s pracovními listy, projekty...) i práci ve skupinách (rozhovory, pracovní skupinové listy, didaktické hry...), vedeme žáky k zodpovědnosti
- seznamujeme žáky s různými zdroji informací (slovníky, cizojazyčná literatura, Pc-výukové programy, Internet...)
- navozujeme praktické situace (simulace skutečných stavů - nákupy, restaurace, vaření, cestování, rozhovory...), zařazujeme projektové vyučování

Kompetence pracovní:

- vhodně volíme strategie a zaměření činností
- zařazujeme projekty a aktivity vedoucí k aplikaci získaných znalostí (projekty o rodném městě, škole, rodině...)

Kompetence k řešení problému:

- podněcujeme vznik podmínek pro samostatnou i týmovou práci, monitorujeme dodržování a respektování pravidel, kontrolujeme řešení
- umožňujeme žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcujeme diskusi (audiovizuální technika, poslechy, práce se slovníky, PC - výukové programy, Internet...)
- povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace, chválíme, kriticky hodnotíme, pomáháme....

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákovi vyjádřit své myšlenky především ústně (ústní zkoušení, rozhovory, formování myšlenek, ústní cvičení, písničky...), ale také písemně (písemné kontrolní testy, domácí úkoly, pracovní listy, projekty, popisy situací a věcí...), vedeme s žákem řízený rozhovor
- vedeme žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby (slovíčka z každodenních situací, texty písní, lidové zvyky a tradice...), dáváme žákovi příklad svým kultivovaným projevem

- řídíme diskusi
- využíváme a zařazujeme různé druhy komunikačních prostředků a různé formy textů (články, pohádky, povídky, recepty, texty písní, dopisy...), vedeme žáky k porovnávání a formulaci vlastními slovy.
- zařazujeme práci na PC-výukové programy, využíváme Internet (slovník...)
- na základě situačních rozhovorů vedeme žáka k vhodné komunikaci v různých situacích běžného života (nákupy, restaurace, služby, kultura, sport, lékařství...)

Kompetence občanské:

- zařazujeme prvky dramatické výchovy, využíváme výukových programů a techniky, vedeme k toleranci, empatii pomocí situačních her, demonstrujeme ukázky z praxe

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme příznivou atmosféru pro práci ve skupině, zařazujeme různé druhy aktivit na nácvik spolupráce
- zadáváme úkoly, rozděluje role ve skupině, motivujeme k práci ve skupině, monitorujeme práci ve skupině
- předkládáme rozmanitá témata, zařazujeme projektové vyučování
- vytváříme zdravé klima v kolektivu žáků, diagnostikujeme třídu

Seznam zkratk používaných ve výstupech RVP a v ŠVP (oddíl 5.1.2):

Poslech s porozuměním:	CJ-9-1-01, CJ-9-1-02
Mluvení:	CJ-9-2-01, CJ-9-2-02, CJ-9-2-03
Čtení s porozuměním:	CJ-9-3-01, CJ-9-3-02
Psaní:	CJ-9-4-01, CJ-9-4-02, CJ-9-4-03

Komunikační dovednosti AJ 8. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Výstupy RVP	PT, přesahy, poznámky
Na daná témata čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Introducing Giving information about yourself Meeting new people, Everyday expressions	CJ-9-2-01	Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova
Rozumí obsahu jednoduchých textů a autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	Shops, Shopping At the clothes shop	CJ-9-3-01, CJ-9-3-02	Výchova k myšlení v evropských a globálních

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Food, Meals At the restaurant	CJ-9-1-01, CJ-9-1-02	souvislostech
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu či promluvy	Travelling At the hotel	CJ-9-1-02	
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova	Daily routines Free time activities	CJ-9-3-01	
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se možných situací souvisejících s danými tematickými okruhy, ústní sdělení v přiměřené kvalitě prezentuje	Family and friends Making a phone call Culture, TV, Films	CJ-9-2-03, CJ-9-4-02	
Používá gramatické jevy a struktury odpovídající jazykové úrovni předpokládané u průměrného žáka jeho věku	Holidays, Festivals English speaking countries (GB)		
Používá přiměřenou slovní zásobu			
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace		CJ-9-1-02, CJ-9-3-02	
Vyžádá jednoduchou informaci		CJ-9-3-01	
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích		CJ-9-3-02, CJ-9-3-03	
Jednoduchým způsobem hovoří na daná témata		CJ-9-3-02, CJ-9-3-03	

5.10.11 Přírodovědné dovednosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět Přírodovědné dovednosti může být vyučován jako samostatný volitelný předmět v 8. nebo 9. ročníku. V učebním plánu je vymezen v časové dotaci jednou hodinou týdně buď v celém školním roce nebo vždy v jednom pololetí 8. a 9. ročníku. Vyučovací předmět Přírodovědné dovednosti doplňuje a prohlubuje učivo ekologického přírodopisu, chemie, fyziky o praktické pozorování a zkoumání přírodních zákonitostí. V kombinaci se čtenářskou gramotností a matematikou komplexně rozšiřuje vzdělávací obor Člověk a příroda.

Nejčastější formy realizace předmětu jsou krátkodobé projekty, skupinová práce, laboratorní práce (pozorování, pokus, experiment), práce s textem, rozšiřující úkoly, myšlenkové mapy, exkurse.

Předmět Přírodovědné dovednosti úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda.

V předmětu se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- řešení problému
- pracovní
- občanské
- komunikativní

Vyučovací předmět: Přírodovědné dovednosti

Očekávané výstupy z RVP ZV - praktické poznávání přírody

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP ZV	PT, přesahy, poznámky
připravuje, zhotovuje a pozoruje mikroskopické preparáty	tvorba trvalých preparátů	P-9- 8-01	PŘ - preparační sady
pracuje bezpečně s biologickými, chemickými a fyzikálními pomůckami	praktické metody poznávání	CH-9-1-02, P-9-8-02	CH – laboratoř
na základě předloženého pracovního postupu vypracuje laboratorní práci, zpracuje výsledky laboratorní práce a vytvoří laboratorní protokol	laboratorní práce	CH-9-1-02, P-9-8-02, F-9-1-01	CH - laboratoř
na základě provedených měření vytváří grafy a z již vytvořených či předložených grafů vyčte potřebné údaje, se kterými dále pracuje	grafická znázornění	F-9-1-01, F-9-1-04	PC
pracuje s určovacími klíči, atlasy a odbornou literaturou	práce s textem	P-9-8-01	ČG
účastní se exkurze a terénních pozorování	exkurze	CH, F, P	
vyhledává v tabulkách hodnoty různých veličin a dokáže s nimi komplexně pracovat	práce s tabulkami	F-9-1-04, CH-9-2-02, CH-9-4-02	
hledá souvislosti mezi globálními problémy (odpady, energie, obnovitelné zdroje...) a jejich dopad na život	trvale udržitelný rozvoj	CH-9-5-02, CH-9-7-01, CH-9-7-03	PT EV - problémy životního prostředí
zpracovává krátkodobé projekty na zadané téma	projekty		

5.10.12 Badatelství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Badatelství si mohou zvolit žáci 7. – 9. ročníku a v učebním plánu je vymezen dvěma hodinami týdně. Vyučovací předmět badatelství doplňuje a prohlubuje učivo ekologického přírodopisu o praktické pozorování a zkoumání přírodních zákonitostí a komplexní rozšíření vědomostí vzdělávacího oboru Člověk a příroda. Je založen na přirozené zvědavosti žáků, kteří objevují svět kolem sebe pomocí pokusů, které si sami plánují. Učitel nepředává učivo výkladem v hotové podobě, ale vytváří znalosti cestou řešení problému a systémem kladených otázek. Žáci se učí přemýšlet o tématu, klást otázky, formulovat hypotézu, plánovat a připravovat pokusy a pozorování, pozorovat, provádět pokusy a zaznamenávat výsledky, analyzovat data, formulovat závěry, prezentovat a hledat souvislosti.

Nejčastější formy realizace předmětu jsou krátkodobé a dlouhodobé projekty, přírodovědné vycházky, pokusy a laboratorní práce. Badatelství využívají aktivující metody (heuristickou metodu, kritické myšlení, problémové vyučování, zkušenostní učení, projektovou výuku a učení v životních situacích).

Předmět Badatelství úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda a zejména s průřezovým tématem Environmentální výchova.

V předmětu se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- řešení problému
- pracovní
- k učení
- komunikativní

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení - učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k experimentování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů:

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální:

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k šetrnému využívání energií, posouzení efektivity energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní:

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci v laboratoři a při mikroskopování

Vyučovací předmět: Badatelství 7.-9.ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV - praktické poznávání přírody

Ročníkové výstupy	Učivo	RVP ZV	PT, přesahy, poznámky
- účastní se aktivně exkurzí a terénních pozorování, sbírá materiály a data pro další pozorování	praktické metody poznávání přírody		
- navrhuje metody pro řešení problému, provádí pokusy a zaznamenává výsledky, vysvětluje data, diskutuje a hledá argumenty	pokusy		
- připravuje, zhotovuje a pozoruje mikroskopické preparáty, vytváří tralé preparáty	tvorba preparátů		PŘ - preparační sady
- pracuje bezpečně s biologickými, chemickými a fyzikálními pomůckami	praktické metody pozorování		CH – laboratoř
- na základě navrženého a zkontrovaného pracovního postupu vypracuje laboratorní práci, zpracuje výsledky laboratorní práce a vyvodí závěry	laboratorní práce		CH - laboratoř

- pracuje s fotoaparátem (zdokumentování pokusu a pozorování v přírodě), zapisuje data do tabulek v počítači, vytváří grafy, prezentace	práce s ICT a médií		
- na základě provedených měření vytváří grafy a z již vytvořených či předložených grafů vyčte potřebné údaje, se kterými dále pracuje	grafická znázornění		
- používá jednoduché měřicí přístroje k zjišťování dat, orientuje se v základních fyzikálních jednotkách	práce s měřicí technikou		
- pracuje s určovacími klíči, atlasy a odbornou literaturou, vyhledává potřebné informace pro další ověřování hypotéz	práce s odbornou literaturou		
- k prezentaci výsledků používá spíše kreativní metody (výtvarné, grafické), ICT, interaktivní tabuli, své výsledky prezentuje před ostatními spolužáky a žáky nižších ročníků, tvoří článek pro školní časopis či školní webové stránky	prezentace výsledků		
- zpracovává krátkodobé projekty na zadané téma	projekty		

5.10.13 FIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný předmět, je nabízen podle aktuální situace v 7.-9.ročníku v dotaci 1 hodiny týdně nebo jako **předmět speciálně pedagogické péče pro žáky 1. a 2. stupně**.

Rozvíjí kompetenci k učení, k řešení problému, kompetence sociální a personální a komunikativní. Při práci s Feuersteinovou metodou je kladen důraz na **rozvíjení řeči**. Řeč je nástrojem každé intelektuální činnosti. Jedinec řeči kontroluje a upřesňuje informace, které dostává. Žáci se učí **reflektovat své myšlení a vzhled a hodnotit své poznávací dovednosti**.

FIE je metoda, která akceleruje naše myšlení, zvýší efektivitu učení, naučí pracovat s chybou, přinese radost a klid do naší práce. Motto: "Nechte mě chvíli... , já si to rozmyslím"

U dětí se podporuje **vnitřní motivace** k učení prostřednictvím slovní formulace : „**Rozmysli si to.**“ V **logu celého programu stojí: „Nechte mě, já si to rozmyslím...“** Jedinci jsou k tomu vybízeni u každého úkolu, takže se to postupně stává součástí jejich strategie. Tím je také kontrolována a omezována jejich hyperaktivita. Jedinec kromě toho přijímá podíl odpovědnosti z učení. Učitel působí proti pasivitě žáků, demonstruje, že jsou schopní a umí podat výkon. Děti jsou motivovány způsobem práce. Každé dítě má možnost být úspěšné. Jsou stimulovány otázkami. Nepoužívá se soutěžení, protože se respektuje osobnostní tempo každého dítěte. Klade se důraz na spolupráci a naslouchání. Obsahem sdílení je i strategie řešení úkolů. Předpokládá se dokonce, že každé dítě může vidět určitý problém ze svého úhlu pohledu, který je dán jeho zkušeností, který je ovlivněn kulturou a sociálním prostředím, v kterém vyrostlo. Tak se mají děti učit věcné a intelektuálně opodstatněné toleranci k druhým. Takové vedení má přímý dosah na orientaci v osobním i společenském životě.

/Text upraven podle <http://www.ucime-se-ucit.cz/o-metode/>

5.10.14 Čtenářství v praxi

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento volitelný předmět je určen pro žáky sedmého ročníku. Předmět je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně ve dvouhodinových blocích. Předmět je zaměřen na rozvoj čtenářských strategií žáků. Výuka neprobíhá striktně v prostorách školy, ale využívá i prostředí nabízené městem – park, kulturní dům, muzeum, turistické informační centrum.

Cílem předmětu je naučit žáky postupně a úměrně jejich věku a schopnostem pracovat s informacemi a texty.

Žáci poznávají svět jako celek, učí se chápat a popisovat souvislosti a vztahy. S probíranými tématy jsou seznamováni pomocí textů z různých zdrojů. Zdrojem praktického cvičení je text. Prostřednictvím čtenářských dovedností získají žáci přehled o daném tématu. Na základě poznatků získaných z textu využijí žáci své znalosti v praxi a dokáží postupovat podle pokynů vyučujícího v praktické části. Předmět je také zaměřen na personální a sociální rozvoj.

Důraz je kladen na rozvoj a využití čtenářských strategií a sdílení informací mezi žáky v různých formách skupinové práce a kooperativního učení. Hodiny mohou být ukončeny písemným žákovským projevem, který lze podle předem daných kritérií klasifikovat. Získanými vědomostmi, dovednostmi a postoji jsou žáci směřováni k toleranci vůči jiným kulturám a náboženstvím, zájmu o současné dění a k ochraně životního prostředí. Jsou vedeni k zaujímání postojů k daným tématům.

Metody a strategie použité ve výuce:

- Čtení s porozuměním

- Čtení s předvídáním
- Práce s textem
- Pracovní list
- Poslech
- Skupinová práce
- Dramatizace příběhu
- Rozhovor ve dvojici
- Myšlenková mapa
- Získávání a poskytování informací různého charakteru

5.10.15 Taneční a pohybová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se zabývá tancem jako přirozeným projevem lidského citění a myšlení. Tanec je vnímán jako pohyb s určitým sdělením a sebevyjádřením. V rámci taneční a pohybové výchovy žáci dostanou možnost osvojit si alternativní způsob nonverbální komunikace. Cílem tohoto předmětu bude využití osvobozující možnosti komunikovat beze slov, a pocítit tak radost a svobodu z vlastního projevu. Prostřednictvím cvičení, správného postavení těla a dýchání budou moci žáci objevovat a poznávat sami sebe, což později a ve vyšším cíli bude možné využít jako prostředek k toleranci, pochopení ostatních a vzájemnému respektu. Zároveň však nebude důraz kladen na výsledný efekt (přesný pohybový tvar), důležitějším bude pracovní proces, tedy cesta žáka a uvědomění si vlastní jedinečnosti ve vztahu ke skupině.

5.10.16 Čtenářství v přírodovědných předmětech

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento volitelný předmět je určen pro žáky 7.-9. ročníku. Navazuje na poznatky žáků 2.stupně v předmětech z oblasti Člověk a příroda. Je vyučován v kontextu s ostatními vzdělávacími oblastmi ŠVP. Je vyučován podle potřeby v hodinové dotaci 1 až 2 hodiny týdně, ve dvouhodinových blocích jednou týdně nebo čtrnáctidenně.

Žáci poznávají svět jako celek, učí se chápat a popisovat souvislosti a vztahy mezi přírodní a společenskou a hospodářskou sférou. Jsou seznamováni s aktuálními událostmi ve světě prostřednictvím textů z různých zdrojů.

Cílem předmětu je naučit žáky postupně a úměrně jejich věku a schopnostem pracovat s geografickými informacemi a texty, rozvíjet čtenářské strategie. Pro stanovování cílů jednotlivých hodin je využíváno čtenářské kontinuum, vytvořené v projektu Pomáháme školám k úspěchu.

Důsledky a rizika přírodních a společenských jevů jsou uváděny do širších souvislostí v diskusi nebo řízeném rozhovorem. Důraz je kladen na sdílení informací mezi žáky v různých formách skupinové práce a kooperativního učení. Hodiny mohou být ukončeny písemným žakovským projevem, který lze podle předem daných kritérií klasifikovat. V maximální míře jsou využívány metody a prvky Kritického myšlení (RWCT). Získanými vědomostmi, dovednostmi a postoji jsou žáci směřováni k ochraně životního prostředí a k toleranci vůči jiným kulturám a náboženstvím, zájmu o současné dění. Jsou vedeni k zaujímání postojů k současným aktuálním tématům.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně PC, případně v okolí školy. V hodinách se příležitostně využívají školní iPady.

Učitel prostřednictvím výukových strategií vede žáky k rozvoji všech klíčových kompetencí, zejména kompetence k učení, k řešení problémů, sociálním a personálním, komunikativním:

Kompetence k učení - učitel:

- poskytuje žákům prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách, vede k zodpovědnosti, klade důraz na sebehodnocení
- podporuje zvědavost, efektivně a vhodně motivuje k dalšímu vzdělávání
- vytváří prostor a organizuje proces učení tak, aby měl žák možnost vyhledávat z různých zdrojů, vede k posuzování informací z různých úhlů pohledu, seznamuje s různými zdroji informací
- vede k aktivnímu osvojení termínů, znaků a symbolů, vyžaduje znalost užívání
- návodnými otázkami vede žáky k pochopení, vytváří prostor pro diskusi
- prací s portfoliem vede žáky k systematickému třídění, ke sledování vlastního procesu učení, prezentaci úspěchů
- vede žáka k popisu a plánování vlastního procesu učení

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- předkládá k řešení různé problémové situace, diskutuje, konzultuje řešení, dává prostor sdělit postřehy
- připravuje podmínky pro samostatnou i skupinovou práci, kontroluje dodržování a respektování pravidel, průběžně kontroluje řešení, sleduje žáky při skupinové práci
- umožňuje žákům přístup k různým informačním zdrojům, podněcuje a usměrňuje diskusi, klade otevřené otázky
- vytváří bezpečné klima při hodinách, vede k sebehodnocení
- povzbuzuje, oceňuje, chválí
- kriticky hodnotí, povzbuzuje, komentuje sebehodnotící vyjádření žáků
- využívá pozitivně při práci vzniklých chyb žáka (odstraněním chyby jsem se naučil...)
- vede k prezentaci výsledků, k vlastní formulaci, k argumentování
- seznámí žáka s právy a povinnostmi

Kompetence sociální a personální - učitel:

- zadává úkoly, řídí rozdělení rolí ve skupině, motivuje k práci ve skupině, koordinuje práci skupiny, pozoruje práci ve skupině
- navozuje příznivou atmosféru pro spolupráci, bezpečné prostředí
- naslouchá skupině i jednotlivcům, svým jednáním vzbuzuje důvěru
- srozumitelně stanovuje cíle skupinové práce, oceňuje vykonanou práci podle předem stanovených kritérií
- podněcuje vytvoření pravidel pro práci ve skupině, koriguje tvorbu pravidel a vede k jejich dodržování

Kompetence komunikativní - učitel:

- umožní žákovi vyjádřit své myšlenky jak ústně, tak i písemně, používá řízený rozhovor
- vede žáka k obohacování a rozšiřování slovní zásoby, jde příkladem vlastním kultivovaným projevem
- zařazuje práci na PC, případně iPadech, využívá internetu
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

5.11 Nepovinné předměty

5.11.1 Náboženství

Právní zakotvení výuky nepovinného předmětu náboženství

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy. Zákon č. 561/2004 Sb. §15 zákon upravuje podmínky vyučování náboženství tohoto nepovinného předmětu a vychází z ustanovení čl. 16 Listiny práv a svobod. Výuka nepovinného předmětu náboženství probíhá v souladu se zásadami a cíli vzdělávání stanovenými daným zákonem.

Vyučující nepovinného předmětu náboženství

Vyučující nepovinného předmětu náboženství je v pracovněprávním vztahu ke škole, kde vyučuje, a disponuje pověřením statutárního orgánu církve pro výuku náboženství, přičemž splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zákona 563/2004 Sb. §14.

Průběh a periodika výuky

Náboženství je vyučováno v 1. - 9. ročníku v časové dotaci jedna hodina týdně. Výuka bude probíhat spirálovitě ve třech cyklech. Při dostatečném počtu přihlášených žáků na nepovinný předmět náboženství bude výuka probíhat ve vyučovacích skupinách. Na základě přihlášených žáků z jednotlivých tříd je možné skupinu realizovat z tříd nejbliže k sobě tak, aby mohl být zachován školní vzdělávací program:

- Varianta A: 1. skupina 1. – 4. třída 2. skupina 5. – 9. třída
- Varianta B: 1. skupina 1. – 3. třída 2. skupina 4. – 5. třída 3. skupina 6. – 9. třída

Charakteristika předmětu náboženství

Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na důstojnost a jedinečnost každé lidské osoby s odkazem na duchovní, duševní a tělesný rozměr člověka. Zaměřuje se na obecné lidské jevy, jako je důvěra, vytrvalost, vděčnost, uznání svého provinění, prosba za odpuštění, lítost, odpouštění druhému, láska, ochota pomoci. V tomto pojetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství.

Doprovází žáka v jeho otázkách po smyslu života, které jsou vyjádřeny v těchto existenciálních potřebách: být přijímán a milován, být seznámen s důstojností a jedinečností každého člověka – od početí po přirozenou smrt, být motivován k správnému jednání, být obeznámen měřítkem správného jednání, být seznámen s historií a vědeckostí svého náboženského vyznání tak, aby mohl svůj život orientovat na základě rozumu a víry.

Rozvíjí a podporuje v žácích základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Vybízí žáka skrze kritické myšlení nacházet pravdivé teze a posuzovat výsledky svého jednání tak, aby měl dostatek příležitostí k výchově svého svědomí.

Umožňuje seznámení s biblickým k poselstvím, s magisteriem katolické církve, učením ostatních křesťanských církví, židovství, aj. Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a podporuje přijetí křesťanských hodnot, na nichž stojí současná demokratická Evropa. Na základě poznání důstojnosti každého člověka, zvláště skrze poznání osobní důstojnosti, je rozvíjena tolerance, respektování lidských práv, hodnota role mužské a ženské v rodině, ve společnosti, úcta k rodinnému, přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Předmět rozvíjí zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu. Svobodné rozumové rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot. Předmět se podílí na strategii rozvíjení klíčových kompetencí školy, vedle toho nabízí i své vlastní strategie.

Zařazení průřezových témat:

- **sociální rozvoj** (osobnosti historické i současné)
- **morální rozvoj** (důstojnost lidského jedince bez ohledu na jeho výkon)
- **rozvoj environmentální výchovy** (zodpovědnost člověka za životní prostředí a lidské jednání)
- **rozvoj v oblasti práva** (zákonodárné právo a kanonické právo)
- **rozvoj myšlení v evropských a globálních souvislostech** (počátky křesťanství v Evropě a v naší vlasti, pozitivní vývoj českého království v kontextu Evropy za vlády Karla IV. a nezakreslená doba reformace a protireformace)
- **rozvoj morálních postojů a skutků** („Každé zlo se skrze lásku dá proměnit v dobro“, problematika „alternativního“ svědomí, vědomí - každým morálním zlem zasahujeme do života druhého, druhých)

Rozvoj na základě mezipředmětových vztahů:

- **rozvoj v oblasti dějiny českého národa** (porovnání historických dějinných pramenů)
- **rozvoj v oblasti slohové práce** (úvaha, životopis, portrét, referát)
- **rozvoj v oblasti aplikované matematice** (vyhledávání a porovnávání statistik, vytváření statistického údaje)
- **rozvoj v oblasti sexuální zodpovědnosti** (důstojné sexuální chování, zodpovědné rodičovství na základě poznání přirozené ženské a mužské plodnosti – symptotermální metoda, počátek lidského života)
- **rozvoj v oblasti fyziologie a anatomie** (komplexnost organismu, mozková smrt) **rozvoj výtvarné a dramatické výchově**
- (motivační představení, zobrazení, aj.)

- **rozvoj mediální výchovy** (hodnota slova, význam mediálního slova pro společnost a jedince, mediální slovo ve stylu „nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému“, orientace v mediálních službách, média s křesťanskou tematikou – možnost využití v oblasti sebevzdělání i osobním životě, vyhledávání informací)

Možnosti doprovodného a projektového programu:

- každé pololetí, nebude-li v osnově výjimka, je zaměřeno na jednu historickou či biblistickou postavu, skrze kterou se budou moci žáci dozvídat obsah jednotlivých témat, tvořit si k nim osobní postoj a závěr
- celodenní projektový den zaměřený na významné místo, historii, historickou osobu či biblický příběh
- zapojení do projektu vikariátního charakteru: dobrovolné výtvary, dramatizace za účelem soutěže, motivace, spolupráce
- účast na akcích školy, obce, regionu
- host – odborník ve své profesi, významná osobnost, osobnost se zajímavou životní zkušeností; pozvání na výuku, na akci školy, na projekt v rámci ŠVP
- několik návštěv místního liturgického prostoru, např. kostela s odborným výkladem nebo v rámci projektu v liturgickém období: advent, Vánoce, postní doba, Velikonoce; významné události, svátky: vysvěcení kostela, svátek patrona kostela, aj.; prohloubení poznatků v chrámové symbolice, seznámení s kulturním dědictvím obce
- účast na celostátní biblické olympiádě, na výtvarných, literárních a dramatických soutěžích „Lidé dobré vůle na Velehradě.“
- zapojení do aktivit školy: svíčková slavnost, zahradní slavnost, aj.
- spoluvytváření prostředí školy – výzdoba propojená s liturgickým obdobím

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků dle výukových skupin:

1. skupina (1.–3. třída) / (1.–4. třída):

Kompetence k učení:

- Třídí informace a na základě jejich propojení je efektivně využívá v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě.
- Obsahem učební látky je objevit na základě biblických příběhů schopnost žáků promýšlet události svého života.
- Žák operuje se základními termíny, znaky a symboly a pomocí učitele je dokáže vysvětlit a uvést do souvislostí.
- Předmět poskytuje žákům základní porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a průběhu liturgického roku.
- Samostatně pozoruje a kriticky posuzuje výsledky svého jednání, z nich pak vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti.
- Předmět rozvíjí schopnost kritického posouzení výsledků svého jednání tím, že dává dostatek příležitostí k výchově svědomí.

Kompetence k řešení problémů:

- Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém.
- Výuka vede k pozornosti na morální konflikty v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem.
- Učí se kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.
- Předmět dává dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech, v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování, žáci se v nich dále učí obhájit svá etická rozhodnutí a jsou vedeni k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost.

Kompetence komunikativní:

- Vyjadřuje své myšlenky a názory, poslouchá „promlouvám“ druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje.
- Předmět dává dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků, v nichž mohou vyjádřit svůj názor.
- Rozlišuje různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, symbolů, znaků, hloubku nonverbální komunikace a jiných informačních a komunikačních prostředků.
- Předmět pomáhá v rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty; vede k rozvinutí nonverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání.
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie.
- Předmět seznamuje s možnostmi mediálních prostředků a jejich využívání pro získávání informací.

Kompetence sociální a personální:

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Obsah předmětu je zaměřen na skutečnost, že člověk je Bohem přijímán a milován. Ovlivňuje vnitřní svět své osobnosti, vnímá sociální význam událostí zažitých ve svém okolí a uvědomuje si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v ní je schopen pozitivně působit.
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
- V předmětu je žák veden k promýšlení svého vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků.

Kompetence občanské:

- Žák si váží vnitřních hodnot člověka, je schopen se vcítit do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Tento bod rozvíjí předmět náboženství v budování uvědomělého postoje žáka vůči násilí fyzickému a psychickému, přičemž se zaměřuje na sociální rozměr víry a hříchu; součástí je idea křesťanské lásky.
- Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu a chová se zodpovědně v krizových situacích, v situacích ohrožujících život či zdraví člověka.
- Předmět rozvíjí zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu. Svobodné rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot.

Kompetence pracovní:

- *Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.*
- *Žáci se v rámci výuky učí pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami, při zpracovávání daných témat ve výuce vytváří konkrétní účinný výrobek. Při této činnosti se seznamují se základy bezpečnosti a nutnosti dodržovat vymezená pravidla. Žák získá základní porozumění o možnosti zneužití moci.*

2. skupina (4.–5. třída):

Kompetence k učení – 2. skupina:

- Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Žáci pracují s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými atd.) týkajícími se Bible, a to tak, aby jejich poselství nejen pochopili, ale také dokázali realizovat ve svém životě; učitel zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
- Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- Obsahem učební látky je rozvíjení schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V tomto směru se systematicky zabývá etickým rozměrem života žáků.
- Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení.
- Učební látka nepovinného předmětu náboženství umožňuje projektovou práci (advent nebo postní doba), kdy si žáci stanoví konkrétní cíle a po ukončení projekt společně vyhodnotí.

Kompetence k řešení problémů:

- Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
- Tuto kompetenci rozvíjí předmět náboženství tím, že učí vnímat a řešit nejrůznější problémové situace podle příkladu biblických postav.
- Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení.
- Předmět vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště.
- Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy.
- Předmět náboženství nabízí pro řešení současných problémů příklad biblických postav. Zařazuje do výuky modelové příklady, kde se žáci učí vlastnímu úsudku a zkušenosti.

Kompetence komunikativní:

- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.
- Ve vyučování je kladen důraz na týmovou práci, při níž žáci vedou diskuzi a učí se formulovat své myšlenky. Využívá metody verbální a neverbální komunikace obsahující prvky prezentace výsledků.
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Žáci využívají informačních technologií pro získávání informací. Zapojují se do soutěží a aktivit mezi školami a regiony v náboženských a komunikativních dovednostech.

Kompetence sociální a personální:

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která dále podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Tento bod rozvíjí předmět náboženství v tématických celcích „Bible, průvodce naším životem“.
- Přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
- Obsah předmětu náboženství rozvíjí schopnost žáků žít ve společenství, které se vytváří společnou diskuzí a společným řešením daných úkolů. Žák si cení a respektuje jiný názor na základě seznámení se s evangelním blahoslavenstvím. Chápe, že tyto zkušenosti pomáhají při řešení jeho osobních vztahů i dalších personálií v životě.
- Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi dokáže v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
- Tématické celky předmětu náboženství vedou k uvědomování si podílu na spoluvytváření světa. Žáci se učí vnímat svět jako společný domov, ve kterém má každý své místo, za který jsme zodpovědní, a který vypovídá o svém Tvůrci.

Kompetence občanské:

- Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, uvědomuje si jejich povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Obsah předmětu seznamuje žáka s klady i záporů života společnosti, ve které žijeme. Učí vcítit se do situace trpících lidí, vede k postoji milosrdenství, ke kreativnímu a iniciativnímu řešení situace a k nabídce účinné pomoci druhým lidem. K prezentaci názorů žáků se využívá diskusního kruhu či panelové diskuze, je poskytována možnost projevit své pocity a nálady a upozornit na psychické a fyzické násilí, se kterým se setkávají.
- Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Žák pochopí základní principy života člověka skrze učební látku vycházející ze židovsko - křesťanské tradice, o níž se opírá Kodex základních lidských práv (Listina základních práv a svobod).

Kompetence pracovní:

- Adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.
- Předmět náboženství nabízí rozvoj kreativity, učí novým cestám a netradičním způsobům práce s materiály tak, aby výsledek pracovní činnosti byl nejen kvalitní a funkční, ale aby současně přinesl žákovi radost; vede k samostatnému rozhodování se mimo vyučování, zapojení se do přípravy akcí pro mladší spolužáky i rodiče.

3. skupina (6. –9. třída) / (5. – 9. tř):

Kompetence k učení:

- Pro efektivní učení vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
- Předmět vede k potřebě umět si naplánovat, zorganizovat a zároveň vyhodnotit svůj život podle evangelijních pravd. Ve vyučování využíváme různé vyučovací metody a strategie: zážitkovou pedagogiku, metody kritického učení, skupinovou práci, aktivní učební metody, návštěvy a exkurze, projektovou práci. Tyto aktivity vedou k celoživotnímu růstu podle křesťanských zásad a pravidel.
- Samostatně pozoruje a experimentuje, zjišťuje a tvoří statistiky, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- Předmět poskytuje dostatek příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení učitel se žáky diskutuje a vede je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení a byli schopni hledat kritéria pro volbu různých řešení s pozorností vůči učení církve.

Kompetence k řešení problémů:

- Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.
- Žák se učí od prvního stupně rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky a navíc si uvědomovat jejich možné důsledky, a to nejen z pohledu přítomnosti, ale i z horizontu věčného života. Získané vědomosti z života světců jsou příkladem pro opravdový křesťanský život, motivují k překonání nezdarů a k trpělivému vyhledávání své osobní cesty životem do budoucnosti.
- Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.
- Náplň učiva v tomto vzdělávacím období objasňuje řešení problémů očima křesťana v tomto světě; žáci s vyučujícím diskutují a prakticky si ověřují správnost řešení problémů, na základě toho rozvíjí své duchovní postoje křesťana ve víře, naději a lásce a aplikují je i v jiných oborech své činnosti. Vytváříme praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy spojené s novým prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve.

- Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.
- Vyučování vede k umění činit uvážlivá rozhodnutí, k uvědomování si jejich důsledků a k osobní zodpovědnosti za ně skrze výchovu a formaci k osobní svobodě a lásce, k růstu vlastního svědomí a k odpovědnosti za své skutky. Toto vede ke schopnosti je obhájit na základě lásky k bližnímu a z hlediska spásy na veřejnosti.

Kompetence komunikativní:

- Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.
- Předmět náboženství využívá narativního způsobu předávání učební látky tak, aby to podněcovalo ke společným diskuzím a vhodným reakcím na dané téma, to vede ke schopnosti udržet si a obhájit svůj křesťanský názor tváří v tvář současné pluralitě světa.
- Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- Obsahově předmět prohlubuje porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vede žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace je v tomto předmětu obohacena o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Přitom předmět využívá zážitkových prvků ve výuce. Předmět využívá informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací aj. a také ke komunikaci v rámci celosvětové církve i mimo ni.
- Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
- Předmět náboženství klade důraz na vytváření společenství. Základem každého společenství je vzájemná komunikace mezi lidmi a také s Bohem. Žák je připraven být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama, aby mohl být připraven milovat bližní nezištnou bliženeckou láskou.

Kompetence sociální a personální:

- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
- Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy – tvořený z různých ročníků – jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci. Žák pravdivě vidí své schopnosti a je připraven nasadit je pro bližní. Seznámení s konkrétními formami organizované pomoci potřebným lidem skrze křesťanské a humanitární organizace.
- Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

- Na rozvíjení této klíčové kompetence se předmět náboženství podílí zvláště systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který učí žáky asertivnímu chování. Rozvíjíme princip „starší a silnější pomáhají slabším a mladším“. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, tímto zvyšujeme schopnost přijímání rolí v praktickém životě.

Kompetence občanské:

- Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Předmět náboženství rozvíjí odpovědnost žáků jednak vůči světu samotnému, jednak vůči lidem, ale také vůči Bohu. Postoj zodpovědnosti žáci dávají do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledají jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě. Předmět vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Zároveň v nich rozvíjí ohleduplnost a schopnost účinné pomoci v různých situacích, a to na základě příkladu učitele, který je připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.
- *Žák v předmětu náboženství porozumí vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství, ale i v jiných náboženstvích ve vztahu ke křesťanství. Z hlediska školy tak dostává žák šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Učivo interpretuje tradice a kulturní i historické dědictví skrze životy světců, na základě úcty k nim si žáci budují pozitivní vztah k uměleckým dílům s prioritním zaměřením na místní či regionální kulturní památky.*
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.
- *Obsahy předmětu rozvíjejí postoj křesťanské odpovědnosti za svět zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Žáci jsou v předmětu motivováni k vlastnímu aktivnímu šetrnému chování vůči světu a ke společným reflexím tohoto svého jednání.*

Kompetence pracovní:

- Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Žáci se učí v hodinách pravdivě dívat na své schopnosti a kvality. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si, že skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje, a proto jeho pracovní činnost dostává jiný rozměr. Zakouší radost z práce ve prospěch druhých. Žák poznává, že není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení.

- Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.
- Tento předmět vede žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i jejich rodiče. Umožňuje žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků. Zapojuje žáky do pastoračních projektů, kde mohou rozvíjet svou kreativitu.

Ročníkové výstupy pro I. ročník

Žák na konci roku:

- oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě
- objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání
- vnímá, že může milovat, jelikož je milován
- zná a rozumí základní biblické události vztahující se k adventu, Vánocům v kontextu s životem Ježíše
- uvědomuje si, co obsahuje křesťanská identita a křesťanské povolání
- popíše základní symboly postu a Velikonoc a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství
- chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě
- objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život

Ročníkové výstupy pro II. ročník

Žák na konci roku:

- na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem
- orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života
- disponuje základními znalostmi o Ježíšově životě
- objevuje vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků duchovního života: ztišení, vnitřní soustředění, dokáže vyjádřit svůj postoj k modlitbě, vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem
- rozpoznává stav svého svědomí, začíná si uvědomovat obsah slova „hřích“, projevuje solidaritu s trpícími jak duchovně, duševně, tak tělesně

Ročníkové výstupy pro III. ročník

Žák na konci roku:

- poznává a praktikuje základní pravidla pro svou osobní modlitbu, pro vzájemné soužití mezi lidmi; dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka
- uvědomuji si hodnotu: rozpoznání a přiznání hříchu, lítosti nad svým jednáním, vyznáním – přiznáním svého hříchu, omluvy a touhy se polepšit ve svém jednání, smýšlením
- začíná si plně uvědomovat, kdo je jeho „bližní“
- chápe Desatero jako pravidla ke správné a šťastné jízdě do cíle - ke šťastnému životu
- rozumí hloubce eucharistie
- umí se vědomě soustředit na vykonání skutku lásky vůči svému bližnímu, bez nároku na odměnu

Ročníkové výstupy pro IV. ročník

Žák na konci roku:

- poznává objektivně základní hierarchickou strukturu ŘKC (farnost, vikariát, diecéze, arcidiecéze, provincie, ...)
- je seznámen s hloubkou a přínosem jednotlivých svátostí aplikuje je do konkrétních situací svého života
- rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje je a je připraven vnitřně se na ně angažovat
- disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení
- je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet

Ročníkové výstupy pro V. ročník

Žák na konci roku:

- je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět
- je otevřený pro spolupráci v místním regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti, nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy
- je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory
- nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku
- chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života
- chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení

Ročníkové výstupy pro VI. ročník

Žák na konci roku:

- má systém v základních znalostech křesťanské víry, seznamuje se s ikonami
- objevuje vztah k Bohu jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot
- má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci
- zná a chápe symboly víry (Credo)
- seznamuje se s pašijemi - zpěv, recitace
- rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu

Ročníkové výstupy pro VII. ročník

Žák na konci roku :

- osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle
- oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, seznamuje se s nadacemi
- osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie
- otevřeně zakouší životní zkušenosti; zkušenost vlastní identity a vzájemné ocenění a přijetí mezi mužem a ženou
- umí popsat základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období
- zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se
- křest: svátost víry, symbolika křtu
- biřmování: svátost dospělosti ve víře, související symbolismy
- smíření: skutečnost odpuštění a smíření jako poznání Boha a sebe sama
- eucharistie: jako hostina – Abrahám a tři muži; pascha
- manželství: manželský slib a symboly
- kněžství: úkol a poslání kněží a biskupů
- pomazání nemocných: pomazání olejem, významy v dějinách spásy a s tím související symboly

Ročníkové výstupy pro VIII. ročník

Žák na konci roku:

- má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce
- aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality
- osvojil si na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování
- uvědomuje si vlastní existenci svědomí a má odpovědnost za své skutky – učí se ovládat na veřejnosti i v soukromí
- umí na své úrovni do hloubky vysvětlit Desatero a starověké zákoníky, Listinu lidských práv a svobod
- uvědomuje si hodnotu svých rodičů, vědomě se rozhoduje pro upevňování vztahu k nim
- má znalost ohledně židovského šabaty a křesťanská neděle
- uvědomuje si závažnosti vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi
- umí popsat základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků
- poznání podstaty bioetiky

Ročníkové výstupy pro IX. ročník

Žák na konci roku:

- aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu
- má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka
- rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života
- osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace
- vzhledem k historii evropského křesťanství posoudí důležité pozitivní i negativní události a vyvodí z nich závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti
- dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog
- zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství
- hodnota manželství, zasvěceného života, kněžství
- syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání
- biblistika – vědecké důkazy 20. a 21. století
- péče hospicová, o matky v nebezpečí, o opuštěné matky s dětmi, o bezdomovce, o mládež a děti, o rodiny, o seniory, o nemocné a duševně vyprahlé
- definování bioetického postoje vůči eutanázii, interrupci, post potratovému syndromu, antikoncepci, oplodnění in vitro

5.12 Doplnkové vzdělávací obory

5.12.1 Etická výchova

Charakteristika předmětu

1. Mezilidské vztahy a komunikace
2. Důstojnost lidské osoby, pozitivní hodnocení sebe
3. Pozitivní hodnocení druhých
4. Kreativita a iniciativa, řešení problémů a úkolů, přijetí vlastního a společného rozhodnutí
5. Komunikace citů
6. Interpersonální a sociální empatie
7. Asertivita, zvládnutí agresivity a soutěživosti, sebeovládání, řešení konfliktů
8. Reálné a zobrazené vzory
9. Prosociální chování v osobních vztazích, pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství
10. Prosociální chování ve veřejném životě, solidarita a sociální problémy

Etická výchova žáka především vede: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků diskuse, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světového názoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa. Doplnující vzdělávací obor etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samotné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce, mravní stránku osobnosti žáků.

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů, prolíná průběžně výukou, proto si jednotliví vyučující zařadí do svého předmětu vždy vhodný očekávaný výstup, dle RVP výstupů a učivo přizpůsobí učivu v RVP. Je také pravděpodobné, že se konkrétní očekávaný výstup objeví ve více předmětech a vždy bude označen EV (01-10) dle RVP.

Etická výchova prolíná všemi předměty a je nedílnou součástí každodenního života. Rozvíjí mravní stránku osobnosti žáků, jejich sociální dovednosti, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům i přesvědčení jiných lidí, schopnost empatie i pozitivní představu o sobě samém. Budou využívány nejen jednotlivé učební celky, ale i literatura, příklady ze života jiných lidí a každodenní běžné situace.

Na 1. stupni EV prolíná všemi předměty, u žáků jsou úměrně věku rozvíjeny sociální a komunikační dovednosti, jsou vedeni k rozvoji zdravého sebevědomí stejně tak jako k soužití s ostatními ve společnosti. Na 2. stupni prolíná EV především těmito předměty: VZ, VO (viz tabulky očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech, označeny zkratkou EV 01-10)

Etická výchova - předmět: Výchova k občanství

6. ročník:

- učivo VO
- výstup ETV
- učivo ETV
- sestavování pravidel chování
- ve třídě komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci
- aplikace postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy aktivní naslouchání
- sebehodnocení - objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si vlastní sebevědomí jedinečnost a identita člověka

7. ročník:

- učivo VO
- výstup ETV
- učivo ETV
- lidská práva - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby úcta k lidské osobě - lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost
- masmédiá - rozlišuje manipulační působení médií, identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory; podpora pozit. působení televize a médií
- rovnost, nerovnost - lidská
- solidarita, pomoc lidem v nouzi - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu úcta k lidské osobě - pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost

8. ročník:

- učivo VO
- výstup ETV
- učivo ETV
- osobní vlastnosti, dovednosti,
- schopnosti, charakter, vrozené
- předpoklady - objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si vlastní sebevědomí jedinečnost a identita člověka

9. ročník:

- učivo VO
- výstup ETV
- učivo ETV
- mezinárodní spolupráce, pomoc
- v nouzi je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení iniciativa ve stížených podmínkách (pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost)
- principy komunikace komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci komunikace, asertivní chování

6 Školní a mimoškolní aktivity a projekty

6.1 OČMS

Obsah upravených očekávaných výstupů uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Charakteristika

Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Cílové zaměření

Ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Očekávané výstupy

Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.

Učivo

Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí;

kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt ochrana člověka za mimořádných událostí – , terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí.

6.2 Dopravní výchova

Obsah upravených očekávaných výstupů

Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.

Očekávaný výstup se skládá ze tří významových částí:

- *odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy*
- *aktivní předcházení situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí*
- *poskytnutí první pomoci*

Dílčí výstupy:

- v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky (6. a 7. ročník)
- vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování (8. a 9. ročník)
- diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací (8. a 9. ročník)
- aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě (7. až 9. ročník)
- cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista (6. a 7. ročník)
- ošetří drobná i závažná poranění (6. a 7. ročník)
- poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech (8. a 9. ročník)

Charakteristika

Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných... Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech

Cílové zaměření

Ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Očekávané výstupy

Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.

Učivo

Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

6.3 Plavání

Plavecký výcvik na 1. stupni je povinnou součástí výuky tělesné výchovy. Žáci se účastní výuky plavání, která je realizována ve 2. a 3. ročníku ZŠ v rozsahu 40 hodin. Od 1.9. 2017 je doprava i výuka hrazena školou.

6.4 Toulky Prahou

Dvou-čtyřdenní výjezdní poznávací zájezd do hlavního města Prahy se zaměřením na lepší poznání našeho hlavního města, poznávání památek a získání orientace ve městě, na rozvoj jazykových dovedností a komunikace. Délka výjezdu záleží na zabezpečení financemi.

Cílová skupina:

- žáci 9. ročníků
- ředitel školy
- 1 vyučující / 1 třídu (garanti)

Časové zařazení:

- květen: 2-4 dny

Charakteristika:

Toulky Prahou jsou jednou z mnoha aktivit, které pomocí inovativních metod ve výuce mohou eliminovat krizi učení, která je fenoménem druhého pololetí 9. ročníků na základních školách.

V aktivitě se prolínají tyto vzdělávací oblasti:

- jazyk a jazyková komunikace (český jazyk, anglický jazyk) – výtah, referát, odborná literatura, přednes
- informační a komunikační technologie – získání pramenů a zdrojů, zápis
- člověk a společnost (dějepis, výchova k občanství) – historie konkrétního místa v souvislostech s dějinnými událostmi a osobnostmi, výchova k vlastenectví
- člověk a příroda (zeměpis) – orientace ve městě
- umění a kultura (výtvarná výchova) – výtvarné styly, charakteristika, datace, představitelé
- průřezové téma (dopravní výchova, turismus) – používání MHD, vyhledávání spojů, tarifů, vyhledávání a objednávka ubytování, vyplnění ubytovací karty

Cíl:

Smyslem Toulek Prahou je stejně jako u podobných aktivit zvýšení kvality výuky tím, že při použití projektových nástrojů se u žáků podaří negativní jevy tohoto období (nezájem o školu, o studijní výsledky, zhoršení výchovného klimatu) podstatně snížit. Jedná se o netradiční výuku, při které žáci prochází různými řízenými aktivitami efektivního učení, přičemž velký důraz je kladen na jejich individuální práci.

Přínos:

Toulky Prahou sociálně, odborně a komunikačně připravují žáky 9. ročníků na další studium a další cestu jejich životem. Přinesou jim ucelenou informaci o základních památkách a strukturách našeho hlavního města, hrubou představu o pohybu a orientaci po městě. Žáci se naučí vyhledávat a třídit informace, zpracovávat je, připravit si mluvenou prezentaci získaných informací a následně projev prezentovat před obecnstvem (ostatní spolužáci, vyučující). Své znalosti si pak ověří v předem vypracovaných pracovních listech. Tímto značně posilují sociální dovednosti, schopnosti a znalosti týkající se této oblasti, které by měly být součástí nezbytného všeobecného přehledu každého občana ČR.

Obsah aktivity:

Podrobný popis v MANUÁLU TOULKY PRAHOU, který vznikl jako výstup grantového projektu Kompetence v praxi registrační číslo CZ.1.07/1.1.32/02.0098

Uložení MANUÁLU TOULKY PRAHOU:

- ředitelna školy
- webové stránky školy - http://www.propojeni.cz/wp-content/uploads/loga-projekty/kompetence_v_praxi/vystup-toulky1.pdf

6.5 Projektové učení v přírodě Častoboř

Týdenní mimoškolní aktivita v oblasti rekreačního střediska Častoboř u řeky Vltavy. Příprava je dlouhodobá, poměrně časově náročná ze strany učitelů, ze strany dětí je příprava minimální.

Cílová skupina:

- žáci 1.-9. ročníků
- třídní učitelé
- netřídní učitelé
- zaměstnankyně ŠD a ŠK
- garant projektu

Časové zařazení:

- červen – 1 týden

Charakteristika:

Projektové učení v přírodě je jednou z mnoha aktivit, která pomocí inovativních metod ve výuce může eliminovat krizi učení, která je fenoménem druhého pololetí a to nejen u žáků 9. ročníků na základních školách.

Cíl:

Smyslem Projektového učení v přírodě je stejně jako u podobných aktivit zvýšení kvality výuky tím, že při použití projektových nástrojů se u žáků podaří negativní jevy tohoto období (nezájem o školu, o studijní výsledky, zhoršení výchovného klimatu) podstatně snížit. Jedná se o netradiční výuku v menších skupinách (cca 17), při které žáci prochází různými řízenými aktivitami efektivního učení, přičemž velký důraz je kladen na jejich individuální práci, zodpovědnost za skupinu a následnou prezentaci.

Přínos:

Projektové učení v přírodě sociálně, odborně a komunikačně obohacuje žáky všech ročníků na další studium a další cestu jejich životem. Rozšiřuje jejich obzory vědomostní, dovednostní i sociální vždy v oblasti daného tématu PUP. V průběhu celého týdne se pak potýkají s překonáváním různých úkolů ať už v oblasti kognitivní (vyhledávání, zpracování, přenos a prezentace informací), výtvarné (kreslení, malování, koláže, tvorba výrobku, literární tvorba, keramika, pohybové zpracování) nebo v oblasti fyzické (rychlostní úkoly, hod, skok, běh...). Též si musí uvědomit zodpovědnost nejen za sebe, ale i za ostatní, která je jim tímto svěřena a nutnost spolupráce se spolužáky, se kterými tvoří celek - skupinu. Výsledek je vždy obrazem celé skupiny, nikoli jednotlivce. Jednoznačně tak posilují své sociální dovednosti, schopnosti a znalosti a nabyté zkušenosti mohou uplatnit v dalším studiu a životě.

6.6 Řetězové provádění Vrchotovy Janovice

Několikadenní (max. 6-ti denní) mimoškolní aktivita na místním zámku Vrchotovy Janovice. Projekt řetězové provádění je určen teenagerům a jeho základní nápad spočívá ve výměně rolí průvodců. Příprava je krátká, intenzivní a klade velké nároky na různé stránky jejich osobnosti.

Cílová skupina:

- žáci 9. (popř. 5.) ročníků
- třídní učitelé žáků 9. ročníků
- další vyučující (D, Čj, Př)
- garant projektu

Časové zařazení:

- květen – 1 týden

Charakteristika:

Řetězové provádění je jednou z mnoha aktivit, která pomocí inovativních metod ve výuce může eliminovat krizi učení, která je fenoménem druhého pololetí 9. ročníků na základních školách. Žákům 5. ročníku zlepší kompetence komunikativní a usnadní přechod na 2. stupeň.

Cíl:

Smyslem Řetězového provádění je stejně jako u podobných aktivit zvýšení kvality výuky tím, že při použití projektových nástrojů se u žáků podaří negativní jevy tohoto období (nezájem o školu, o studijní výsledky, zhoršení výchovného klimatu) podstatně snížit. Jedná se o netradiční výuku, při které žáci prochází různými řízenými aktivitami efektivního učení, přičemž velký důraz je kladen na jejich individuální práci.

Přínos:

Řetězové provádění sociálně, odborně a komunikačně připravují žáky 9. ročníků na další studium a další cestu jejich životem. Přines jim ucelenou informaci o roli průvodce, regionální památce zámku Vrchotovy Janovice, životě a historických událostech 19. a první poloviny 20. století. Žáci se musí během poměrně krátké přípravné doby naučit dlouhý text, zpracovat ho a naučit se ho prezentovat před návštěvníky. V průběhu celého týdne se pak potýkají s překonáním stresu, případnou kritikou návštěvníků, učí se pohotově reagovat a především si musí uvědomit zodpovědnost, která je jim tímto svěřena a nutnost spolupráce s ostatními, se kterými tvoří celek – řetěz. Jednoznačně tak posilují své sociální dovednosti, schopnosti a znalosti a nabyté zkušenosti uplatní v dalším studiu a životě.

7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.1 Základní východiska pro hodnocení výsledků vzdělávání a klasifikaci

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

- Být otevřený k dětem i rodičům, stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení.
- Umožnit žákům účast na hodnotícím procesu.
- Hodnotit individuální pokrok

Základními východisky hodnocení a klasifikace, které je v metodických kabinetech podrobněji rozpracováno, se řídí vyučující v konkrétních předmětech. Vycházíme z těchto našich obecných kritérií hodnocení a klasifikace žáka:

Stupeň 1:

- žák samostatně plní zadaný úkol
- aktivně se zapojuje do výuky, jeho aktivní vstupy jsou přínosné
- navrhuje vlastní řešení

Stupeň 2:

- žák řeší úkoly většinou samostatně s malou pomocí
- ovládá podstatnou část učiva, rozumí souvislostem
- projevuje vlastní aktivitu

Stupeň 3:

- žák ovládá učivo s návodnými otázkami
- myšlenky vyjadřuje, formuluje neúplně, nepřesně
- často se dopouští méně závažných chyb, samostatný úkol nedořeší

Stupeň 4:

- úkoly zvládá s obtížemi a s pomocí, nedokáže bez pomoci aplikovat
- úkol nevyřeší samostatně
- své myšlenky formuluje velmi těžkopádně a s obtížemi

Stupeň 5:

- úkol nezvládá ani s výraznou dopomocí
- nerozumí zadanému úkolu ani po opakovaném výkladu
- velmi často chybuje

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku jeho procesu učení. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, nikoliv hodnocení osoby) – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření a doporučujeme postupy zlepšení.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby a následná práce s ní je příležitost naučit se to lépe.

Nedílnou součástí procesu učení žáka je i domácí příprava jakékoli formy. Domácí úkoly mají za cíl procvičovat a upevňovat probrané učivo a rozvíjet dovednosti.

K hodnocení, klasifikaci používají žáci od 4. ročníku elektronickou žákovskou knížku. V 1. ročníku jsou žáci hodnoceni slovně. Ve 2. ročníku jsou žáci hodnoceni slovně, popř. Známkami. Od 3. ročníku hodnotíme známkou - klasifikujeme. Při klasifikaci používáme pěti klasifikačních stupňů.

Slovní hodnocení může být rozšířeno v konkrétních předmětech na základě vzájemné dohody vyučujících, rodičů a výchovných poradců od 3. do 9. ročníku. Pokud žák přestupuje na jinou školu, kde se nepoužívá slovní hodnocení, převede vyučující slovní hodnocení do známek.

Ve 3. a 4. ročníku je pololetní klasifikace doplněna slovním hodnocením formou tzv. PSANÍČKA. V 5. ročníku dostávají žáci Psaníčko na konci školního roku. V 6. – 9. ročníku je Psaníčko součástí buď pololetního nebo závěrečného vysvědčení.

Psaníčka píše třídní učitel žákovi formou osobního dopisu, ve kterém vyjadřuje a formuluje svůj vztah, postoj a názor na žáka. Chválí, oceňuje, povzbuzuje, případně kriticky a motivačně reflektuje sociální a osobnostní růst žáka. Obsahují také doporučení případně výzvu k sebereflexi.

Žák na 2. stupni má právo před zjišťováním znalostí využít tzv. ŽOLÍKA, tzn., že mohou odmítnout prověření učiva (test, písemnou práci, zkoušení) v daném předmětu jednou za pololetí, resp. že předem oznámí učiteli, že tato konkrétní práce nebude pro něj klasifikovaná. Toto neplatí při souhrnnějších písemných opakovacích celcích. Nevyužitého žolíka nelze využít v dalším pololetí.

7.2 Pravidla hodnocení a klasifikace

(Zde jsou uvedena obecná pravidla, podrobnosti jsou uvedeny v klasifikačním řádu školy.)

Známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování. Znamená to, že hodnocení není prostředkem k upevňování kázně a známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování (pokud toto chování není přímo kritériem v požadovaném výkonu – např. spolupráce ve skupině, komunikace s ostatními apod.).

Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají dostatek prostoru k naučení, procvičení a zažití učební látky. Znalosti, vědomosti a dovednosti žáků se prověřují pouze ze základního učiva, rozšiřující učivo se neklasifikuje.

Pokud je součástí ústního zkoušení, písemné práce nebo testu kromě otázek za základního učiva i otázka z učiva rozšiřujícího, tzv. „doplňková“, nezapočítává se odpověď této otázky do známky; správná odpověď může výsledek ovlivnit maximálně k lepší známce.

Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Podklady pro hodnocení získává učitel s ohledem na charakter daného předmětu z písemných, ústních nebo jiných projevů žáka. S konkrétními způsoby seznámí učitel na začátku školního roku žáky.

Učitel vždy žákům včas předem oznámí, že se bude psát společná klasifikovaná písemná práce v rozsahu větším než polovina vyučovací hodiny, aby se žáci na tuto práci mohli připravit. V jednom dnu nesmí docházet ke kumulaci takových písemných prací.

Učitelé uplatňují efektivní způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků. Uplatňujeme pozorování zejména při plnění úkolů, kdy mají žáci mnoho příležitostí k prokázání svých znalostí a dovedností, při interakci s ostatními, používáme testy, žáci vypracovávají práci na dané téma.

S pravidly hodnocení jsou žáci i jejich zákonní zástupci seznámeni při přijetí do školy. Žákům jsou vždy zopakována na počátku školního roku. S pravidly a kritérii hodnocení v jednotlivých předmětech seznámí učitel žáky i zákonné zástupce vždy na počátku školního roku. Žák musí předem vědět, jaké dovednosti, schopnosti a znalosti od něj budou požadovány.

Žák je se svým hodnocením seznamován v co nejkratší možné době od hodnoceného výkonu. S žáky je vždy proveden rozbor práce, jsou seznámeni se správným řešením, systémem bodového hodnocení a dalšími kritérii. Žákům je umožněno do opravené práce nahlédnout, případně je práce zaslána k nahlédnutí rodičům.

Známky se zapisují průběžně; při zápisu se konkretizuje forma a obsah prověřovaného učiva.

Učitel informuje prostřednictvím elektronické ŽK zákonného zástupce tak, aby záznamy v co nejkratší lhůtě zobrazily případné výrazné zhoršení a aby zákonný zástupce žáka mohl ze záznamů usuzovat na závěrečné hodnocení žáka na vysvědčení (v kontextu s kritérii hodnocení, se kterými byl seznámen na počátku školního roku). Zákonní zástupci bez přístupu k internetu dostávají na požádání výpis z elektronické ŽK.

V případě ztráty žákovské knížky je žák povinen si potřebné zápisy klasifikace od jednotlivých učitelů obstarat.

Pokud dochází k trvalému výraznému zhoršení prospěchu žáka, informuje o této skutečnosti rodiče vyučující daného předmětu nebo po konzultaci výchovný poradce.

Žák je hodnocen co nejčastěji, a to se zaměřením na jeho pozitivní motivaci. Při celkovém hodnocení učitel také přihlíží i ke změnám ve výkonu, tj. k osobnímu pokroku žáka. Hodnocení formální (písemné) je vhodné co nejčastěji doplňovat hodnocením ústním.

Hodnocení vždy probíhá s ohledem na věková specifika žáků a na individuální možnosti žáků a s ohledem na jeho případná trvalá nebo momentální znevýhodnění a závažné indispozice, prodlužuje se čas na odpovědi (viz individuální plány). U žáků se specifickou poruchou učení (SPU) se náročnost zkoušení přiměřeně zmenšuje, prodlužuje se čas na odpovědi (viz individuální plán). Pro tyto žáky se podle druhu a stupně jejich handicapu volí přiměřené formy zkoušení; jejich specifická porucha učení nemůže zapříčinit nepochopení otázky.

Se seznamem integrovaných žáků s SPU jsou výchovnými poradci seznámeni všichni učitelé.

V případě dlouhodobé nepřítomnosti žáka ve vyučování není žák hodnocen z učiva, které zameškal, nejméně po dobu 1 týdne. Prodloužení této lhůty při absencích delších než 1 měsíc zváží vždy učitel příslušného předmětu a domluví s žákem termíny případných mimořádných doplňujících zkoušek nebo písemných prací. Další aktivita ohledně získání hodnocení je na straně žáka. Při absencích delších než 1 měsíc třídní učitel vždy koordinuje postup vyučujících různých předmětů.

Pokud učitel v písemné práci zadává varianty (A,B,C...), dbá na stejnou náročnost jednotlivých variant.

Rozsahem větší písemné práce žáků za školní rok jsou archivovány u učitele do konce školního roku (tj. do 31. srpna).

Větší písemné práce nebo i malé prověrky si žáci mohou podle uvážení učitele ukládat do portfolií.

Učitelé v rámci metodických komisí rozpracují písemně své hodnotící postupy a kritéria. Tyto postupy jsou vyučujícími podle potřeby konzultovány a upravovány, viz zápisy ze schůzek metodických kabinetů.

Zákonný zástupce má možnost se s hodnocením dítěte seznámit prostřednictvím třídních schůzek a konzultačních dnů (v oznámených termínech) nebo jindy po dohodě s vyučujícím.

V každém pololetí a předmětu je žák hodnocen samostatně, bez ohledu na dřívější výsledky v jiném pololetí. A v ostatních předmětech.

V případě plánované nepřítomnosti (rodinná dovolená, sportovní soustředění,...) žák upozorní s dostatečným předstihem všechny vyučující na tuto skutečnost a je-li to potřeba, domluví si termíny pro získání hodnocení (viz informace na žádance o uvolnění).

Pravidla pro použití slovního hodnocení:

1. Slovní hodnocení poskytuje zpětnou vazbu o průběhu a výsledku práce žáka. Dává mu také informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
2. Učitel hodnotí individuální pokrok žáka, porovnává jeho výkon s předchozími výsledky.
3. Hodnocení se vždy obrací ke konkrétnímu žákovi.
4. V průběhu vzdělávání a výchovy jsou rodiče žáků 1. a 2. ročníku informováni slovním zápisem s měsíční pravidelností. Rodiče mají možnost získávat další informace kdykoli při návštěvě školy.
5. formami hodnocení během vyučovacího procesu jsou rodiče seznámeni třídními učitelkami.

8 Seznam použitých zkratk

Průřezová témata:

- OSV - Osobnostní a sociální výchova
- Or - Osobnostní rozvoj
- Sr - Sociální rozvoj
- Mr - Morální rozvoj

Výchova:

- VDO - Výchova demokratického občana
- VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MkV - Multikulturní výchova
- EV - Enviromentální výchova
- MV - Mediální výchova
- ETV - Etická výchova

OČMS:

- OČMS - Ochrana člověka za mimořádných situací (okolností)
- OČZMO - Ochrana člověka za mimořádných situací (okolností)